

Årsmelding 2022

Harstad

Kommunedirektørens innledning

Harstad er i positiv utvikling. Folketallet øker, investeringene i byen, kommunen og regionen er høye, og kommunens økonomi er god. Dette gir et godt grunnlag for vekst og utvikling.

Ved årsskiftet 2023 utgjorde Harstads befolkning 24 903 personer, en økning på 99 personer i løpet av 2022. Hele 2/3 av befolkningsøkningen kom i fjerde kvartal. Årsaken til økningen er fødselsoverskudd og høyere innvandring enn utvandring. De innenlandske flyttetallene er negative.

I fjor ble det født 236 barn i Harstad. Fødselstallene i Harstad har de siste årene ligget på cirka 240 barn, og var i 2019 på 237, i 2020 på 231 og i 2021 på 242. Det er bra at Harstad fortsetter å vokse. Det er ingen selvfølge. Andre sammenlignbare bykommuner som Rana og Narvik opplever nedgang i folketallet.

Harstadregionen er inne i en periode med historisk høy bygge- og anleggsaktivitet. Forsvarets investeringer på Evenes er viktig for Harstad. I årene som kommer skal Harstadpakken ferdigstilles. Målet er å gi alle trafikanter en enklere reisehverdag. Fylkeskommunen skal bygge ny videregående skole. Kommunen er i ferd med å bygge blant annet helsehus, og skal også bygge ny skole på Mustaparta. Arbeidene på Rødskjær nærings- og havneområde er også i en startfase.

Det har vært stor byggeaktivitet i sentrum. Blant prosjektene kan nevnes nytt Choice-hotell, Nordics utbygging av Arena Larsneset (Alti-senteret og Byhaven boliger) og parkeringshuset i Hvedings gate. Alle disse prosjektene åpnet i slutten av 2022. Dette er investeringer som er med på å gjøre byen og regionen mer attraktiv, og gir gode forutsetninger for fortsatt vekst.

Rikard Kaarbøs plass og Torvet i oppgradert universell utforming fungerer godt, midt i sentrum. Kaipromenaden med kunst og lekeapparater og lekeparken på Ottar Håløys plass er med på å skape aktivitetsmuligheter som trekker besøkende til sentrum. Generalhagen som samlingssted for rekreasjon og kulturopplevelser er under bygging. Skøytebane i sentrum har fått stor regional oppmerksomhet, og bidrar også til å trekke små og store til sentrum. Enda bedre vil det bli når Generalhagen med ny utescene står ferdig.

Hålogalandsveien er et stort og viktig prosjekt som vil korte ned avstandene og binde regionen bedre sammen. Det forventes at det kan inngås entreprenørkontrakt første halvår 2023, med rask påfølgende oppstart.

Harstad kommunes regnskap viser et netto driftsresultat på 90 millioner kroner. Det er 154 millioner kroner bedre enn budsjettet. Korrigert for netto bruk av bundne fond blir netto driftsresultat på 96 millioner kroner. Det korrigerte resultatet er disponert med at 38 millioner kroner er overført til investeringsregnskapet som delfinansiering av investeringer, og 58 millioner kroner går til styrking av disposisjonsfondet.

Driften på tjenesteområdene viser et merforbruk på 35 millioner kroner. De fleste av tjenestene drifter med små avvik i forhold til budsjett, og flere bedre enn budsjettet. Unntaket er helse og omsorg, med et merforbruk på 68,5 millioner kroner, og skole med et merforbruk på 5,5 millioner kroner.

Resultatet for 2022 er godt sammenlignet med budsjett, og vesentlig bedre enn 2021.

Kommunesektoren generelt leverer relativt gode resultater i 2022, dog ikke så gode som i 2021 og ikke så gode som Harstad. Det er imidlertid verdt å merke seg at den meget gode skatteinntekten på landsbasis, som ble vesentlig høyere enn lagt til grunn i statsbudsjettet og revidert, er et resultat av avregninger for inntektsåret 2021. Med andre ord er dette ikke et forhøyet nivå som videreføres fra 2022 til 2023.

Investeringsregnskapet er gjort opp i balanse. I 2021 ble det investert for 425 millioner kroner. Den langsiktige gjelden var ved utgangen av 2022 på 3,240 milliarder kroner, og beholdningen av ubrukte lånemidler på 66 millioner kroner.

Kommunens beholdning av frie fond er nå på 379 millioner kroner, fordelt med 371 millioner på disposisjonsfond og 8 millioner på ubundet investeringsfond.

Ved utgangen av 2022 hadde Harstad kommune 1 873 årsverk, mot 1 844 årsverk ved inngangen til året. Årsverkene fordeler seg med 831 årsverk (44,4 % av totalt antall årsverk) i helse velferd og omsorg, 498 årsverk (26,6 %) i skole og oppvekst, 210 årsverk (11,2 %) i barnehagene, 196 årsverk (10,5 %) i tekniske enheter og 137,6 (7,3 %) i øvrige enheter.

Sykefraværet i 2022 var på 11,5 %. Det er høyere enn i 2021, da sykefraværet var på 10,1 %. Korttidsfravær (arbeidsgiverperioden): 3 prosent (2,3 prosent i 2021)

Langtidsfravær: 8,5 prosent (7,8 prosent i 2021). Det vil i 2023 være viktig å redusere sykefraværet. Sentrale tiltak som iverksettes er prosessforbedring av sykefraværsoppfølging for ledere, måloppfølging i avdelingene og økt lederkompetanse.

Selv om driften går med overskudd, er marginene i driften små. Det må tas med i betraktningen at høyere skatteinntekter og større inntekter fra havbruksfondet er en del av årsakene til det forholdsvis gode resultatet. Nå går vi inn i en periode med stigende rentenivå, store investeringsprosjekter som skal realiseres og en demografisk utvikling som gjør at bevilgningene til helse og omsorg må økes. I denne fasen blir det avgjørende viktig med god økonomistyring. Arbeidet med å få forbruket i helse og omsorg i samsvar med budsjetttrammene blir viktig. I tillegg må ressurser fra andre tjenesteområder reduseres og omprioriteres til helse og omsorg. Dette er en forutsetning for de vedtatte investeringene og eventuelle nye satsinger i driften.

En trygghet i økonomien, men som ikke må bli noen sovepute, er den forholdsvis solide beholdningen på disposisjonsfond. Det høye gjeldsnivået og høye driftsutgifter gjør at Harstad kommune er avhengig av å ha solide fondsavsetninger.

WSP har utviklet en robusthetsindeks som er en sammenfatning av 14 indikatorer som tar sikte på å vise et overordnet bilde av kommunenes robusthet og tilpasningsevne. Harstad havnet på 100 i robusthet. Det gir en 24. plass av alle landets kommuner. Av de nord-norske kommunene er det Bodø med 119 indekspoeng og Tromsø med 106 som topper. Harstad er den tredje mest robuste kommunen. KS framtidsbarometer viser noe av det samme. Her er Harstad og Rana de eneste av O6-kommunene (Rana, Bodø, Narvik, Harstad, Tromsø og Alta) som kommer ut med «grønt» på alle de vurderte områdene, selv om Bodø og Tromsø totalt sett scorer bedre.

Dette utgjør et særlig godt utgangspunkt for kommunens utvikling videre.

Takk til ansatte, verneombud, tillitsvalgte og folkevalgte for viktige bidrag og godt samarbeid i 2022.

Hugo Thode Hansen

kommunedirektør

Årsrapport per 31.03.2023

Oppfølging av planer

Kommuneplanens samfunnsdel er styrende for handlingsprogram 2022-2026.

Visjon

Harstad kommune sin visjon er ATTRAKTIV HELE LIVET. Harstad skal ha en framtidsrettet og ansvarlig vekst, der all utvikling og etablering skjer på en bærekraftig måte – miljømessig, sosialt og økonomisk. Harstad skal være en :

- **Inkluderende kommune med et stort og bankende hjerte**
- **Attraktiv opplevelsesby tett på naturen**
- **Innovasjonsby og regional drivkraft med mangfold og kvalitet i utdanning og arbeidsplasser**

Visjonsbeskrivelse

Visjonen forplikter på alle områder i tjenesteleveransene til kommunens innbyggere, næringsliv og besøkende. Den forplikter til målrettet og bærekraftig utvikling, der vi tilrettelegger og genererer vekst på en måte som ivaretar miljø, mennesker og samfunnsøkonomi.

Visjonen bidrar til å stake ut kurs for utvikling og underbygger arbeidet kommunen og andre aktører i Harstad gjør i fellesskap for å utvikle Harstad til å være en attraktiv og bærekraftig kommune.

Visjonen er konkretisert i ni hovedmål fordelt på de tre satsingsområdene slik:

Inkluderende kommune med et stort og bankende hjerte

1. Harstad er en trygg og inkluderende kommune med rom for alle, og der alle har mulighet for å få informasjon og aktivt medvirke i saker som angår dem
2. I Harstad lever alle innbyggere et liv under forhold som fremmer verdighet, helse og mestring
3. Harstad har utviklet sine urbane kvaliteter som kompakt by med attraktive distrikter og trygge og mangfoldige nærmiljøer

Attraktiv opplevelsesby tett på naturen

4. Harstad har et attraktivt og levende sentrum, kjent for tilgang på opplevelser, og med møteplasser og aktivitet året rundt
5. Harstad har et bredt spekter av kultur- og idrettstilbud, samt omgivelser som er tilgjengelig for alle og som er tilrettelagt for helsefremmende aktivitet
6. Harstad er en attraktiv destinasjon for besøkende, med god tilgang på natur- og kulturopplevelser

Innovasjonsby og regional motor med mangfold og kvalitet i utdanning og arbeidsplasser

7. Harstad er en attraktiv universitetsby som tilbyr utdanning på alle nivå, tilpasset samfunnets og næringslivets behov
8. Harstad har et fremtidsrettet næringsliv, med god tilgang på kompetanse for morgendagens utfordringer
9. Harstad kommune er en attraktiv arbeidsgiver, og en aktiv pådriver for innovasjon og samskaping

Visjon og mål danner grunnlag for økonomiplan og ressursbruk. Vektleggingen av de ulike målene avspeiler de ulike tjenesteområdenes hovedoppgaver tilpasset de utfordringer, muligheter og virkemidler det enkelte tjenesteområde har for å påvirke endring.

Til grunn for visjonene ligger FNs bærekraftsmål: *Harstad har en fremtidsrettet og ansvarlig vekst, der all utvikling og etablering skjer på en bærekraftig måte – økonomisk, sosialt og miljømessig.*

Kommuneplanen ligger til grunn for utvikling av temaplaner og økonomiplanen, der den konkretiseres med tiltak og gis prioritering.

I årsrapporten viser hver tjeneste hvordan det er jobbet med tiltak for å nå mål i kommuneplanen.

Verdier

Verdiene til Harstad kommune er åpenhet, respekt, engasjement, ansvarlighet og læring & utvikling (Åpen og REAL).

Planstrategi - status og endringer

Harstad kommunestyre vedtok 01.10.2020 kommunal planstrategi for inneværende planperiode:

Planen er justert i forhold til fremdrift ved rullering av økonomiplanen hvert år.

Planer til utarbeidelse 2023-2026									
	<i>Plan</i>	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	Ansvar
	<i>F= planlagt ferdig</i>								
	<i>O= oppstart</i>								
Overordnede planer									
1	Kommunal planstrategi	F			F			F	DRU
2	Kommuneplanens samfunnsdel	F			O	F			DRU
3	Kommuneplanens arealdel	F							ABY
4	Økonomiplan og budsjett	F	F	F	F	F	F	F	KOM
5	Overordnet Beredskapsplan		F				F		KOM
6	Helhetlig rosanalyse		F		F				KOM
Areal, mobilitet og næring									
7	Næringsplan strategidel (2009)			F		F			SNM
8	Kommunedelplan for øyriket nord (ny)			O		F			ABY
9	Boligpolitisk handlingsplan (2017)				O	F			BYG

Årsmelding 2022

10	Mobilitets- og kommunikasjonsstrategi (ny)			O		F			DRU
11	Reguleringsplan kollektivknutepunkt i sentrum (2021)			O	F				DRU
12	Reguleringsplan for nytorget (ny)				O	F			DRU
13	Formingsveileder for sentrum (2018)				O	F			DRU
14	Handlingsplan for møteplasser og aktiviteter i sentrum (ny)					F			DRU
15	Kommunedelplan for miljø og klima (2018)				F				SNM
Helse og velferd									
16	Kommunedelplan for helse og omsorg (2011)			O	F				HO
17	Plan for helsemessig- og sosial beredskap	F	F		F				HM
18	Strategi for kommunal legetjeneste (2021)	F							HM
19	Alkoholpolitisk handlingsplan	F		F		F		F	HM
20	Behovsplan heldøgns omsorgsplasser og omsorgsboliger			O	F				HO
21	Tiltaksplan hjemmesykepleie (NY)			F					HT
22	Plan for fysio og ergoterapi tjeneste				O	F			HM
23	Strategi for arbeidet med psykisk helse og rus (NY)				O	F			LM
24	Handlingsplan for kjønns- og seksualitetsmangfold 2020-2023 (2020)	F							HR
25	Strategi for frivillighet (2017)			F					KUL
26	Strategi for digitalisering og velferdsteknologi (NY)				F				DIGI
27	Demensplan				F				HO
Oppvekst, kultur, idrett og friluftsliv									

28	Kommunedelplan for idrett, friluftsliv og fysisk aktivitet (2020)				F			F	DRU
29	Reguleringsplan for Folkeparken (ny)				O	F			DRU
30	Plan ferdselsårer (ny)				F				DRU
31	Strategi for kunst i offentlig rom (ny)				O	F			DRU og KUL
32	Kulturminneplan (ny)				F				KUL
33	Strategi for ungdomssatsing (2021)			O	F				KUL
34	Plan for integrering og inkludering					F			INTEG
35	Kommunedelplan for tidlig innsats/forebygging (NY)				O	F			OPPV.

Årsregnskap

Årsregnskap 2022

Det vises til avlagt regnskap for [Harstad kommune](#) konsolidert regnskap for Harstad kommune som juridisk enhet (dvs [Harstad kommune og Harstad Havn KF](#))

Bevilgningsoversikt drift etter § 5-4 første ledd

Beløp i 1000

	Note	Regnskap 2021	Oppr. bud. 2022	Rev. bud. 2022	Regnskap 2022	Avvik i kr	Avvik i %
Rammetilskudd		-851 021	-758 618	-805 087	-814 442	9 355	1,2 %
Inntekts- og formuesskatt		-762 249	-817 808	-811 749	-877 858	66 109	8,1 %
Eiendomsskatt		-87 867	-89 000	-89 000	-89 275	275	0,3 %
Andre generelle driftsinntekter		-18 335	-29 470	-29 470	-53 284	23 814	80,8 %
Sum generelle driftsinntekter		-1 719 472	-1 694 896	-1 735 306	-1 834 859	99 553	5,7 %
Korrigert sum bevilgninger drift, netto		1 556 905	1 540 253	1 642 673	1 594 426	48 246	2,9 %
Avskrivninger		140 035	150 000	150 000	143 244	6 756	4,5 %
Sum netto driftsutgifter		1 696 940	1 690 253	1 792 673	1 737 670	55 003	3,1 %
Brutto driftsresultat		-22 532	-4 643	57 367	-97 189	154 555	269,4 %
Renteinntekter		-13 272	-8 428	-16 628	-25 903	9 276	55,8 %
Utbytter		-15 598	-13 500	-14 300	-14 331	31	0,2 %
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler		0	0	0	0	0	
Renteutgifter		47 695	56 740	65 740	69 602	-3 862	-5,9 %
Avdrag på lån		111 041	120 000	122 000	121 041	959	0,8 %
Netto finansutgifter		129 866	154 813	156 813	150 409	6 404	4,1 %

Årsmelding 2022

	Note	Regnskap 2021	Oppr. bud. 2022	Rev. bud. 2022	Regnskap 2022	Avvik i kr	Avvik i %
Motpost avskrivninger		-140 035	-150 000	-150 000	-143 244	-6 756	-4,5 %
Netto driftsresultat		-32 700	169	64 179	-90 024	154 203	240,3 %
Disponering eller dekning av netto driftsresultat							
Overføring til investering		24 170	18 000	37 410	37 410	0	
Avsetninger til bundne driftsfond		12 101	0	117	9 279	-9 162	0,0 %
Bruk av bundne driftsfond		-43 571	-6 333	-35 488	-15 046	-20 442	-57,6 %
Avsetninger til disposisjonsfond		40 000	25 000	25 000	58 381	-33 381	-133,5 %
Bruk av disposisjonsfond		0	-36 836	-91 218	0	-91 218	-100,0 %
Dekning av tidligere års merforbruk i driftsregnskapet		0	0	0	0	0	
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat		32 700	-169	-64 179	90 024	-154 203	-240,3 %
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)		0	0	0	0	0	

Størst avvik mellom budsjett og regnskap er på de frie inntektene (skatt og rammetilskudd). Hovedårsaken er veldig høy skatteinntekt på landsbasis. Det er rapportert fortløpende til kommunestyret på at de frie inntektene vil bli store, men de store inntektene i de store skattemånedene september og november gjorde at inntekten ble ennå høyere enn forutsatt, noe som kom overraskende på hele kommune-Norge.

Avviket på "andre generelle driftsinntekter" er i hovedsak økt bevilgning fra Havbruksfondet som først ble kjent ut i desember 2022.

Innen "Netto finansutgifter" er det i løpet av året varslet om økte renteutgifter og renteinntekter, men ikke alt er budsjettregulert mot hverandre for å redusere avviket på hver enkelt post.

Økonomisk oversikt drift etter § 5-6

Beløp i 1000

	Note	Regnskap 2021	Oppr. bud. 2022	Rev. bud. 2022	Regnskap 2022
Rammetilskudd		-851 021	-758 618	-805 087	-814 442
Innteks- og formuesskatt		-762 249	-817 808	-811 749	-877 858
Eiendomsskatt		-87 867	-89 000	-89 000	-89 275
Andre skatteinntekter		-3 642	-70	-70	-3 653
Andre overføringer og tilskudd fra staten		-81 341	-70 474	-74 255	-121 859
Overføringer og tilskudd fra andre		-379 691	-221 266	-328 497	-394 814
Brukerbetalinger		-90 754	-78 802	-78 446	-95 502
Salgs- og leieinntekter		-220 520	-265 821	-263 882	-261 088

Årsmelding 2022

	Note Regnskap 2021	Oppr. bud. 2022	Rev. bud. 2022	Regnskap 2022
Sum driftsinntekter	-2 477 085	-2 301 859	-2 450 986	-2 658 491
Lønnsutgifter	1 255 493	1 209 747	1 304 859	1 332 399
Sosiale utgifter	196 395	239 062	261 418	202 373
Kjøp av varer og tjenester	701 127	583 905	659 885	725 212
Overføringer og tilskudd til andre	161 503	114 502	132 190	158 075
Avskrivninger	140 035	150 000	150 000	143 244
Sum driftsutgifter	2 454 553	2 297 215	2 508 353	2 561 302
Brutto driftsresultat	-22 532	-4 643	57 367	-97 189
Renteinntekter	-13 272	-8 428	-16 628	-25 903
Utbytte	-15 598	-13 500	-14 300	-14 331
Gevinst og tap på finansielle omløpsmidler	0	0	0	0
Renteutgifter	47 695	56 740	65 740	69 602
Avdrag på lån	111 041	120 000	122 000	121 041
Netto finansutgifter	129 866	154 813	156 813	150 409
Motpost avskrivninger	-140 035	-150 000	-150 000	-143 244
Netto driftsresultat	-32 700	169	64 179	-90 024
Disponering eller dekning av netto driftsresultat				
Overføring til investering	24 170	18 000	37 410	37 410
Avsetninger til bundne driftsfond	12 101	0	117	9 279
Bruk av bundne driftsfond	-43 571	-6 333	-35 488	-15 046
Avsetninger til disposisjonsfond	40 000	25 000	25 000	58 381
Bruk av disposisjonsfond	0	-36 836	-91 218	0
Dekning av tidligere års merforbruk	0	0	0	0
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	32 700	-169	-64 179	90 024
Fremført til inndekning i	0	0	0	0

Note	Regnskap 2021	Oppr. bud. 2022	Rev. bud. 2022	Regnskap 2022
senere år (merforbruk)				

Driftsinntektene

Størst positivt avvik mellom budsjett og regnskap er på de frie inntektene (skatt og rammetilskudd). Hovedårsaken er veldig høy skatteinntekt på landsbasis. Det er rapportert fortløpende til kommunestyret på at de frie inntektene vil bli store, men de store inntektene i de store skattemånedene september og november gjorde at inntekten ble ennå høyere enn forutsatt, noe som kom overraskende på hele kommune-Norge.

Det positive avviket på "Overføringer og tilskudd fra staten" er i hovedsak økt bevilgning fra Havbruksfondet som først ble kjent ut i desember 2022. I tillegg er det integreringstilskudd hvor den økte bosetningen av flyktninger fra Ukraina ikke er fulgt opp med tilstrekkelige budsjettreguleringer og det derfor også vil være avvik på driftsutgiftene.

Det positive avviket på "Overføring og tilskudd fra andre" er blant annet refusjon fra staten, refusjon sykelønn og momskompensasjon. I tillegg er det refusjon fra andre kommuner hvor budsjettene ikke er tilstrekkelig regulert for nytt kommunesamarbeid NAV og viser både merinntekter og merutgifter.

Driftsutgiftene

Avviket på "kjøp av varer og tjenester" skyldes blant annet kjøp av eksterne vikartjenester innen helse og omsorg samt betaling for utskrivningsklare pasienter. Noe skyldes også nytt kommunesamarbeid NAV hvor budsjettene ikke er tilstrekkelig regulert og dermed viser både merinntekter og merutgifter.

Avviket på "overføringer og tilskudd til andre" skyldes delvis merverdiavgift (se merinntekt momskompensasjon) samt tiltaksutgifter til bosetting av økt antall flyktninger (se merinntekt integreringstilskudd).

Finans

På netto finansutgiftene er det i løpet av året varslet om økte renteutgifter og renteinntekter, men ikke alt er budsjettregulert mot hverandre for å redusere avviket på hver enkelt post.

Driftsregnskapet

Innledning

Kommuneloven med tilhørende forskrifter legger premissene for utformingen av både regnskapet og årsberetningen.

Økonomiske nøkkeltall

Det vises til kommunestyrets vedtatte strategi for økonomisk balanse. Noen nøkkeltall er mer viktige enn andre, og særlig tre nøkkeltall er vektlagt og ses i sammenheng. Det er *Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter (både ordinær og korrigert for netto bruk av bundne fond)*, *Netto lånegjeld i prosent av brutto driftsinntekter (se Balansen)* samt *Disposisjonsfond i prosent av brutto driftsinntekter (se Balansen)*.

Sammenhengen mellom disse er viktige. En kommune med høy gjeld og små reserver må skape bedre driftsresultater enn en kommune med lav gjeld og store reserver. Harstad kommune har høy gjeld, men et relativt bra opparbeidet disposisjonsfond. Dette gjør at kommunen er sårbar for renteøkninger, men reservene gjør at kommunen vil ha tid til omstillinger uten at det er nødvendig å gjøre drastiske grep over natta om rentene skulle øke ytterligere eller driftsresultatet skulle bli negativt.

KOSTRA

KOSTRA-tallene som genereres i tabellene i Framsikt er gjennomgående justert for inflasjon med deflator. Det vil si at tall for alle år er i 2022-kroner slik at endringer over år er reelle endringer og ikke resultat av lønns- og prisstigning.

Disse KOSTRA-tallene er også justert for forskjell i utgiftsbehov mellom kommunene, i henhold til kriteriene i inntektssystemet. Det vil si at en "tungdrevet" kommune etter kriteriene forventes å ha høyere utgifter enn en "lettdrevet" kommune.

Denne justeringen gjør at forskjellene mellom kommunene skal reflektere reelle forskjeller i prioriteringer og ikke nødvendige forskjeller på grunn av forskjellige utgiftsbehov.

KOSTRA-tallene som brukes i egenproduserte grafer er hentet fra SSB og er ikke justert for inflasjon eller for forskjeller i utgiftsbehov mellom kommunene.

Harstad er fra 2020 i kommunegruppe 9, som består av alle kommuner med innbyggertall mellom 20 000 og 30 000 innbyggere. Gruppen består av 27 kommuner, deriblant Rana, Alta og Narvik som de andre Nord-Norske kommunene i gruppa.

Kommunegruppen inneholder veldig sammenlignbare kommuner slik at gjennomsnittet for gruppen er en dekkende størrelse å sammenligne med.

Hovedfunn i SSB sine KOSTRA-tall

De ureviderte KOSTRA-tallene for 2022 er publisert og viser konserntall for kommuner og kommunegrupper.

Harstad kommune har vesentlig høyere utgifter enn kommunegruppe 9 innenfor Helse- og omsorgssektoren. Det betyr at vi har veldig mye høyere utgifter enn de kommunene i kommunegruppa som har lavest utgifter.

Innen Helse og omsorgssektoren har Harstad kommune 826 mill. kroner i netto driftsutgifter (752 i 2021), en økning på 9,8% fra 2021.

Dette utgjør kr 631 921,- per innbygger 80 år og over (592 406,- i 2021), en økning på 6,7% fra 2021 (13,2% fra 2020 til 2021).

Gruppe 9 har tilsvarende kr 553 420,- per innbygger, en økning på 14,5% fra 2021.

Dette er en økning på 11,7% i utgifter per innbygger 80 år og over (11,3% fra 2020 til 2021).

I Harstad har gruppen over 80 år har økt med 37 personer fra 2021 til 2022. Det er en økning på 2,9% (3,5% fra 2020 til 2021) mens tilsvarende økning i gruppe 9 er 2,6% (2,5% fra 2020 til 2021).

Dette medfører at Harstad i 2022 brukte ca 18,3 mill kroner (49,6 i 2021) mer i netto driftsutgifter enn om vi hadde hatt samme utgifter som gjennomsnittet i gruppe 9 sett i forhold til antall innbyggere 80 år og over.

Ser vi på netto driftsutgifter per totalt antall innbygger i kommunen så viser tallene at Harstad har økt sine utgifter innenfor Helse og omsorg med 9,3% fra 2020 til 2021 (17,2% fra 2020 til 2021), mens tilsvarende økning i gruppe 9 var 13,1% (13,3% fra 2020 til 2021).

Det medfører at Harstad bruker 125,2 mill kroner (135,5 i 2020) mer i netto driftsutgifter enn om vi hadde hatt samme utgifter som gjennomsnittet i gruppe 9.

Hovedforskjellen på når man ser på utgiftene per innbygger og per innbygger over 80 år, er at Harstad kommune har en større andel innbyggere over 80 år (5,2%), enn gruppe 9 (4,6%), og dermed naturlig nok skal ha litt høyere utgifter til helse og omsorg per totale innbyggere i kommunen.

Oppsummer kan man si at Harstad kommune bruker mye mer penger til helse og omsorg enn sammenlignbare kommuner, og at en god del av dette skyldes at Harstad kommune har en større andel innbyggere over 80 år

Harstad kommune har hatt en utgiftsvekst innen Helse og omsorg siste året som er betydelig lavere enn sammenlignbare kommuner

Andre områder hvor Harstad kommune har høyere netto driftsutgifter per innbygger enn kommunegruppe 9 er; politisk styring og kontrollvirksomhet, eiendomsforvaltning, kultursektoren, brann og ulykkesvern, samt næringsforvaltning. Til sammen bruker Harstad kommune ca. 46 mill kroner mer på alle disse områdene (hvorav 22 mill på eiendomsforvaltning) enn om vi hadde hatt samme utgifter per innbygger som gjennomsnittet i Gruppe 9.

Kommunestyrets premisser

Eventuelle avvik i kommunestyrets premisser for bevilgingene vil i hovedsak kommenteres under de enkelte tjenesteområder.

Også i første halvdel av 2022 har Covid-19 medført en del omprioriteringer og ekstra bruk av ressurser. Dette har vært kommunisert til kommunestyret i 1.tertialrapport og kommunestyret har fattet de nødvendige vedtak med hensyn til bevilgninger i påvente at statlige bevilgninger.

I utgangspunktet ville et merforbruk av den størrelsen som er innen Helse- og omsorg kunne betraktes som et brudd på kommunestyrets premisser. Kommunestyret er imidlertid orientert om dette og har vedtatt strategi for drift i balanse som innebærer at det er gitt rom for en gradvis reduksjon av utgiftene til drift i balanse innen utgangen av 2022.

I stort mener kommunedirektøren at det ikke foreligger noen vesentlige brudd med kommunestyrets premisser for hva bevilgningene skal brukes til.

Regnskapet

Det kommunale regnskapet føres etter anordningsprinsippet. Det vil si at regnskapsføringen skal foretas det året varer/tjenester er mottatt/levert.

Kommunens regnskap består av 3 hoveddeler:

I **driftsregnskapet** føres løpende inntekter og utgifter. Driftsregnskapet belastes med låneavdrag for investeringene og ikke avskrivninger. Avskrivningene føres i regnskapet for å synliggjøre kapitalslitasjen, og dermed f.eks kunne sammenligne med avdragene. Avskrivningene påvirker kun brutto driftsresultat, og ikke netto driftsresultat siden det føres en motpost til avskrivningene.

I **investeringsregnskapet** føres tiltak av investeringsmessig karakter, dvs anskaffelser til varig eie og bruk av vesentlig verdi, salg av varige driftsmidler, vederlag/kompensasjon for tap av anleggsmidler, salg av finansielle anleggsmidler, annen inntekt av investeringsmessig karakter.

Balanseregnskapet viser eiendelene som likvider, fordringer, anleggsmidler (investeringer), og hvordan disse er finansiert i form av gjeld og egenkapital.

Interkommunale samarbeid etter kommunelovens kapittel 18 (Hålogalandsrådet), kapittel 19 (Sør-Troms interkommunale utvalg mot akutt forurensing), og kapittel 20; PPT, NAV, Harstad krisesenter, Kommunalt akutt døgntilbud (KAD), Barnevernsvakt, Innkjøpssamarbeid, Landbruksforvaltning, Kvæfjord brann og feietjenester, Kvæfjord kommunaltekniske tjenester, Ibestad brann og feietjenester, samt IKT-samarbeid.

Disse er med som en del av Harstad kommunes regnskap pga at Harstad er vertskommune. Det vises til årsregnskapet og note 14.

Harstad kommune har i henhold til kommuneloven også har avlagt et **konsolidert regnskap** for Harstad kommune som juridisk enhet, dvs at Harstad Havn KF sine tall er kommet i tillegg.

Konserntallene i KOSTRA vil i tillegg til Harstad kommune sitt konsoliderte regnskap også inneholde tall for kommunens andel av InterKommunale Selskap; (Hålogaland ressurselskap IKS, KomRevNord IKS og K-Sekretariatet IKS).

Oppsummering 2022 og veien videre

Harstad kommunes regnskap viser et netto driftsresultat på 90 mill kroner, noe som er 3,4% av brutto driftsinntekter (3,5% for det konsoliderte regnskapet og 3,5% for konsernregnskapet).

Årsoppgjørdisposisjonene viser at netto avsetning til disposisjonsfond er 48,1 mill kr. Selvkostområdene er gjort opp mot fond. Vann har et akkumulert underskudd på 7,4 mill kroner, avløp 7,9 mill kroner og feiing kr 316 937,- per 31.12.2022. Underskuddet er planlagt inndekket i økonomiplanperioden, men inndekningen må justeres litt for 2024 for vann og avløp.

Balansen viser at kommunen har en langsiktig gjeld på 3,24 mrd kroner, noe som er 122% av brutto driftsinntekter. Dette er vesentlig mer enn sammenlignbare kommuner, men lavere enn 130% i 2021. Selv om kommunen bare betaler minimumsavdrag så utgjør avdragene 4,6% av brutto driftsinntekter. Balansen viser et akkumulert premieavvik på 176,9 mill kr som skal amortiseres (utgiftsføres) i sin helhet i driftsregnskapet over de neste 7 år. I tråd med strategi for fortsatt økonomisk balanse var det i opprinnelig budsjett 2022 budsjettert med at premieavvik/amortisering ikke skulle gi resultateffekt, men heller gjøres opp mot disposisjonsfond for at svingningene ikke skal påvirke driften årlig. Kommunedirektøren er bekymret over den stigende gjeldsbelastningen for Harstad kommune som dette systemet akkumulerer over tid. Dette er også et systemproblem for andre kommuner.

Det er flere forhold som er bekymringsfulle og som utgjør en finansiell risiko for Harstad kommune:

- Høyt driftsnivå
- Svært høyt investeringsnivå og økende langsiktig gjeld
- Bare minimumsavdrag av langsiktig gjeld
- Høyt akkumulert premieavvik
- Demografiske utfordringer
- Forsinket vedlikehold og miljøforpliktelser

Driftsregnskapet

Det vises til årsregnskapet for de obligatoriske oversiktene i hht budsjett og regnskapsforskriftene; *Bevilgningsoversikt drift* (§ 5-4, 1.ledd), *Oppstilling til bevilgningsoversikt drift* (§ 5-4, 2.ledd) og *Økonomisk oversikt etter art – drift* (§ 5-6).

Resultatmål: God økonomistyring og budsjettdisiplin

Indikator: Regnskap = budsjett

Kommunestyret har vedtatt netto budsjett per tjenesteområde. Driften innenfor de enkelte tjenesteområdene vurderes derfor opp mot vedtatt netto budsjett, og ikke innenfor de enkelte innteks- og utgiftsarter.

Merinntekter har i hovedsak motpost på utgiftssiden og avvik kan fremkomme hvis det ikke i tilstrekkelig grad er foretatt tilsvarende balanserte budsjettendringer. Tjenesteområdene styrer etter netto driftsrammer og kan i hovedsak omdisponere midler etter behov innenfor det enkelte tjenesteområdets budsjettfullmakter.

Driftsinntektene ble på 2 659 millioner kroner. Dette er 207,5 mill. mer enn budsjettert (8,3%) og en økning fra 2021 på 7,3%. Den største merinntekten er frie inntekter (skatt og rammetilskudd) med 75,5

mill.

Andre statlige overføringer har merinntekt på 47,6 mill som i hovedsak er integreringstilskudd og midler fra Havbruksfondet.

Overføringer og tilskudd fra andre har 66,3 mill i merinntekter hvorav refusjon fra andre kommuner utgjør 12,4 mill kroner, refusjon fra staten 12,0 mill kroner, refusjon sykelønn 14,5 mill kroner og momskompensasjon 12,6 mill kroner. Budsjettene er ikke tilstrekkelig regulert for nytt kommunesamarbeid NAV og viser både merinntekter og merutgifter.

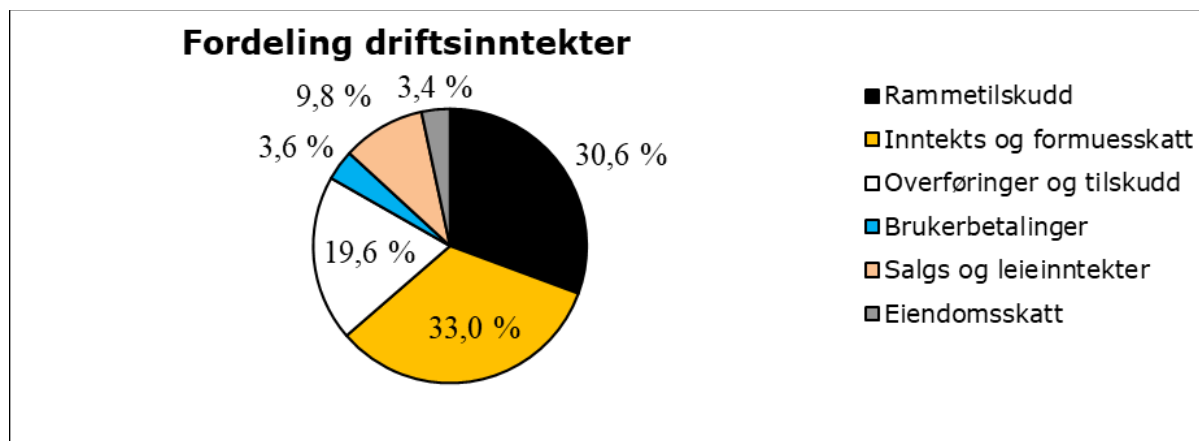
Forventede merinntekter er kommunisert til kommunestyret etter hvert som de ble kjent der det var mulig.

Driftsutgiftene ble på 2 561 millioner kroner. Dette er 52,9 millioner mer enn budsjettet (2,1%) og en økning fra 2021 på 4,3%. Merforbruk på lønn på -38 mill (2,9%) skyldes blant annet merforbruk Helse og omsorg og må også ses i sammenheng med merinntekt sykelønnsrefusjon. Mindreforbruk på sosiale utgifter 59 mill (22,6%) skyldes det positive premieavviket.

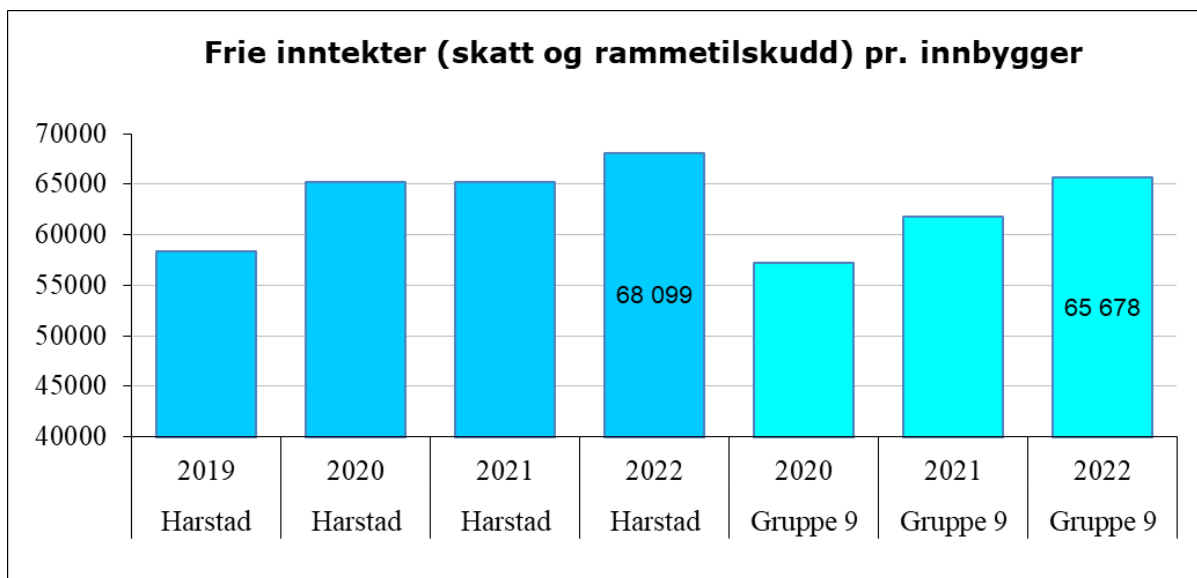
Merforbruk kjøp av varer og tjenester -54,8 mill (8,2%). Av dette er noe kjøp av eksterne vikartjenester innen helse og omsorg samt betaling for utskrivningsklare pasienter. Noe skyldes også nytt kommunesamarbeid NAV hvor budsjettene ikke er tilstrekkelig regulert og dermed viser både merinntekter og merutgifter.

Merforbruk på overføringer og tilskudd til andre skyldes delvis mva (se merinntekt mva-kompensasjon) samt tiltaksutgifter til bosetting av økt antall flyktninger (se merinntekt integreringstilskudd). Avskrivningene er 6,8 mill lavere enn budsjettet (4,5%).

Inntektsutvikling

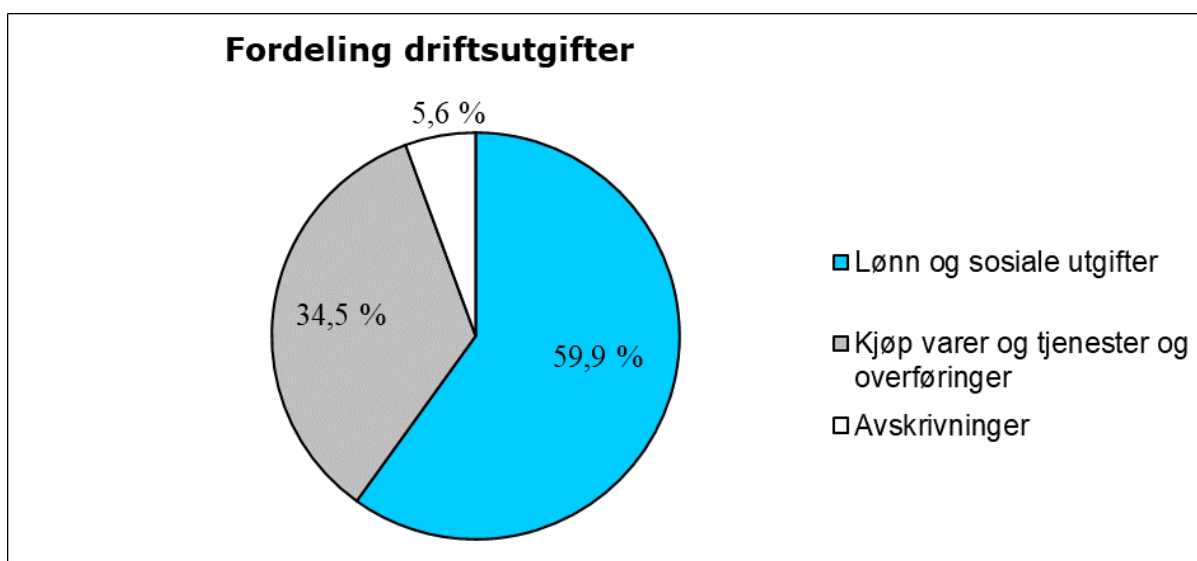

Skatt og rammetilskudd utgjør 63,6% av kommunens inntekter i 2022 mot 65,2% i 2021. Overføringer og tilskudd utgjør 19,6%, salgs og leieinntekter 9,8%, brukerbetalinger 3,6% og eiendomsskatt 3,4%.

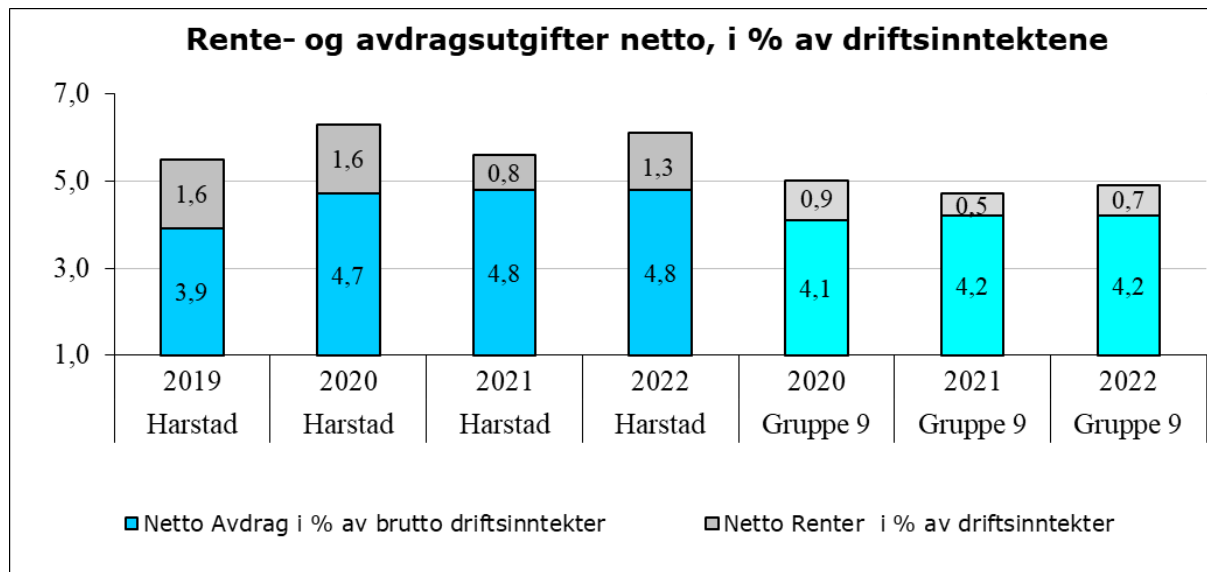

Harstad har mer frie inntekter pr innbygger enn gruppe 9. Dette utgjør 60,3 mill. kroner for Harstad sett i forhold til gjennomsnittet i gruppe 9. Hovedårsaken er Nord-Norge tilskuddet som utgjorde 88,3 mill. kroner (88,2 i 2021) for Harstad kommune.

Utgiftsutvikling

Størsteparten av kommunens utgifter er lønn og sosiale utgifter på 59,9% (59,2% i 2021). De resterende driftsutgiftene utgjør 34,5% (35,1% i 2021) mens avskrivningene utgjør 5,6% (5,7% i 2021).

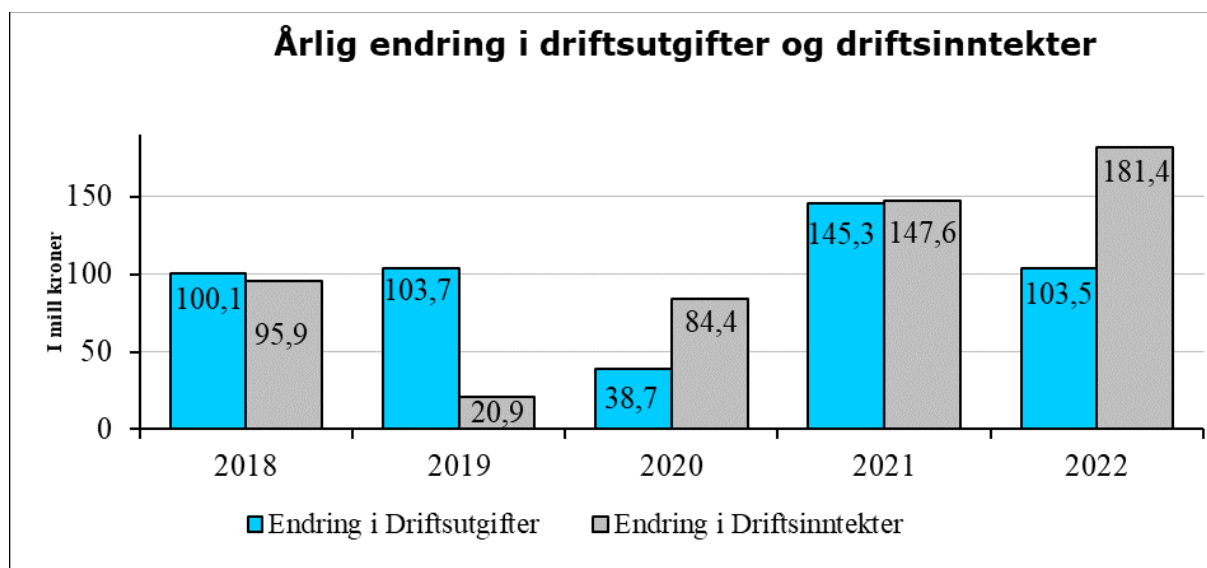

Netto rente- og avdragsutgifter er brutto rente- og avdragsutgifter korrigert for renteinntekter, utbytte og eieruttak. Netto rente- og avdragsutgifter legger til sammen beslag på 6,1% av kommunens driftsinntekter.

Harstad kommune har netto renteutgifter på 1,3 %, mens gruppe 9 har en netto renteutgifter på 0,7% av brutto driftsinntekter. Dette indikerer at kommunene i gruppe 9 både har mindre renteutgifter som følge av betydelig mindre langsiktig gjeld, men kanskje også at de sannsynligvis mottar en større andel i renteinntekter, utbytte eller eieruttak enn Harstad kommune gjør. Størrelsen på utbyttet fra Hålogaland Kraft Holding AS vil påvirke Harstad kommunes netto renteutgift i tillegg til rentenivået.

Harstad kommune har netto avdragsutgifter på 4,8 %, mens gruppe 9 har en netto avdragsutgifter på 4,2% av brutto driftsinntekter. Harstad betaler kun minimumsavdrag og større andel avdrag henger derfor sammen med at Harstad har en langsiktig gjeld som er betydelig høyere enn gruppe 9 (se under kommentarer til balansen).

Kommunens økonomiske utvikling og situasjon

Grafikken viser sum årlig endring i driftsutgifter (eksklusiv avskrivninger) og driftsinntekter i perioden. (tom 2019 er det korrigert for *fordelte utgifter* for å få sammenlignbare tall med årene etter) Kommunen har hatt en vekst i driftsinntektene på 181,4 millioner kroner, mens veksten i driftsutgiftene er på 103,5 millioner kroner.

Nesten halvparten av økningen i inntektene skyldes økte frie inntekter som følge av høy skatteinngang på landsbasis. Mye av den resterende økningen er midler fra Havbruksfondet og integreringstilskudd samt at gebyrinntektene er vesentlig høyere fordi kommunen i 2021 finansierte deler av driften innen vann og avløp med bundne fond men avgiftene i 2022 er økt vesentlig.

Noe av økningen i driftsutgiftene er generell lønns- og prisvekst mens en del skyldes ekstra store økte utgifter innen helse og omsorgssektoren.

Det er positivt at veksten i driftsinntektene er høyere enn realveksten i driftsutgiftene. Det er imidlertid viktig å være klar over at en stor del av disse merinntektene er inntekter kommunen ikke kan påregne i 2023.

Det er derfor viktig fremover å redusere driftsutgiftene for å sikre at veksten i driftsinntektene årlig fortsetter å bli høyere enn veksten i driftsutgiftene.

Pensjon og premieavvik

Kommunen har kollektiv pensjonsordning i Harstad kommunale pensjonskasse (HKP), Kommunal Landpensjonskasse (KLP) for sykepleiere og Statens Pensjonskasse (SPK) for lærere.

Kommunens pensjonspremie er påvirket av de priser våre pensjonsleverandører krever. Den aktuariat beregnede pensjonskostnaden er avhengig av de økonomiske forutsetninger som er bestemt av sentrale myndigheter. Forutsetningene er blant annet dødelighet, uførhet, lønnsvekst, avkasting og diskonteringsrente.

Den betalte pensjonspremie blir utgiftsført, men det skal i tillegg beregnes en korreksjonspost til utgiftsføringen (premieavvik). Premieavviket er forskjellen mellom den betalte pensjonspremie og en aktuariat beregnet pensjonskostnad. De fleste årene har den betalte pensjonspremien vært større enn den aktuariat beregnede pensjonskostnaden, noe som har medført et positivt premieavvik. Et positivt premieavvik betyr at kommunen har betalt mer i pensjonspremie enn det som er utgiftsført som pensjonskostnad i regnskapet. Differansen (premieavviket) skal utgiftsføres (amortiseres) i regnskapet over de neste 7 årene.

Pensjonsregnskapet er gjort opp i henhold til de forutsetninger som er bekjentgjort av Kommunal- og moderniseringsdepartementet og en generell konsensus blant pensjonsleverandørene.

Netto premieavvik er premieavvik fratrasket amortisering av tidligere års premieavvik.

Total betalt premie inklusiv administrasjon og bruk av premiefond (alle tall i kapittelet ekskl PPT) ble i 2022 på 245,8 mill kroner (233,5 i 2021), noe som er en økning på 5,3%. Bruk av premiefond utgjorde 74,6 mill kroner (68 mill i 2021).

Aktuarielt beregnet netto pensjonskostnad eksklusiv administrasjon ble 96,2 mill. kroner i 2022 (99,7 mill i 2021).

Årsmelding 2022

I 2022 gir dette et positivt netto premieavvik på 21,8 mill (18,1 mill i 2021). Akkumulert premieavvik (inklusive arbeidsgiveravgift) per 31.12.2022 utgjør 174,2 mill. Akkumulert premieavvik skal amortiseres i sin helhet over de neste 7 år (2023-2029). Amortiseringen vil i 2023 utgjøre 42,7 mill før dette gradvis reduseres (ikke medtatt eventuelle fremtidige premieavvik).

Det er to vesentlige elementer i aktuarberegningene; avkastning samt utviklingen i lønn og G. Det er stor usikkerhet både med hensyn til hvilken avkastning som kan forventes i 2023 samt årets lønnsoppgjør.

Premieavvik inkl. arbeidsgiveravgift årene 2018-2022 (ekskl. PPT)

År	Premieavvik inkl Arbeidsgiveravgift (- er negativt)	Årlig Amortisering over 7 år*	Utgiftsføres i perioden	Akkumulert årlig utgift	År
2018***	30 883 752	4 411 965	2019-2025	26 262 013	2018
2019***	19 866 730	2 838 104	2020-2026	30 673 978	2019
2020***	19 511 043	• 2 787 292	2021-2027	33 512 081	2020
2021***	54 432 730	7 776 104	2022-2028	36 299 373	2021
2022***	63 256 908	9 036 701	2023-2029	41 404 102	2022
				42 761 343	2023
Sum akkumulert premieavvik (langsiktig gjeld) per 31.12.22				174 168 216	

Forklaring avvik regnskap/budsjett på hovedområder

Nedenfor er *Oppstilling til bevilgningsversikt drift ihht forskriftens, § 5-4, 3. ledd.*

Summen nederst i tabellen finner vi igjen i linje 6 *Sum bevilgninger netto* i *Bevilgningsoversikt Drift* i årsregnskapet.

	Enheter	Regnskap 2022	Reg. budsjett	Oppr. Budsjett	Regnskap 2021
Administrative enheter	01-05 samt 08	176 029 190	194 043 466	169 009 935	184 813 084
Tekniske enheter	12-15	134 449 612	132 218 509	119 231 477	159 543 343
Integrering, NAV og Barnevern	16, 18-19	139 804 898	143 928 148	137 826 555	125 365 323
Barnehage-enheter**	30-36	198 123 921	206 096 529	202 334 503	193 501 038
Skoleenheter*	51-69	320 196 414	316 228 508	307 476 664	298 505 840
Helse og Omsorgs-enheter***	07, 17 og 84-86	753 626 640	693 598 434	618 883 243	684 298 062
Kulturenheter	20 og 78	18 149 848	20 389 058	19 998 673	18 395 947

Fellesområdet	09	-74 210 784	-19 272 112	6 365 490	-41 659 908
Regionråd / PPT	76-7700	485 624	297 000	200 000	790 217
Sum		1 666 655 362	1 687 527 540	1 581 326 540	1 623 552 945

Tabellen nedenfor viser netto avvik budsjett-regnskap. Øverste halvdel viser de store inntektene og utgiftene på fellesområdet, og det meste her vil inngå i *Bevilgningsoversikt drift*.

Nederste halvdel viser tjenesteområdene, og det meste her vil inngå i *Oppstilling til bevilgningsoversikt drift*.

Avvik i prosent på tjenesteområdene regnes i forhold til budsjett for brutto driftsutgifter.

Nettotallene per tjenesteområdet nedenfor avviker litt fra Oppstilling til bevilgningsoversikt drift ovenfor. Årsaken er at alle inntekts- og utgiftsarter inngår i nettotallene nedenfor, mens i tabellen ovenfor er det noen inntekts- og utgiftsarter som ikke inngår.

Tjenesteområdene styrer etter netto budsjett, og har ikke noe forhold til forskjellen mellom *Bevilgningsoversikt drift* og *Oppstilling til bevilgningsoversikt drift*. Det er derfor naturlig å kommentere avvik på tjenesteområdene med bakgrunn i netto avvik budsjett-regnskap. Netto avvik budsjett-regnskap på tjenesteområdene vil imidlertid ikke være vesentlig forskjellig fra avvik i *Oppstilling til bevilgningsoversikt drift*.

(tall i 1 000)	Regnskap	Rev. Budsjett	Avvik		Kommentar
Fellesutgift/-inntekt					
Skatt, rammetilskudd og refusjoner					
Kompensasjon for merverdiavgift	-56 993	-47 000	9 993		Merinntekt
Rammetilskudd	-814 442	-805 087	9 355		Merinntekt
Skatt på inntekt og formue	-877 858	-811 749	66 109		Merinntekt
Andre statlige overføringer	-49 630	-29 400	20 230		Merinntekt
Eiendomsskatt	-89 275	-89 000	275		
Øvrige budsjettposter	-3 601	-70	3 531		
Finansielle poster					
Netto rentekostnader (ordinær)	45 208	49 150	3 942		
Avdrag	121 000	122 000	1 000		
Utbytte og eieruttak (HLK Holding)	-14 331	-14 300	31		
Andre finansielle poster	801	450	-351		
Pensjon					

Årsmelding 2022

Årets premieavvik	-63 257	-82 000	-18 743	Merutgift
Amortisering av tidligere års premieavvik	41 404	38 000	-3 404	
Leie av lokaler hos Harstad kommunale Pensjonskasse	21 616	21 400	-216	
Andre pensjonsposter (bl.a årets pensjonspremie)	-29 165	43 560	72 724	Mindreutgift
Diverse felles-fond/inntekt/utgift				
Overføring til fylkeskommunen - veiprosjekter	12 509	12 779	270	
Avsetning til disposisjonsfond	58 381	25 000	-33 381	"Merutgift"
Bruk av disposisjonsfond	0	-91 218	-91 218	"Merutgift"
Avskrivinger	143 232	150 000	6 768	
Motpost avskrivinger	-143 232	-150 000	-6 768	
Overføring til investeringsregnskapet	37 410	37 410	0	
Øvrige felles-utg/innt	-1 176	-6 461	-5 285	
Sum fellesområdet	-1 661 399	-1 626 536	34 863	
Tjenesteområder				
Barnehage	197 820	205 477	7 657	Mindreutgift
Grunnskole	320 411	314 863	-5 549	Merutgift
Helse- og omsorgsenheter	752 248	683 789	-68 458	Merutgift
Tekniske enheter ekskl. selvkost	182 065	179 937	-2 127	Merutgift
Selvkost (ekskl. kalkulatoriske kostn)	-57 360	-56 446	914	Mindreutgift
Administrative enheter	166 379	177 958	11 579	Mindreutgift
Integrering, NAV og Barnevernet	80 011	100 980	20 969	Mindreutgift
Kulturenheter	19 827	19 978	151	Mindreutgift
Regionrådet og PPT	0	0	0	

	1 661	1 626	-34	
Sum enheter	399	536	863	

* Barnehage inkluderer også Fag barnehage i Fagstaben samt førskoleteamet og familiens hus på PPT

**Grunnkole inkluderer også barnehagedelen på Grytøy, Fag skole i Fagstab og skoleteamet på PPT

***Helse og omsorgstjenester inkluderer også helse- og omsorgsrelaterte ansvar i Fagstab

På fellesområdet bidrar høyere frie inntekter (skatt og rammetilskudd) til et stort avvik mellom regnskap og budsjett. Hovedårsaken er veldig høy skatteinntekt på landsbasis. Det er rapportert fortløpende til kommunestyret på at de frie inntektene vil bli store, men de store inntektene i de store skattemånedene september og november gjorde at inntekten ble ennå høyere enn forutsatt, noe som kom overraskende på hele kommune-Norge.

Høyere premieavvik gjør også at netto pensjonsutgifter er lavere enn budsjettet og dette er ikke kjent før året er slutt.

I og med at årsoppgjørdisposisjonene f.o.m. regnskapsåret 2020 gjennomføres i sin helhet i årsavslutningen, er forskjellen mellom budsjettet bruk av disposisjonsfond og faktisk avsetning til disposisjonsfond meget høy p.g.a. at driftsresultatet ble mye bedre enn budsjettet.

Tjenesteområdene:

I barnehagene skyldes netto mindreforbruk på 3,4% besparelser på enhetene, i hovedsak i form av besparelser på lønn.

På skoleområdet er netto merforbruk på 1,6%. Det er i hovedsak tre skoler med merforbruk. Generelt har alle skolene mindre lønnsutgifter pga streiken. Noe av merforbruket på noen skoler skyldes eksrautgifter vedrørende ekstra bosetting av flyktninger uten at budsjettene er justert tilstrekkelig. Dette vises som merinntekt på integreringsenheten. Skolene har høyere refusjonsinntekter enn budsjettet, og tilsvarende høyere lønns- og driftsutgifter. Noe av dette skyldes øremerkede tilskudd som ikke er tilstrekkelig budsjettregulert, men som ligger innenfor enhetsleders fullmakt å disponere til formålet.

Innenfor Helse og omsorg er det et netto merforbruk på 7,6%. Kommunestyret har vedtatt at tjenesteområdet skal drifte i balanse innen utgangen av 2022. Kommunestyret er fortløpende informert om at det forventes et netto merforbruk i 2022. Hovedårsaken til merforbruket på tjenesteområdet er at det forbrukes mer lønnsmidler enn budsjettet tillater. Det skyldes i hovedsak kjøp av eksterne vkartjenester samt kjøp av interne vikartjenester (overtid) fordi det er vanskelig å rekrutere tilstrekkelig med arbeidskraft med den riktige kompetansen. En annen årsak i 2022 er utgifter til utskrivningsklare pasienter som har et stort merforbruk sammenlignet med 2020 og tidligere.

Innenfor administrative enheter er det et netto mindreforbruk på 6,1%. Hovedårsaken er lavere fellesutgifter og andre driftsutgifter samt besparelser på lønn ved at stillinger holdt vakante der det har vært mulig.

Innenfor tekniske tjenester må vi skille de selvfinansierende områdene fra øvrig drift.

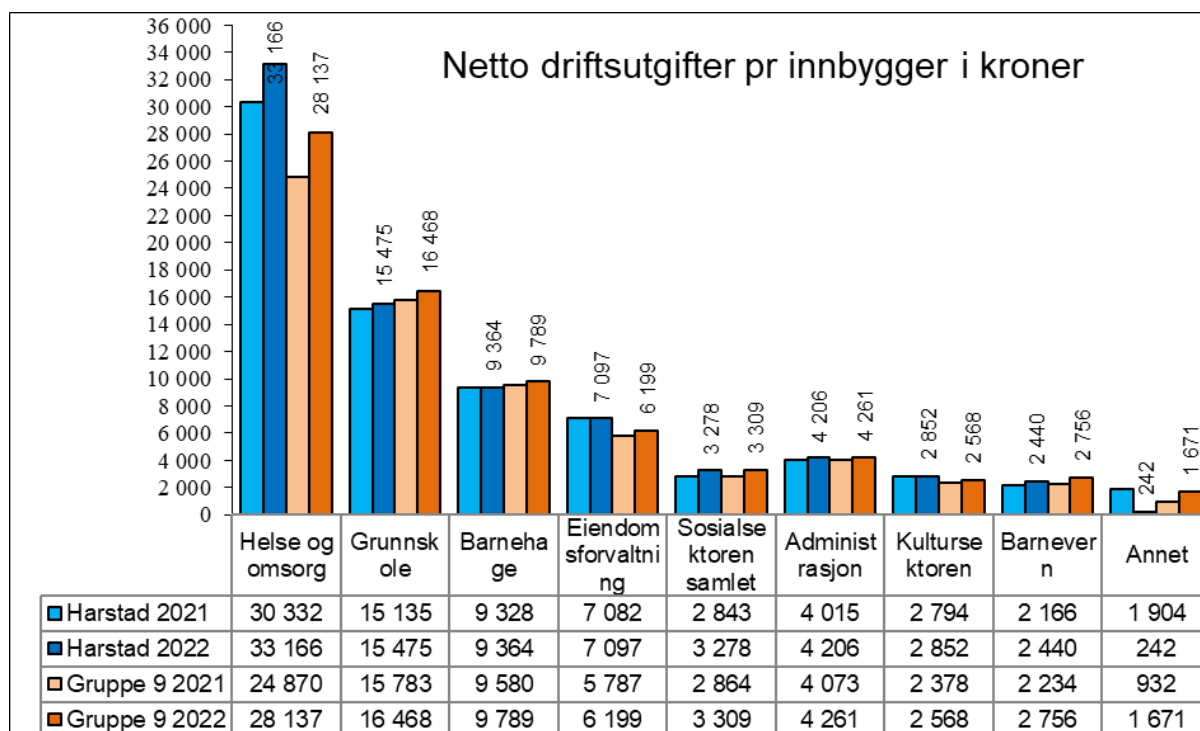
De selvfinansierende områdene viser et netto mindreforbruk på 0,9 mill kroner, noe som utgjør 0,9%.

For de øvrige tekniske tjenestene er det et netto merforbruk på 0,6%. Hovedårsaken til merforbruket er merforbruk vegvedlikehold, mindreinntekt Areal og byggesakstjenesten.

Integrering, NAV og barnevernet har et netto mindreforbruk på 12% som hovedsak skyldes merinntekt integreringstilskudd. Både NAV og barnevern har også mindreforbruk som begge i hovedsak er knyttet til tiltaksutgifter og økonomisk sosialhjelp.

Kulturenheter har et netto mindreforbruk på 0,6%. Det er mindreforbruk på både biblioteket og kulturenheten.

Prioritering

Harstad kommune bruker størst del av kommunens netto driftsutgifter på Helse- og omsorg. Det er også her Harstad kommune bruker betydelig mer enn gruppe 9 selv om Harstad har en lavere arbeidsgiveravgift. Hadde Harstad kommune hatt samme nivå på utgiftene per innbygger som gruppe 9 så ville utgiftene vært ca 125 mill kroner lavere. Dette er imidlertid ikke realistisk da mye av forskjellen kommer av at Harstad har større andel av befolkning over 80 år.

Andre områder hvor Harstad kommune har høyere netto driftsutgifter per innbygger enn kommunegruppe 9 er; politisk styring og kontrollvirksomhet, eiendomsforvaltning, kultursektoren, brann og ulykkesvern samt næringsforvaltning. Til sammen bruker Harstad kommune ca. 46 mill kroner mer på alle disse områdene enn om vi hadde hatt samme utgifter per innbygger som gjennomsnittet i Gruppe 9.

KOSTRA hovedtall

	Harstad 2021	Harstad Kostragruppe 2022	Landet 09 uten Oslo
Prioritet			
Brutto driftsinntekter i kroner per innbygger (B) *)	107 181	108 557	96 982
Brutto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter (B)	1,3 %	4,0 %	1,6 %
Brutto driftsutgifter i kroner per innbygger (B) *)	105 830	104 251	95 389
Disposisjonsfond i prosent av brutto driftsinntekter (B)	14,3 %	15,0 %	13,6 %
Frie inntekter i prosent av brutto driftsinntekter (B)	64,0 %	62,7 %	67,7 %
Økonomi			
Avdrag (netto) Andel av brutto driftsinntekter (prosent)	4,8 %	4,8 %	4,2 %
Frie inntekter i kroner per innbygger (B) *) **)	69 654	69 255	65 532
Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter (B)	1,6 %	3,5 %	2,1 %
Netto lånegjeld i kroner per innbygger (B) *)	122 552	124 866	98 677
Netto lånegjeld i prosent av brutto driftsinntekter (B)	114,3 %	115,0 %	101,8 %
Kommunekasse			
Disposisjonsfond i prosent av brutto driftsinntekter (B) (Kommunekasse)	12,6 %	13,9 %	13,2 %

Sentrale inntekter

Beløp i 1000

	Regnskap 2021	Oppr. bud.	Rev.bud. 2022	Regnskap 2022	Avvik i kr	Avvik i %
Frie disponible inntekter						
Rammetilskudd	-851 021	-758 618	-805 087	-814 442	9 355	1,2 %
Inntekts- og formuesskatt	-762 249	-817 808	-811 749	-877 858	66 109	8,1 %
Eiendomsskatt	-87 867	-89 000	-89 000	-89 275	275	0,3 %
Andre generelle driftsinntekter	-18 335	-29 470	-29 470	-53 284	23 814	80,8 %
Sum Frie disponible inntekter	-1 719 472	-1 694 896	-1 735 306	-1 834 859	99 553	-5,7 %

Sentrale utgifter

Beløp i 1000

Finansinntekter og -utgifter

Beløp i 1000

	Regnskap 2021	Oppr. bud.	Rev.bud. 2022	Regnskap 2022	Avvik i kr	Avvik i %
Finansinntekter/-utgifter						
Renteinntekter	-9 992	-6 050	-14 250	-20 813	6 563	46,1 %
Utbytter	-15 598	-13 500	-14 300	-14 331	31	0,2 %
Renteutgifter	45 744	54 400	63 400	66 023	-2 623	-4,1 %
Avdrag på lån	111 000	120 000	122 000	121 000	1 000	0,8 %
Sum Finansinntekter/-utgifter	131 155	154 850	156 850	151 879	4 971	3,2 %

Avsetninger og årsoppgjørdisposisjoner - til disposisjon for tjenesteområdene

Beløp i 1000

	Regnskap 2021	Oppr. bud.	Rev.bud. 2022	Regnskap 2022	Avvik i kr	Avvik i %
Avsetninger og bruk av avsetninger						
Overføring til investering	24 170	18 000	37 410	37 410	0	0,0 %
Bruk av bundne driftsfond	-999	0	0	0	0	0,0 %
Avsetninger til disposisjonsfond	40 000	25 000	25 000	58 381	-33 381	-133,5 %
Bruk av disposisjonsfond	0	-36 836	-91 218	0	-91 218	-100,0 %
Netto avsetninger	63 171	6 164	-28 808	95 791	-124 599	432,5 %

Utvikling i netto driftsresultat

Beløp i 1000

	Regnskap i fjor	Oppr. bud.	Rev. bud.	Regnskap	Avvik i kr	Avvik i %
Bruk av avsetninger						
Bruk av bundne driftsfond	-43 571	-6 333	-35 488	-15 046	-20 442	-57,6 %
Bruk av disposisjonsfond	0	-36 836	-91 218	0	-91 218	-100,0 %
Sum bruk av avsetninger	-43 571	-43 169	-126 706	-15 046	-111 660	-88,1 %
Avsetninger						
Overføring til investering	24 170	18 000	37 410	37 410	0	0,0 %
Avsetninger til bundne driftsfond	12 101	0	117	9 279	-9 162	-7830,4 %
Avsetninger til disposisjonsfond	40 000	25 000	25 000	58 381	-33 381	-133,5 %
Sum avsetninger	76 271	43 000	62 527	105 069	-42 542	-68,0 %
Netto driftsresultat	-32 700	169	64 179	-90 024	154 203	240,3 %
Sum driftsinntekter	-2 477 085	-2 301 859	-2 450 986	-2 658 491	207 505	8,5 %
Netto driftsresultat i prosent av driftsinntekter	1,3 %	0,0 %	-2,6 %	3,4 %	74,3 %	0,0 %

Netto driftsresultat

I hht kommunelovens § 14-1 skal kommunen forvalte økonomien slik at den økonomiske handleevnen blir ivarettatt over tid.

Et viktig nøkkeltall som er med på å vise om kommunelovens krav er oppfylt, er netto driftsresultat.

Driftsresultatet skal være tilstrekkelig til å dekke renter og avdrag på lån samt nødvendige avsetninger.

Netto driftsresultat (etter utbytte, renter og avdrag på lån) ble 90 millioner kroner for Harstad kommune i 2022 (94,1 mill for konsernet).

Netto driftsresultat i prosent av driftsinntektene ble i Harstad **3,4% i 2022** (3,5% for Harstad kommune som konsern).

For kommunene i gruppe 9 ble driftsresultatet for konsernet på 2,2% i 2022.

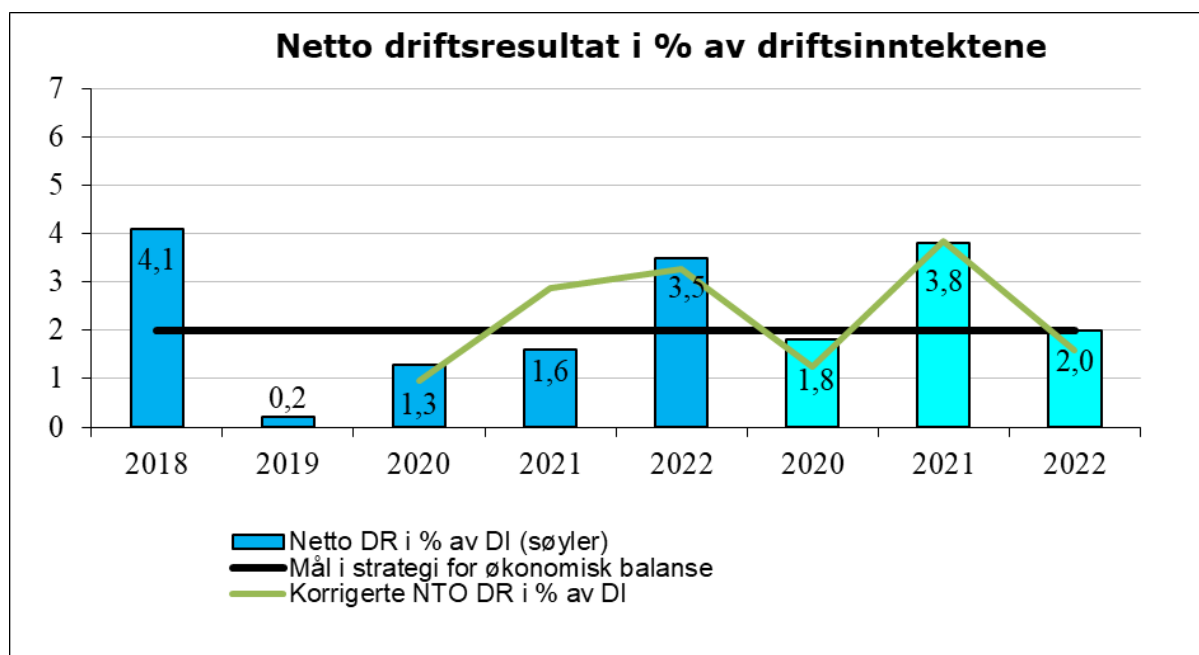
Anbefalingen er et netto driftsresultat på minimum 1,75% av driftsinntektene. I strategi for fortsatt økonomisk balanse er det vedtatt et mål om et netto driftsresultat i Harstad kommune på minimum 2%.

Grafen viser positive netto driftsresultat i hele perioden, men for perioden 2019-2021 lavere enn kommunestyrets vedtatte mål på 2%.

Et mer korrekt nøkkeltall er korrigeret netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter, hvor driftsresultatet er korrigeret for netto bruk av bundne fond. Bruk av bundne fond erstatter driftsinntekter som finansiering og genererer høyere driftsutgifter.

Da ser vi for Harstad kommune at driftsresultatet også 2021 blir høyere enn målet.

Harstad kommunes korrigerte netto driftsresultat var i 2022 på 3,3% men det for gruppe 9 var 1,6%.

I økonomiplan 2023-2026 er det budsjettert med følgende netto driftsresultat i % av driftsinntektene:

	2023	2024	2025	2026
NTO DR i % av DI	- 0,5%	0,6%	0,2%	0,3%

Dette er lavere enn vedtatt strategi, men kommunens reserver gjør at dette kan forsvares på kort sikt.

Investeringer

Investeringsregnskapet

Det vises til årsregnskapet for de obligatoriske oversiktene i hht budsjett og regnskapsforskriftene; *Bevilgningsoversikt investering* (§ 5-5, 1.ledd) og *Oppstilling bevilgningsoversikt investering* (§ 5-5, 3.ledd).

Resultatmål: God økonomistyring og budsjettdisiplin

Kommunestyret har vedtatt et netto investeringsbudsjett per tjenesteområde. Vurderingen av investeringene innenfor det enkelte tjenesteområdet vurderes derfor opp mot vedtatt budsjett. I tillegg vurderes hvert investeringsprosjekt opp mot vedtatt ramme og årsbudsjett.

Det er gjort investeringer i varige driftsmidler på 425 mill kroner, mens budsjettet var på 434 mill kroner.

I hovedsak skyldes avvik mellom budsjett og regnskap at fremdriften på enkelte investeringsprosjekt ikke har vært slik som forventet og at dette er konstatert etter at justering av årsbudsjettet var mulig.

Det er ikke registret noen avvik i forhold til kommunestyrets premisser for hva bevilgningene skal brukes til.

Nedenfor er en beskrivelse av de største avvikene mellom regnskap og budsjett i 2022 på enkeltprosjekt eller grupper av prosjekt.

150037 Generalhagen, park og scene

Det er et merforbruk i forhold til budsjettet for 2022 på vel 11,2 millioner. Prosjektet gjennomføres i perioden 2022-2023 med ferdigstillelse sommeren 2023. Det er produsert mer i 2022 enn forutsetning i budsjettet, men forventet totalt forbruk vurderes å være innen den planlagte totalrammen.

151052 Park i Harstadhamn

Det er et merforbruk i forhold til budsjettet for 2022 på nesten 3,4 millioner. Prosjektet gjennomføres med bevilgning i tre delprosjekt, men gjennomføres i en entreprise/kontrakt. Hoveddelen av prosjektet er gjennomført, men det vil bli gjennomført noe sluttarbeid sommeren 2023. Opparbeidelse av kai med integrering mot parken er finansiert med 6,2 mill. kr, men dette er foreløpig ikke belastet delprosjektet. Det vil bli gjort i forbindelse med slutfaktura i prosjektet sommeren 2023. Totalprosjektet vil bli gjennomført innen den vedtatte totalrammen.

150070 Strandpromenade Harstadhamn

Det er et mindreforbruk i forhold til budsjettet for 2022 på nesten 6,1 millioner. Se kommentarer for prosjekt 151052 hvor tilhørende kostnader vil bli belastet i forbindelse med slutfaktura sommeren 2023.

151512 VP Steinv-Grønnebakken

Det er et merforbruk i forhold til budsjettet for 2022 på vel 2,9 millioner. Prosjektet gjennomføres i perioden 2022-2023, hvor opparbeidelse av fortau og fornying av VA samkjøres. Fortausarbeidene finansieres av Harstadpakken. Endelig fordeling av kostnadene mellom fortau og VA gjøres i forbindelse med sluttoppgjøret høsten 2023. Hovedtyngden av vegarbeidene er budsjettet i 2023, men det har vært produsert noe mer enn planlagt i 2022. Tiltakene med fortau vil imidlertid gjennomføres i tråd med den vedtatte totalramme.

153071/154074 Vann og avløp Bergselvdammen-Langsletta

Prosjektet er gjennomført i to entrepriser. Den første delen ble samordnet med delprosjektet Bjørnebasen i Harstadpakken. Hovedentreprisen i prosjektet omfatter hovedstrekningen fra

Bergselvdammen til Langsletta. Arbeidet startet tidlig i 2019 og ble ferdigstilt høsten 2021. Totalkostnadene er blitt vesentlig lavere enn budsjett da det er gjennomført med utblokking og trekking i eksisterende ledninger. Det medførte vesentlig mindre konvensjonell graving enn planlagt. Prosjektene er av den grunn utført godt innenfor vedtatt budsjetttramme. Dessverre er ikke det opprinnelige budsjettet for 2022 blitt regulert bort på disse ferdigstilte prosjektene og derfor fremkommer det som et mindreforbruk på til sammen nesten 11,6 mill kroner i 2022.

153098/154098 Vann og avløp Fornyng Harstadgårdsveien

Det er et mindreforbruk på vel 3,4 mill kroner i 2022. Prosjektet er VA-ledninger i Harstad sentrum fra Generalhagen rundt rådhusene og opp Harstadgårdsbakken, samt i Hålogalandsgate. Prosjektet omfatter både fornyng av eksisterende vannledninger, samt separering av overvann og spillvann. Prosjektet ble påbegynt i 2021 og blir ferdigstilt våren 2023, det vil si. en mindre forskyvning over i 2023. Prosjektet gjennomføres innen den vedtatte budsjetttrammen.

153107 Avløp: Kanebogen-Magrethe Jørgensensvei (VP)

Det er et mindreforbruk i forhold til budsjettet for 2022 på nesten 4,1 millioner. Fornyng av VA-anlegg Kanebogen-Margrethe Jørgensens vei er en del av Harstadpakkeentreprise. Prosjektet gjennomføres i 2022 og 2023. Periodisering av budsjettet har ikke vært justert tilstrekkelig i henhold til fremdriften. Tiltaket vil bli ferdig i løpet av 2023 og vil bli gjennomført innen vedtatt totalramme for prosjektet.

153111/154111 Forsyning VA Steinveien Nord (KVP)

Det er et merforbruk i forhold til budsjettet for 2022 på 153111 (vann) på vel 2,4 millioner, og det er et merforbruk på 154111 (avløp) på vel 1,5 millioner. Fornyng av VA-anlegg i Steinvegen koordineres med utbygging av fortau. Prosjektet utføres i 2022 og 2023. Endelig fordeling av kostnader gjøres i forbindelse med sluttoppgjøret. Arbeidene med VA har vært krevende, og det vil med bakgrunn i det kunne komme noen kostnader ut over vedtatt budsjett. Det vurderes nærmere i forbindelse med 1. tertial 2023.

153133/154133 Høydebasseng med trykkforsterkning Sørvik

Det er et totalt mindreforbruk i forhold til budsjettet for 2022 på nesten 4,3 millioner. Prosjektet med høydebasseng i Sørvik samkjøres med bygging av ny barnehage. Prosjektet gjennomføres i 2022 og 2023. Endelig fordeling av kostnader mellom barnehage og VA-anlegg gjøres ved sluttoppgjør i 2023. Det er i tillegg en egen VA-entreprise for del av prosjektet, som gjennomføres i 2023. Prosjektet vil i 2023 bli ferdigstilt i tråd med planlagte forutsetninger.

153116/154116 Fornyng VA Parken III

Det er et mindreforbruk på 153116 (vann) på nesten 5,2 millioner, og det er et merforbruk i forhold til budsjettet for 2022 på 154116 (avløp) med vel 7 millioner. Tiltakene gjennomføres som en felles entreprise for vann og avløp. Hovedtyngden er imidlertid avløp med gjennomføring av separering av avløpsvannet, men samtidig fornyes del av det eldre vannledningsnett som berøres. Ferdigstillelsen av

prosjektet er blitt noe forsinket. Det har vært svært krevende arbeid for del av avløpsanlegget på grunn av trange arbeidsforhold. Det vil også kreve ekstra kostnader med den delen. Det fremmes i 1. tertial 2023. Endelig fordeling mellom vann og avløp gjøres i forbindelse med prosjektets slutfaktura sommeren 2023.

140107 Helsehuset/lokalmedisinsk senter

Det er et merforbruk i forhold til budsjettet for 2022 på vel 14,8 millioner kroner. Fordeling av årlige kostnader er stipulert i forhold til forventet fremdrift og vil kunne avvike fra reell fremdrift av produksjonen.

Det er ikke forhold nå som skal medføre overskridelse på samlet ramme.

140214 Barnehage i Sørbygda

Det er et merforbruk i forhold til budsjettet for 2022 på nesten 4,8 millioner kroner. Fordeling av årlige kostnader er stipulert i forhold til forventet fremdrift og vil kunne avvike fra reell fremdrift av produksjonen.

Noen ekstra utgifter innledningsvis og foreløpig uklart om det dette vil medføre utgifter utover samlet ramme

Vi vurderer kostnadsreducerende tiltak.

1407XX/14085X Kjøp av boliger/Leie til eie

Det er et mindreforbruk på nesten 3,6 millioner på disse prosjektene i 2022.

Innenfor vedtatt budsjettramme vurderes kjøp av boliger fortløpende ut fra behovet og det som er tilgjengelig i markedet. Det er derfor vanskelig å vurdere omfanget i detalj, og derfor også risikofyllt å justere budsjett i tilfelle det dukker opp aktuelle objekter sent på året.

680001 Grøtavær leirskole – oppgradering og ombygging

Kommunestyret har besluttet å arrangere Guttas Campus på Grøtavær. I den forbindelse var det nødvendig å utføre oppgraderinger for å få bygning og uteområde satt i stand til å kunne gjennomføre arrangementet. Basert på kommunestyrets beslutning er det investert for nesten 3,8 millioner kroner uten at dette er tilstrekkelig fulgt opp med nødvendig budsjettregulering.

020011 Fornyning av bilparken

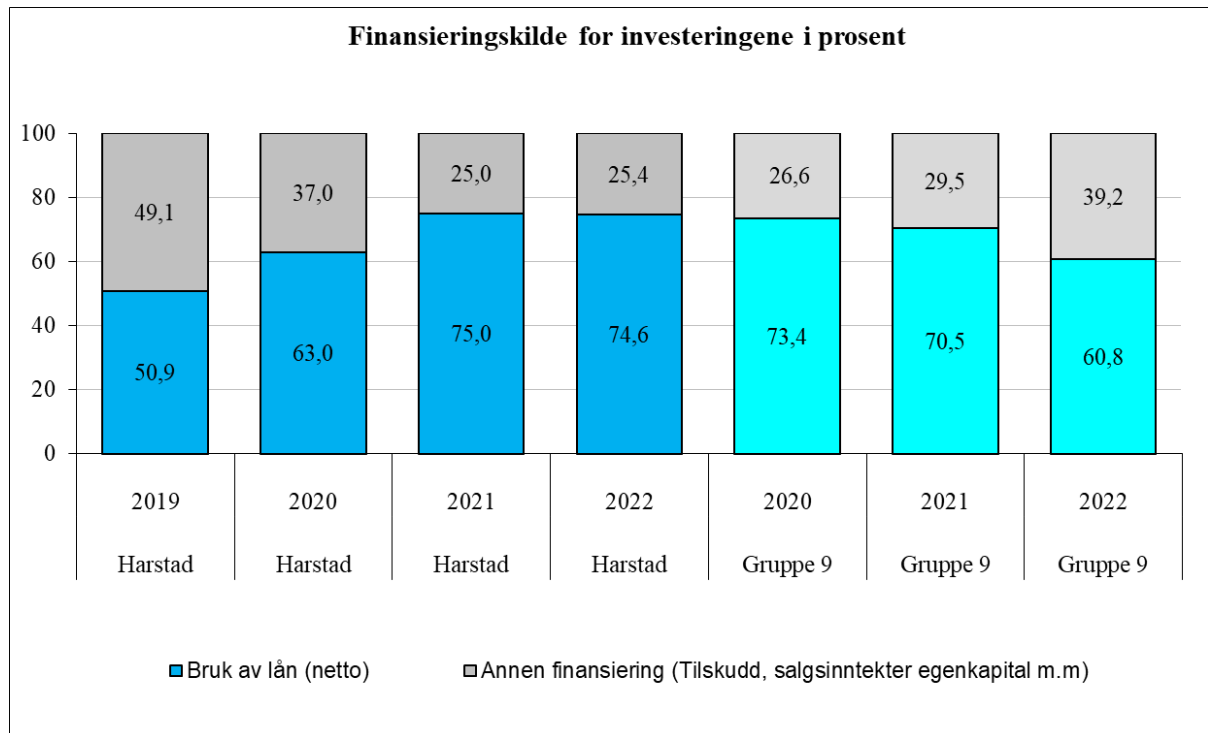
Det er et merforbruk i forhold til budsjettet for 2022 på nesten 3,3 millioner. Grunnet utsatt leveringstid mottok vi biler som var bestilt både i 2021 og 2022 på slutten av 2022. Det var usikkerhet mht leveringstid og dermed planlagt at gjenværende budsjettmidler fra 2021 skulle tidsforskyves til 2023, og dette utgjør ca. 3.8 millioner.

040999 Tilskudd Harstad kirkelige fellesråd

Det er et mindreforbruk i forhold til budsjettet for 2022 på 7,35 millioner.

Årsaken til merforbruket er at fremdriften i investeringen gjør at det resterende tilskuddet utbetales i 2023 uten at budsjettet ble justert tilsvarende i 2022.

Finansiering av investeringene

De viktigste finansieringskildene til investeringen foruten lån er momskompensasjon, tilskudd/refusjoner, salg av fast eiendom samt bruk av fond og driftsmidler. Størrelsen på disse vil variere det enkelte år. Kommunen har de to siste årene hatt en lavere egenfinansieringsgrad enn tidligere år.

Selv om lånefinansieringsgraden over tid er relativt jevn og til og med lavere enn gruppe 9 i 2020, så sier den ingenting om hvor mye lån som brukes til å finansiere investeringene. Harstad kommune har høyere langsiktig gjeld enn gruppe 9 (se analyse av balansen), noe som tilsier at brukes mere lånemidler i forhold til driftsinntekten enn gruppe 9.

Status investering og finansiering (2A)

Beløp i 1000

	Note	Regnskap 2021	Oppr. bud. 2022	Rev. bud. 2022	Regnskap 2022
Investeringer i varige driftsmidler		184 929	407 020	434 160	425 054
Tilskudd til andres investeringer		1 640	9 100	15 750	8 879
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper		12 411	770	22 000	21 958
Utlån av egne midler		0	0	7 402	7 716
Avdrag på lån		0	0	0	0
Sum investeringsutgifter		198 980	416 890	479 312	463 607

Årsmelding 2022

	Note	Regnskap 2021	Oppr. bud. 2022	Rev. bud. 2022	Regnskap 2022
Kompensasjon for merverdiavgift		-9 328	-34 700	-32 000	-44 791
Tilskudd fra andre		-13 365	-21 400	-25 200	-25 846
Salg av varige driftsmidler		-22 556	0	-5 182	-6 058
Salg av finansielle anleggsmidler		-958	0	-27	0
Mottatte avdrag på utlån av egne midler		-395	-208	-21 438	-26 844
Bruk av lån		-120 419	-339 212	-347 310	-318 569
Sum investeringsinntekter		-167 021	-395 520	-431 157	-422 108
Videreutlån		78 707	50 000	105 500	86 831
Bruk av lån til videreutlån		-78 707	-50 000	-105 500	-86 831
Avdrag på lån til videreutlån		10 217	4 600	4 600	12 561
Mottatte avdrag på videreutlån		-10 728	-4 600	-4 600	-11 928
Netto utgifter videreutlån		-511	0	0	634
Overføring fra drift		-24 170	-18 000	-37 410	-37 410
Avsetninger til bundne investeringsfond		738	0	0	1 448
Bruk av bundne investeringsfond		-9 035	0	0	-634
Avsetninger til ubundet investeringsfond		0	0	0	0
Bruk av ubundet investeringsfond		0	-3 370	-10 745	-5 537
Dekning av tidligere års udekket beløp		1 020	0	0	0
Sum overføring fra drift og netto avsetninger		-31 448	-21 370	-48 155	-42 132
Fremført til inndekning i senere år (udekket)		0	0	0	0

Balansen

Balansen

Det vises til årsregnskapet for den obligatoriske oversikten over *balansen* i hht budsjett og regnskapsforskriftenes § 5-8. Balansen viser kommunens bokførte eiendeler, gjeld og egenkapital pr. 31. desember.

Eiendeler

Verdien på anleggsmidlene har økt med 589 millioner kroner. Økningen er størst i varige driftsmidler og pensjonsmidler.

Økningen i pensjonsmidler er aktuarberegnet, og består av pensjonsmidler pr 1.1.2022 korrigert for årets pensjonspremie, forventet avkastning, pensjonsutbetalingene samt estimatavvik.

Omløpsmidlene er redusert med 104 mill. kroner som er reduksjon i bankinnskudd (151 mill) som i hovedsak skyldes bruk av ubrukte lånemidler.

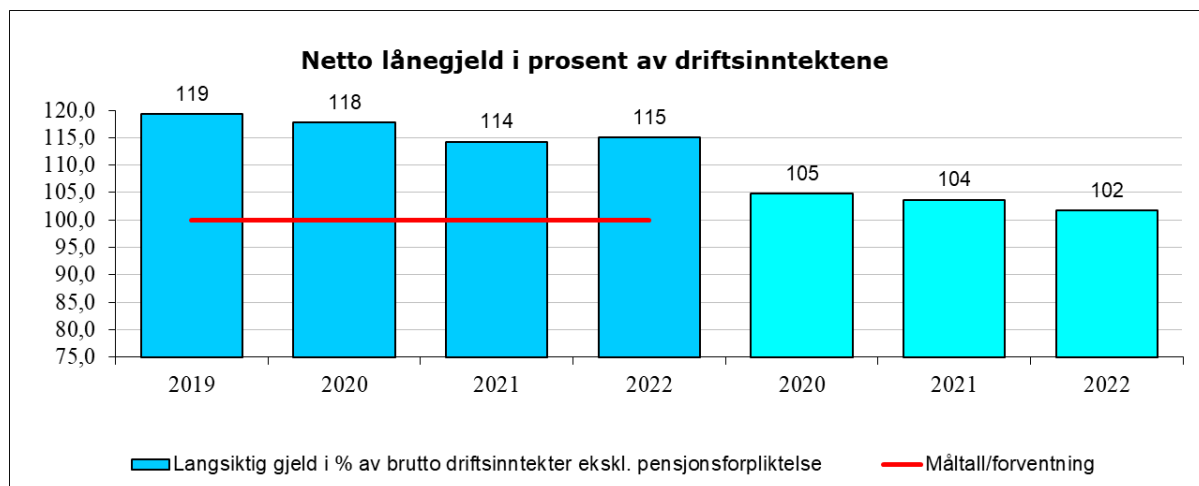
Sum endring anleggsmidler og omløpsmidler gir en total økning av eiendeler med 486 millioner kroner.

Egenkapital og gjeld

Egenkapitalen er økt med 236 mill. kroner som i hovedsak er økning av kapitalkonto.

Den langsiktige gjelden er økt med 16 mill og pensjonsforpliktelsen økt med 129 mill.

Sum endring egenkapital og gjeld gir en økning på 486 millioner kroner.

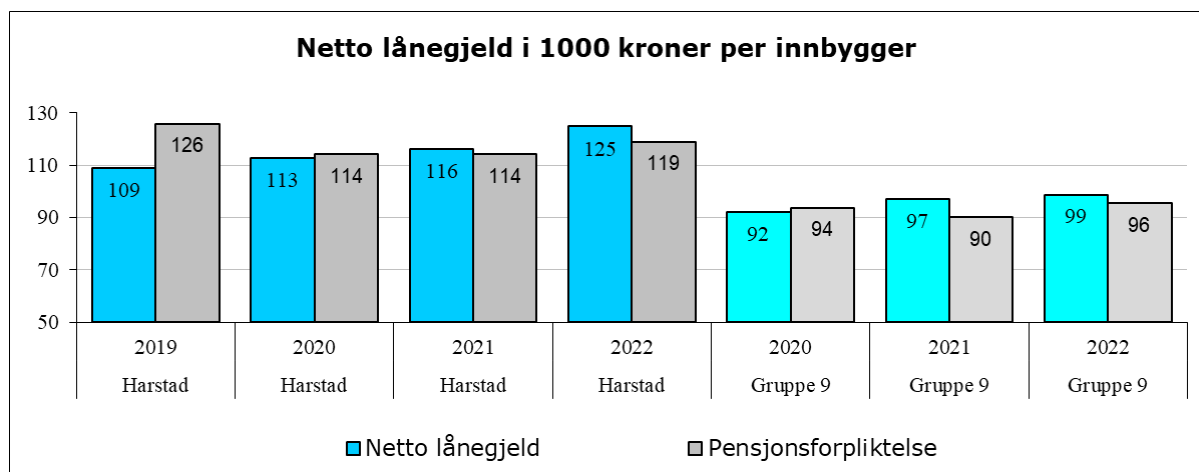

Netto lånegjeld i prosent av driftsinntektene er en av de viktigste nøkkeltallene. En høy lånegjeld vil medføre at en større del av kommunens inntekter vil gå med til å dekke renter og avdrag samt gjøre kommunen ekstra sårbar for renteøkninger.

Kommunens netto lånegjeld i prosent av driftsinntektene (gjeldsgrad) er betydelig høyere enn gjennomsnittet i Gruppe 9, men har vært relativt stabil og synkende de siste fem årene.

Se for øvrig under kommentarer netto lånegjeld pr. innbygger. Investeringsnivået i Harstad er veldig høyt. Selv med bruk av fond og driftsmidler til finansiering av deler av investeringene, så reduseres ikke lånegjeldens andel av driftsinntektene tilstrekkelig.

I strategi for fortsatt økonomisk balanse er det et mål om at gjeldsgraden skal reduseres gradvis til maksimalt 100%. Vedtatte investeringer i planperioden vil imidlertid medføre at gjeldsgraden vil øke.

Kommunens netto lånegjeld pr. innbygger eksklusiv pensjonsforpliktelse er kr 26 189 høyere enn gjennomsnittet for gruppe 9. Det betyr at Harstad kommune har ca. 652 millioner kroner mer i lånegjeld enn vi ville hatt hvis vi lå på gjennomsnittet i gruppe 9. Dette betyr at den økonomiske handlefriheten til kommunen er redusert som følge av at en større andel av inntektene i Harstad kommune vil gå med til å dekke renter og avdrag enn kommunene i gruppe 9 (se for øvrig kommentar under driftsregnskapet vedrørende rente og avdrag). Ved 40 års avdragstid utgjør dette ca 16,3 mill. kroner i merutgifter til avdrag i året (i tillegg til renteutgiftene). Harstad kommunes lånegjeld pr. 31.12.2022 er på ca 3,24 milliarder kroner (ekskl. pensjonsforpliktelse).

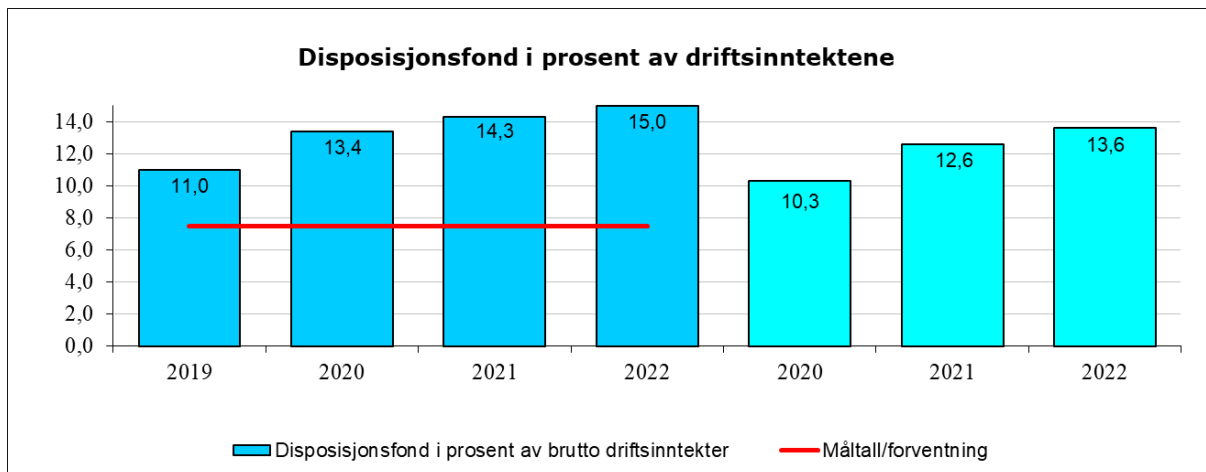
En prosent økning i det generelle rentenivået vil medføre ca 32,4 mill kroner i økte renteutgifter et år frem i tid. Den renteeksponerte gjelden utgjør 62,6% (56,7% i 2021) av total langsiktig gjeld, noe som medfører at den renteeksponerte andelen av gjelden vil måtte bære ca 20,3 mill av dette. I strategi for fortsatt økonomisk balanse er det et mål at den renteeksponerte gjelden skal gradvis reduseres ned mot 50%. Dette kan kun skje ved å redusere investeringene på de frie områdene.

Pensjonsforpliktelsen er nåverdien av kommunens forventede utbetalinger av pensjoner og det er tatt hensyn til lønnsutvikling, pensjonsreguleringer, uførhet, dødelighet og det faktum at noen ansatte vil fratre sine stillinger. I nåverdiberegningen er den bestemte diskonteringsrate svært avgjørende for pensjonsforpliktelsens størrelse. Pensjonsforpliktelsen pr. innbygger er kr 23 468 høyere enn gjennomsnittet for gruppe 9, noe som betyr at kommunen har ca. 584 millioner kroner mer i pensjonsforpliktelse enn vi ville hatt hvis vi lå på gjennomsnittet i gruppe 9.

Hovedårsaken til dette er at Harstad kommune har flere ansatte per innbygger, særlig innen pleie og omsorg sammenlignet med gjennomsnittet i gruppe 9.

Pensjonsforpliktelsen er pr 31.12.2022 bokført til 2 937 millioner kroner, noe som tilsvarer en økning på 129 millioner kroner fra 2021.

Disposisjonsfond

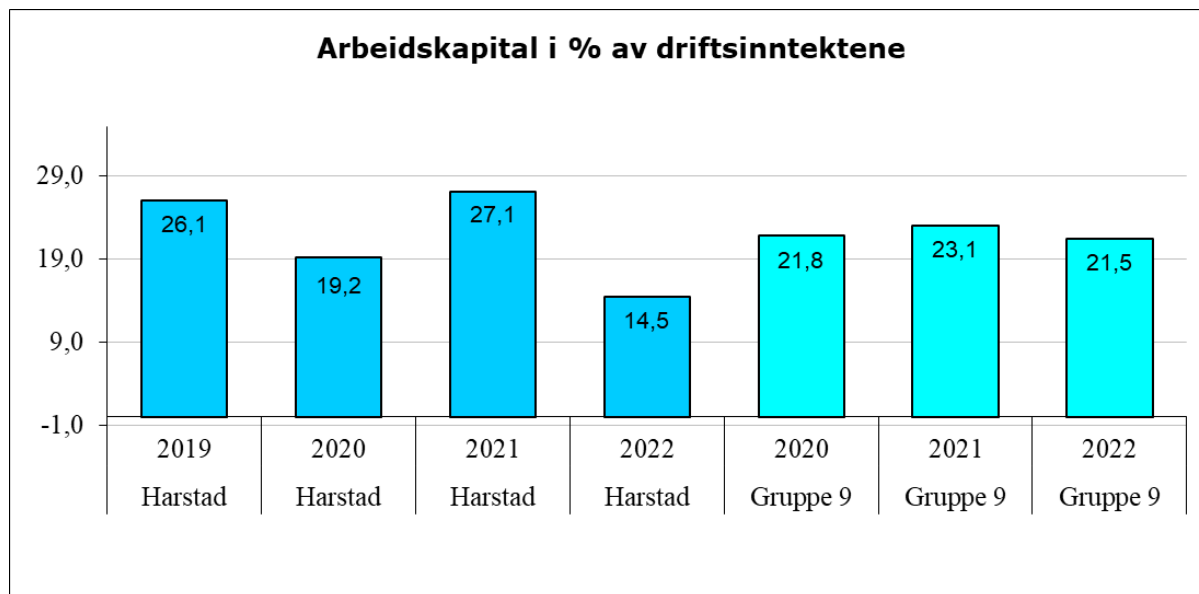
Størrelsen på kommunens reserver er et viktig nøkkeltall. Dette vil være avgjørende for evnen til å tåle uforutsette hendelser, samt kommunens muligheter til å bruke tid på omstillinger uten at det får uforutsette konsekvenser for tjenesteproduksjonen.

Harstad kommune har fra 2015 bygd opp et disposisjonsfond fra 1,6% til 15% av brutto driftsutgifter i 2022. Dette er litt høyere enn gruppe 9 som har 13,6%, og høyt blant kommuner i Nord-Norge. Det er et mål i strategien at disposisjonsfondet skal utgjøre minst 7,5% av driftsinntektene og et ønske om at det også bør være tilstrekkelig til i tillegg å dekke akkumulert premieavvik. Måltallet er for kommunekassen,

mens grafikken viser tall for kommunen som konsern. Disposisjonsfond for kommunekassen var i 2022 13,9%, en økning fra 12,6% i 2021.

Størrelsen på disposisjonsfondet er høyere enn målet, selv om vi trekker fra amortiseringen av det akkumulerte premieavviket som skal dekkes inn i 2022, hvis det skulle bli nødvendig å dekke det inn ved bruk av disposisjonsfond. Dette medfører at Harstad kommune har reserver til å tåle svingninger i driftsresultatet uten å være nødt til å foreta umiddelbare drastiske reduksjoner i tjenesteproduksjonen.

Arbeidskapital og likviditet

Arbeidskapitalen defineres som differansen mellom omløpsmidler og kortsiktig gjeld, og er et uttrykk for kommunens likviditet. Med likviditet menes evne til å betale forpliktelsene etter hvert som de forfaller. Arbeidskapitalen for Harstad kommune sett i forhold til driftsinntektene har variert litt i perioden, men har vært fra 19,2% og oppover i perioden 2018-2021. Ubrukte lånemidler (opptatt lån som ikke er brukt) har utgjort en del av arbeidskapitalen. Ubrukte lånemidler ved slutten av et år er et resultat av at forsinket fremdrift av investeringsprosjektene slik at en del av de planlagte utgiftene kommer året etter.

For 2022 er arbeidskapitalen 14,5% av driftsinntektene. De ubrukte lånemidlene utgjør 5% av dette mens de i 2021 utgjorde 16,3%.

I realiteten betyr det at arbeidskapitalen (eksklusiv ubrukte lånemidler) ble redusert fra 10,8% i 2021 til 9,5% i 2022.

Store investeringer og fondsmidler er faktorer som gjør at likviditeten er tilfredsstillende. Uten disse ville kommunen hatt en vanskelig likvid situasjon bl.a på grunn av akkumulert pensjonspremie som er betalt men ennå ikke regnskapsført.

Likviditetsgraden er et annet nøkkeltall som gir uttrykk for forholdet mellom de mest likvide midlene (kasse, bank) og den kortsiktige gjelden, og viser i hvor stor grad kommunen er i stand til å innfri den kortsiktige gjelden. Dersom de mest likvide midlene er lik kortsiktig gjeld er likviditetsgraden 1.

Likviditetsgraden bør være større enn 1 for å sikre seg en forsvarlig drift. Likviditetsgraden er for 2022 på 1,44 og den er lavere enn tidligere år.

	2020	2021	2022
Kasse, bank og post	573,80	779,10	627,90
Kortsiktig gjeld	315,00	332,90	437,00
Likviditetsgrad	1,82	2,34	1,44

Bankinnskuddene består bl.a. av ubrukte lånemidler til investeringene. Hvis vi korrigerer for disse så ville likviditetsgraden i 2022 vært **1,15** (mot 1,20 i 2021). Kommunen har mulighet til å få en kassakredittramme i banken på 60 mill, noe som gjør oss mindre sårbar for eventuell midlertidig reduksjon i likviditeten. Låneopptak til investeringene tidlig i året er imidlertid den beste strategien for god likviditet.

Det er et mål i strategi for fortsatt økonomisk balanse at likviditetsgraden eksklusiv ubrukte lånemidler skal være minimum 1, og det målet er oppfylt.

Finans- og gjeldsforvaltning

Finans- og gjeldsforvaltning

I Harstad kommunes finansreglement er det lagt retningslinjer for finansforvaltningen, bla forvaltningen av kommunens likvide midler og forvaltning av kommunens låneportefølje. Det er videre sagt noe om fullmakter, rapportering og kontroll samt håndtering av finansiell risiko.

Forvaltning av ledig likviditet og andre midler beregnet for driftsformål

(i mill kroner)	31/12-2022 (ev. gj.sn. 2022)	31/12-2021 (ev. gj.sn. 2021)	Endring
Aktiva (brukskonto) plassert i hovedbank (mill kroner)	579	682	-103
Aktiva plassert i hovedbank (% av sum midler til driftsformål)	100%	96%	4 %-poeng
Aktiva plassert i annen bank (mill kroner)	0	26	-26
Aktiva plassert i obligasjoner o.l (mill kroner)	0	0	
Egne rentebetingelser	2,54%	0,92%	1,62 %-poeng
Benchmark 3 mnd NIBOR (gj.sn)	2,07%	0,47%	1,60 %-poeng

I hht finansreglementet skal plassering av ledig likviditet og andre midler beregnet for driftsformål vektet mot en referanseindeks; 3 mnd NIBOR.

Som tabellen viser så har kommunen hatt bedre avkastning enn referanseindeksen. Ved utgangen av 2022 var alt av kommunens overskuddslikviditet plassert på konto i kommunens hovedbank da det ga bedre avkastning enn alternativ plassering.

Dette er i samsvar vedtatt reglement for finans- og gjeldsforvaltning. Markedsbetingelsene gjør at tidspunkt for låneopptak til investeringene vurderes både mot behov for investeringsmidlene men også mot lånevilkårene versus plasseringsvilkårene.

Kommunedirektøren har ikke konstatert avvik mellom faktisk forvaltning og rammene i finansreglementet.

Forvaltning av kommunens gjeldsportefølje og øvrige finansieringsavtaler

(i mill kroner)	31/12- 2022(ev. gj.sn. 2022)	31/12- 2021 (ev. gj.sn. 2021)	Endring
Opptak av nye lån	60	350	
Konvertering eldre lån i året	1 439	1 695	
FRA'er og SWAP kontrakter (derivater)	172	172	
Derivat volum (i % av gjeld)	5,31	5,34	-0,03
Kapitalbinding (år)	3,44	3,38	0,06
Kapitalbinding under 1 år (%)	33,70	24,82	8,92
Rentebindingstid (år)	1,07	0,91	0,16
Rentebinding under 1 år (%)	69,23	72,79	3,56
Rentesensivitet (1 %-poeng økning) (mill)	22,40	23,50	-1,10
Vektet gjennomsnittrente (%)	2,83	1,25	1,58
Benchmark flytende rente – NIBOR inkl. margin KBN (gj.sn)	2,67	1,07	1,60
Benchmark Swap 1 år (%) (gj.sn)	2,61	0,73	1,88
Benchmark Swap 3 år (%) (gj.sn)	2,95	1,19	1,76
Benchmark Swap 5 år (%) (gj.sn)	2,93	1,40	1,53
Benchmark Swap 10 år (%) (gj.sn)	2,92	1,63	1,29
Benchmark Swap 20 år (%) (gj.sn)	2,70	1,66	1,04
Kassekreditt	0	0	
Annen kortsiktig gjeld	437	333	104
Leasing	53	94	-41
Lån til videreformidling	331	253	78
Pensjonsforpliktelser (brutto)	2 937	2 807	130
Pensjonsmidler (brutto)	-3 070	-2 826	-244
Ihendehaverobligasjonslån	2 618	2 508	110
Sertifikatlån	289	350	-61
Andre ordinære lån til investeringer	2	112	-110

I hht finansreglementet skal egne rentebetingelser på låneporteføljen sammenlignes med referanseindekser.

Lånene med flytende rente hos kommunalbanken har betingelsene NIBOR pluss en margin som for tiden er 0,6%. Hvis alle lån var med flytende rente ville sårbarheten ved renteendringer være for stor og ikke i tråd med det vedtatte finansreglementet.

Den vektete gjennomsnittrenter har steget betraktelig i løpet av 2022 og vil stige ytterligere i 2023.

Harstad kommune sin vektete gjennomsnittrenter er høyere markedsrenten for flytende lån fordi det er behov for rentebinding, samt gammel swap-avtale med relativ høy rente.

Harstad kommune har meget høy langsiktig gjeld. Med renteøkningene i 2022 bruker Harstad kommune en større andel av driftsinntektene til renter og avdrag. I 2022 brukte kommunen 6,1% (5,6% i 2021) av driftsinntektene til netto rente- og avdragsutgifter. Tilsvarende tall for gruppe 9 er 4,9% (4,7% i 2021). Harstad kommune har netto lånegjeld som er 115% av brutto driftsinntekter (gjeldsgrad). I strategi for fortsatt økonomisk balanse er målet at gjeldsgraden skal gradvis reduseres til maksimalt 100%. Med de vedtatte investeringene som ligger inne i økonomiplanen vil det være vanskelig å oppnå.

Harstad kommunes gjeldsgrad er høyere enn gjennomsnittet i gruppe 9 som har 102%. Størrelsen på gjeldsforpliktelse er et viktig moment når det skal vurderes hvor stor del av den langsiktige gjelden som rentesikres. Det er også viktig å huske at det bare er den andelen av gjelden som er sensitiv for renteendringer som skal vurderes rentesikret. Størrelsen på disposisjonsfondet spiller også inn i vurderingen av rentesikring.

De totale renteutgifter i 2022 gir en gjennomsnittrenter på 2,83% (ikke konserntall).

Rentebytteavtalene hadde en netto utgift på 5,1 mill i 2022 mot 17,0 mill i 2021 (ikke konserntall). Reduksjonen skyldes renteøkningen. Dette er en del av kostnaden ved å ha en viss andel av lånene knyttet til fast rente (ihht finansreglementet). I et økende rentemarked vil en ofte få en gevinst ved fast rente, mens et fallende rentemarked ofte vil gi en kostnad ved fast rente. Rentebytteavtalene sikrer sammen med fastrenteavtalene en viss stabilitet i forhold til rentesvingninger. I hht finansreglementet skal gjeldsporteføljen ha en fastrenteandel (lån med rentebinding 1 år frem i tid og over) på minimum 15% og maksimum 50%. Den faste andelen er per 31.12.2022 på 30,77% mot 27,21% per 31.12.2021.

I hht finansreglementet skal gjennomsnittlig gjenværende rentebinding (durasjon – vektet rentebindingstid) på samlet rentebærende gjeld til enhver tid være mellom 1 og 3 år.

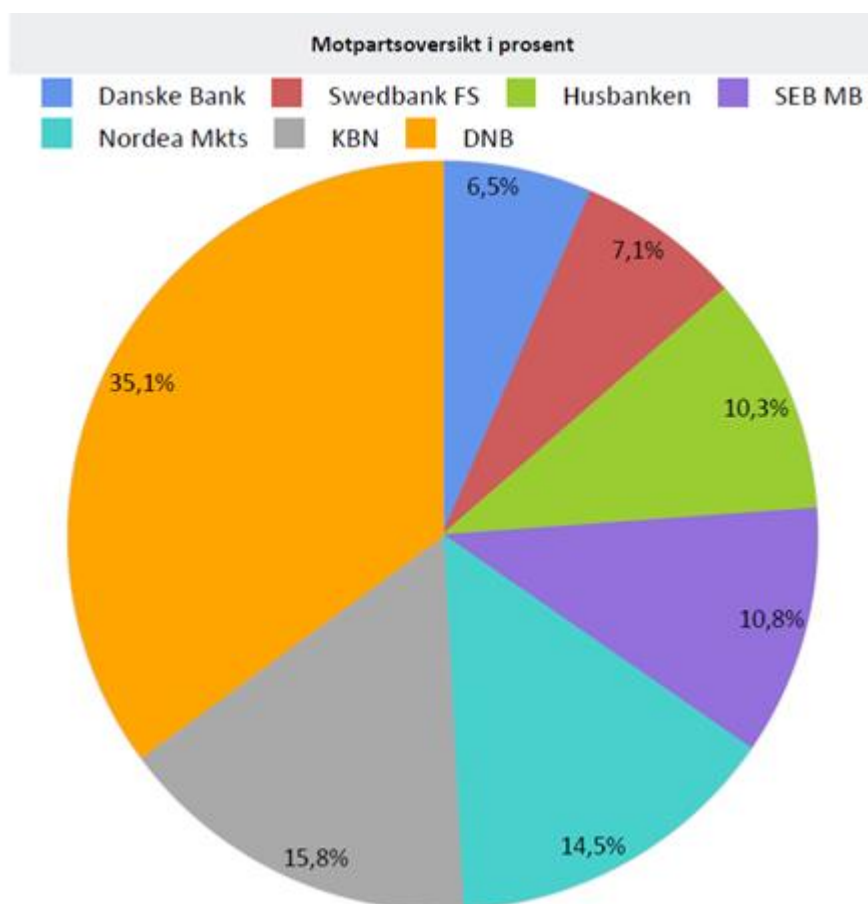
Rentebindingstiden var 1,07 år per 31.12.2022 mot 0,91 per 31.12.2021.

Låneopptak (både nye og refinansiering) foretas i markedet. Det inngås enten avtale om flytende rente, som oftest knyttet til NIBOR, eller fastrente for en periode. I tillegg har kommunen en gammel rentebytteavtale hvor flytende rente er byttet mot fast rente. Denne forfaller i 2027.

Total låneportefølje pr 31.12.2022 (eks Husbankens startlån) var 2,91 milliarder kroner mot vel 2,97 milliarder kroner per 31.12.2021.

Harstad kommune har per 31.12.2022 lånene fordelt på syv forskjellige lånegivere (seks i 2021). DnB er største lånegiver (DnB også i 2021) med 35,1% av porteføljen (37,1% i 2021), mens Kommunalbanken er nest størst med 15,8% fulgt av Nordea med 14,5%.

Fordeling på flere lånegivere er i tråd med finansreglementet. Det er også en naturlig konsekvens når Harstad kommune finansierer det meste av låneporteføljen i sertifikat- og obligasjonsmarkedet for å holde renteutgiftene så lave som mulig innenfor finansreglementets bestemmelser, og viser at markedet fungerer.

Fravær og inkluderende arbeidsliv

HMS

Arbeidsmiljøutvalget (AMU):

AMU har ved utgangen av 2022 følgende medlemmer:

Hugo Thode Hansen, leder

Torill Skår, nestleder

Torunn Stene Jonassen, Utdanningsforbundet

Rita Isaksen Hansen, Fagforbundet

Wårinn Solhaug, Fagforbundet

Dag Gyltnes, hovedverneombud

Edvin Eriksen, Sosialistisk venstreparti (SV)

Sven-Kristian Løtveit, Fremstrittspartiet (FRP)

I tillegg deltar Avonova Helse (bedriftshelsetjeneste) og HMS-rådgiver.

AMU har hatt 5 møter i 2022 hvor dette har vært de viktigste saker:

- Nav arbeidslivssenter, tilbud om IA-bistand
- Endring i ledelsen, Kanebogen skole
- Status barnevern og oppvekstreform
- Arbeidsmiljø i hjemmetjeneste sentrum og Stangnes sykehjem
- AKAN-arbeid
- Bilpark hjemmetjeneste
- Harstad helsehus - nybygg og flytting av tjenester
- Orientering om avvik
- Avonova årsrapport BHT 2021
- Organisasjonsendringer i Harstad kommune
- Brannstasjon, nybygg/ombygging
- Barneverntjenesten, arbeidslokaler
- Varslingsprosedyre
- Arbeidsmiljøfestivalen
- Inko sykefraværhjelp og ekspertbistand
- Organisering av tjenestene psykisk helse og avhengighet
- Tiltaksplan hjemmesykepleien 22/23
- Trafikksikker kommune
- Budsjett og økonomiplan 2023-2026
- Forlengelse av IA-avtalen
- Vågsfjordens perlepris

Sykefraværsutvalget:

Sykefraværsutvalget består av: Hms-rådgiver, hovedverneombud, utviklingsveileder, HR-rådgivere, representant fra bedriftshelsetjeneste og to hovedtillitsvalgte.

Enhetsledere og avdelingsledere innen helse og omsorg har fått presentert hvordan sykefraværsutvalget arbeider. Det har vært gjennomført møter med Olavsgården, Knorrebakken, Stangnes bokollektiv, hjemmetjenesten Kanebogen, hjemmetjenesten nord og hjemmetjenesten Sørvik.

Vernetjenesten:

Vernetjenesten består av HMS-rådgiver og hovedverneombud. I tillegg er rundt 70 verneombud fordelt på de ulike enhetene og verneområdene. Hver enhet skal ha HMS-gruppe(r), hvor verneombud og tillitsvalgte er representert.

Kurs/aktiviteter i 2022:

- Grunnkurs HMS
- HMS for ledere
- IA-kurs om psykisk arbeidshelse
- Arbeidsmiljøfestivalen
 - Foredrag om medarbeiderskap v/ Renate Skaue Jørgensen
 - Over 40 arrangement av og for ansatte
- Vågsfjordens perlepris 2022

Avviksbehandling og forbedringsarbeid:

Systematisk arbeid med gjennomgang av avviksmeldinger har vært utført gjennom regelmessige møter med kvalitetsrådgiver, HMS-rådgiver og hovedverneombud.

IA-avtale:

IA-avtale fra 01.01.2019 til 31.12.2022 er et trepartssamarbeid og gjelder hele arbeidslivet. Partene er enige om to nasjonale målsettinger:

- Sykefraværet skal reduseres med 10 prosent sammenlignet med årsgjennomsnittet for 2018.
- Frafallet skal reduseres.

Sykefravær

Indikatorkrav i vedtatt i økonomiplan for 2022: Målet var et sykefravær på 7,8 prosent eller lavere. Målet ble ikke nådd, og endte opp med et totalt sykefravær på 11,5 prosent (10,1 prosent i 2021).

Korttidsfravær (arbeidsgiverperioden): 3 prosent (2,3 prosent i 2021)

Langtidsfravær: 8,5 prosent (7,8 prosent i 2021)

Barnehager:

Mål: lavere enn 9,8 prosent.

Resultat: 13,7 prosent. (15,7 prosent i 2021)

Korttidsfravær: 3,9 prosent (3,5 prosent i 2021)

Langtidsfravær: 9,8 prosent (12,3 prosent i 2021)

Skoler:

Mål: lavere enn 6,8 prosent.

Resultat: 10,0 prosent. (9,0 prosent i 2021)

Korttidsfravær: 3,1 prosent (2,6 prosent i 2021)

Langtidsfravær: 6,9 prosent (6,4 prosent i 2021)

Helse og omsorg:

Mål: lavere enn 9,8 prosent.

Resultat: 13,2 prosent (11,6 prosent i 2021.)

Korttidsfravær: 3,1 prosent (2,6 prosent 2021)

Langtidsfravær: 10,1 prosent (9,0 prosent i 2021)

Andre enheter:

Mål: Lavere enn 4,3 prosent.

Resultat: 9,6 prosent (7,6 prosent i 2021)

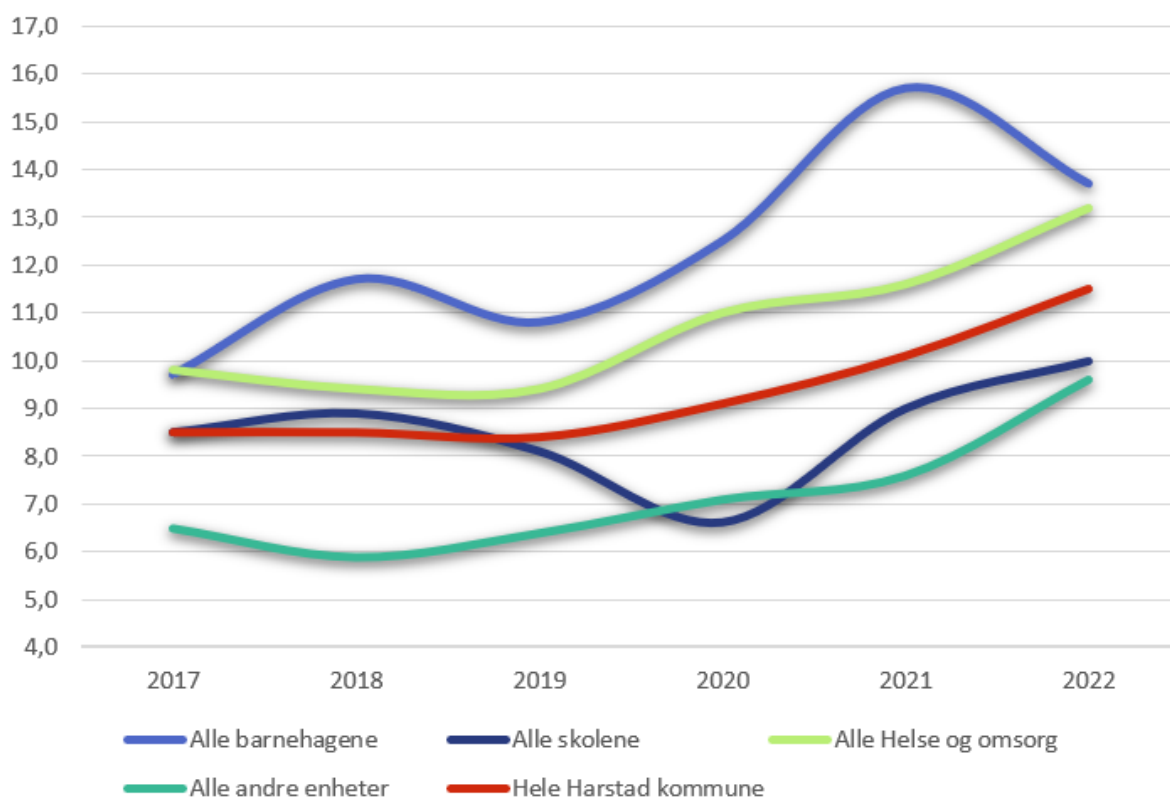
Korttidsfravær: 2,4 prosent (1,8 prosent i 2021)

Langtidsfravær 7,2 prosent (5,8 prosent i 2021)

Sykefravær de siste tre år (prosent)				
Sektor	2020	2021	2022	Mål
Barnehager	12,5	15,7	13,7	9,3
Skoler	6,6	9,0	10,0	6,8

Helse og omsorg	11,0	11,6	13,2	9,8
Andre enheter	7,1	7,6	9,6	4,3
Harstad kommune	9,1	10,1	11,5	7,8

Utvikling i sykefraværet 2017-2022

Kontinuerlig forbedring

Harstad kommune jobber for å bli bedre på alle områder.

Det etterspørres veiledning og innføring i bruk av forbedringsverktøy, som verdistrømsanalyser, tjenstedesign og prosessveiledning.

Innsatsområder

- Arbeidsmiljø
- Omorganisering
- Arbeidsprosesser
- Pasientforløp
- Tjenesteforløp

Hovedoppgaver

- Kartlegge- riktig metode og verktøy ut fra målgruppe, hensikt og rammer med mer
- Avdekke- her avsløres, avklarer og avsluttes noe før det er begynt
- Handlingsplan- skapes underveis i prosessen med innspill til kontinuierlig forbedring fra deltakeren
- Implementering
- Oppfølging

Metoder og verktøy:

Utviklingstavler/ risikotavler	Verdistrømsanalyse/ forløp
Tjenstedesign/ brukermedvirkning	Prosessverktøy
Tiltakslistor/ handlingsplan	Teamøvelser- psykologisk trygghet

Likestilling, inkludering og mangfold

Kommunen som arbeidsgiver

Høy etisk standard:

God etisk standard på tjenesteyting og myndighetsutøvelse er en forutsetning for at innbyggerne skal ha tillit til kommunen. Harstad kommune har utarbeidet egen etisk plattform/standard. Plattformen omfatter, informasjonssikkerhet, lojalitet i forhold til politiske vedtak, vi mottar ikke personlige fordeler, vi tar avstand fra diskriminering, mobbing og trakassering, vi viser romslighet i forhold til andres særtrekk, vi tar hensyn til miljøet og bidrar til reduksjon av energibruk og klimautslipp, vi følger regelverk om innkjøp og inngåtte rammeavtaler.

Den etiske plattformen gjelder for alle ansatte og folkevalgte i Harstad kommune, og skal fremme bevissthet omkring etiske tema og bidra til å styrke kommunens omdømme, samt klargjøre hva som er akseptabel praksis og gi veiledning i vanskelige vurderinger. Som en følge av den etiske plattformen er det utarbeidet rutiner og prosedyrer for varsling av kritikkverdige forhold.

Likestilling mellom kvinner og menn

Fast ansatte fordelt på stillingsprosent og kjønn i hele Harstad kommune pr 1.1.2023

Stillingsprosent	Kvinner	Menn	Sum ansatte
0 *	60	13	73
1 – 24,99 %	22	38	60
25 – 49,99 %	47	8	55
50 – 74,99 %	150	36	186
75 – 99,99 %	246	42	288
100 %	936	350	1286
Sum	1461	487	1948

* Stillingsprosent 0 er faste ansatte som har permisjon uten lønn eller er langtidssykemeldt utover maxdato.

Gjennomsnittslønn pr kjønn pr 1.1.2023

Gjennomsnittslønn **kvinner** i Harstad kommune 540 314,-

Gjennomsnittslønn **menn** i Harstad kommune 558 560,-

Forskjellen i gjennomsnittslønnen skyldes i hovedsak at kommunen har høy andel kvinner i stillinger uten særskilt krav til utdanning.

Kjønnsfordeling ledere

Øverste administrative ledelse består ved årsskiftet av kommunedirektør, 1 kommunalsjef, skole- og oppvekstsjef og barnehagesjef. 2 av disse 4 er kvinner. Enhetsledergruppen består 33 personer fordelt på 18 kvinner og 15 menn.

Kjønns- og seksualitetsmangfold

Bedre levekår for lesbiske, homofile og bifile:

Harstad kommunestyre behandlet i 2020 *Handlingsplan 2020-2023 for kjønns- og seksualitetsmangfold i Harstad kommune*.

Mål i planen er å arbeide for økt kunnskap og respekt for kjønnsmangfold, skape større trygghet for de av oss som bryter med kjønns- og/eller seksualitetsnormen og øke kompetansen i samfunnet. Mer kunnskap om ulike kjønnsuttrykk og seksuell orientering vil fremme frihet og større handlingsrom for alle innbyggere.

Visjon: Alle som bor i Harstad skal åpent og fritt kunne leve sine liv basert på likeverd og gjensidig respekt, uavhengig av kjønnsidentitet, seksualitet, hvem man forelsker seg i, hvem man velger å leve sammen med og hvordan man velger å uttrykke sin identitet.

Det ble gjennomført digitalt kurs i «Rosa kompetanse» for alle kommunale og private barnehager 1. mars 2022

I 2022 ble det kjørt kurs i "Rosa kompetanse" for alle ansatte i SFO.

Kommunen har i 2022 bidratt til å gjøre Harstad Pride til en stor og viktig markering.

Kommunen som offentlig myndighet

Harstad kommune skal i årsrapporten gjøre rede for hva kommunen gjør som arbeidsgiver for å oppfylle aktivitetsplikten etter likestillings- og diskrimineringslovens § 26.

Som offentlig myndighet skal kommunen jobbe aktivt, målrettet og planmessig for å fremme likestilling og hindre diskriminering.

Internkontroll

Kvalitetssystem

God internkontroll bidrar til en utvikling i tråd med folkevalgte planer og vedtak, sikrer kvalitet og effektivitet i tjenesteyting og forvaltning, og bidrar til godt omdømme og legitimitet for kommunesektoren. Internkontroll skal redusere risiko for uønskede hendelser og bidrar til læring og forbedring. Det er et mål at internkontrollen skal være så god at tilsynsmyndigheter finner få avvik.

Kommunelovs § 25 legger ansvaret for den administrative internkontrollen til kommunedirektøren som skal:

- utarbeide en beskrivelse av virksomhetens hovedoppgaver, mål og organisering
- ha nødvendige rutiner og prosedyrer
- avdekke og følge opp avvik og risiko for avvik
- dokumentere internkontrollen i den formen og det omfanget som er nødvendig
- evaluere og ved behov forbedre skriftlige prosedyrer og andre tiltak for internkontroll.

Kvalitetssystemet EK3 og styringssystemet Framsikt er kommunens sentrale verktøy for å oppfylle kravene om internkontroll. Her dokumenteres internkontrollen i gjeldende planer, rapporter og prosedyrer. I tillegg har kommunen en rekke fagsystemer som bidrar til at internkontrollen i de ulike fagområdene blir ivaretatt.

Kommunedirektøren og lederne av kvalitetsutvalg gjennomgår rapporter og tiltak som er gjennomført hvert år og utarbeider en handlingsplan for internkontrolltiltak for kommende år.

Det har vært gjennomført opplæring i avvikregistrering og avviksbehandling. Arbeid med avvikkultur pågår i ledergrupper. Det orienteres om avvik i egen politisk sak.

Oppfølging av politiske vedtak er satt i system for å sikre at vedtak følges opp, kvitteres ut, og rapporteres tilbake til kommunestyret der det forventes.

Helse miljø og sikkerhet

Skademeldinger for ansatte:

<i>Indikator: Antall alvorlige skademeldinger for ansatte</i>	2021	2022
Indikatorkrav: Ønsket resultat er årlig reduksjon		
Barnehager	26	14
Skoler	126	82
Helse og omsorg	175	107
Tekniske tjenester	8	31
Øvrige enheter	7	8
Sum	342	242

Totalt for alle tjenesteområder er det en gledelig nedgang på 29 % i antall alvorlige skademeldinger for ansatte fra 342 til 242 saker fra 2021 til 2022. Av disse er 22 % registrert som svært alvorlige. Utfordringer som framkommer er blant annet vold/trusler fra tjenestemottakere, samt ulike fysiske arbeidsforhold på blant annet brannstasjonen, i barneverntjenesten og på enkelte skoler (inneklima).

Relevant kompetanse i personalet:

Indikator: **Turnover** i forhold til totalt antall fast ansatte

Indikator, "turnover" Indikatorkrav: mindre enn 10 %	2021	2022
Resultat alle enheter	15,5	14,1

Turnover omfatter nytilsetninger og ansatte som har fått andre stillinger som en konsekvens av intern organisering. Turnover tilfører nye ansatte som bringer ny kompetanse og egne erfaringer inn i driften.

Indikator: *Andel faglært personale i hht. bemanningsplan*

Indikatorkrav: 92 %

Andel faglærte i %	2021	2022
Fast ansatte	84	87,5

Det er en reduksjon i andel ufaglærte.

Beredskap

Planer

I løpet av 2022 er følgende planer ferdigstilt

- Risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS) m/ handlingsplan
- Styringsdokument for kommunens beredskapsarbeid
- Overordnet beredskapsplan, administrativ del
- Overordnet beredskapsplan, operativ del m/ tiltakskort og ressursoversikt
- Plan for informasjon, befolkningsvarsel og krisekommunikasjon
- Beredskapsplan m/ tiltakskort – barnehage

- Beredskapsplan m/ tiltakskort – skole
- Utarbeidet plan CBRNE-hendelser (og atom) samt tiltakskort for utdeling av Jod-tabletter
- Totalforsvarsanalyse for Harstad kommune

Pågår

- ROS-analyse for helse & omsorg samt tiltakskort
- Plan for helsemessig og sosial beredskap, administrativ del
- Plan for helsemessig og sosial beredskap, operativ del
- Kontinuitetsplan – personell
- Plan for evakuering – og etablering av evakuerings- og pårørendesenter (EPS)
- Utarbeide instruks, forebyggende sikkerhetsarbeid
- Utarbeidelse av lokal sambandsinstruks med sambandsdiagram – Nødnett/- Satellittelefon
- Pandemiplan

Øvelser

- Atomberedskapsøvelse avholdt 16.11.22

Samvirke

- Møter avholdt i kommunalt beredskaps- og øvingsforum (kommunen, nødetater og sivilforsvar). Frivillige organisasjoner inkluderes i 2023.
- Konstituerende møte i kommunalt beredskapsråd avholdt i september 22 (statlige myndigheter, etater, næringsliv og frivillige organisasjoner).
- Innledende arbeid - prosjektsamarbeid med Kvæfjord, Ibestad, Tjeldsund, Evenes og Narvik (matforsyningberedskap)
- Totalforsvarsamarbeid – med Tjeldsund og Evenes kommune, samt forsvaret

Utstyr, anskaffelser

- Det er anskaffet en beredskapstilhenger med div. utstyr.
- Det er innkjøpt 3 nødnett-terminaler til kriseledelsen

Annet

- Det er gjennomført møter med samtlige kommunale barnehager, unntatt Lundenes for å operasjonalisere barnehagenes beredskapsplaner. I møtene har ledelse, verneombud og tillitsvalgte deltatt (Lundenes tas i løpet av 1. kvartal 2023).

- Tilsvarende møte er gjennomført for ledere i private barnehager – for å samkjøre beredskap og krisehåndtering.

Infrastruktur, formålsbygg

- Det er gjennomført kartlegging av samtlige formålsbygg i helse & omsorg i forhold til evne til drift/-tjenesteproduksjon og sårbarhet (kritisk infrastruktur)
- Det er gjennomført møter med Nasjonal Sikkerhetsmyndighet om IKT-sikkerhet
- Gjennomgang av status tilfluktsrom – Grottebadet sammen med Sivilforsvaret, BYG og Harstad Brann & redning.

Økonomi

I 2022 har kommunedirektøren gjennomført tiltak slik:

- Gjennomgang av rutiner innenfor omsetning og avgiftsområdet
- Kvalitetssikring av systemkontroll og rutiner i forkant av innføring av nytt ERP-system
- Økt fokus på økonomiopplæring av ansatte

Prioriterte områder for internkontroll i 2023 er:

- Utarbeide skriftlig risiko- og sårbarhetsanalyser med henblikk på kommunens økonomiforvaltning og tilgangsstyring
- Samle foreliggende prosedyrebeskrivelser for økonomistyring og økonomisk internkontroll til ett økonomireglement for kommunen
- Løpende systemkontroll og eventuell revidering av prosedyrer og rutiner i forbindelse med nytt ERP-system
- Økonomiopplæring av ledere, med basis i nytt ERP-system med utvidet lederstøtte

Tilsyn - økonomi

I løpet av 2022 har det vært ingen statlige tilsyn innen økonomiområdet.

Tilsyn

Statlige tilsyn

Enhetene rapporterer om to statlige tilsyn i 2022:

1. Skatteetaten har hatt tilsyn på momstermin i 2021 som først var ferdigstilt i 2022. Små avvik mht rett termin, og justering av rutiner er gjort for å unngå slike avvik.

2. Arkivverket har hatt tilsyn med kommunens fysiske og digitale arkivtjeneste i vår. Kommunen har i denne rapporten fått 5 pålegg fra Arkivverket slik:

- Pålegg 1: Oppdatere Arkivplanen
- Pålegg 2: Utarbeide rutiner for elektronisk behandling av arkivdokumenter
- Pålegg 3: Kartlegge og dokumentere aktive og avsluttede elektroniske systemer som inngår i kommunens arkiv
- Pålegg 4: Utarbeide en plan for langtidsbevaring av elektronisk arkivmateriale
- Pålegg 5: Utarbeide en plan for å ordne og listeføre bortsatte, eldre og avsluttede papirarkiver

En sentral forutsetning for å realisere Arkivverkets pålegg er medlemskap i Arkiv Troms IKS. Kommunestyret har vedtatt å inngå avtale med virkning fra 01.01.23.

Forvaltningsrevisjoner

I tillegg til de statlige tilsynene har KomRev Nord bestilt eller gjennomført forvaltningsrevisjon på:

- **Bestilling forvaltningsrevisjon - arbeidsmiljø og sykefravær i barnehagene:** Prosjektet er bestilt i henhold til plan for forvaltningsrevisjon.
- **Bestilling forvaltningsrevisjon – *Implementering av samhandlingsreformen*:** Prosjektet er bestilt i henhold til plan for forvaltningsrevisjon.
- **Forvaltningsrevisjonsrapport Kvalitet i grunnskolen**

Rapporten ble levert av KomRev NORD.

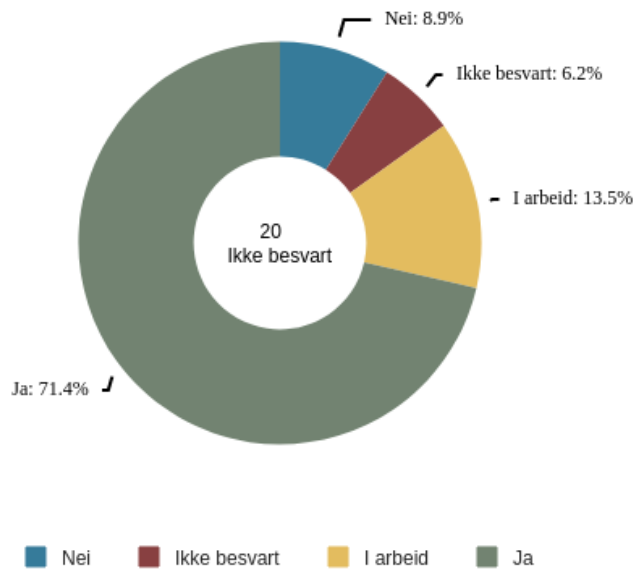
- **Forvaltningsrevisjonsrapport – selvkost vann og avløp:**
Rapporten ble levert av KomRev NORD i begynnelsen av januar 2023.
- **Forvaltningsrevisjonsrapport – økonomistyring og økonomisk internkontroll**
Rapporten ble levert av KomRev NORD helt på slutten av 2022.

Øvrig:

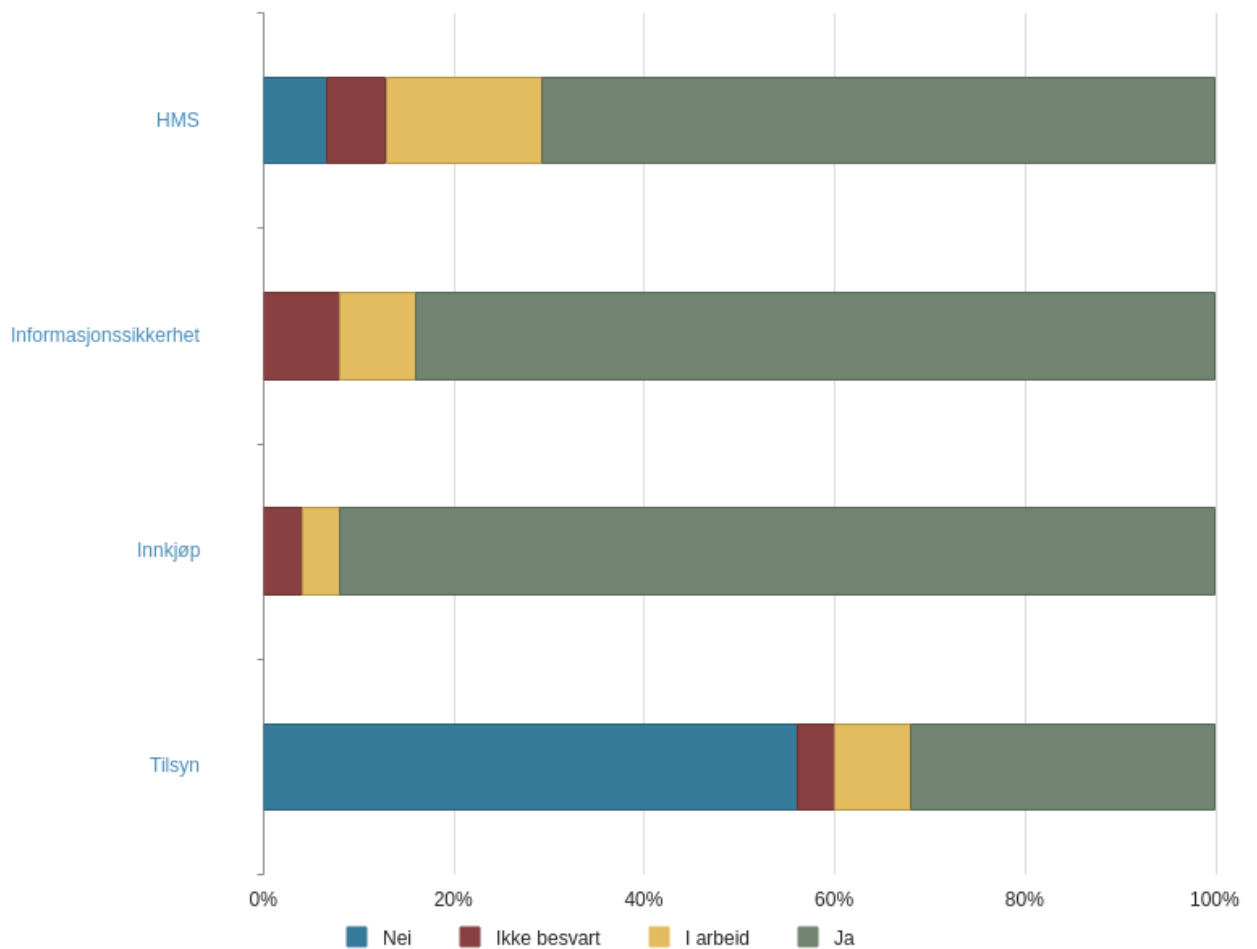
Det føres også jevnlig interne tilsyn for brannvern på kommunale bygg, tilsyn etter barnehageloven og tilsyn etter miljørettet helsevern i skoler, barnehager og sykehjem.

Status sjekkliste

Overordnet status Harstad kommune

Status sjekklisterkategorier

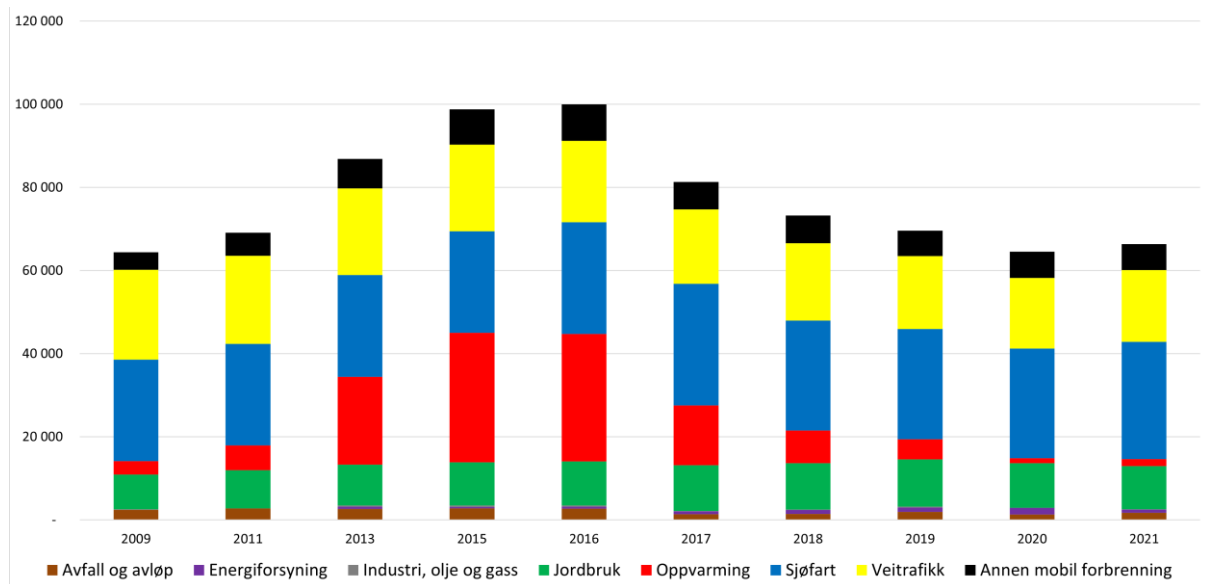
Sjekklisten for ledelsens gjennomgang er innarbeidet i enhetenes årsrapport. Formålet med rapporteringen er å sikre at internkontrollkrav i lov og forskrift samt krav i kommunens kvalitetssystem er etterkommet av den enkelte enhet. Rapportene fra enhetene danner grunnlaget for ledelsens gjennomgang på overordnet nivå. Gjennomgangen skal resultere i forbedringstiltak på områder som ikke fungerer tilfredsstillende.

Klima og miljø

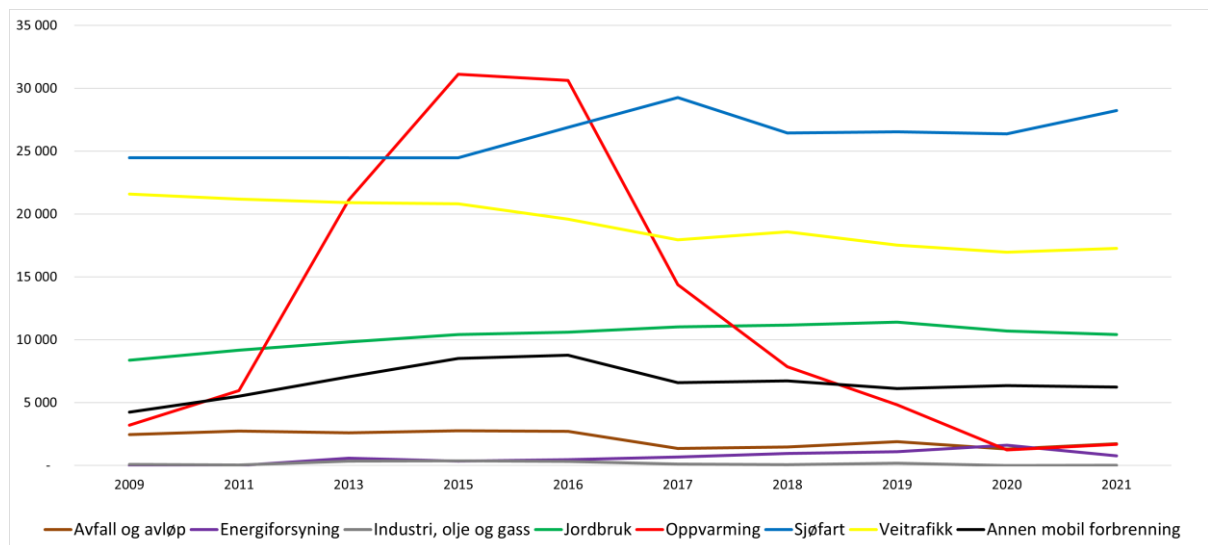
Klimastatistikk

Miljødirektoratet publiserer årlig tall for klimagassutslipp fordelt på alle landets kommuner. De nyeste tallene ble publisert i januar 2023 og viser klimagassutslippene for 2021. Statistikken viser direkte klimagassutslipp som finner sted innenfor kommunegrensene. Indirekte utslipp er ikke tatt med i denne statistikken.

Tallene viser at klimagassutslippene i Harstad økte med 2,8 % fra 2020 til 2021. Man ser en tilsvarende trend i de fleste andre norske kommuner; Miljødirektoratets tall viser at de aller fleste kommuner hadde en markant nedgang i klimagassutslipp fra 2019 til 2020, men kun få kommuner hadde en vesentlig nedgang i sine utslipp fra 2020 til 2021.

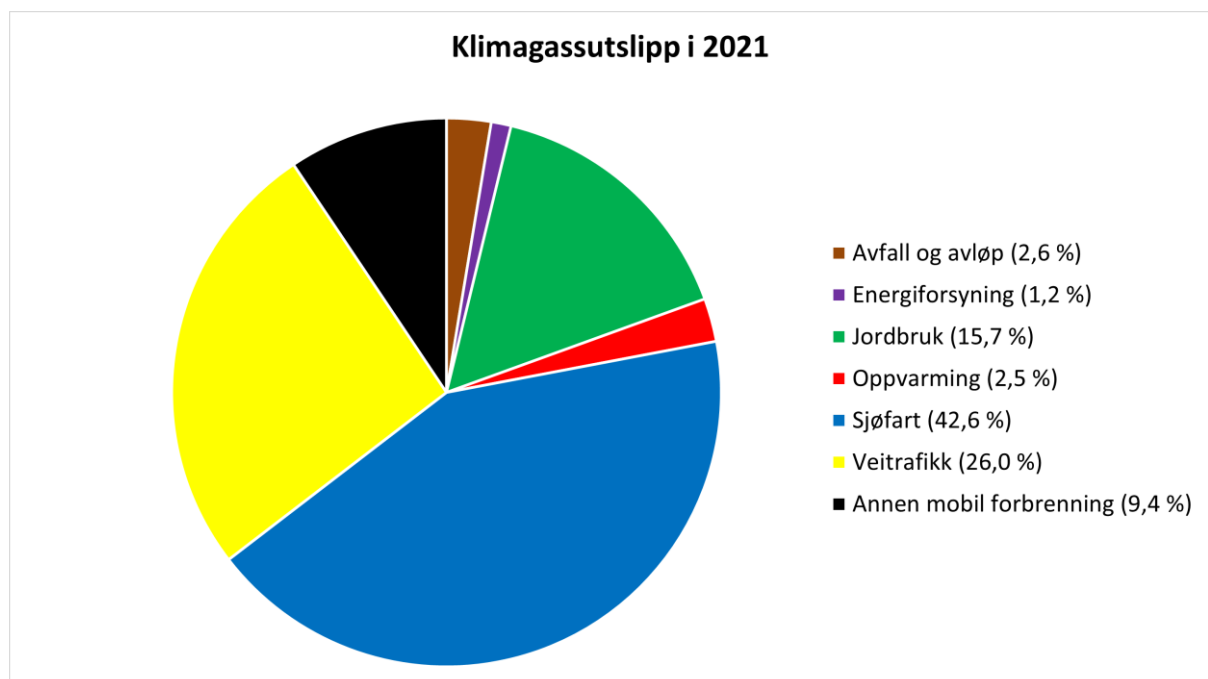

Økningen i utslipp vi ser i 2021 kan kanskje skyldes en kraftig nedgang i utslipp fra 2019 til 2020 som følge av pandemien, og at aktiviteten i samfunnet tok seg opp igjen i 2021. Nedgangen i utslipp i 2020 er kanskje mest markant i kommuner som har store utslipp knyttet til flytransport, men man ser at utslippene gikk ned i de aller fleste kommuner i 2020, også de uten flyplass. Dette skyldes blant annet en reduksjon i utslipp fra veitrafikk i 2020, og i de fleste kommuner ser man en svak økning i disse utslippene i 2021.

Økningen i klimagassutslipp vi ser her i Harstad i 2021 skyldes i hovedsak økning i utslipp fra sjøfart, men også veitrafikk. 2021-tallene er likevel lavere enn utslippsnivået i 2019 og tidligere år.

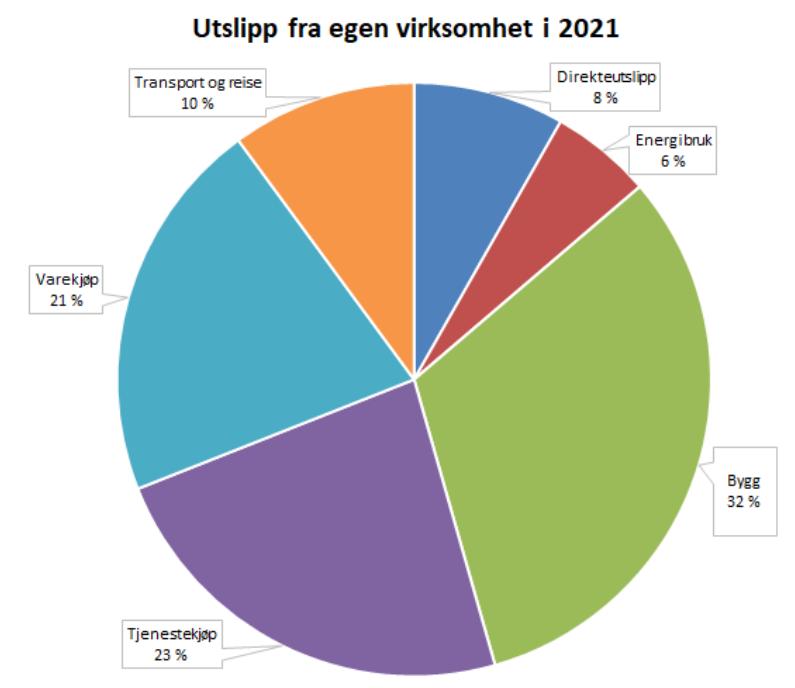
Over tre fjerdedeler av klimagassutslippene i Harstad stammer fra mobil sektor. Sjøfart er den største enkeltkilden, og står alene for 42,6 % av utslippene. Veitrafikk står for om lag en fjerdedel av utslippene totalt, eller 26 % i 2021, mens såkalt annen mobil forbrenning (utslipp fra motorredskaper som traktorer, anleggsmaskiner og snøscootere og lignende som bruker avgiftsfri diesel) utgjør 9,4 % av klimagassutslippene. Siden transport står for en såpass stor andel av utslippene i Harstad er det nærliggende å fokusere på mulige klimatiltak innen denne sektoren.

Klimagassutslipp fra egen virksomhet

Gjennom Harstad kommunes medlemskap i Klimapartnere Troms og Finnmark får vi årlig utarbeidet en klimafotavtryksanalyse for egen drift, en såkalt Klimakostanalyse. Denne analysen er utarbeidet av Asplan Viak og inkluderer også indirekte utslipp. Analysen for 2022 vil bli tilgjengelig i løpet av våren/sommeren, så de nyeste tilgjengelige tallene er for 2021.

For å redusere klimagassutslipp fra egen virksomhet er det nærliggende å se på hvilke sektorer som står for de største utslippene, og så vurdere tiltak innen disse tjenesteområdene.

Analysen viser at størsteparten av klimagassutslippene Harstad kommune forårsaker er indirekte utslipp (86 %). Direkte utslipp fra transport (drivstofforbruk i kommunale kjøretøy) utgjorde i 2021 kun 8% av utslippene. Elektrifisering av bilparken er et godt klimatiltak, men dette tiltaket alene er ikke nok. Hvis Harstad kommune virkelig ønsker å få ned utslipp fra egen drift, må det gjennomføres tiltak også innen andre sektorer.

Utslipp knyttet til kommunale bygg er den største enkeltkilden, og ser man på byggdrift og energibruk står disse to tilsammen for 38 % av utslippene fra kommunens egen virksomhet. Utslipp knyttet til anskaffelser (varekjøp og tjenestekjøp) står for til sammen 44 % av kommunens utslipp. Det er derfor nærliggende å tenke på tiltak som klimavennlige bygg, miljøkrav i anskaffelser, ENØK-tiltak i eksisterende bygningsmasse og lignende.

Miljøfyrtårn

Kommunen er godt i gang med arbeidet for å bli Miljøfyrtårn, til tross for noen forsinkelser. Følgende er sertifisert per 31.12.2022: Harstad rådhus, alle kommunale barnehager, Harstad bibliotek, Harstad brannstasjon, Harstad skole, Kila skole, Medkila skole, Seljestad barneskole, Seljestad ungdomsskole og Sørvik skole (til sammen 25).

Opprinnelig mål var at hele kommunen skulle være ferdig sertifisert innen utgangen av 2022. Arbeidet er noe forsinket, blant annet grunnet pandemien. Miljøfyrtårnarbeidet er tidkrevende, og andre arbeidsoppgaver må nedprioriteres. Fremdrift ute i enhetene har vært veldig personavhengig, og god forankring i ledelsen har vært avgjørende for gjennomføringen.

For å bli godkjent som Miljøfyrtårn må mange ulike kriterier oppfylles, og Harstad kommune har gjennomført en rekke tiltak for å komme i mål med sertifiseringen. Blant annet har vi hatt en grundig gjennomgang av rutiner, reglementer og prosedyrer, det er laget oppdaterte risikovurderinger i alle Miljøfyrtårn-enheter og det stilles miljø- og klimakrav i anskaffelser. Alle formålsbygg (skoler, sykehjem etc) er blitt energimerket og det er utarbeidet en tiltaksliste for foreslåtte ENØK-tiltak i byggene. Kommunen har også rullet ut ny kildesorteringsordning i kommunale enheter. Dette er særlig viktig i skoler og barnehager, slik at barn og unge lærer om avfallssortering og sirkulærøkonomi i praksis.

I tillegg til de ovennevnte tiltakene rapporterer kommunen inn nøkkeltall til Stiftelsen Miljøfyrtårn. Denne årlige innrapporteringen gjør det mulig å sammenligne enhetenes miljø- og klimafotavtrykk og se utvikling over tid.

Klimarisiko og klimatilpasning

Klimaet er i endring, også i Norge. Fra 1900 frem til 2016 har gjennomsnittstemperaturen i landet økt med ca. 1,1 grad, nedbørsmengdene har økt med ca. 20 prosent, og vekstsesongen er blitt lengre. Disse endringene skjer stadig raskere. Vi må derfor regne med at de klimatiske forholdene vi har hatt fram til i dag vil endre seg fram mot år 2100.

Beregninger viser at vi her i Harstad må forvente mer nedbør og hyppigere kraftige regnskyll. Økte vannmengder vil gi problemer med overvann, flere og større regnflommer og økt fare for jord, flom og sørpeskred, og mulig økt fare for leirskred.

Årsnedbøren i Troms er beregnet til å øke med gjennomsnittlig 15 % frem mot år 2100, hovedsakelig sommer og høst. Det er forventet at vi får hyppigere episoder med svært kraftig nedbør (styrtregn) i alle årstider. Nedbørmengden for døgn med kraftig nedbør forventes å øke med cirka 25 %. For varigheter kortere enn ett døgn, er det indikasjoner på enda større økning.

Til tross for at vi kan forvente mer nedbør framover, kan økte temperaturer også gi økt fordamping og uttørking om sommeren. Vi også regne med at mye av nedbøren kan komme på én gang. Dette betyr vi at må ta høyde for at vi kan få perioder med styrtregn etterfulgt av perioder med tørke.

Staten stiller krav til kommunens klimaplanlegging og arbeid med klimatilpasning. Blant annet skal kommunene bidra til at samfunnet blir bedre rustet til å møte klimaendringene, gjennom å sikre at kommuner unngår eller begrenser risiko, sårbarhet og ulemper, og drar nytte av eventuelle fordeler som følge av endringer i klimaet.

Harstad kommune har utarbeidet en egen strategi for klimarisiko som beskriver ulike typer risiko knyttet til klimaendringer og omstillingen til lavutslippssamfunnet.

De ulike formene for klimarisiko medfører en finansiell risiko for kommunen. Kommunale eiendommer, infrastruktur, bygg og eiendeler kan rammes direkte av ekstremvær og bli ødelagt. I tillegg til direkte klimarelaterte skader kan kommunen holdes juridisk og økonomisk ansvarlig for hendelser på privat grunn. Endringer i lovverk, rammebetingelser, statlige tilskudd og lignende kan også få økonomiske konsekvenser for kommunale investeringer. Næringslivet kan miste konkurransekraft eller få endrede rammebetingelser, og lavere økonomisk aktivitet kan få konsekvenser for verdiskaping og sysselsetting.

Det grønne skiftet og overgangen til lavutslippssamfunnet åpner også for nye muligheter, ikke bare risiko og utfordringer. Klimaendringer og behov for klimatilpasning krever innovasjon, nytenkning og næringsutvikling. Hvordan stimulere til grønn næringsutvikling, samt hvordan tiltrekke og beholde rett kompetanse er derfor av stor betydning i tiden fremover.

Strategiens overordnede mål er at Harstad skal være en klimarobust kommune, med andre ord være i stand til å håndtere ekstremvær og andre klimarelaterte hendelser samt være forberedt på samfunnsendringer knyttet til det grønne skiftet. Det overordnede målet er brudd opp i delmål, og hvert delmål har ett eller foreslåtte tiltak som må følges opp videre på enhetsnivå.

Digitalisering

Innledning

DigitaliseringsTeamet jobber i hele organisasjonen i grensesnittet mellom tjenesteområdene og tekniske løsninger. Vi hjelper tjenesteområdene i utvikling av sine tjenester med innbyggers perspektiv i sentrum av det vi gjør. Teknologien fører til nye måter å jobbe på og nye måter å levere tjenester. Den største delen av dette arbeidet handler om mennesker, nye prosesser, rutiner og organisering av arbeidet. Det handler også om å finne gode løsninger for de som av ulike årsaker ikke håndterer det digitale.

Alle våre aktiviteter styres ut fra mål i digitaliseringsstrategien om bedre tjenester til våre innbyggere samtidig som det blir enklere for ansatte å gjøre en god jobb.

Digitaliseringsteamet veileder og støtter tjenesteområdene gjennom digitaliseringsprosesser fra strategiske valg, anskaffelser, prosjektledelse, innbyggerdialog, innovasjonsprosesser, prosessforbedring, organisatoriske endringer, kompetansetilførsel, m.m.

Viktige prosjekter i 2022

Aktivitet/Prosjekt	Beskrivelse	Fremdrift
eHELSE OG VELFERDSTEKNOLOGI		

Årsmelding 2022

Profil-prosedyrer	Forbedring, forenkling og fornying.	Pågår. Planlagt ferdig i 2023
Kjernejournal til sykehjem og hjemmetjenester	Teknisk oppsett gjennomført, rutiner og sikkerhet i arbeid. Planlagt implementert våren 2023	Settes i full drift våren 2023
Omorganisering helse og omsorg	Helhetlig ivaretagelse pasientflyt og personvern i ny organisering og nye arbeidsmåter.	Planlagt ferdig våren 2023
ROS/DPIA	Gjennomført for alle velferdsteknologiske løsninger	Gjennomført Krever kontinuerlige forbedring
Utarbeide og spre informasjon om løsninger	- Møter med og kommunikasjon med ressurspersonene fra alle avdelingene Informasjonsside om velferdsteknologi - Harstad kommune sin hjemmeside - Fornyning og forenkling av rutiner i Kvalitetshåndboka - Møter, kommunikasjon med enhetsledere og avdelingsledere i tjenestene	Kontinuerlig
Trygghetsalarmer	Anskaffelse av og utskifting til digitale trygghetsalarmer til alle brukere i kommunen. Opplæring til alle ansatte.	Gjennomført
Velferdsteknologisk plattform	Trygghetsalarmer er integrert. Noe opplæring gjenstår. Integrering av flere teknologiske løsninger kommer løpende	Satt i drift
Brukernært utstyr	Anskaffelse på plass. Rutiner og arbeidsoppgaver er utarbeidet	Noen piloter er startet
Helhetlig tjenestemodell	Ansvarsavklaring for de ulike teknologiene. DigiTeam sitter i dag med daglig drift av ulike teknologier. Det er ikke avklart hvor systemansvaret i tjenesten er på noen av teknologiene.	Delvis implementert
Anskaffelse av digitale låsesystem	Interkommunalt anskaffelses-prosjekt: Harstad, Tjeldsund og Kvæfjord.	Gjennomført Implementeres i Q1 2023.
VFT ABC	Opplæringsprogram i Velferdsteknologiens ABC	Avsluttet juni 2022
Planlegging av VFT i det nye Helsehuset	VFT i bygget og responstjeneste	Gjennomført
Digitalt utenforskap	Identifisere og iverksette tiltak for å forebygge digitalt utenforskap i Harstad	Påbegynt
Velferdsteknologisk beredskapsplan	Tatt initiativ til å få dette inn i overordnet Beredskapsplan	Påbegynt
OPPVEKST		

Årsmelding 2022

Digitaliseringsstrategi oppvekst 2020-2023	Strategien er politisk vedtatt i 2020. Arbeidsgruppe definert for revisjonsarbeidet i 2023.	Gjeldende
Anskaffelse av administrative systemer skole	Det er gjennomført anskaffelser for skoleadministrativt system og timeplanleggersystem i skole. Nye kontrakter er gjeldende fra våren/sommeren 2023.	Nye systemer i drift høsten 23.
Utvidelser Visma Flyt Barnehage	Nytt automatisert opptakssystem for barnehage ble første gang utprøvd under hovedopptaket våren 2022. Videreføres. Ny integrasjon mot Skatteetaten satt opp 2022. Forbedrer søknadsprosess og saksbehandling rundt redusert foreldrebetaling. Ny integrasjon mot Folkeregisteret satt opp 2022. Gir bedre datakvalitet på barn- og foresattinformasjon.	I drift
Digitalt kompetansenettverk	Digitalt kompetansenettverk	I drift
Chromebook til småtrinnet	Alle elever på 1-4. trinn har nå Chromebook med 1:1-dekning. 1. trinnselever får nye maskiner, som fases ut etter 4 år.	I drift
PC-dekning på mellom- og ungdomstrinn.	Elever på ungdomstrinnet har 1:1 maskindekning. På mellomtrinnet er det 78 % dekning på elevmaskiner. Tall fra GSI.	
DigiBarnevern	Samtlige kommuner må ha nytt fagsystem for barneverntjenesten. Harstad kommune har invitert alle kommuner i Troms og Finnmark til felles anskaffelse.	Anskaffelsesprosess våren 2023, med mål om kontraktsinngåelse sommeren 2023
ANDRE TJENESTEOMRÅDER		
Personlig og kollektiv faglig utvikling	Organisasjonsutvikling og tjenstedesign-utdanningsprogram i regi av KS-Agenda	Påbegynt
Sak, arkiv og eByggesak	Bygging av løsninger og integrasjoner.	Satt i drift
Ny skjemaløsning - Interact og Interact Flow	Ny og mer moderne digital skjemaløsning er etablert. Nye skjema bygges på ny løsning. Eksisterende digitale skjema og papirskjema legges over på ny løsning Q2-Q3 2023	Satt i drift
Innovativ anskaffelse av ny ERP-plattform.	Leverandør valgt. Løpende innføring av moduler i 2023.	Settes i drift gjennom 2023
Regional motor for IKT-drift og digitalisering	Prosjektet består av 3 delprosjekt: 1. IKT-drift Nord: Alta og Hammerfest kommune skal utrede mulighetene for å etablere samarbeid rundt IKT drift nord i fylket 2. IKT-drift Sør: Harstad kommune skal tilby IKT-drift til 2 kommuner. Samarbeid er	Etableringsprosjektet avsluttet. Delprosjekt 1 og 2 er avsluttet Delprosjekt 3 går over til et formalisert

	etablert med Salangen kommune og drift er etablert for Ibestad og Dyrøy kommune. 3. Etablering av et digitaliseringsnettverk for Troms og Finnmark: Harstad kommune har påtatt seg å etablere et digitaliseringsnettverk mellom de 39 kommunene i fylket. Noen aktiviteter/Tiltak/Prosjekt i delprosjekt 3 • Informasjons- og forankringarbeid for formalisert nettverk, Digi Troms og Finnmark • Etablering av hjemmeside for Digi Troms og Finnmark • Diverse kartleinginger av status i kommunene • Samarbeid rundt videreutvikling av de nasjonale samstyringsstrukturene for digitalisering i norske kommuner • etablering av eHelse Nord sammen med Digi Nordland • Hjelp til innføring av Kjernejournal i sykehjem og hjemmetjenesten for kommunene i Troms og Finnmark. Sammen med eKomp-nettverket • Innformasjon om og innføring av KoBo, kommunal boligutleie, i samarbeid med Husbanken • Informasjon, veiledning og hjelp til kommunene i forhold til nye lovkrav om universell utforming. Tett samarbeid med UU-tilsynet. • Etablering av kommunenettverk for velferdsteknologi • Etablering av oppstartsprosjekt rundt digital hjemmeoppfølging	nettverk, Digi Troms og Finnmark, 1.1.2023
--	--	---

Samfunns- og befolkningsutvikling

Ved årsskiftet 2023 utgjorde Harstads befolkning 24 903 personer, en økning på 99 personer i løpet av 2022. Hele 2/3 av befolkningsøkningen kom i fjerde kvartal.

Årsaken til økning er fødselsoverskudd og høyere innvandring enn utvandring. De innenlandske flyttetallene er negative.

I fjor ble det født 236 barn i Harstad. Fødselstallene i Harstad har de siste årene ligget på ca. 240 barn, og var i 2019 på 237, i 2020 på 231 og i 2021 på 242. Dette føyer seg inn i en nasjonal trend med lavere fødselstall. Denne trenden er sterkere i nord enn i resten av landet. Fødselstallene i Nord-Norge har gått ned fra ca. 7.000 i 1995 til ca. 4.000.

Det er bra at Harstad fortsetter å vokse. Det er ingen selvfølge. Andre bykommuner som Rana og Narvik opplever nedgang i folketallet.

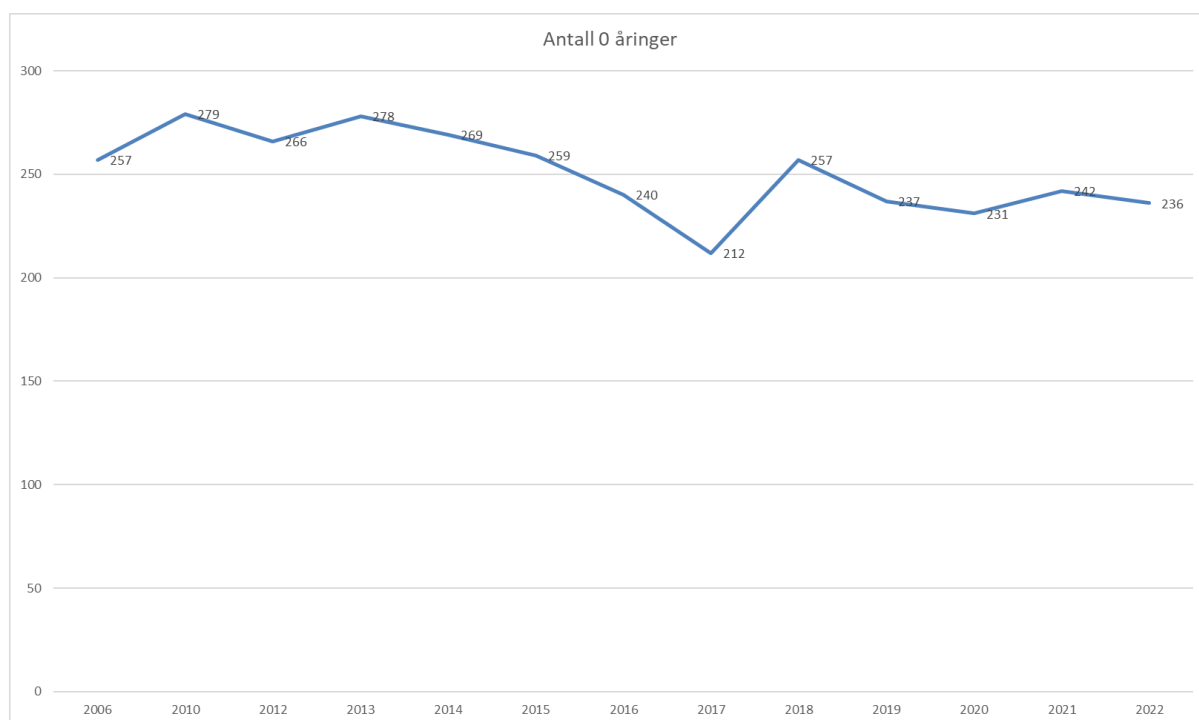
Harstad har en netto innflytting på 68 personer i 2022. Tilflyttingen innenlandsk i 2022 er på 1.043 tilflyttere. 1.072 flyttet ut i fra Harstad i 2022. Flyttestrømmene i Norge går i store trekk fra nord mot sør og fra distriktene mot byene. Befolkningsveksten i Harstad skyldes først og fremst fødselsoverskudd samt utenlandsk innflytting. Av innenlandsk flytting ser man de nasjonale tendensene også i Harstad, med utvandring av unge voksne til de større byene.

Harstad har posisjonen som Nord-Norges fjerde største kommune og tredje største by.

Tallene for befolkningsutviklingen i andre større nordnorske kommuner og kommuner i regionen er som følger:

	Endring	Befolkning 31.12.22
Tromsø	+448	77992
Bodø	+456	53259
Rana	-112	25980
Narvik	- 15	21515
Alta	+173	21317
Kvæfjord	77	2866
Tjeldsund	5	4206
Ibestad	- 10	1279
Gratangen	9	1079
Lavangen	13	983
Lødingen	9	1985

Årsmelding 2022

Etter en lengre periode med reduksjon i fødselstallene kan det se ut som at de har stabilisert seg de senere år.

Befolkning i fremtidens Harstad

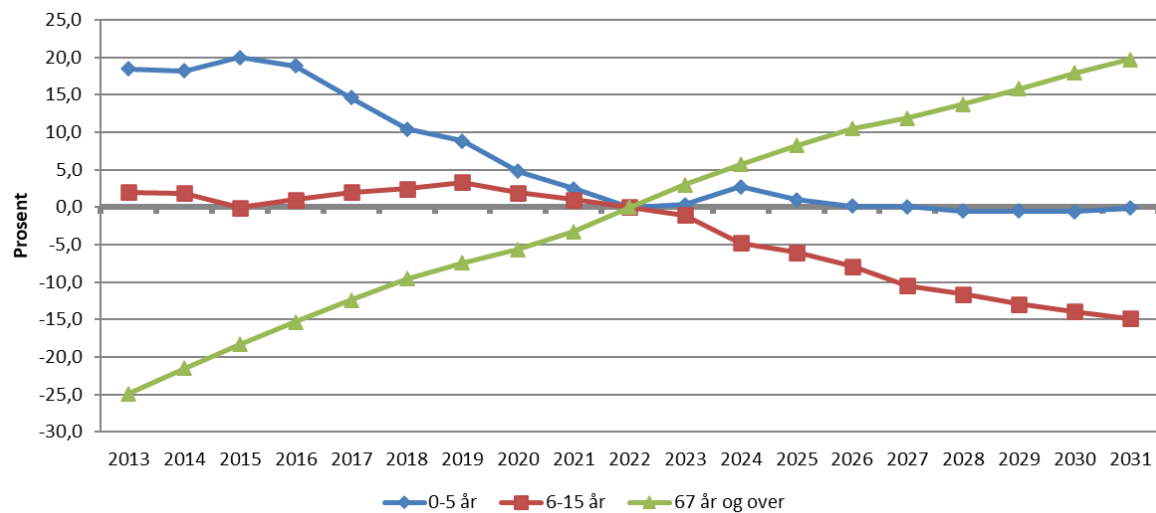
Prognosene som er lagt til grunn for beregning av befolkningsutviklingen i Harstad er hentet fra SSB's alternativ for middels vekst.

Prognosene viser at Harstad vil få en eldre befolkning de neste årene. Befolkningen på 80+ år vil nært fordobles innen 2040.

- Antall barn og ungdom reduseres, og særlig barn i grunnskolealder (reduksjon på 445 til år 2032).
- Reduksjon av antall mennesker i yrkesaktiv alder (reduksjon på 345 til år 2032). Det blir langt færre i yrkesaktiv alder til å arbeide i offentlig og privat sektor. Disse tallene hensyntar ikke evt. vedtak om bosetting pga innvandring grunnet flyktninger.
- Kommunens kostnader vil øke sterkt i pleie og omsorg.
- Kommunens kostnader må reduseres sterkt i grunnskole - grunnet reduksjon av elever.

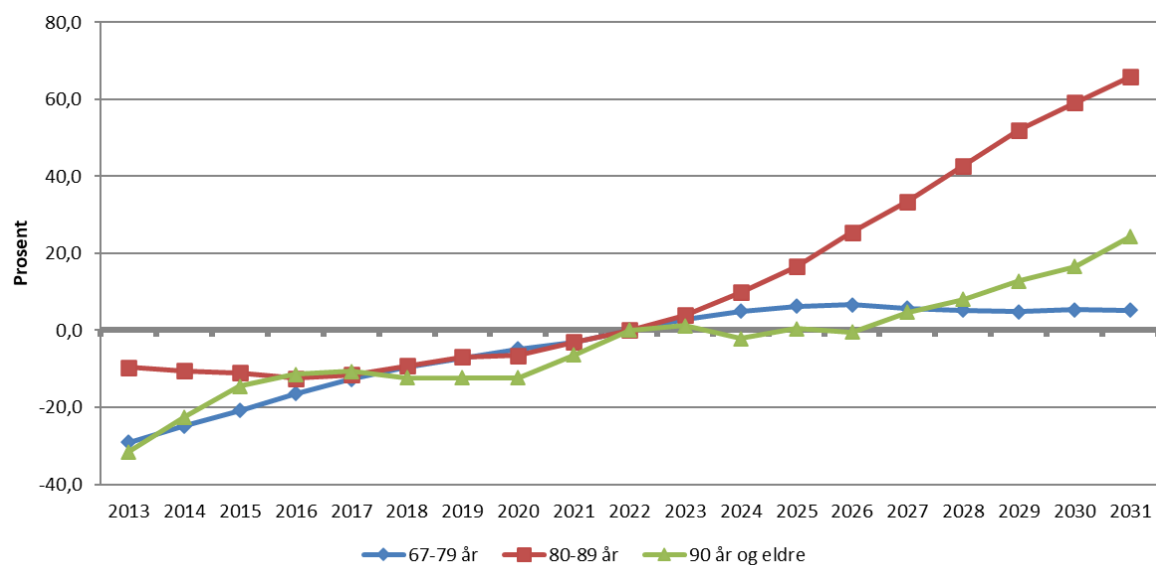
Utvikling folketall 0-5 år, 6-16 år og 67 år + i kommunen per 1.1

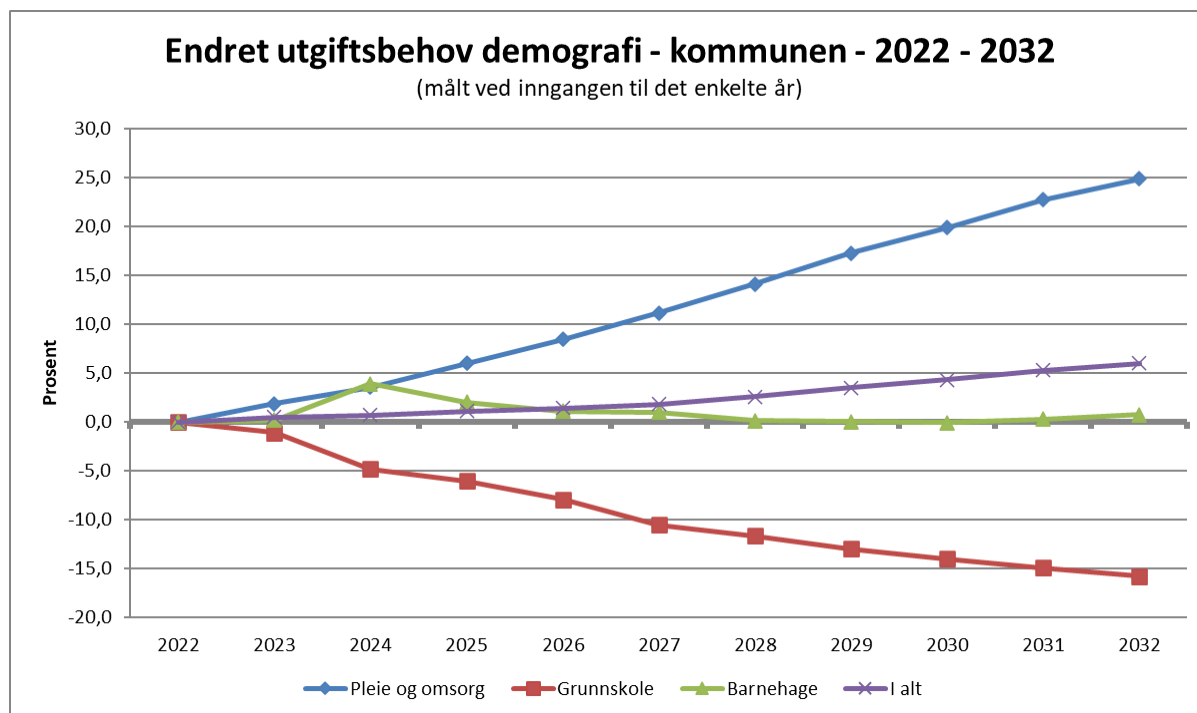
(2022 = 0, SSB MMMM-alternativ TBU metode / kommunens egen fremskriving)

Utvikling folketall 67-79 år, 80-89 år og 90 år + i kommunen per 1.1

(2022 = 0, SSB MMMM-alternativ TBU metode / kommunens egen fremskriving)

kommunens utgiftsbehov (i 1000 kroner) per tjenesteområde som følge av befolkningsendringer

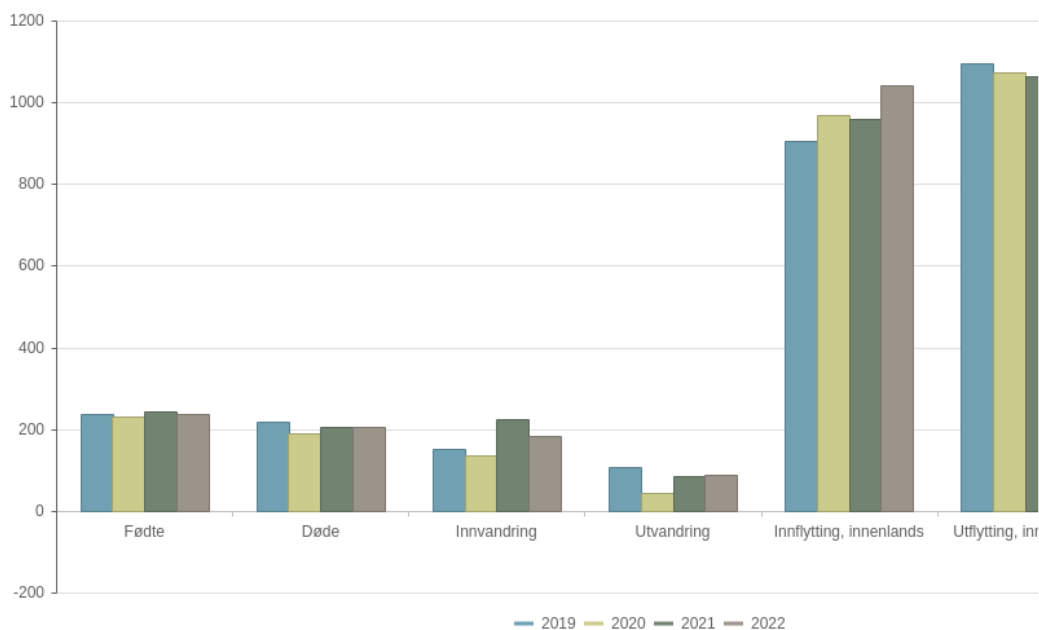
ing fra							
						SUM	
Grunnskole	Barnehage	Sosial	Kommunehelse	Barnevern		HARSTAD	
-4 718	485	-230	662	-643		8 883	
-16 512	9 121	-587	532	-1 076		3 270	
-5 504	-4 576	-671	489	-846		6 244	
-8 335	-2 256	-451	464	-881		5 817	
-11 480	-229	-204	278	-957		6 737	
-5 032	-2 165	-374	470	-603		13 252	
-5 818	-331	-428	542	-552		15 523	
-4 560	-229	-439	556	-453		13 326	
-4 089	880	-468	437	-436		16 685	

-3 931	1 211	-374	315	-368		11 952	
-69 978	1 909	-4 225	4 745	-6 816		101 689	

Befolkningsutvikling 4. Kvartal 2022

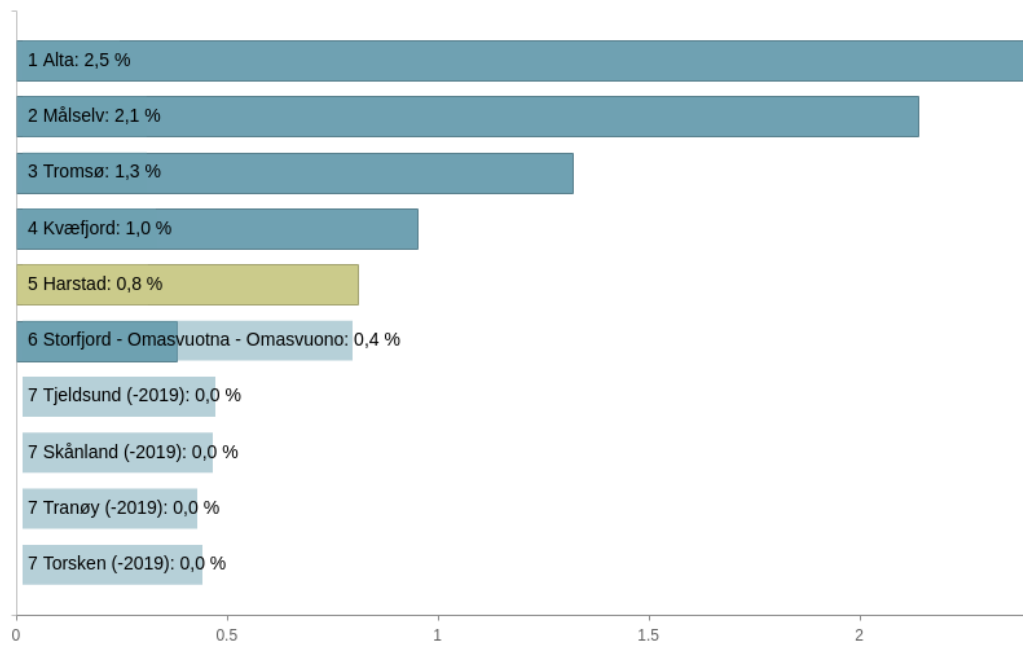
	2019	2020	2021	2022
Folketall ved inngangen av kvartalet	24 827	24 703	24 738	24 804
Fødte	237	231	242	236
Døde	218	189	207	206
Fødselsoverskudd	19	42	35	30
Innvandring	153	137	225	184
Utvandring	107	43	86	87
Innflytting, innenlands	906	970	960	1 043
Utflytting, innenlands	1 094	1 073	1 065	1 072
Netto innvandring og flytting	-142	-9	34	68
Folkevekst	-124	35	66	99
Folketallet ved utgangen av kvartalet	24 703	24 738	24 804	24 903

År

Fylke

Årsmelding 2022

Kommunens tjenesteområder

Ledelse og samfunn

Tjenesteområdebeskrivelse

Kommunen ledes av kommunedirektøren, jfr. kommunelovens § 13-1. Kommunedirektøren er ansvarlig for saksforberedning, iverksettelse av vedtak og for all virksomhet som utøves av kommunens ca. 2.300 ansatte.

Kommunedirektørens staber er fra 01.01.2023 organisert slik:

Samfunns- og næring har ansvar for:

- samfunns- og arealplanlegging
- nærings- og samfunnsutvikling
- landbruk
- miljø
- areal- og byggesak
- oppmåling

Økonomitjenesten har ansvar for:

- økonomisk planlegging
- økonomiske analyser
- informasjon og systemer for god økonomistyring
- kommunens finansforvaltning
- kommuneregnskapet
- lønn
- kommunal innfordring
- kommunale anskaffelser og innkjøp

Organisasjons- og HR har ansvar for å bidra til utvikling og koordinering av en helhetlig:

- arbeidsgiver- og rekrutteringspolitikk
- HMS
- rådgivning og aktiv bistand overfor ledere og medarbeidere i ledelse, arbeidsgiverrollen, partssamarbeidet og personalområdet
- tilrettelegger for gode prosesser – dialog, drøftinger og forhandlinger – med hovedtillitsvalgte

Funksjoner organisert direkte under kommunedirektøren:

- stabssjef
- kommunikasjonssjef
- digitalisering
- IKT
- kommuneadvokatfunksjonen
- beredskap
- tilsynsmyndigheten for barnehager

KOSTRA Nøkkeltall

Kostra-analyse

	Harstad 2021	Harstad 2022	Kostragruppe 09 uten Oslo	Landet
Prioritet				
Brutto driftsutgifter til funksjon 100 Politisk styring , i kr. pr. innb (B) *) **)	600	533	344	404
Brutto driftsutgifter til funksjon 110, Kontroll og revisjon, i kr. pr. innb (B) *) **)	311	293	128	137
Brutto driftsutgifter til funksjon 120 Administrasjon, i kr. pr. innb (B) *) **)	4 091	3 864	4 072	4 520
Landbruksforvaltning og landbruksbasert næringsutvikl. nettodriftsutgifterbeløp pr innb (kr) *) **)	95	110	122	124
Tilrettelegging og bistand for næringslivet nettodriftsutgifterbeløp pr innb (kr) *)	291	417	244	267

*) Inflasjonsjustert med deflator

**) Justert for utgiftsbehov

Samfunn, næring og miljø

Tjenesteområdebeskrivelse

Kommunestyret har bedt kommunedirektøren om å opprette en ny organisatorisk enhet fra 2023 som i større grad enn i dag samler og samordner kontakten med samfunn- og næringsliv. Dette for at Harstad kommune skal få god slagkraft i samfunns- og næringsutviklingsarbeidet.

Samfunns- og næringsstaben skal ha et utadrettet fokus. Staben vil bli ledet av nyopprettet stilling som Samfunns- og næringsssjef. Enheten vil bestå av ressurser som i dag er organisert på næring, areal- og byggesak og deler av fagstab.

Stabsenheten vil ha ansvar for

- Samfunns- og arealplanlegging
- Næring- og samfunnsutvikling
- Landbruk
- Miljø
- Areal- og byggesak
- Oppmåling

Arealtjenester

Tjenesten har ansvaret for kommunens saksbehandling etter plan- og bygningsloven, matrikkelloven, jord- og konsesjonsloven og eiendomsskatteloven. Fagfeltene spenner vidt og det er et viktig mål at saksbehandlingen skal skje så raskt og effektivt som mulig.

Enheten har i lengre tid hatt utfordringer med å få ansatt personer i vakante stillinger.

Miljø

Begrepet miljø omfatter en rekke ulike temaer, blant annet klima, klimatilpasning, natur og naturmangfold, vannforvaltning, forsøpling, forurensning, bærekraftig utvikling og miljøinformasjon.

Klima og miljø blir stadig viktigere i dagens samfunn, og dette reflekteres i ansvar og oppgaver lagt til kommunen. Staten stiller hele tiden nye og strengere krav til kommunen, og miljø og klima er blitt relevant i alle aspekter av kommunens drift og i alle fagområder. Kommunene skal tenke klima i planlegging, stille miljø- og klimakrav i anskaffelser, forbedre avfallshåndtering og kildesortering, redusere utslipp både fra egen drift og i samfunnet for øvrig, elektrifisere bilparken og tilrettelegge for elbillading, og mye mer.

Utvikling og utfordringer

Harstad har de siste årene vært inne i en positiv utviklingsfase. Høy investeringsvilje bekrefter en fremtidsoptimisme, synliggjort av et bredt spekter av utbyggingsprosjekter innenfor næringsbygg, boliger og infrastruktur. Offentlige og private utbyggere har prioritert å skape tilgjengelige byrom som fremmer Harstads attraktivitet. Tiltakene er viktig for å påvirke den demografiske utviklingen i et langsiktig perspektiv. Befolkningsutviklingen har i de siste årene vært preget av lav vekst og økende befolkningsandel i de eldre aldersgruppene.

Kommuneplanen – samfunnsdelens strategier er under gjennomføring, og tiltak iverksettes for å fremme attraktivitet, innovasjon, regional drivkraft, inkludering og mangfold. Med dette kan kommunen påvirke samfunnsutviklingen.

Harstadpakke 2 hadde oppstart i 2022, hvor formålet er å gi alle trafikanter en enklere reisehverdag. Harstadpakken er et av de viktigste byutviklingsprosjektene Harstad har under gjennomføring. Det har allerede bidratt til bedre trafikkflyt, mindre tungtrafikk, støy og støv i sentrum, og ikke minst økt trafiksikkerhet langs flere av våre veier. Et moderne kollektivsystem er også under utvikling, som sluttføres. Dagens riksveg 83 har nådd et metningspunkt i regionen og Harstads nye vegløsninger forløser anlegg med rundkjøringer og bedre trafikkavvikling, som kommer befolkning og næringsliv til gode. Ny kollektivterminal i kombinasjon med mange kommunale gang- og sykkelveier er en sentral del av nye mobilitetsløsninger for Harstad.

Områdene i randsonen av sentrum på nord- og sørsiden er under transformasjon. Områder preget av lager og industri er nå i ferd med å omformes med urbane funksjoner som bolig, kontor, handel og parker. Denne utviklingen er et ledd i kommunens samfunns mål om flere boliger og flere arbeidsplasser i sentrumsnære områder. Det forventes oppstart på bygging av ny videregående skole på tidligere industritomt rett sør for sentrum. Dette er en del av ønsket helhetlig utvikling av området mellom sentrum og handels- og kontorområdene på sørsiden. Dette området har, med sin nærhet til sentrum, fortsatt stort omformingspotensial.

Det har vært stor byggeaktivitet i byen i privat regi. Nytt Choice-hotellet, Nordics utbygging av Arena Larsneset (Alti-senteret og Byhaven boliger), og parkeringshuset i Hvedings gate, er alle åpnet i slutten av 2022.

De siste årene er det jobbet med oppfølging av tiltak og strategier i Kommunedelplan for Harstad sentrum, med prosjekter innen byroms-utvikling, parkering og etablering av sentrumsselskap. I prosjekter som følger opp sentrumsplanen er det bevilget midler til fortsatt planlegging, gjennomføring og drift i økonomiplanen.

Rikard Kaarbøsplass og Torvet i oppgradert utforming fungerer godt midt i sentrum, kaipromenaden er utstyrt med kunst og lekeapparat og det er anlagt lekepark på Ottar Håløys plass. Generalhagen som samlingssted for rekreasjon og kulturopplevelser er under bygging. Skøytebane i Generalhagen har fått stor regional oppmerksomhet. Den er har vært en suksess, og trekker små og store til sentrum både på dag- og kveldstid. Enda bedre vil det bli når hele Generalhagen med ny utescene står ferdig.

Det forventes også bygging av nye studentfasiliteter på Universitetstomta med blant annet studentboliger.

Stien langs sjøen følges opp videre som plankrav i kommuneplanens arealdel og kommunedelplan for sentrum. Prosjektet Kunststien har bidratt til merking av stien gjennom sentrum samt kunst og aktivitet i byrommene langs stien. Den opparbeidede delen på Trondenes representerer en stor verdi som rekreasjonsområde, og bidrar til å øke attraktiviteten for beboere og besøkende.

Kommunens oppkjøp av Essotomta i Samasjøen sikrer videreføring av stien fra Trondenes til sentrum. Det er gjennomført et mulighetsstudium relatert til sambruk mellom befolkning og næring for området. Dette muliggjør også en sammenhengende sti fra Trondenes til Gangsås. Slik blir sjøfronten tilgjengelig for allmennheten, og fungerer både som folkehelse- og stedsutviklingstiltak.

Utviklingsplanen for Campus Harstad er vedtatt, og legger til rette for stor utvikling av campusområdet.

Reguleringsplanen til Hålogalandsveien er vedtatt. Det forventes at det kan inngås entreprenørkontrakt 1. halvår 2023, med rask påfølgende oppstart. Forventet byggetid er 6-7 år med åpning av veganlegget 2029/2030 oppstart 2023. Vegprosjektet skal bidra til å binde regionen tettere sammen, og bidra til en større bo- og arbeidsmarkedsregion.

Evenes er under utbygging som kampflybase for forsvaret. I løpet av 2022 ble det etablert drift av fremskutt operasjonsbase for kampfly på Evenes. permanent NATO QRA-beredskap og periodisk treningsvirksomhet. Samlet vil satsningen trolig føre med seg rundt 600 arbeidsplasser, og skape ringvirkninger i form av aktivitet og tilflyttere til hele regionen. Det er gjort en vurdering av samfunnsmessige ringvirkninger for omkringliggende kommuner. Ringvirkningene følges opp gjennom samarbeid med Forsvaret og stimulerende tiltak av Harstads bostedsattraktivitet.

Områderegeringsplan for Rødskjær havn og næringspark fikk endelig godkjenning i Kommunal- og distriktsdepartementet i utgangen av 2021. Prosjektet for utbyggingsaktiviteter ble etablert i inngangen til 2022, og er et samarbeid mellom Harstad kommune og Harstad Havn KF. Det er utarbeidet masterplan, utbyggingsstrategi, og plan for etablering av infrastruktur. Dette er grunnlaget for en rekke dialoger med bedrifter som ønsker etablering i regionen. Rødskjær skal supplere Stangnesbasen som næringsareal, og bidra til å «bringe Harstad nærmere» den regionale veitraseen gjennom Hålogaland.

Befolkningsutvikling

Harstad har hatt svak befolkningsvekst de siste 5 årene med unntak av 2019 hvor det var nedgang i befolkning. Etter Covid19-perioden har det vært både fødselsoverskudd og nettoinnflytting. Arbeidsplassveksten har i samme periode vært svak, men positiv = 1,4%. Det har vært like stor vekst i privat som offentlig sektor. Dette er en positiv endring ift. 2019 hvor det var en reduksjon i private arbeidsplasser. Det er ved utgangen av 2022 svært lav arbeidsledighet. Videre vekst i sysselsetting må således løses gjennom tilflytting og tiltak mot utenforskap i arbeidslivet.

Næringer

Regionen har over tid hatt vekst i viktige nasjonale næringer. Harstad kommune er en stor sjømatkommune. Harstads næringsliv har allerede en betydelig posisjon som regionsenter og er en sterk regional aktør innenfor leverandørindustri til sjømatnæringen.

Harstad er hovedsenteret for petroleumsaktivitet i nord. Equinor har befestet sin posisjon i Harstad og Nord-Norge gjennom avdeling Drift Nord. Enheten har også i 2022 fått tildelt feltutvikling rundt eksisterende områder til sin virksomhet. Lundin har fusjonert og samordnet sin virksomhet med AkerBP. Oljedirektoratet er representert i byen og er tydelig på betydningen av tilstedeværelse i

Harstad Harstads posisjon innenfor olje- og gass, bringer også byen inn i energiomstillingen som pågår ved at selskapene øker sin satsing på fornybar energi i drift/produksjon. Harstad ser også i retning av nye former for fornybar energiproduksjon. Dette gir strategier og planer som tilpasses et nytt fremtidsbilde for næringen. Bedriftene innenfor energisektoren forventes å utvikle sine virksomheter med bredere satsing på flere markeder, men fortsatt også basert på mulighetene innen olje & gass.

Utvikling av bransjer

Harstad har en variert bransjestruktur som gjør at byen og regionen er robust mot store variasjoner i aktivitet i enkeltbransjer.

I perioden 2017-2022 har det vært endringer i retning av økt sysselsetting særlig innen utleie av arbeidskraft, teknisk tjenesteyting og el-produksjon. Det er redusert sysselsetting innen persontransport for samme periode.

Innen nasjonale vekstbransjer har Harstad særlig vekst innenfor servering, opplevelser og bygg & anlegg. Innen nasjonale nedgangsbransjer har Harstad også vekst, særlig innen verkstedindustri og olje- og gass-sektoren.

Lavere arbeidsledighet

Harstad rammes noe mildere av svingninger i samfunnsøkonomien enn det nasjonale nivået, blant annet fordi en stor andel av befolkningen er ansatt i offentlig sektor. Likevel merkes svingninger også i Harstad, og vi følger i stort den nasjonale utviklingen.

Figuren og tabellen under viser lokal utvikling versus nasjonal. Vi ser at Harstad i etterkant av pandemien har svært lav arbeidsledighet, og lavere enn fylket og nasjonalt. Gjennom 2022 har Harstad hatt positiv fallende utvikling fra 2,0 ved inngangen til året. Dette er en sterkere reduksjon i ledigheten, enn nasjonalt og regionen for øvrig.

Arbeidsledighet	Antall	Prosent av arbeidsstyrken
Harstad	133	1,0
Troms og Finnmark	1 609	1,3
Norge	47 684	1,6

www.nav.no

Status måltabell

Hovedmål	Delmål	Indikator	Oppnådd resultat	Beskrivelse indikator
1. Harstad er en trygg og inkluderende kommune med rom for alle, og der alle har mulighet for å få informasjon og aktivt medvirke i saker som angår dem	1.1. Utvikle Harstadsamfunnet gjennom medvirkning og dialog med innbyggere og næringsliv			
	1.2. Sørge for oppdatert og samordnet informasjon om tjeneste- og aktivitetstilbud – for fornøyde innbyggere og et godt omdømme			
	1.6. Skape trygghet for innbyggerne gjennom godt arbeid med samfunnssikkerhet og beredskap			
3. Harstad har utviklet sine urbane kvaliteter som kompakt by med attraktive distrikter og trygge og mangfoldige nærmiljøer	3.1. Ivareta Harstads fordeler av å være en liten by med korte avstander mellom daglige gjøremål			
	3.2. Styrke senterstrukturen i henhold til arealstrategien med riktig virksomhet på riktig sted			
	3.3. Redusere bruk av personbil, gjøre kollektivtransport, gange og sykkel mer attraktivt året rundt, og bidra til at det er lett å velge miljøvennlige løsninger			
	3.4. Legge til rette for næringer i distriktet og stedsutvikling i lokalsentre	Etablert nytt næringsareal		
	3.7. Tettsteder skal utvikles med respekt for stedets egenart og fokus på gode møteplasser	Antall innsigelser fremmet fra sektormyndighet	10	
		Antall planer for boligbygging siste år	5	
		Antall reguleringsplaner vedtatt siste år	11	
4. Harstad har et attraktivt og levende sentrum, kjent for tilgang	4.1. Organisere godt samarbeid mellom det offentlige, private og frivillige for koordinering og			

Årsmelding 2022

Hovedmål	Delmål	Indikator	Oppnådd resultat	Beskrivelse indikator
på opplevelser, og med møteplasser og aktivitet året rundt	nyttmaksimering av aktivitet i sentrum			
	4.3. Skape et sentrum tilrettelagt for lek og rekreasjon, kultur- og matopplevelser, inne som ute			
	4.4. Ivareta byens tilknytning til sjøen og utvikle sjøfronten med gode byrom, kunst og attraksjoner, aktiviteter og servering			
	4.7. Utvikle byen med fokus på attraktivitet og trygghet, fremkommelighet og rekkevidde for bevegelseshemmede, fotgjengere og syklist			
5. Harstad har et bredt spekter av kultur- og idrettstilbud, samt omgivelser som er tilgjengelig for alle og som er tilrettelagt for helsefremmende aktivitet	5.1. Sikre attraktivitet, framkommelighet og sikkerhet for gående og syklende året rundt og i hele kommunen			
	5.2. Utvikle møteplasser og aktiviteter som bidrar til fellesskap, engasjement og deltakelse både i sentrum og nærmiljøene			
	5.5. Bygge opp under en sterk frivillighetskultur			
	5.6. Sikre at strandsonen og skjærgården er tilgjengelig for allmennheten og sørge for fullføring av Stien Langs Sjøen			
6. Harstad er en attraktiv destinasjon for besøkende, med god tilgang på natur- og kulturopplevelser	6.4. Løfte frem Harstads vikinghistorie og kulturarv gjennom markering av Harstadregionen og Bjarkøys rolle i Nasjonaljubileet 2030 – Norge i 1000 år med prosjektet Tore Hunds Rike			
	6.5. Legge til rette for bevaring av Harstads kulturminner og formidling av kulturarven			
8. Harstad har et fremtidsrettet næringsliv, med god tilgang på kompetanse for morgendagens utfordringer	8.1. Jobbe for å etablere flere attraktive arbeidsplasser i Harstadregionen			

Årsmelding 2022

Hovedmål	Delmål	Indikator	Oppnådd resultat	Beskrivelse indikator
9. Harstad kommune er en attraktiv arbeidsgiver, og en aktiv pådriver for innovasjon og samskaping	8.2. Tilrettelegge og markedsføre Harstad som en attraktiv kommune for etablering av nye virksomheter og en aktiv pådriver for gründervirksomhet	Gjennomsnittlig saksbehandlingstid (antall dager), byggesaker med 12 ukers frist	61	
		Gjennomsnittlig saksbehandlingstid (antall dager), byggesaker med 3 ukers frist	21	
		Næringslivets syn på kommunens målrealisering og tiltaksprogrammer		
	8.4. Videreutvikle det arktiske landbruket, med fokus på bærekraftig ressursutnyttelse, ivaretagelse av natur og landskap, samt kvalitet i produkter og produktutvikling	Uendret eller økt jordbruksareal i drift i daa/innb.	0,85	Jordbruksareal i drift var i 2022 på 21.192 daa, noe opp fra 20.962 daa i 2021. Det gir 0,85 daa jordbruksareal i drift per innbygger i Harstad. Jordbruksareal omfatter fulldyrka jord, overflatedyrka jord og innmarksbeite der det er søkt om arealtilskudd.
	8.5. Sørge for gode lokale og regionale samarbeidsplattformer for strategisk interessefremming, erfaringsdeling og som grunnlag for innovative prosesser	Gjennomførte tiltak i vekst- og utviklingsplan for Sør-Troms		
	8.6. Tilrettelegge infrastruktur tilpasset næringslivets fremtidsbehov			
	9.1. Harstad kommune skal bidra til å fremme utvikling, innovasjon og entreprenørskap i utdanning og i lokalt nærings- og samfunnsliv	Økning i antall kommunale miljøfyrtårnssertifiseringer (til alle er sertifisert)	25	Rådhuset, barnehagene, halvparten av skolene, biblioteket og brannstasjonen er nå sertifisert som Miljøfyrtårn (totalt 25).
		Økning i antall miljøsertifiserte bedrifter per 1000 innbyggere	3,41	Totalt 85 miljøsertifiserte bedrifter i Harstad (68 Miljøfyrtårn, 4 ISO 14001, 12 Debio og 1 Svanemerket), som gir 3,41 per 1000 innbyggere.
	9.2. Utvikle Harstad som smartby, det vil si sikre konkurransedyktig teknisk, sosial og digital infrastruktur og god kvalitet i tjenestetilbudet	Formålsbygg, kommune Alle energityper Energibruk per m2 eid areal (kWh)	232	Noe opp fra 224 kWh/m2 i 2021. KOSTRA, tabell 12190.
	9.3. Harstad kommune skal gjennom samspill med brukerne tilby tilpassede og	Antall klager i avvikssystem	0	

Årsmelding 2022

Hovedmål	Delmål	Indikator	Oppnådd resultat	Beskrivelse indikator
	effektive tjenester av høy kvalitet	Antall svært alvorlige og alvorlige skademeldinger for ansatte	0	
	9.4. Alltid vurdere muligheter for sambruk og møteplasser, samt miljø- og klimavennlig materialvalg, ved all nybygging og vedlikehold av eksisterende bygningsmasse			

Tekniske enheter

Tjenesteområdebeskrivelse

Det tekniske tjenesteområdet omfatter tjenestene

- Brann og ulykkesvern
- Kommunal eiendomsdrift
- Samferdsel og parkering
- Vann, avløp og renovasjon

KOSTRA Nøkkeltall

Kostra-analyse

	Harstad 2021	Harstad 2022	Kostragruppe 09	Landet uten Oslo
Prioritet				
Andel av energikostnader i komm. eiendomsforv. brukt på fyringsolje og -parafin, konsern	0,0 %	0,0 %	0,3 %	0,3 %
Andel av energikostnader i komm. eiendomsforv. brukt på strøm, konsern	99,6 %	99,2 %	88,7 %	85,1 %
Antall boligbranner pr. 1000 innbyggere	0,48	0,44		0,33
Antall utrykninger: sum utrykninger til branner og andre utrykninger pr. 1000 innbyggere	16,0	18,6		16,8
Brutto investeringsutgifter til boligformål per innbygger i kroner *)	1 110	1 220	1 155	1 387
Netto driftsutgifter til administrasjonslokaler per innbygger (B) *) **)	450	571	439	532
Netto driftsutgifter til fysisk planlegging i prosent av kommunens samlede netto driftsutgifter (B)	0,7 %	0,7 %	0,7 %	0,7 %
Netto driftsutgifter til førskolelokaler per innbygger (B) *) **)	922	776	462	646
Netto driftsutgifter til institusjonslokaler per innbygger (B) *) **)	1 771	1 906	1 083	1 310
Netto driftsutgifter til kart og oppmåling per innbygger (B) *) **)	145	148	107	115
Netto driftsutgifter til kommunal eiendomsforvaltning per innbygger (B) *) **)	7 457	7 097	6 199	6 701

Årsmelding 2022

Netto driftsutgifter til kommunal eiendomsforvaltning, i prosent av samlede netto driftsutgifter (B)	10,2 %	9,9 %	9,0 %	9,5 %
Netto driftsutgifter til kommunal forvaltning av eiendommer (F121) per innbygger (B) *) **)	495	401	435	385
Netto driftsutgifter til plansaksbehandling per innbygger (B) *)	195	240	285	304
Netto driftsutgifter til rekreasjon i tettsteder per innbygger (B) *) **)	217	279	241	310
Netto driftsutgifter til skolelokaler per innbygger (B) *) **)	2 868	2 652	2 747	2 738
Samlet areal på administrasjonslokaler i kvadratmeter per innbygger (B)	0,3	0,3	0,5	0,5
Samlet areal på formålsbyggene i kvadratmeter per innbygger (B)	5,9	5,9	5,0	5,1
Produktivitet				
Brutto driftsutgifter ekskl. avskrivninger i kr pr. km kommunal vei og gate (B) *)	124 574	130 662	115 858	119 353
Brutto driftsutgifter i kr pr. km kommunal vei og gate (B) *)	232 575	235 746	206 607	202 139
Herav energikostnader for kommunal eiendomsforvaltning per kvadratmeter (B) *)	151	119	168	189
Herav utgifter til renholdsaktiviteter i kommunal eiendomsforvaltning per kvadratmeter (B) *)	172	176	161	177
Netto driftsutgifter ekskl. avskrivninger i kr pr. km kommunal vei og gate (B) *)	121 553	139 221	117 705	129 845
Utgifter til driftsaktiviteter i kommunal eiendomsforvaltning per kvadratmeter (B) *)	596	602	647	723
Utgifter til vedlikeholdsaktiviteter i kommunal eiendomsforvaltning per kvadratmeter (B) *)	112	110	82	101
Årsgebyr for avfallstjenesten - ekskl. mva. (kr) *)	3 638	3 554	3 189	3 305
Årsgebyr for avløpstjenesten - ekskl. mva. (kr) *)	3 585	4 351	4 605	4 623
Årsgebyr for feiing og tilsyn - ekskl. mva. (kr) *)	538,1	524,0	496,0	556,0
Årsgebyr for vannforsyning - ekskl. mva. (kr) *)	3 533	4 100	3 334	4 206
Dekningsgrad				
Antall parkeringsplasser skiltet for forflytningshemmede pr. 10 000 innb (B)	11	16	12	18
Antall utstedte parkeringstillatelser for forflytningshemmede pr. 10 000 innb (B)	83	76	99	109
Kommunalt disponerte boliger per 1000 innbyggere (B)	22	22	18	20
Kvalitet				
Estimert gjennomsnittsalder for kommunalt spillvannsnett med kjent alder (år)	36,0	35,0		35,0
Renovasjon - Levert til materialgjenvinning og biologisk	189	162	0	0

behandling per innbygger
(kommune)

Årsgebyr for feiing og tilsyn - ekskl. mva. (kr) *)	538	524	496	556
---	-----	-----	-----	-----

Økonomi

Korrigerte brutto driftsutgifter per innbygger, Brann og ulykkesvern *)	1 596	1 497	1 247	1 210
---	-------	-------	-------	-------

Andre nøkkeltall

Antall husstander tilkjent statlig bostøtte fra Husbanken per 1000 innbyggere (B)	0,5	0,5	0,6	1,0
Antall nye søknader per 1000 innbyggere (B)	5,0	6,5	5,3	4,9
Antall søknader per 1000 innbyggere (B)	7,5	8,6	6,9	7,1
Samlet energibruk i komm. skolelokaler, egne bygg, per m2, konsern	201	204		122

*) Inflasjonsjustert med deflator

**) Justert for utgiftsbehov

Brann- og redningstjenesten

Tjenesteområdebeskrivelse

Branntjenester er:

- Utrykning
- Feiing
- Interkommunalt samarbeid
- Brannforebygging
- Drift av IUA

Utvikling og utfordringer

Beredskapsavdelingen

Det er kommet ny forskrift om organisering, bemanning og utrustning av brann- og redningsvesen og nødmeldesentralene (brann- og redningsvesenforskriften). Denne trådte i kraft 1. mars 2022 og erstatter Forskrift om organisering, og dimensjonering av brannvesen (26.juni 2002).

Forskriften stiller krav til at brann- og redning skal ha en ROS- analyse og forebyggende- og beredskapanalyser (forskriftens § 4). Analysene legges fram til politisk behandling i vår.

Forskriften pålegger brannvesenet at alle ulykkeshendelser (store og små) skal håndteres etter prinsippene i ELS (enhetlig ledelsesystem). Dette innvirker hvordan kommandoplass skal innrettes. Dagens kommandobil er 17 år gammel, ikke i henhold til tekniske krav og lite egnet som kommandobil.

I øyriket er mangel på slokkevann med å hindre utvikling ettersom det ikke kan bygges tettere i områder pga spredningsfare. Forslag om slokkevannshenger og traktor er foreslått i de to siste BØP, men ikke prioritert.

Årsmelding 2022

Det er i BØP foreslått fremskutt enhet med CAFS på Lundenes for å bedre beredskapen i tunnelene. Tiltaket er ikke prioritert.

Tabellen under viser antall utrykningsoppdrag fra Harstad brannstasjon fordelt på hendelser i 2022.

Det har vært slått full alarm 29 ganger i 2022, og forbrukt 982 timer overtid på branner og ulykker foruten vaktlagets innsats. Dette utgjør en kostnad på ca. kr 600 000,- og gir en gjennomsnittlig kostnad på kr 22 200,- pr. full alarm.

Oppdragstype	Antall oppdrag	Prosent	Oppdragstype	Antall oppdrag	prosent
Uønsket kontroll av melding	18	0,039	Brann i søppelcontainer	3	0,006
Ulykke/redning annet	1	0,002	Brann i skorstein	4	0,008
Ulykke båt eller skip	1	0,002	Brann i motorredskap og maskiner	1	0,002
Uønsket forurensning	8	0,017	Brann i lasteskip	1	0,002
Uønsket selvsjøl	1	0,002	Brann i el installasjon u/bygning	2	0,004
Uønsket trafikkulykke	21	0,046	Brann i campingvogn/telt	1	0,002
Uønsket VR uten foregående innsats	19	0,041	Brann i bygning	14	0,028
Uønsket person i vann	1	0,002	Brann i bil	1	0,002
Uønsket naturhendelse vind	2	0,004	Brann i andre båter eller skip	1	0,002
Uønsket naturhendelse annen	5	0,011	Brann annet	1	0,002
Uønsket oppdrag bære/løfte	8	0,017	Bistand politi	1	0,002
Uønsket oppdrag annet	6	0,013	Berging av verdier	8	0,016
Uønsket stopp	5	0,011	Beredskapsoppdrag	12	0,024
Uønsket fjerning av løst objekt eller is	1	0,002	Avbrutt utrykning (utgått)	43	0,086
Uønsket falsk melding	1	0,002	Andre oppdrag	23	0,046
Uønsket falsk ABA (utgått)	4	0,009	Akutt forurensning	6	0,012
Uønsket oppdrag	6	0,013	ABA vaktelskap (utgått)	1	0,002
Uønsket ranntilløp utenfor bygg	5	0,011	ABA teknisk/ukjent (utgått)	52	0,104
Uønsket ranntilløp komfyr	4	0,009	ABA privat bolig (utgått)	1	0,002

branntilløp i bygg annet	17	0,037	ABA feil plassert detektor (utgått)	4	0
brannforebyggende oppdrag	9	0,02	ABA feil bruk (utgått)	131	0
brann i søppelkasse	4	0,009	Totalt antall oppdrag i 2022	458	

- **Tilsyn og brannforebygging med særskilte brannobjekter (br.I § 13):** Minimumsbemanningen i hht. den gamle og den nye dimensjoneringsforskriften er i tillegg til leder, 1 forebyggende stilling pr. 10 000 innbygger i brannvernregionen. Samlet er minimumskravet i alle samarbeidskommunene 3.3 stilling. I Harstad kommune alene er kravet 2.5 stilling. Det arbeider 2 branninspektører i alle kommunene. Dette er 1,3 stilling lavere enn lovkrav og ikke tilstrekkelige ressurser til arbeid blant risikogrupper i samfunnet.
- **Tilsyn og feiing av fyringsanlegg/ boligseksjonen:** Vi er i gang med feiing av fritidsboliger og hytter. Det er vedtatt ny gebyrforskrift for å få hjemmel til å innføre feie/ tilsynsgebyr i fritidsboliger. Vedtaket gjelder fra og med årsskiftet. På grunn av økning i arbeidsmengden må vi vurdere bemanningen på feiing/tilsyn fyringsanlegg. En feiebil er nedskrevet og skal erstattes. Det ble forslått en ny feiebil i BØP som tilfredsstiller kravene til ren og forurenset sone for å beskytte ansatte mot eksponering av kreftfremkallende stoffer. Tiltaket ble ikke prioritert.
- **Interkommunalt utvalg mot akutt forurensing (IUA):** Harstad kommune er kontorsted for Sør-Troms IUA. Det er i ny forskrift om kommunal beredskap mot akutt forurensing innskjerpet krav til miljørisikoanalyse samt miljøberedskapsanalyse. For å kunne ivareta kommunens plikter som kontorstedskommune og plikt i hht forskriften har vi styrket IUA med 0.5 stilling som IUA-rådgiver.
- **Interkommunalt samarbeid:** Når de forannevnte analysene er ferdig vil det bli utarbeidet nye samarbeidsavtaler i hht. ny kommunelov. Frist for å fornye er før årsskiftet 23-24.

Bruk av overtid, til ekstravakter og vikarbruk for å dekke opp fravær i tjenesten er gått kraftig ned.

Viktige begivenheter

- Ny gebyrforskrift, tilsyn og feiing av fyringsanlegg er vedtatt og innført fra 2023.
- Det er igangsatt en interkommunal ROS- analyse med tilhørende forebyggende- og beredskapanalyser. Dette vil erstatte den tidligere brannordningen og danner grunnlaget for bemanning, drift og utrustning av brannvesenet.
- Det er ansatt en IUA- rådgiver i 0.5 % stilling for å oppfylle kommunenes plikt til å ha beredskap mot akutt forurensing.

Hovedmål	Delmål	Indikator	Opnåelse	Beskrivelse indikator
----------	--------	-----------	----------	-----------------------

1.	1.1.	Deltag	4	Deltakelse i 4 stk nasjonale kampanjer.
Harstad	Utvikle	else i		
en	nasjon			Åpen brannstasjon under brannvernuka den 24 september satte ny besøksrekord. 2.110 mennesker besøkte brannstasjonen i løpet av 4 timer.
trygg	Harstad	ale		
og	dsamf	brannv		
inklud	unnet	ernka		
dere	gjenn	mpanj		
nde	om	er		
kom	medvi			
mun	rkning			
e	og			
med	dialog			
rom	med			
for	innbyg			
alle,	gere			
og	og			
der	nærin			
alle	gsliv			
har				
mulig				
het				
for å				
få				
infor				
masj				
on og				
aktiv				
t				
medv				
irke i				
saker				
som				
angår				
dem				
	1.2.			
	Sørge			
	for			
	oppda			
	tert og			
	samor			
	dnet			
	inform			
	asjon			
	om			
	tjenes			
	te- og			
	aktivit			
	etstilb			
	ud –			
	for			

Årsmelding 2022

Hovedmål	Delmål	Indikator	Oppnådd resultat	Beskrivelse indikator
----------	--------	-----------	------------------	-----------------------

fornøyde innbyggere og et godt omdømme

1.3. Gjennomført tryggesyn i lokalsamfunn og satsing på prioriterede brannrisikofaktorer i samarbeid med beredningsskorpene

Det er ikke tilstrekkelig personaressurs for forebyggende brannarbeid i forhold til brannloven for arbeid mot risikogrupper, og måloppnåelse i forhold til kommunens vedtatte nullvisjon.

Samarbeidskommuner prioriteres og systematisk arbeid for å oppnå nullvisjonen er mangelfullt. Dette gjelder spesielt arbeid mot svake grupper i samfunnet, og også arbeid mot særskilte brannobjekter i henhold til brannlovens §13.

Det er logget 393 henvendelser fra publikum om brannsikkerhet, bekymringmeldinger, ulovlighetsoppfølging osv. i 2022. Dette prioriteres i forhold til antall tilsyn.

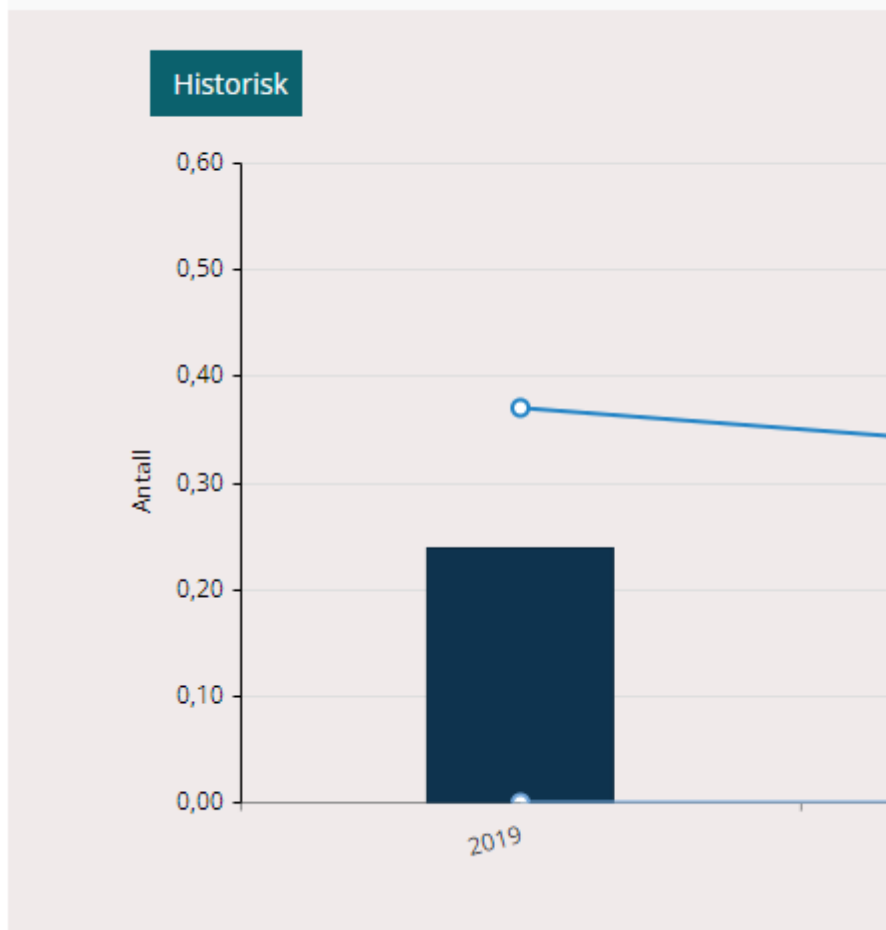
1.6. Antall boligbranner (Folket helse) 0

Skape trygghet for innbyggere gjennom godt arbeid med samfunnsikkerhet og beredskap

Antall boligbranner er 0,44 pr 1.000 innbyggere i Harstad i 2022.

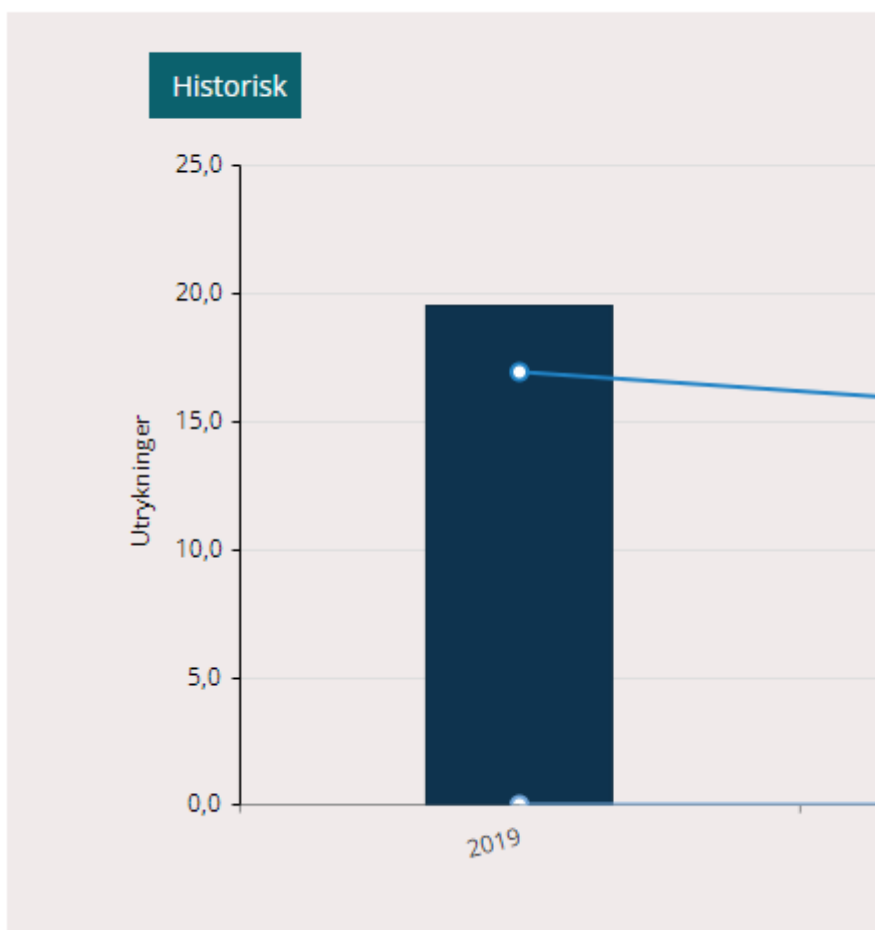
Hov edm ål	Delm ål	Indika tor	Op pn å d res ult at	Beskrivelse indikator
------------------	------------	---------------	--	-----------------------

Antall boligbranner pr. 1000 innbyggere *i*

Hovedmål	Delt mål	Indikator	Oppnådd resultat	Beskrivelse indikator
----------	----------	-----------	------------------	-----------------------

▼ Antall utrykninger: sum utrykninger til branner og andre utrykninger innbyggere *i*

Oppdragstype	Antall oppdrag i 2022
Branntilløp utenfor bygg	5
Branntilløp komfyr	5
Branntilløp i bygg annet	17
Brann i el installasjon u/bygning	2
Brann i bygning	14
Totalt	43

Antall døde i brann

Antall omkomne eller skadet i brann og ulykker i 2022 er en.

Årsmelding 2022

Hovedmål	Delt mål	Indikator	Oppnådd resultat	Beskrivelse indikator
----------	----------	-----------	------------------	-----------------------

Antall personer reddet av brannvesenet i brann og andre ulykker er 42 i Harstad kommune siden 2016, dvs et snitt på 6 pr år. Tallet i 2022 er 5. Det er sannsynlig at uten brannvesenets innsats hadde resultatet blitt fatalt.

Gjennomført feiing i henhold til plan

16,0 %

Harstad brann- og redning sine brannforebyggere fører tilsyn med, og feier fyringsanlegg i kommunene Harstad, Kvæfjord, lbestad og Tjeldsund. Totalt antall pipe-løp i alle kommunene er 11.505 stk. i alle kommuner. I 2022 er det produsert 1.799 feiinger og 1.758 tilsyn. Dette gir en gjennomsnittlig frekvens på ca. 6 år for alle kommunene.

Antallet pipe-løp i Harstad er 7.994 og produksjonen i Harstad kommune i 2022 for tilsyn/ feiing ligger på hhv. 929/ 920. Dette gir gjennomsnittlig frekvens på 8.5 år, noe som kan bedres. Årsaker er langtidssykemelding, oppstartproblemer med elektronisk påmelding av feiing og tilsyn og tid som går til oppfølging av lærlinger. Vi har omdisponert resurser til ledelse av feieravdelingen i halv stilling.

Før vi kan ta stilling til om bemanningen må økes for å gjennomføre tilsyn og feiing på fritidsboliger i alle 4 samarbeidskommunene må vi sikre at produksjonen av tilsyn/ feiing er optimal. I den sammenheng gjennomføres LEAN prosesser.

Harstad kommunestyre har vedtatt ny gebyrforskrift som omfatter både helårs og fritidsboliger. Dette medfører at det er innført tilsyn og feiegebyr for alle fyringsanlegg fra 1. januar 2023.

Det ble lagt inn forslag til ny feiebil i BØP med ren/ skitten sone for å redusere kreftfaren til brannforebyggerne. Tiltaket ble ikke prioritert i økonomiplan.

Gjennomført tilsyn i henhold til satsing somrader feiing

16,0 %

I hht plan. Se punkt foran

Øvelse i henhold til plan

41,7 %

Antallet øvelser/ internopplæring, lederøvelser er 417 i 2023. Dette er ca 1,4 øvelser pr. vakt pr. vaktlag.

5.7. Ruste Harstad for et godt bredt spekter av små og store idrettstilbud, samt omgi

Årsmelding 2022

Hovedmål	Delmål	Indikator	Oppnådd resultat	Beskrivelse indikator
----------	--------	-----------	------------------	-----------------------

velse
 r som
 er
 tilgj
 ngeli
 g for
 alle
 og
 som
 er
 tilret
 telag
 t for
 helse
 frem
 men
 de
 aktivi
 tet

9. 9.1.
 Harst Harsta
 ad d
 kom komm
 mun une
 e er skal
 en bidra
 attra til å
 ktiv fremm
 arbeie
 dsgev utvikli
 er, og ng,
 en innova
 aktiv sjon
 pådri og
 ver entrep
 for renørs
 innov kap i
 asjon utdan
 og ning
 sams og i
 kapin lokalt
 g nærin

gs- og
 samfu
 nnsliv

9.2.
 Utvikl
 e
 Harsta
 d som
 smart
 by,
 det vil
 si sikre
 konku

Årsmelding 2022

Hovedmål	Delmål	Indikator	Oppnådd resultat	Beskrivelse indikator
----------	--------	-----------	------------------	-----------------------

rranse
dyktig
teknis
k,
sosial
og
digital
infrast
ruktur
og god
kvalite
t i
tjenes
tetilbu
det

9.3. Antall
Harsta klager
d i
komm avvikss
une ystem
skal
gjenn
om
samsp
ill med
bruker
ne
tilby
tilpass
ede og
effekti
ve
tjenes
ter av
høy
kvalite
t

Antall svært alvorlige og alvorlige skademeldinger for ansatte	24	Antallet HMS- avvik gjelder behov for tilrettelegging av arbeidsplassen for å få kreftfaren for ansatte ned på et gjennomsnittlig nivå som i befolkningen forøvrig. Krefthyppigheten for brannfolk ligger 15 % høyere enn gjennomsnittet. Det vises i den sammenheng til at kommunestyret har prioritert etablering av ny brannstasjon der tiltak for HMS vektlegges høyt. Arbeidsgivers fremste plikt i henhold til AML er å sørge for et trygt og sikkert arbeidsmiljø for de ansatte.
--	----	--

Bygg- og eiendomstjenesten

Tjenesteområdebeskrivelse

Bygg- og eiendomstjenesten har ansvaret for drift- og vedlikehold av kommunale bygg og boliger, renhold, byggeprosjekter og forvaltning av kommunale eiendom.

Det budsjetteres med mindre enn anbefalte verdier til årlig drift og vedlikehold av kommunale bygg. Dette betyr årlig forringelse på verdi og standard. Harstad kommune bruker likevel mer ressurser enn sammenlignbare kommuner til drift og vedlikehold.

Vedlikeholdsetterslepet øker og budsjett går i stor grad til utbedring av feil og mangler. Det er begrenset mulighet til oppgradering etter nye forskriftskrav eller ombygging for bedre drift. Det prioriteres å utbedre tiltak som avviker fra gjeldende krav som avdekkes etter kontrollrutiner eller ved tilsyn.

Boligkontoret har ansvar for utleie av 420 boenheter inklusiv omsorgsboliger og samhandler med øvrige enheter som gir tjenester til leietakerne. Boligkontoret forvalter Husbankens tilskuddsordninger og behandler søknad om startlån.

Det er stor aktivitet på planlegging av og gjennomføring av nybyggprosjekter.

Utvikling og utfordringer

Miljøfyrtårn: Rådhuset, barnehagene, brannstasjonen, biblioteket og tre skoler er nå godkjent som Miljøfyrtårn. Resterende enheter planlegges sertifisert i 2023.

Kildesortering i fraksjoner	2022 tonn	Sort Grad	2021 tonn	Sort Grad
Asbest	0,16	0,03	0,05	0,01
Behandlet trevirke	7,47	1,6	10,2	1,54
Blandet glasseballasje/med metall	2,28	0,5	9,79	1,48
Blandet EE-avfall	0	0	0,42	0,06
EE-avfall Sortert	12,29	2,7	7,62	1,15
Blandet papir næring/husholdning	4,99	1,0	5,24	0,79
Brennbart avfall	249	54	312,7	47,26
Gips	0	0	0,14	0,02
Bølgepapp	35,2	7,7	20,22	3,06
CCA-impregnert trevirke	1,83	0,4	4,72	0,71
Folieplast og emballasjeplast	2,22	0,5	0,23	0,03
Keramikk og porselen	0,3	0,1	0,33	0,05
Maling, lim lakk	0,0	0	0,00	0,00
Møbler	0	0	5,04	0,76

Mataavfall	57,35	12,5	72,28	10,92
PP-sekker	0,14	0	0,82	0,12
Restavfall ferdig sortert			80,97	12,24
Restavfall til sortering	79,5	17,3	36,92	5,58
Rene masser			67,08	10,14
Blandede metaller	7,89	1,7	16,26	2,46
Betong med armering			10,64	1,61
Total	460		662	

Kildesortering utvendig

Byggtype	Antall bygg (sum)	Antall nyetablerte stasjoner for kildesortering i 2022
Barnehager	16	1
Skoler	15	
Institusjoner/Adm.bygg	7	

Drift og vedlikehold av bygninger

I 2021 ble rammebetingelsene for Bygg og Eiendomstjenesten gjennomgått av HRP AS. Rapporten viser at økonomiske rammer og bemanning ikke er tilpasset en langsiktig verdibevarende drift av kommunens bygg.

Det er utarbeidet brannrapporter på ca. 12 av kommunens bygg i 2021. Det har vært prioritert å lukke de kritiske avvikene i 2022. Brannteknisk gjennomgang av kommunale bygg vil være prioritert også for 2023.

Vedlikeholdsmidler blir styrt mot å rette brannavvik, skifte tekniske installasjoner/ deler som er utgått, rette skader som kan gi følgeskade og elektriske oppgraderinger.

Etterslep på arbeidsområder som energieffektivisering, universell utforming, legionella tiltak blir ikke tilfredsstillende ivarettatt og prioritert som følge av ressurser/ utfordringer ved rekruttering. Enheten ble styrket med en stilling i 2022 for å jobbe med energisparetiltak og rutiner tilknyttet legionella tiltak. Det var i 2022 avsatt 5 mill. kr. til prioriterte investeringstiltak knyttet til (inneklimate/HMS/branntiltak/mindre ombygginger) for kritiske bygg.

Renholdstjenesten

Fokus har vært renhold i forbindelse med cov-19.

Boligdrift, Kommunale boliger

- Redusere antall innleide boenheter for fremleie.
- Startlånramme: kr. 50 mill. Som følge av stor etterspørsel ble rammen økt til 100 mill.kr.
- Tilpasning/investeringstilskudd kr. 2 mill.
- Leie til eie prosjekt med inntil 12 avtaler gjennomført i 2022
- Etablere bedre rutiner og samarbeid for tildeling av boliger.

Budsjettramme for nødvendig oppfølging av boliger og til å opprettholde verdien av boligmassen er ikke tilstrekkelig. Oppfølging av boliger er styrket med 1 stilling overført fra drift og vedlikehold for å bedre kontrollrutiner ved inn/utflytting.

Boligkontorets ansvar er å være utleier av kommunale boliger og kontinuerlig jobbe for bedre samhandling med øvrige enheter som leverer tjenester til leietakerne.

Boligforvaltning	2022	2021
Boliger eid av kommunen (ordinære/omsorg)	420	391
Innleide boliger framleie (inkl.boligstiftelsen)	28	27
Sum boliger som kommunen disponerer	418	418

Søknader om kommunal bolig	2020	2022
Innvilgede søknader	123	127
Søkere på venteliste pr.31.12.21	30	23
Sum søknader	144	153

Byggeprosjekter

- Bygging av nytt Helsehus igangsatt 2022 med planlagt ferdigstillelse sommeren 2025
- Bergseng skole. Tomtekjøp er avklart og arbeidet med reguleringsplan pågår. Utbygging gjennomføres som samspillskontrakt.
- Bygging av forsterket skole på Seljestad er ferdigstilt høsten 2022.
- Planlegging for bygging av dagsenter og avlastningsboliger justeres etter avklaring med Husbanken. Anbudsgrunnlaget må justeres.
- Bygging av Sørbygda barnehage er igangsatt med forventet ferdigstillelse årsskiftet 22/23
- Bygging av 5 private omsorgsboliger med tilskuddsmidler fra Husbanken. En bolig ferdigstilt, 4 boenheter i Fruhallarn, forventet byggestart sommeren 2023.
- Utbygging av Fruhallarn boligfelt, forventet byggestart våren 2023.
- Bygging av 4 småhus er igangsatt ferdig sommer/høst 2023
- Planlegging av ny Brannstasjon pågår , forventet ferdig i 2028.
- Planlegging av tilbygg Seljestad barneskole igangsettes
- Bygging av turnhall på Stangnes
- Bygging av 150 omsorgsboliger de neste 12 år.

- Planlegge tiltak for fremskaffelse av boliger for mottak av flyktninger i 2023

Eiendomsforvaltning

- Slutføre reguleringsplan for ny skole på nordsiden
- Grunnerverv i forbindelse med kommunale vegprosjekter
- Leie til eie, bistand til kjøp av boliger
- Startlån bistand til kjøpsprosess av bolig
- Avklaringer i forbindelse med festeavtaler.
- Følge opp eksterne leieavtaler.
- Reguleringsplaner kommunal eiendom.

Energiforbruk og areal på kommunale formålsbygg:

Energibruk i utvalgte kommunale formålsbygg 2022					
	Elektrisitet kWh	Fjernvarme kWh	Fyringsolje og fyringsparafin kWh	Naturgass og LPG (propan, butan mv.) kWh	Bioenergi, kWh
F130 Administrasjonslokaler	550 601	662 985			
F221 Førskolelokaler	1 731 826	222 510			
F222 Skolelokaler	10 168 156	1 479 147		65 769,6	
F261 Institusjonslokaler	6 953 618	2 844 555			
F 381 Kommunale idrettsbygg	1 014 939	2 210 609			
F386 Kommunale Kulturbygg	1 069 298	2 333 487			
Sum	21 488 438	9 753 293	0	65 769,6	
Eiendomsforvaltning - Areal på utvalgte kommunale formålsbygg					
	Formålsbygg kommunen eier	Formålsbygg kommunen leier fra eksterne			
F130 Administrasjonslokaler	6 114	338			
F221 Førskolelokaler	10 800	280			
F222 Skolelokaler	57 382	1 094			
F261 Institusjonslokaler	43 650	700			
F 381 Kommunale idrettsbygg	14 981				
F386 Kommunale Kulturbygg	6 489	5 969			
Sum	139 416	8 381			

Status måltabell

Hovedmål	Delmål	Indikator	Oppnådd resultat	Beskrivelse indikator
1. Harstad er en trygg og inkluderende kommune med rom for alle, og der alle har mulighet for å få informasjon og aktivt medvirke i saker som angår dem	1.1. Utvikle Harstadsamfunnet gjennom medvirkning og dialog med innbyggere og næringsliv			
	1.2. Sørge for oppdatert og samordnet informasjon om tjeneste- og aktivitetstilbud – for fornøyde innbyggere og et godt omdømme			
	1.3. Sikre trygge lokalsamfunn og prioritere boområder med levekårsutfordringer			
	1.6. Skape trygghet for innbyggerne gjennom godt arbeid med samfunnssikkerhet og beredskap			
2. I Harstad lever alle innbyggere et liv under forhold som fremmer verdighet, helse og mestring	2.5. Motvirke sosial ulikhet og bidra til utjevning av levekårsforskjeller, med fokus på arbeid, boforhold og kultur- og fritidstilbud			
	2.6. Utvikle Harstad som et aldersvennlig samfunn og gi flest mulig mulighet til å bo trygt i eget hjem så lenge som mulig			
3. Harstad har utviklet sine urbane kvaliteter som kompakt by med attraktive distrikter og trygge og mangfoldige nærmiljøer	3.1. Ivareta Harstads fordeler av å være en liten by med korte avstander mellom daglige gjøremål			
	3.2. Styrke senterstrukturen i henhold til arealstrategien med riktig virksomhet på riktig sted			
	3.5. Benytte variasjon i boligtyper som virkemiddel for mangfoldige nærmiljøer			
	3.7. Tettsteder skal utvikles med respekt for stedets egenart og fokus på gode møteplasser			
4. Harstad har et attraktivt og	4.2. Sørge for mangfold av arbeidsplasser, boliger, samt			

Årsmelding 2022

Hovedmål	Delmål	Indikator	Oppnådd resultat	Beskrivelse indikator
levende sentrum, kjent for tilgang på opplevelser, og med møteplasser og aktivitet året rundt	handels-, service-, og tjenestetilbud i sentrum			
5. Harstad har et bredt spekter av kultur- og idrettstilbud, samt omgivelser som er tilgjengelig for alle og som er tilrettelagt for helsefremmende aktivitet	5.3. Tilrettelegge og sikre friluftsområder, parker og nærmiljøanlegg for tilgjengelighet og aktivitet i hele kommunen			
	5.6. Sikre at strandsonen og skjærgården er tilgjengelig for allmennheten og sørge for fullføring av Stien Langs Sjøen			
9. Harstad kommune er en attraktiv arbeidsgiver, og en aktiv pådriver for innovasjon og samskaping	9.1. Harstad kommune skal bidra til å fremme utvikling, innovasjon og entreprenørskap i utdanning og i lokalt nærings- og samfunnsliv	Formålsbygg, kommune Fjernvarme/fjernkjøling Energibruk (MWh)		Tabell tjenesteområdet
		Formålsbygg, kommune Strøm Energibruk (MWh)		Tabell tjenesteområdet
		Økt sorteringsgrad i og fra kommunale bygg av fraksjonene papir, glass/metall, ikke brennbart, spesialavfall og EE avfall		Tabell vises i tekst tjenesteområde.
	9.2. Utvikle Harstad som smartby, det vil si sikre konkurransedyktig teknisk, sosial og digital infrastruktur og god kvalitet i tjenestetilbudet	Formålsbygg, kommune Alle energityper Energibruk per m2 eid areal (kWh)		Tabell tjenesteområdet
	9.3. Harstad kommune skal gjennom samspill med brukerne tilby tilpassede og effektive tjenester av høy kvalitet	Antall klager i avvikssystem	0	
		Antall svært alvorlige og alvorlige skademeldinger for ansatte	1	
	9.4. Alltid vurdere muligheter for sambruk og møteplasser, samt miljø- og klimavennlig materialvalg, ved all nybygging og vedlikehold av eksisterende bygningsmasse			

Drifts- og utbyggingstjenesten

Tjenesteområdebeskrivelse

Drifts- og utbyggingstjenesten har ansvar for tjenesteområdene:

- Vann og avløp
- Samferdsel og parkering
- Renovasjon
- Park og idrett

Utvikling og utfordringer

Samferdsel og parkering

Investeringer:

Det var i perioden 2017-2022 avsatt totalt 30,0 mill. kr. til prosjekt for enkelte vegstrekninger. Disse tiltakene er viktig for å utvikle kommunale veger til bedre framkommelighet og bedre trafiksikkerhet. Det vurderes som viktig at det avsettes midler til slike mindre utbedrings-tiltak herunder til trafiksikkerhet. Det er ikke avsatt slike midler i 2023.

Trafiksikkerhet.

Det er i 2022 startet arbeid med en mobilitetsplan for Harstad kommune. Denne vil bl.a omfatte en trafiksikkerhetsdel. Denne vil være grunnlaget for vurdering og gjennomføring av trafiksikkerhetstiltak. Det er utarbeidet et utkast til planprogram som blir endelig vedtatt i løpet av vinteren 2023, og planarbeidet blir gjennomført i 2023. Det omfatter en endelig planbehandling rundt årsskiftet 2023/2024.

I 2022 er det gjennomført følgende trafiksikkerhetstiltak:

- Fortau Strandåkeren
- Gatelys general Fleichers gate
- Fartsdumper kommunale veger

Disse tiltakene er gjennomført innen en ramme på 2,0 mill. kr og med tilskudd fra fylkeskommunen på totalt 1,44 mill. kr.

Det er i tillegg etablert en trafikkpark i Blåbærhaugen innen en ramme på 11,9 mill. kr hvor det ble gitt et tilskudd fra fylkeskommunen på kr 160.000.

Trafikkparken er etablert i Blåbærhaugen i tilknytning til Harstad sykkelpark. Den skal være en arena for trafikkopplæring innen kommunens skoler og barnehager. Den ble i hovedsak ferdigstilt senhøsten 2022, men får sin offisielle åpning våren/sommeren 2023.

Harstadpakken.

Kommunestyret vedtok i 2012 deltakelse i prosjektet «Harstadpakken», som er et samferdselsprosjekt i Harstad med en ramme på ca. 1,5 mrd. kr. Prosjektet ble endelig vedtatt av Stortinget i juni 2014. Prosjektet er samarbeid mellom kommune, fylkeskommune og Statens vegvesen. Det ble i 2018 avdekket et behov for ca. 1,0 mrd. i merfinansiering for å gjennomføre de planlagte delene av prosjektet. Etter en lengre prosess med lokalpolitiske vedtak og dialog med statlige myndigheter enighet om å fremme en sak om merfinansiering av prosjektet med 750 mill. kr. Det skulle gjennomføres med økning av bompengebetalingen med kr. 2 pr. passering. Time-regel og passeringstaket på 60 månedlige passeringer ble opprettholdt. Prosjektpartene økte sine egenandeler med 40 mill. kr for kommunen og fylket, mens staten bidrar med 80 mill. kr. Denne merfinansieringen ble vedtatt av Stortinget i juni 2021.

Gjennomføringen av prosjektet med detaljplanlegging og bygging startet i 2014 og prosjektet har jevnt over hatt en god framdrift, men ble noe forsinket i perioden 2019-2021 på grunn av nevnte merfinansieringssak. Gjennomføringen har igjen i 2021-2022 en god framdrift. Den utvidede projektrammen fører til at hoveddelen av opprinnelig prosjekt kan gjennomføres.

I 2022 er det gjennomført planlegging og oppstart med fortau i Steinvegen på strekningen fra Grønnebakkan til Kanebogen sole. Prosjektet er samordnet med fornying av kommunale VA-ledninger på strekningen. Prosjektet vil ferdigstilles høsten 2023.

Det er i 2021-2022 arbeidet med regulering av et nytt kollektivknutepunkt i Harstad sentrum. Dette er det høyest prioriterte kollektivtiltaket i Harstadpakken. Det har vært en krevende plansak for å få til en best mulig arealbruk i et krevende område av byen. Planvedtaket ble påklaget av fylkeskommunen, busselskap og drosjenæringen. Det har i 2022 vært arbeidet aktivt for å finne en omforent løsning som også var arealeffektiv. Etter en krevende prosess fant partene høsten 2022 en løsning som alle parter kunne anbefale herunder Harstad Hamn og utbyggerne av nærings- og boligprosjekt på Larsneset. Det er startet en prosess for å få denne innarbeidet i en revidert reguleringsplan. Det vil bli startet detaljprosjektering av dette delprosjektet, slik at det kan legges ut på anbud i løpet av høsten. Kollektivknutepunktet vil da kunne bygges i løpet av 2024.

Parkering

Betaling av parkeringsavgift skal kunne gjøres både med kort, mynt og på mobil. I tillegg har Harstad elektronisk betalingsbrikke (parkulator), som i hovedsak benyttes av bedrifter og offentlige kontor. I 2022 ble 77 % av parkeringsavgiften betalt med mobil eller parkulator. Dette er stadig økende. Ved bruk av denne typen betalingmiddel, betaler man kun for den tiden man står parkert. Andelen av inntektene kommer for øvrig fra 3 % med mynt og 20 % med kredittkort gjennom bruk av utplasserte automater.

I 2022 ble det gitt 3.983 parkeringsileggelser. Dette er lavere enn forventet, men forklares av pandemien og redusert bemanning. Det ble behandlet 272 klager, hvorav 150 (55 %) ble ettergitt. Hovedtyngden av ettergivelsene er gjort ut fra rimelighetsgrunner. Etter saksbehandlingen kan ileggelsen klages inn til den

nasjonale parkeringsklagenemnda. Vi hadde en klage i nemnda i 2022, hvor vår avgjørelse ble opprettholdt.

Et av tiltakene i kommunens parkeringsstrategi var å bygge nytt parkeringshus med 200-250 plasser for å erstatte overflateparkering som blir borte i forbindelse med gjennomføring av sentrumsplanen. Det er gjennomført bygging av et nytt parkeringshus i Hvedingkvartalet i Harstad sentrum innen en ramme på 77 mill. kr. Dette ble tatt i bruk i desember 2022, og tilbudet er tatt godt imot og det forventes at bruken av huset vil bli god når brukerne av sentrum blir godt kjent med tilbudet. Når det nye parkeringshuset er tatt i bruk vil det i kommende periode bli reduksjon i overflateparkeringen i sentrum som omfatter bl.a. plasser knyttet til Torvet, Havneområdet og noe gateparkering. Havnegata parkeringshus ble i 2019 solgt til UiT, men vil inntil videre fortsatt være en del av det kommunale parkerings-tilbudet. Den kommunale driften av parkeringshuset i Hamnegata vil opphøre når UiT starter planlagt utbygging der.

Vi har etter ferdigstillingen av parkeringshuset 30 ordinære lade-plasser for elektriske biler i sentrum. Det er for disse plassene gjennomført heldøgns lade-avgift. På dagtid er parkeringsavgift inkludert i ladingen. Dette er gjort ut fra et likhetsprinsipp og at disse ladeplassene ikke skal brukes som fri lading i perioder av døgnet.

På taket av Trekanten p-hus ble det i 2021 etablert fire plasser med hurtigsladdere. Dette er gjort etter vedtak i kommunestyret og har vært drevet i 2022. Det er utarbeidet et konkurransegrunnlag for etablering av 10 lyn ladestasjoner i området «P-plass Erlings gate» og «P-hus Trekanten». Det er mål om at disse skal være i drift sommeren 2023.

I 2022 ble 112 saker behandlet i «Utvalget vedrørende parkeringstillatelser for forflytnings-hemmede». I dette ligger det orienteringssaker, nye søknader og søknader om fornyelse av tidligere innvilget HC-kort. Det ble behandlet 85 søknader om HC-kort. Av disse ble 40 søknader innvilget og 45 søknader avslått. Av de avslåtte søknadene ble 7 saker anket til Formannskapet som er kommunens klagenemnd, hvorav 2 av sakene ble innvilget.

Vann avløp og renovasjon

Vann

Harstad vannverk er bygd til ytterområdene Fauskevåg, Kasfjord og Stornes, som er et geografisk stort forsyningsområde. Det har et moderne behandlingsanlegg. Det er også bygd ut kommunale vannverk på Bjarkøy, Fenes-Sandsøy, Lundenes-Kjøtta, Grøtavær, Storhaugen og Sandtorg. Alle disse vannverkene er godkjent av Mattilsynet og har en stabil god drift. Det forsynes 22.000 innbyggere fra Harstad vannverk og 2.000 innbyggere fra distriktsvannverkene.

Reguleringsplan for Storvann nord og tilhørende nedbørsfelt er med på å sikre Harstad vannverk med bestemmelser mot forurensning. De øvrige vannverkene er sikret med bestemmelser i kommuneplanens arealdel.

Det er inngått samarbeidsavtale med Kvæfjord om levering av veg- og VA-tjenester. Avtalen har fungert godt.

Planlegging:

- Det er startet arbeid med utarbeidelse av ny hovedplan for vann herunder også revisjon av gjeldende saneringsplan VA
- Det er gjennomført planlegging for oppgradering av SD-anlegg for VA. Det gjennomføres anbudskonkurranse vinteren 2023 og utbyggingen starter i 2023 med ferdigstilling i 2025.
- Mercurvegen, valg av hovedløsning og start på prosjektering av valgte løsning. Anleggsstart høsten 2023. Dette gjøres delvis i samarbeid med TFFK.
- Hovedutredning VA Åsegarden-Bergsodden, og start på detaljprosjektering av delanlegg. Samkjøres med ny Bergseng skole. Anleggsstart vinteren 2023.

Utbygging:

- Fornying av ledninger Harstadgårdsvegen-Jørns gate
- Fornying av ledninger - Parken III, delstrekning i Kirkeparken og i Harstadhamn
- VA i forbindelse med Harstadpakken, fornying og omlegging av ledninger i Harstadbotn og Remakrysset
- Fornying av ledninger i Steinvegen nord. Samkjøring med bygging av fortau på strekningen.
- Fornying av ledninger innen Lundenes-Kjøtta vannverk, hvor hoveddelen på Grytøya gjennomføres med ordinær entreprise og fornying på Kjøtta er utført i egenregi.
- Fornying av ledning ved Trollneset, Bjarkøy vannverk
- Fornying av ledninger i St. Olavsgate (samkjøres med bygging av nytt helsehus)
- Fornying av ledninger på Trondenes (samarbeid kirkevergen)
- Høydebasseng og tilhørende ledningsnett i Sørvik (samkjøres med bygging av barnehage)
- Fornying av ledninger i Vesteråsvegen

Kommentarer:

Tiltak som var omfattet av budsjett og økonomiplan 2022 er i hovedsak startet og/eller gjennomført.

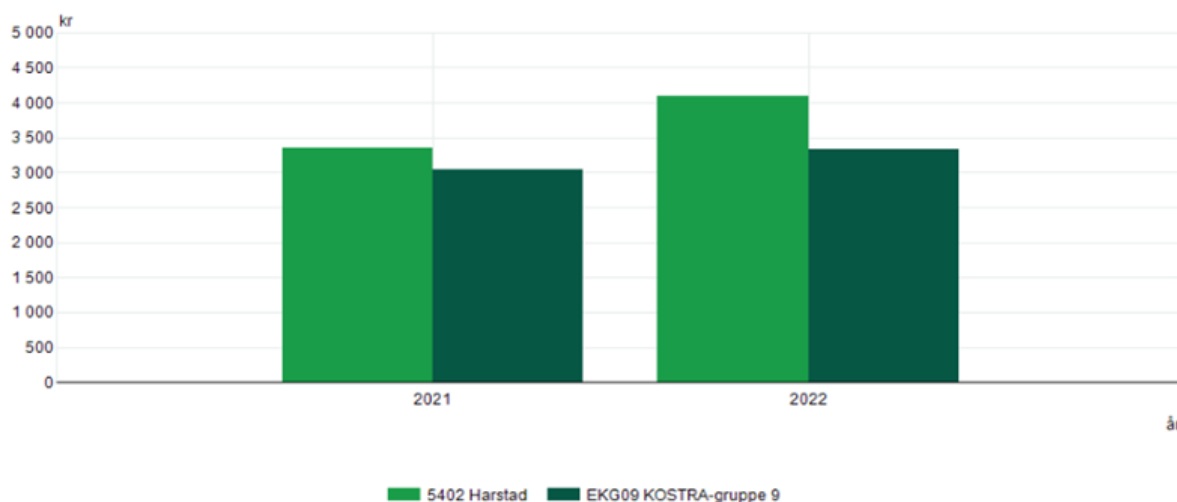
Det er stort behov for fornying av vannledningsnett. Fornyingskosten har de siste 4 årene vært ca. 0,7%. Dette er lavt ut fra beregnet levetid, men ligger på landsgjennomsnittet. Sektoren står overfor økte utfordringer med fornying i de kommende år.

Hovedgrunnlaget for prioritering av fornyingstiltak er saneringsplan for VA. Det er viktig å samordne fornying av VA-anlegg med andre utbyggingstiltak, som berører anleggene. Dette gjelder f.eks. tiltak i forbindelse med Harstadpakken og ny Bergseng skole.

Det har vært arbeidet med planer og utbyggingstiltak for flere private utbyggingstiltak. Det kan bl.a nevnes Kjøpesenter nord, Tanåsen og Hvedingkvartalet.

Driften av vannverkene er gitt stor prioritet, og dette har ført til sikker drift med få avvik.

12842: Kommunale gebyrer knyttet til bolig, etter region og år. Årsgebyr for vannforsyning - ekskl. mva. (kr).

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Figur viser vanngebyr for vann (120 m2 bolig) i angitt rapporteringsår + 1 år

Avløp

Planlegging:

- Det er startet arbeid med utarbeidelse av ny hovedplan for vann herunder også revisjon av gjeldende saneringsplan VA
- Det er gjennomført planlegging for oppgradering av SD-anlegg for VA. Det gjennomføres anbudskonkurranse vinteren 2023 og utbyggingen starter i 2023 med ferdigstilling i 2025.
- VA Mercurvegen, valg av hovedløsning og start på prosjektering av valgte løsning. Anleggsstart høsten 2023. Dette gjøres delvis i samarbeid med TFFK.
- Hovedutredning VA Åsegarden-Bergsodden, og start på detaljprosjektering av delanlegg. Samkjøres med ny Bergseng skole. Anleggsstart vinteren 2023.
- Planlegge nye rensertiltak ved Bergsodden RA på grunn av særlig utfordrende avløpsvann. Pilotstasjon og planlegging i 2022, anleggsstart våren 2023.

Utbygging:

- RA Harstad sør ble satt i drift i 2021. Det er i 2022 foretatt tilkopling av siste dela av avløpssonen innen Stangnes syd
- Fornying ledninger i Harstadgårdsvegen-Jørns gate
- Fornying av ledninger - Parken III, delstrekning i Kirkeparken og i Harstadhamn
- VA i forbindelse med Harstadpakken, fornying og omlegging av ledninger i Harstadbotn og Remakrysset
- Fornying av ledninger i Steinvegen nord. Samkjøring med bygging av fortau på strekningen.
- Fornying av ledninger på Trondenes (samarbeid kirkevergen)
- Utslippsanlegg og SA Nergårdshavn, Bjarkøy
- Fornying av ledninger i Vesteråsvegen

Kommentarer:

Harstad kommune har bygd avløpsanlegg med rensing, som skal dekke vel 90 % av eiendommene i kommunen. Det er likevel avvik på rensegraden for noen av de tilhørende renseanleggene, særlig knyttet til Bergsodden renseanlegg.

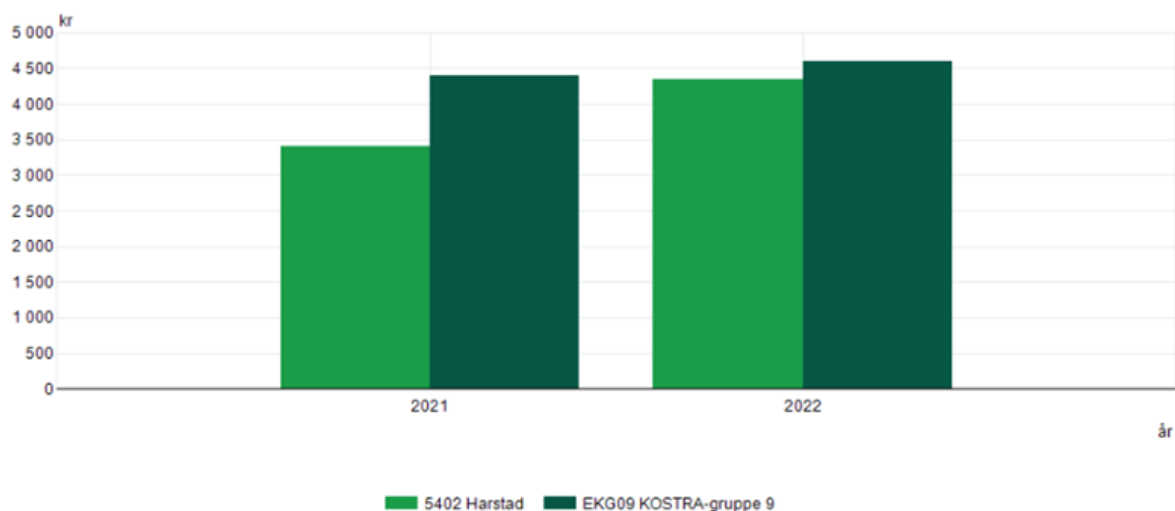
Det har vært særlig utfordrende drift ved Bergsodden RA, som har ført til avvik. Årsaken til problemene er avløpsvann fra kommunens vannrenseanlegg og meieriet. Det har vært vurdert ulike tiltak, men de siste utredningene konkluderer med at løsning med bygging av et ekstra kjemisk rensetrinn vil kunne gjøre at anlegget vil tilfredsstille rensekravene. Det har vært en nær dialog med Statsforvalteren om saken. Det er i 2022 gjennomført en pilot for et ekstra rensetrinn. Resultatene fra denne viser gode resultat, og i samråd med Statsforvalteren er det enighet om å etablere slikt rensetrinn i løpet av 2023/2024.

Nytt renseanlegg for Harstad sør ble satt i drift i 2021, og det tilfredsstiller de nye rensekravene. Dette anlegget har overtatt driften for andre anlegg på strekningen Stangnes – Ruggevik, som ikke tilfredsstilte kravet om primærrensing.

Det forekommer enkeltprøver ved de øvrige renseanlegg med mindre avvik. Disse følges opp i tråd med utslippstillatelse, krav fra Statsforvalteren og interne rutiner. Det gjennomføres løpende tiltak for å ivareta dette.

Det ble i 2019 sendt inn en fornyet søknad om utslippstillatelse på strekningen Ruggevik-Bergsodden. Det ble i forkant gjennomført resipientundersøkelse for utslippsområdet. Det foreligger ikke svar på denne søknaden da Statsforvalteren har avvendt løsning for Bergsodden RA. Da løsning med et nytt rensetrinn ble valgt for Bergsodden i 2022 gav Statsforvalteren ved årsskiftet en ny utslippstillatelse for tettstedet Harstad. De enkelte krav, pålegg og tidsfrister i denne følges løpende opp av fagenheten.

12842: Kommunale gebyrer knyttet til bolig, etter region og år. Årsgebyr for avløpstjenesten - ekskl. mva. (kr).

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Figur viser årsgebyr for avløp (120 m2 bolig) i angitt rapporteringsår + 1 år

Renovasjon

Hålogaland Ressursselskap (HRS) leverer tjenestene innsamling og behandling av husholdningsavfall. I tillegg gir Harstad kommune tilbud om levering av hageavfall i Åsegarden og på Bjarkøy.

I 2020 vedtok kommunene og HRS å innføre kildesortering med 5 fraksjoner/dunker for alle husholdninger. Høsten 2020 startet utrulling av dunkene til den nye avfallsordningen, og HRS henter nå følgende 5 avfallsfraksjoner hos abonnentene:

- Matavfall
- Papir, drikkekartong og pappemballasje
- Plastemballasje
- Glass- og metallemballasje
- Restavfall / brennbart avfall

Dette i tråd med ny lokal forskrift for husholdningsavfall.

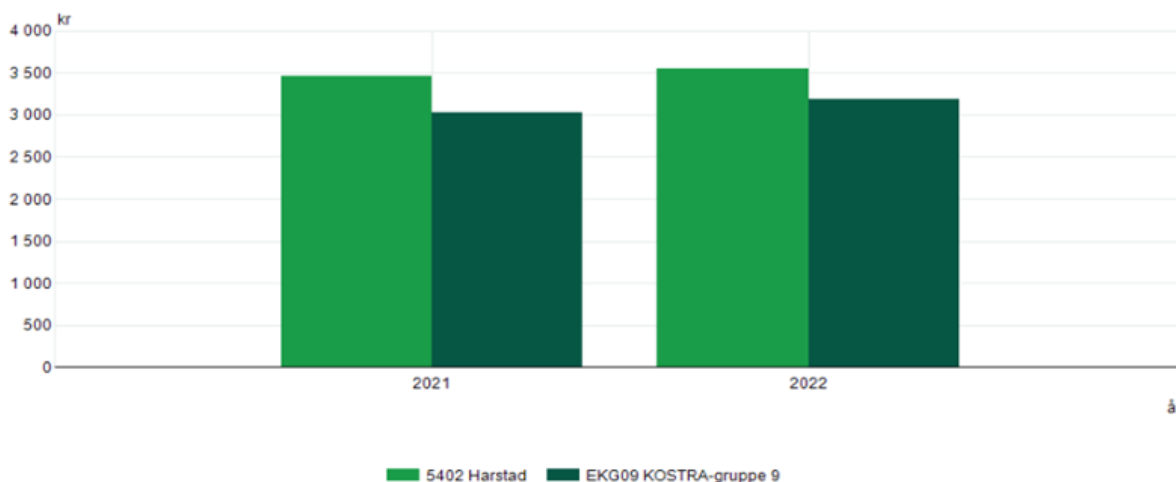
Tidligere brukte returpunkter blir avvikles fortløpende. De siste skulle avvikles i 2022, men da det fortsatt gjenstår etablering av noen nye innsamlingsløsninger for borettslag og bofellesskap, så vil dette også pågå i 2023.

Grovavfall på inntil 6 m3 leverer abonnentene selv til Stangnes Miljøpark som en del av gebyret.

Alle kommunene i HRS vedtok i 2020 en ny felles lokal forskrift for husholdningsavfall. Denne omfatter også renovasjonsordning for hytter og fritidsbebyggelse. Denne tredde i kraft fra 2021 i hele Harstad kommune. Det arbeides fortsatt med utvikling av noen fellesløsninger for hytter.

Gebyrene var gjennom mange år stabil, men i 2019 var det et hopp på 22% i forbindelse med at levering av grovavfall ble en del av gebyret. I 2021 ble det vedtatt reduksjon av gebyret med 5%, mens det i 2022 var en stigning på 3%. På grunn økte kostnader hos HRS er gebyrene for 2023 økt med 8%.

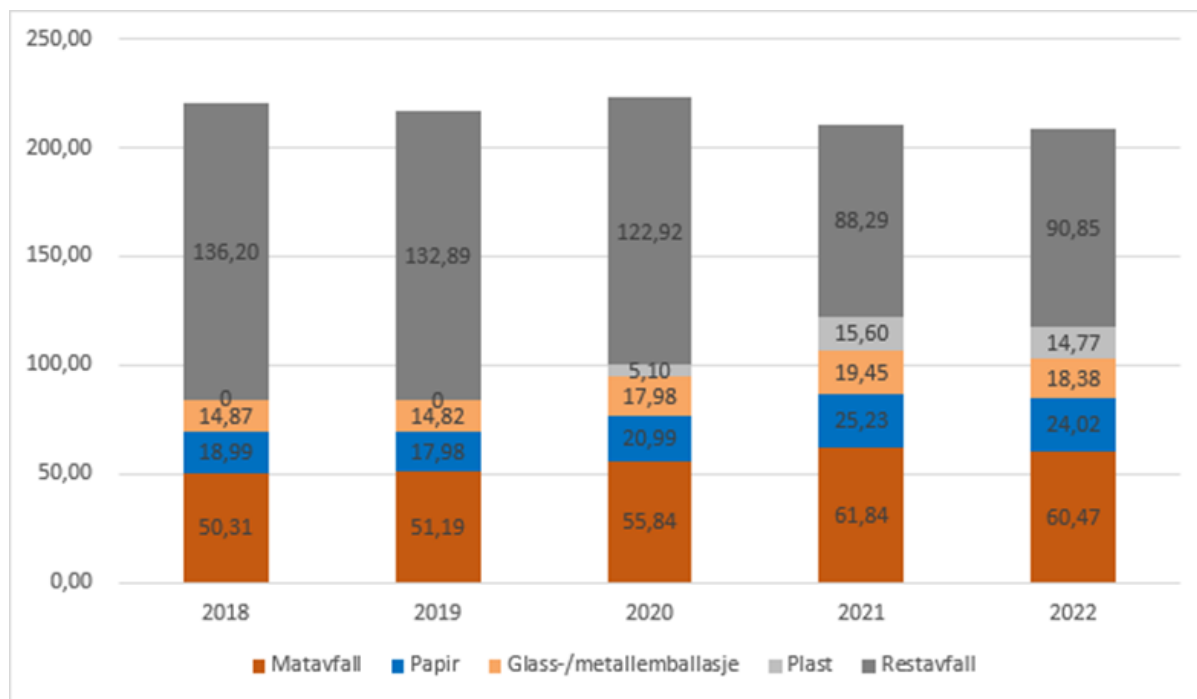
12842: Kommunale gebyrer knyttet til bolig, etter region og år. Årsgebyr for avfallstjenesten - ekskl. mva. (kr).

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Figur viser årsgebyr for avfall (normalt abonnement bolig) i angitt rapporteringsår + 1 år

Det ble i 2021 levert 210,4 kg/innbygger innen HRS-regionen. Dette ble redusert til 208,5 kg i 2022. Det er kun mindre justeringer innen de ulike fraksjonene. Tilsvarende var materialgjenvinningsgraden i 2021 45%, mens den i 2022 var 42%. Dette er en nedgang på 3% poeng. Hovedårsaken til dette beskriver HRS som at det i 2022 ikke er sendt trevirke til materialgjenvinning. Det utgjør en fraksjon på totalt 650 tonn innen HRS-regionen.

Figur: Levert husholdningsavfall pr. innbygger i HRS-regionen

Parker og byrom

Sentrumsutvikling har gjennom de siste årene vært et av satsingsområdene i kommunens virksomhetsplan. De siste årene er det gjennomført følgende tiltak:

- Bidradd til etablering av sentrumsselskap
- Opprusting av Rikard Kaarbøs plass
- Lekeplass i Generalhagen
- Mobil skøytebane i Generalhagen/Torget
- Lekeplass på Ottar Håløys plass
- Parkeringshus i sentrum, 250 plasser
- Lekeplass havnepromenaden (samarbeid SNN)
- Kunststien, div. delprosjekt (samarbeid med private aktører)
- Vinter-Harstad (samarbeid med private gårdeiere – pågåar)
- Generalhagen, opprusting/bygging av scene og park (pågåar)
- Park i Harstahamn (samarbeid med private utbyggere)
- Kollektivknutepunkt i sentrum (planlegging pågåar – utbygging i 2023-2024)

Kommentarer til de delprosjekter i 2022:

Vinter-Harstad.

Det har vært arbeidet med prosjekt for å få til belysning av både bygninger og by-rom i Harstad sentrum. Prosjektet har vært et samarbeid mellom kommunen og private gårdeiere. Det er i prosjektet utarbeidet modeller for særlig belysning av 4 bygninger og Generalhagen. Disse er tenkt som eksempler og inspirasjon for videre utvikling av belysningstiltak på bygninger og byrom. Partene bidrar med finansiering av egne tiltak og kommunen dekker kostnadene med forprosjekt og egne objekter.

Park i Harstadhamn.

Det er inngått et samarbeid mellom 3 private utbyggere i Harstadhamn og kommunen om etablering av en ny park i Harstadhamn. Det var også et mål om at det skulle etableres et kunstverk med inspirasjon fra Harstads historie og gjenbruk av materialer. Det ble i den forbindelse gjennomført en konkurranse om slikt kunstverk, hvor en jury plukket ut verket «Atlantis», som tok utgangspunkt i gjenbruksmaterialer og materialer brukt til kaianlegg, påler, dekk og stein. Det ble stort engasjement rundt dette valget. Det ble lagt særskilt sak fram for kommunestyret som vedtok å ikke montere kunstverket «Atlantis» i parken.

Generalhagen.

Opprusting av Generalhagen startet med oppgradering av lekeplass og etablering av mobilt skøyteanlegg. Disse ble etablert i perioden 2019-2021.

Den siste delen med bygging av scene og tilpasning/opprusting av parkdelen ble detaljprosjektert ut fra forprosjekt vedtatt av kommunestyret, og det ble lagt ut på anbud våren 2022. De innkomne tilbud viste en relativt stor kostnadsutvikling i prosjektet, men etter en grundig behandling av saken vedtok kommunestyret å gjennomføre utbyggingen i tråd med innkomne anbud. Den totale rammen for Generalhagen inkl. lekeplass og mobilt skøyteanlegg var 51,5 mill. kr hvor scene og park utgjør 39,1 mill. kr. Arbeidene startet sommeren 2022 og blir ferdigstilt sommeren 2023.

Kollektivknutepunkt sentrum.

Kommunestyret vedtok i juni 2021 reguleringsplan for et kollektivknutepunkt i sentrum. Dette ble påklaget av fylkeskommunen, busselskap og taxi-sentralen. Det ble innledet samtaler med disse partene for å finne en omforent løsning, som ikke var mer arealkrevende. Det var en krevende prosess, men senhøsten 2022 kom det til en enighet. Denne er også drøftet med Harstad Hamn og deres samarbeidspartner på Larsneset. Det vil våren 2023 bli fremmet sak for å tilpasse denne løsningen til vedtatt reguleringsplan. Det vil videre gjennomføres prosjektering av løsningen og anbudskonkurranse. Det er et mål om at kollektivknutepunktet ferdigstilles senhøsten 2024.

Idrett

Kommunestyret vedtok i 2020 ny kommunedelplan for idrett, friluftsliv og fysisk aktivitet 2020 – 2030. Årlig rulleres anleggsplanen som følge av endret framdrift på aktuelle tiltak og prosjekter. Her legges også grunnlaget for kommunens prioritering av søknader om spillemiddeltilskudd. I planen er det omtalt at kommunen mangler idrettsanlegg av større karakter som gjøre oss mer spennende og attraktiv. Spesialidretter som turning, kampsport og is-idretter har behov for bedre tilrettelagte anlegg. Det er stor etterspørsel på tildeling av treningstimer i hallene, og det er behov for utvidelse av kapasiteten selv etter at Seljestadhallen ble tatt i bruk. Det er fri halleie for barn og unge i kommunale idrettshaller. Ved rehabilitering og nybygg av skoler bør det søkes å bygge minimum fleridrettshall. Det er viktig at nye idrettshaller tilpasses og løser Harstadidrettens prioriterte behov.

Harstad kommunestyre vedtok høsten 2021 å bygge en ny turnhall med tilhørende funksjoner for kampsport i tilknytning til Stangneshallen. Prosjektet har en vedtatt økonomisk ramme på 110 mill. kr. Prosjektet er utarbeidet i nært samarbeid med brukergruppene og anses å være i overensstemmelse med deres behov/ønsker. Denne etableringen forutsatte en revisjon av reguleringsplanen for området. Dette arbeidet har vært krevende hvor Statsforvalteren meldte innsigelse til planforslaget. Det arbeides med å avklare dette. Det er et mål at arbeidet med reguleringsplanen skal være ferdig våren 2023. Konkurranses grunnlaget for turnhallen er klar for anbudsutlysning. Den lyses ut så snart spørsmålene

med reguleringsplanen er avklart/vedtatt. Dette er dessverre noe forsinket enn først antatt på grunn av nevnte forhold med behandlingen av reguleringsplanen. Det er mål om anleggsstart høsten 2023.

På Kanebogen stadion er det tilrettelagt for skøyte- og ishockeyaktivitet. Det er samarbeid mellom skøyteklubben og ishockeyklubben om islegging. Det ble fra 2022 inngått en fornyet driftsavtale med skøyte- og ishockey klubbene om isleggingen på anlegget.

Det ble i 2022 tatt i bruk ny elektrisk IceTiger ismaskin til Kanebogen stadion. Ismaskinen har bidratt til bedre is-kvalitet og enklere driftsforhold på stadion. Anlegget er fremdeles sårbart i forhold til skiftende værforhold. Det vurderes ombygging av anlegget til kunstfrossent dekke. Tiltaket har gjennom mange år hatt høy prioritet i kommunedelplan for idrett, friluftsliv og fysisk aktivitet, men har ikke latt seg finansiere/realisere. I prosjektet «Idrettsbyen Harstad» er nytt skøyteanlegg prioritert.

Det er også bevilget midler til bygging av ny garasje på Kanebogen stadion. Garasjen skal benyttes til oppbevaring av ismaskin og vedlikeholdsutstyr knyttet til idrettsanlegget og planlegges ferdigstilt i 2023. Dette er forsinket fra 2021/2022, men det har vært krevende å få inn konkurransedyktige tilbud. Det er i den forbindelse gjort noen midlertidige tiltak i gammel garasje i påvente av ferdigstillelse av ny garasjen i 2023.

Det ble i 2022 åpnet mobil kunstfrossen isbane i Generalhagen, som del av sentrums-utviklingen i Harstad. Dette tilbudet har vært en suksess. Banen er for sesongen 2022/2023 etablert på torget, og det synes fortsatt å være svært populært tiltak. Til neste sesong er anlegget tilbake i en nyoppusset Generalhage.

Det er ved Harstadhallen/Harstad stadion i 2022 gjennomført miljøtiltak knyttet til spredning av gummigranulat og miljømessig drift av kunstgressbanen. Det omfatte etablering av barrierer for spredning av gummigranulat fra kunstgresset, nye rutiner for snøryddig/lagring av snø og forbedret tilknytning/styring av varmeanlegg for kunstgressbanen. Det er også bestilt ny traktor og tilhørende vedlikeholdsutstyr til kunstgressbanen. Dette blir levert vinteren 2023.

Det er økende vedlikeholdsbehov for de eldre kommunale idrettsanleggene. Det er bl.a. gjennomført rehabiliteringsarbeid av bygningstekniske anlegg i Landsåshallen. Disse anleggene er også tilknyttet kommunens SD-anlegg. I tillegg til dette er det startet arbeid med å ombygge tidligere squash-hall til treningsrom, møterom og kontor. I Harstadhallen er det gjennomført en brannteknisk tilstandsanalyse/dokumentering av brannsikkerhet. Det er bestilt en rapport for vurdering av takkonstruksjon og opphengt utstyr. Tiltak for dette må vurderes nærmere i 2023-2024.

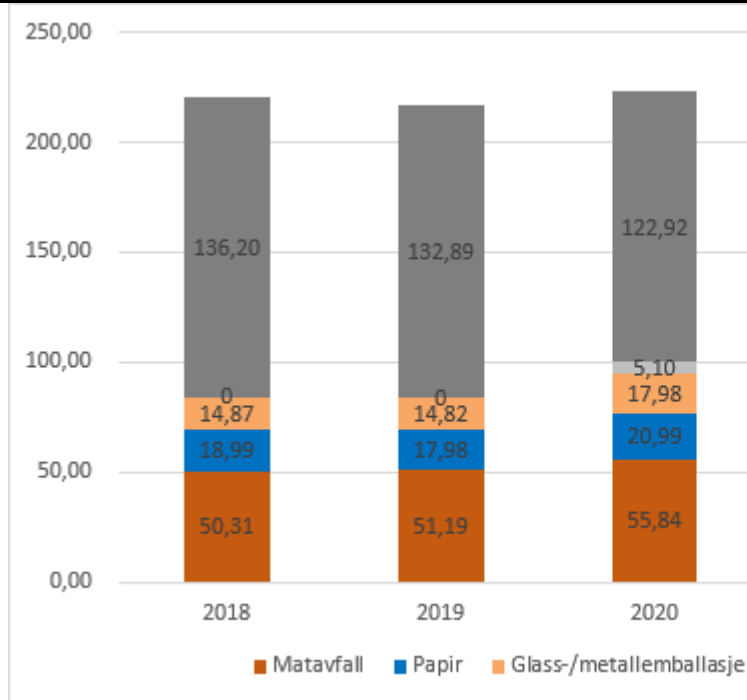
Gressflaten ved friidrettsanlegget på Stangnes har fått skader. Det må utredes nødvendig større vedlikeholdstiltak eventuelt nylegging av gressdekket.

Folkeparken er svært populært utfartsområde. Det brukes store ressurser i driften av parken med turløyper, skiløyper, gapahuker, Tufte-park, 9-hulls frisbee-bane mv. Det vil i kommende år arbeides for å utvikle dette utfarts- og aktivitetsområdet ytterligere.

Status måltabell

Hovedmål	Delmål	Indikator	Oppnådd resultat	Beskrivelse indikator
1. Harstad er en trygg og inkluderende kommune med rom for alle, og der alle har mulighet for å få informasjon og aktivt medvirke i saker som angår dem	1.1. Utvikle Harstadsamfunnet gjennom medvirkning og dialog med innbyggere og næringsliv	Andel materialgjenvunnet husholdningsavfall i %	42,0 %	Kommentarer om dette er gitt under tjenestebeskrivelsene. Det ble i 2021 levert 210,4 kg/innbygger innen HRS-regionen. Dette ble redusert til 208,5 kg i 2022. Det er kun mindre justeringer innen de ulike fraksjonene. Tilsvarende var materialgjenvinningsgraden i 2021 45%, mens den i 2022 var 42%. Dette er en nedgang på 3%. Hovedårsaken til dette beskriver HRS som at det i 2022 ikke er sendt trevirke til materialgjenvinning. Det utgjør en fraksjon på totalt 650 tonn innen HRS-regionen.
		Husholdningsavfall i kg pr innbygger.	208,5	Kommentarer om dette er gitt under tjenestebeskrivelsene. Det ble i 2021 levert 210,4 kg/innbygger innen HRS-regionen. Dette ble redusert til 208,5 kg i 2022. Det er kun mindre justeringer innen de ulike fraksjonene. Tilsvarende var materialgjenvinningsgraden i 2021 45%, mens den i 2022 var 42%. Dette er en nedgang på 3%. Hovedårsaken til dette beskriver HRS som at det i 2022 ikke er sendt trevirke til materialgjenvinning. Det utgjør en fraksjon på totalt 650 tonn innen HRS-regionen.

Hovedmål	Delmål	Indikator	Oppnådd resultat	Beskrivelse indikator
----------	--------	-----------	------------------	-----------------------

Figur: Leverthusholdningsavfall pr. innbygger i HRS-regionen

1.2. Sørge for oppdatert og samordnet informasjon om tjeneste- og aktivitetstilbud – for fornøye innbyggere og et godt omdømme

1.3. Sikre trygge lokalsamfunn og prioritere boområder med levekårsutfordringer

1.6. Skape trygghet for innbyggerne gjennom godt arbeid med samfunnssikkerhet og beredskap

Andel innbyggere tilknyttet anlegg der rensekrav er oppfylt (prosent)

90,0 %

Jfr tekst i tjenesterapporten.

Harstad kommune har bygd avløpsanlegg med rensing, som skal dekke 90 % av eiendommene i kommunen. Det er likevel avvik på rensesgraden for noen av de tilhørende rensesanleggene, særlig knyttet til Bergsodden rensesanlegg.

Det har vært særlig utfordrende drift ved Bergsodden RA, som har ført til avvik. Årsaken til problemene er avløpsvann fra kommunens

Årsmelding 2022

Hovedmål	Delmål	Indikator	Oppnådd resultat	Beskrivelse indikator
				vannrenseanlegg og meieriet. Det har vært vurdert ulike tiltak, men de siste utredningene konkluderer med at løsning med bygging av et ekstra kjemisk rensetrinn vil kunne gjøre at anlegget vil tilfredsstille rensekravene. Det har vært en nær dialog med Statsforvalteren om saken. Det er i 2022 gjennomført en pilot for et ekstra rensetrinn. Resultatene fra denne viser gode resultat, og i samråd med Statsforvalteren er det enighet om å etablere slikt rensetrinn i løpet av 2023/2024.
		Antall avvik i hht drikkevannsforskriften	0 	Harstad kommune har et utstrakt prøvetakingsprogram for de kommunale vannverkene. Det tas samlet ca 800 vannprøver hvorav 670 tas på hovedvannverket Harstad vannverk. Det var i 2022 ingen avvik i forhold til drikkevannsforskriften for de kommunale vannverkene som krever umiddelbare tiltak i form av kokepåbud eller iverksettelse av særskilte rensetiltak. Dersom slike tilfeller oppstår iverksettes det f.eks kokepåbud eller særskilte rensetiltak, samt at det gis informasjon ut til abonnentene. Det er registrert noen få avvik knyttet til bl.a høyt kimtall, lav eller høy pH, høyt fargetall. Dette er avvik som tildels er sesongavhengig i forbindelse med snøsmelting og kraftig nedbør. Disse avvikene ivaretas i den løpende drifta og det settes i verk tiltak f.eks i form av ekstra oppfølging av inntak- og behandlingsanlegg og spyling av ledningsnettet.
		Avløp: Gjennomførte utbyggings- og fornyingstiltak i tråd med budsjett og driftsplan		Tiltak gjennomført innen vann og avløp er beskrevet i tjenesterapporteringen
		Gjennomføre minst ett større trafiksikkerhetstiltak i henhold til prioritering i TS-plan	4	Jfr tekst i tjenstedelen. I 2022 er det gjennomført følgende trafiksikkerhetstiltak: • Fortau Strandåkeren • Gatelys General Fleichers gate • Fartsdumper kommunale veger Disse tiltakene er gjennomført innen en ramme på 2,0 mill. kr og med tilskudd fra fylkeskommunen på totalt 1,44 mill. kr. Det er i tillegg etablert en trafikkpark i Blåbærhaugen innen en ramme på 11,9 mill. kr hvor det ble gitt et tilskudd fra fylkeskommunen på kr 160.000. Trafikkparken er etablert i Blåbærhaugen i tilknytning til Harstad sykkelpark. Den skal være en arena for trafikkopplæring innen kommunens skoler og barnehager. Den ble i hovedsak ferdigstilt senhøsten 2022, men får sin offisielle åpning våren/sommeren 2023.

Årsmelding 2022

Hovedmål	Delmål	Indikator	Oppnådd resultat	Beskrivelse indikator
		Lekkasje i vannettet	36,0 %	Det utføres løpende lekkasjesak på ledningsnettet med egne ansatte. Reparasjoner utføres løpende på hovednettet, samt at det gis pålegg til private på deres anlegg/stikkledninger. Det vil utarbeides en strategisk plan for lekkasjesak i kommende år
		Vannforsyning: Gjennomførte utbyggings- og fornyingstiltak i tråd med budsjett og driftsplan		Kommentarer om dette er gitt under tjenestebeskrivelsene for vann og avløp.
2. I Harstad lever alle innbyggerne et liv under forhold som fremmer verdighet, helse og mestring	2.5. Motvirke sosial ulikhet og bidra til utjevning av levekårsforskjeller, med fokus på arbeid, boforhold og kultur- og fritidstilbud			
3. Harstad har utviklet sine urbane kvaliteter som kompakt by med attraktive distrikter og trygge og mangfoldige nærmiljøer	3.3. Redusere bruk av personbil, gjøre kollektivtransport, gange og sykkel mer attraktivt året rundt, og bidra til at det er lett å velge miljøvennlige løsninger			
	3.4. Legge til rette for næringer i distriktet og stedsutvikling i lokalsentre			
	3.6. Støtte frivillighet og utviklingslag for trivsels- og aktivitetsskap			

Årsmelding 2022

Hovedmål	Delmål	Indikator	Oppnådd resultat	Beskrivelse indikator
				ende tiltak i nærmiljøene
4. Harstad har et attraktivt og levende sentrum, kjent for tilgang på opplevelser, og med møteplasser og aktivitet året rundt	4.3. Skape et sentrum tilrettelagt for lek og rekreasjon, kultur- og matopplevelser, inne som ute			
	4.4. Ivareta byens tilknytning til sjøen og utvikle sjøfronten med gode byrom, kunst og attraksjoner, aktiviteter og servering			
	4.7. Utvikle byen med fokus på attraktivitet og trygghet, fremkommelighet og rekkevidde for bevegelseshermene, fotgjengere og syklistene			
5. Harstad har et bredt spekter av kultur- og idrettstilbud, samt omgivelser som er tilgjengelig for alle og som er tilrettelagt for helsefrem	5.1. Sikre attraktivitet, framkommelighet og sikkerhet for gående og syklende året rundt og i hele kommunen			

Årsmelding 2022

Hovedmål	Delmål	Indikator	Oppnådd resultat	Beskrivelse indikator
mende aktivitet	5.2. Utvikle møteplasser og aktiviteter som bidrar til fellesskap, engasjement og deltakelse både i sentrum og nærmiljøene			
	5.3. Tilrettelegge og sikre friluftsområder, parker og nærmiljøanlegg for tilgjengelighet og aktivitet i hele kommunen			
	5.4. Sørge for anlegg og områder som inspirerer og gir muligheter til variert aktivitet, kultur, idrett og friluftsliv for alle innbyggere, uavhengig av økonomiske, sosiale og fysiske forutsetninger	Bra tilbud av idrettsanlegg (Ungdata)		Harstad kommune har en bred sammensetning av idrettsanlegg. Det er også en del private idrettsanlegg i Harstad som supplerer dette. Det er for noen spesialidretter dårligere dekning på anleggssiden. Det gjelder f.eks turn, kampsport og is-idretter. Det har også vært etterspurt innendørs anlegg for friidrett. Harstad kommune har vedtatt bygging av turnhall, som vil komme til utførelse i 2023-2024. Skøytebane er ellers prioritert som nr. 1 på kommende anlegg. Det er fri halleie for barn og unge i kommunale idrettshaller, samt at det gis støtte til private haller for disse gruppene.
	5.6. Sikre at strandsonen og skjærgården er tilgjengelig for allmennheten og sørge for fullføring av Stien Langs Sjøen			
	5.7. Ruste Harstad for gjennomføring av små og store arrangement			

Årsmelding 2022

Hovedmål	Delmål	Indikator	Oppnådd resultat	Beskrivelse indikator
				er; fysisk, kunnskapsmessig og med god kultur for samarbeid og sambruk
8. Harstad har et fremtidsrettet næringsliv, med god tilgang på kompetanse for morgendagens utfordringer	8.5. Sørge for gode lokale og regionale samarbeidsplaner og strategisk interessefremming, erfaringsdeling og som grunnlag for innovative prosesser			
	8.6. Tilrettelegge infrastruktur tilpasset næringslivets fremtidsbehov			
9. Harstad kommune er en attraktiv arbeidsgiver, og en aktiv pådriver for innovasjon og samskaping	9.1. Harstad kommune skal bidra til å fremme utvikling, innovasjon og entreprenørskap i utdanning og lokalt nærings- og samfunnsliv			
	9.2. Utvikle Harstad som smartby, det vil si sikre konkurransedyktig teknisk, sosial og digital infrastruktur og god kvalitet i tjenestetilbudet			
	9.3. Harstad kommune skal gjennom samspill med brukerne tilby tilpassede og	Antall klager i avvikssystem	1	Den aktuelle klagen er fra en av våre ansatte, og ble ikke ansett som en klage, men et ordinært tjenesteavvik.

Årsmelding 2022

Hovedmål	Delmål	Indikator	Oppnådd resultat	Beskrivelse indikator
				effektive tjenester av høy kvalitet
				Dette gjelder et avvik hvor det i en periode pga privat utbyggingsaktivitet var manglende tilkomst til kommunal avløpspumpestasjon, og at det kunne medføre overløp til havnebassenget. Den saken ble avklart og stasjonen ble drevet i fortsettelsen etter gjeldende bestemmelser. Den stasjonen er nå satt ut av drift, og den er erstattet av ny stasjon.
		Antall svært alvorlige og skademeldinger for ansatte	6	Det har de siste par årene vært gitt oppfordringer til ansatte om å bruke kommunens avvikssystem aktivt til både å melde HMS-avvik og tjenesteavvik. Dette har ført til at flere avvik meldes. Hovedtyngden av alle avvik er mindre alvorlige forhold. I Drift- og utbyggingstjenesten er det i 2022 meldt 6 avvik på forhold som av "melder" er blitt karakterisert som "alvorlig" eller "svært alvorlig". Alle disse er gått nøye gjennom av ansvarlig leder i dialog med melder/fagarbeider. Det er satt i verk tiltak der det er vurdert nødvendig. Kommentarer av de meldte svært alvorlige avvikene : <u>"Svært alvorlige avvik":</u> Manglende brøyting til VA-installasjoner (2 stk): Ingen av disse 2 meldingene gjelder forhold hvor liv, helse eller andre alvorlige konsekvenser er aktuell. Disse er ut fra dette ikke karakterisert som "svært alvorlig" slik det framkommer fra melder. Avvikene er fulgt opp slik at det utføres brøyting til VA-stasjoner etter behov. <u>"Alvorlig":</u> Klemskade - i forbindelse med skifte av luke på lastebil. Den ble oppfattet som hendelig uhell, og det oppstod kun en mindre skade på finger uten sykemelding. Fall på holka - falt på glatt underlag. Oppfattet som hendelig uhell, og det oppstod kun en mindre skade uten sykemelding. Muskelskade - i forbindelse med løfting av redskap fikk arbeidstaker en muskelstrekk. Dette førte til kortere sykemelding. Vurdert at slike løft må utføres i samarbeid mellom flere.
		9.4. Alltid vurdere muligheter for sambruk og møteplasser, samt miljø- og klimavennlig materialvalg, ved all nybygging og vedlikehold av eksisterende		

Hovedmål	Delmål	Indikator	Oppnådd resultat	Beskrivelse indikator
----------	--------	-----------	------------------	-----------------------

	bygningssmasser			
--	-----------------	--	--	--

Drift- og utbyggingstjenesten (DRU) er organisert i forhold til de fagområdene som man er satt til å ivareta. Det enkelte fagområdet er også gitt en underorganisering slik at de enkelte elementene som planlegging, utbygging, drift/vedlikehold, beredskap, myndighetsutøvelse og saksbehandling av dertil hørende saker kan gjøres på en god måte. Det prioriteres at ansatte innen det enkelte fagområde har nødvendig faglig kompetanse og kunnskap om interne og eksterne lover, regler og rutiner. Disse forholdene må spille sammen slik at det øves en god internkontroll for de ulike tjenestene til beste for tjenestemottakere/publikum.

Tjenestene i DRU ivaretas i et godt samspill med bruk av egne ansatte til planlegging/saksbehandling og utførelse, og innleide rådgivere, entreprenører og leverandører.

Enheten deltar aktivt i system og rutiner for kommunens overordna planlegging (Budsjett- og økonomiplan) og rapportering (økonomirapporter, tertialrapporter og årsrapporter). Tilsvarende gjelder system for oppfølging av politiske vedtak.

Barnehage

Tjenesteområdebeskrivelse

Harstad kommune har totalt 29 barnehager. Det gikk 1.186 barn i barnehagene i Harstad ved utgangen av 2022, fordelt mellom 15 kommunale, 10 private barnehager og 4 familiebarnehager. I tillegg til dette har Harstad kommune tilbud om åpen barnehage. Barnetallet i Harstad har vært nokså stabilt de siste årene. Det budsjetteres med samme antall barnehageplasser som foregående år.

Nasjonalt viser tallene at 93,4 prosent av alle barn i alderen 1-5 år hadde plass i barnehage i 2022. I Harstad har 95,7 prosent av barna i alderen 1-5 år barnehageplass.

For barn i alderen 1-2 år har Harstad en barnehagedekning på 92,2% mot sammenlignbare kommuner med 89,4%.

For barn i alderen 3-5 år har Harstad en barnehagedekning på 98,1% mot sammenlignbare kommuner med 97,8%.

Harstad har god barnehagedekning sett opp mot andre kommuner og ivaretar godt nasjonale dekningskrav.

Viktige begivenheter

Fra 1.12.22 ble Byggekllossen underlagt Sørhusan barnehageenhet.

I 2023 bygges det ny barnehage i Sørvik. Denne skal erstatte Fauskevåg barnehage og tidligere Sørvik barnehage. Det planlegges for oppstart i januar/februar 2024. Det er planlagt med at barnehagen tar i bruk 3 av 4 avdelinger.

Status måltabell

Hovedmål	Delmål	Indikator	Oppnådd resultat	Beskrivelse indikator
1. Harstad er en trygg og inkluderende kommune med rom for alle, og der alle har mulighet for å få informasjon og aktivt medvirke i saker som angår dem	1.1. Utvikle Harstadsamfunnet gjennom medvirkning og dialog med innbyggere og næringsliv	Barnehagen tar hensyn til foreldrenes synspunkter (Foreldreundersøkelsen)	4,5	✓ Oppnådd resultat er fra 2021. Ny foreldreundersøkelse gjennomføres i 2023. I mellomtiden jobber barnehagene med aktuelle forbedringsområder.
	1.2. Sørge for oppdatert og samordnet informasjon om tjeneste- og aktivitetstilbud – for fornøyde innbyggere og et godt omdømme			
	1.3. Sikre trygge lokalsamfunn og prioritere boområder med levekårsutfordringer			
	1.4. Likestilling og likeverd skal være en selvfølgelighet			
	1.5. Legge til rette for samisk språk- og kulturutøvelse			
	1.6. Skape trygghet for innbyggerne gjennom godt arbeid med samfunnssikkerhet og beredskap			
2. I Harstad lever alle innbyggere et liv under forhold som fremmer verdighet, helse og mestring	2.1. Forebygge og identifisere tidlig alle som står i fare for å falle utenfor og gi tett, systematisk og langsiktig oppfølging til barn, unge og familier med særlige utfordringer	Foresatte uttrykker at de er fornøyde med barnets utvikling (Foreldreundersøkelsen)	4,6	✓ Oppnådd resultat er fra 2021. Ny foreldreundersøkelse gjennomføres i 2023. I mellomtiden jobber barnehagene med aktuelle forbedringsområder.
	2.2. Jobbe for at barn og unge opplever å være inkludert i barnehage og skole, og legge til rette for god psykisk helse hos barn og unge	Barnet blir ivaretatt i tilvenningsperioden (Foreldreundersøkelsen)	4,6	✓ Oppnådd resultat er fra 2021. Ny foreldreundersøkelse gjennomføres i 2023. I mellomtiden jobber barnehagene med aktuelle forbedringsområder.
		Brukertilfredshet: Barnet trives i barnehagen	4,5	✓ Oppnådd resultat er fra 2021. Ny foreldreundersøkelse gjennomføres i 2023. I mellomtiden jobber barnehagene med aktuelle forbedringsområder.
		Brukertilfredshet: Foresatte opplever at deres barn har en god relasjon til de ansatte.	4,5	✓ Oppnådd resultat er fra 2021. Ny foreldreundersøkelse gjennomføres i 2023. I mellomtiden jobber

Årsmelding 2022

Hovedmål	Delmål	Indikator	Oppnådd resultat	Beskrivelse indikator
				barnehagene med aktuelle forbedringsområder.
	2.3. Bidra til at barn og unge utvikler ferdigheter og strategier for å mestre eget liv, og gjøre en særlig innsats for at flest mulig skal gjennomføre videregående opplæring			
3. Harstad har utviklet sine urbane kvaliteter som kompakt by med attraktive distrikter og trygge og mangfoldige nærmiljøer	3.1. Ivareta Harstads fordeler av å være en liten by med korte avstander mellom daglige gjøremål	Antall klager etter barnehageopptak	3	3 klager på barnehageplass ble behandlet, de fikk ikke medhold i klagen.
		Full barnehagedekning: Venteliste for barn med rett til plass pr 31.12. Ønsket resultat: 0	0	✓ Alle med rett til plass har fått tildelt barnehageplass.
5. Harstad har et bredt spekter av kultur- og idrettstilbud, samt omgivelser som er tilgjengelig for alle og som er tilrettelagt for helsefremmende aktivitet	5.3. Tilrettelegge og sikre friluftsområder, parker og nærmiljøanlegg for tilgjengelighet og aktivitet i hele kommunen	Brukertilfredshet: Foresatte er fornøyd med barnehagens fysiske miljø	4,0	– Oppnådd resultat er fra 2021. Ny foreldreundersøkelse gjennomføres i 2023. I mellomtiden jobber barnehagene med aktuelle forbedringsområder.
7. Harstad er en attraktiv universitetsby som tilbyr utdanning på alle nivå, tilpasset samfunnets og næringslivets behov	7.1. Sikre høy kvalitet i barnehage og grunnskole og gjøre Harstad til en attraktiv oppvekstkommune	Andel pedagoger i henhold til krav om nasjonal pedagognorm		For 2022 er det 26,2 ansatte på dispensasjon. Dette utgjør 20% av antall pedagoger.
		Brukertilfredshet: Barnehagen tilrettelegger for barnets språkutvikling	4,6	✓ Oppnådd resultat er fra 2021. Ny foreldreundersøkelse gjennomføres i 2023. I mellomtiden jobber barnehagene med aktuelle forbedringsområder.
		Brukertilfredshet: Foreldrene uttrykker at de er fornøyd med egen barnehage	4,4	– Oppnådd resultat er fra 2021. Ny foreldreundersøkelse gjennomføres i 2023. I mellomtiden jobber barnehagene med aktuelle forbedringsområder.
		Brukertilfredshet: Foresatte uttrykker at	4,3	– Oppnådd resultat er fra 2021. Ny foreldreundersøkelse

Årsmelding 2022

Hovedmål	Delmål	Indikator	Oppnådd resultat	Beskrivelse indikator
		de er fornøyde med hvordan barnehagen forbereder barnet til skolestart		gjennomføres i 2023. I mellomtiden jobber barnehagene med aktuelle forbedringsområder.
		Samtlige barnehager deltar i utviklingsarbeidet i perioden 2019-2022		Alle barnehagene har deltatt på kompetansehevingen "Relasjonskompetanse for en inkluderende barnehage". Totalt sett ser vi at fokuset på relasjoner er større enn tidligere og at de ansatte har mye høyere kompetanse nå på kap 8 psykososialt barnehagemiljø. Barnehagene arbeider også med kompetansepakkene (UDIR).
	7.2. Legge til rette for godt læringsmiljø samt at det tilbys relevante lærling-, praksis- og turnusplasser i Harstad, både i privat og offentlig sektor			
9. Harstad kommune er en attraktiv arbeidsgiver, og en aktiv pådriver for innovasjon og samskaping	9.1. Harstad kommune skal bidra til å fremme utvikling, innovasjon og entreprenørskap i utdanning og i lokalt nærings- og samfunnsliv			
	9.3. Harstad kommune skal gjennom samspill med brukerne tilby tilpassede og effektive tjenester av høy kvalitet	Antall klager i avvikssystem	5	Klagene er behandlet i tråd med kommunens klageprosedyre.
		Antall svært alvorlige og alvorlige skademeldinger for ansatte	14	Skadene er som regel en konsekvens av barn som utagerer. Barnehagene arbeider med rutiner for avvikregistrering i et forebyggende perspektiv.
		Antall svært alvorlige og alvorlige skademeldinger for brukere (Folkehelse)	35	Alle avdelingene har mer fokus på å rapportere å arbeide med avvik og uønskede hendelser, det er derfor det er en markant økning fra forrige år.
	9.4. Alltid vurdere muligheter for sambruk og møteplasser, samt miljø- og klimavennlig materialvalg, ved all nybygging			

Årsmelding 2022

Hovedmål	Delmål	Indikator	Oppnådd resultat	Beskrivelse indikator
	og vedlikehold av eksisterende bygningsmasse			

Utvikling og utfordringer

Pr. 15.12.2022 hadde 1 186 barn plass i barnehagene i Harstad. Plassene fordeles slik: 675 barn i kommunale barnehager og 511 i private barnehager. Andelen barn i private barnehager er 43,1% i 2022.

Ved utgangen av 2022 var det 61 barn på venteliste som ønsker plass i løpet av andre halvdel av barnehageåret (januar til og med juni), antall barn økte til 65 barn februar 2023. Antall barn er fordelt forholdsvis jevnt over de 6 månedene. Ingen av disse barna har lovmessig rett på barnehageplass. Samtlige søkere på venteliste er under tre år.

Kommunestyret har gjort vedtak om at tilflyttere med rett til barnehageplass skal garanteres plass innen en måned. Det har vært tildelt plass til 32 tilflyttere ved hovedopptak 2022 og til 17 barn ved supplerende opptak etter august. Det tilstrebes at alle tilflyttere får tilbud om barnehageplass.

Harstad kommune har på bakgrunn av kommunestyrevedtak gjennomført bosetting av flyktningefamilier i 2022. Barn fra disse familier er tildelt barnehageplass, dette gjelder totalt 20 barn.

Enhetslederne gjør fortløpende opptak og tilstreber at alle barnehageplasser fylles opp og at færrest mulig står på venteliste. Ledige plasser over 3 år gjøres om til plasser under 3 år så langt det lar seg gjennomføres. Plasser tildeles fortløpende.

Ikke alle foreldre får innvilget sitt førstevalg av barnehage, men tilbys plass i en annen barnehage. Denne utfordringen gjelder spesielt i sentrum.

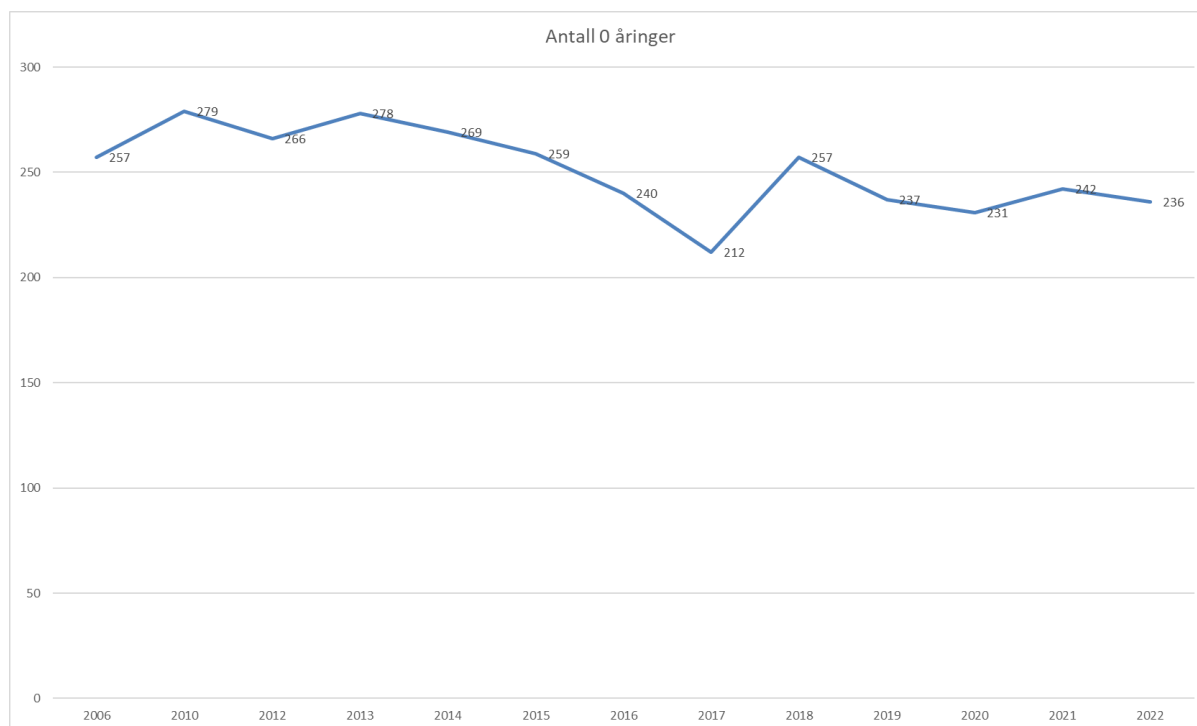
Åpen barnehage:

Åpen barnehage er kjernevirksomheten i Familiens hus. Barnehagen tar imot inntil 20 barn i alderen 0-6 år, i følge med foresatte. De fleste av brukerne er foresatte med barn i aldersgruppen 2 - 18 måneder.

Åpen barnehage har vært åpen 122 dager i 2022.

Gjennomsnittlig besøkstall for 2022 er 10,7 familier pr. dag, som er en økning på 1,9 fra 2021.

Årsmelding 2022

Grafikken viser reduksjon i antall fødte/0 åringer over tid, men tallene viser stabilisering de siste år.

Antall barn med og uten opphold pr. 31.12.22

Alder	Antall barn i kommunen	Barn med plass	
		Antall	Prosent andel brukere av barnehageplass
0 år	237	22	9,3 %
1- 2 år	473	450	95,1 %
3-5 år	725	714	98,5 %
TOTALT 0-5 år	1 435	1 186	82,6 %
TOTALT 1-5 ÅR	1 198	1 164	97,2 %

Et klart flertall av foreldrene ønsker hel plass, men det er også noen få som ønsker delt plass. Ved forespørsel fra foreldre om tilpasning av åpningstiden vurderes dette i den enkelte barnehage og ønsket etterkommes så langt som mulig.

Spesialundervisning og barn med nedsatt funksjonsevne

Vedtak etter barnehagelovens §§ 31 og 37.

Harstad kommune gjør vedtak knyttet til spesialpedagogisk hjelp og vedtak for barn med nedsatt funksjonsevne i kommunale og private barnehager.

Tall under baserer seg på tallgrunnlag fra Basil pr. 15.12.

Barn med vedtak etter § 37 Barn med nedsatt funksjonsevne					
	Antall barn med vedtak	Prosentvis av alle barn m/plass	Antall barn i kommunale barnehager	Antall barn i private barnehager	Antall ressurser
2021	40	3,5%	29	11	21,45
2022	37	3,1%	27	10	20,45

Barn med vedtak etter § 31 Spesialpedagogisk hjelp					
	Antall barn med vedtak	Prosentvis av alle barn m/plass	Antall barn i kommunale barnehager	Antall barn i private barnehager	Antall ressurser
2021	61	5,3%	43	18	6,25
2022	55	4,6%	41	14	12,41

Vi ser en økning i barn med store og sammensatte hjelpebehov, det er stor økning i autismediagnoser, premature barn og barn med store språkvansker.

Omfanget av spesialpedagogisk hjelp i Harstad kommune gjenspeiler et økt omfang av hjelpebehov, som følge av flere store og sammensatte vansker i førskolealder. Det er færre enkeltvedtak knyttet til enkle språkutfordringer. Dette håndteres i et samarbeid mellom barnehage og logoped, uten bruk av spesialpedagogisk hjelp. Økningen i spesialpedagogisk hjelp har sammenheng med en økning i antall barn med store og sammensatte vansker.

Minoritetsspråklige barn

Minoritetsspråklige barn			
	Antall minoritetsspråklige barn	Antall minoritetsspråklige barn kommunale barnehager	Antall minoritetsspråklige barn private barnehager
2021	133	123	10
2022	141	127	14

Vi ser noe økning av antall minoritetsspråklige barn. Logistikk i forhold til transport til og fra barnehage og hjem er sentralt i forhold til valg av barnehageplass. Det er primært familier uten bil, og de bosettes primært i sentrum.

Regional ordning for kompetanseutvikling i barnehage (ReKomp)

Dette er et gjensidig partnerskap mellom barnehager og UiT Norges arktiske universitet. Alle de 16 kommunale barnehagene har deltatt i utviklingsarbeidet «Ansattes relasjonskompetanse for en inkluderende barnehage» sammen med barnehager fra 4 andre kommuner i region Sør-Troms.

I utviklingsarbeidet får barnehagene oppdatert forskningsbasert kunnskap og veiledning fra lærere ved barnehagelærerutdanningen. Nytteverdien for UiT Norges arktiske universitet er at de er ute i barnehagene og får erfaring fra praksisfeltet anno 2022. Erfaringene brukes videre i universitetets eget arbeid med å forbedre og videreutvikle barnehagelærerutdanningen.

Det barnehagebaserte utviklingsarbeidet startet opp i 2020 og ble avsluttet i november 2022.

Videreutdanning

- Ansatte som har gjennomført styrerutdanning i 2022: 1
- Antall ansatte som tar samlingsbasert barnehagelærerutdanning på campus Harstad, ferdig vår - 23: 6
- Antall ansatte som er under utdanning til barnehagelærer: 1
- Antall ansatte som tar barnehagelærerutdanning andre plasser: 1
- Antall ansatte som tar videreutdanning og hvilken utdanning de tar: 1 veilederutdanning, 1 spes.ped.
- Ansatte som tar fagbrev som barne- og ungdomsarbeiderfag: 3

Bemanning og barnehagelærere

Tilgangen på pedagoger i Harstad og i landet er en stor utfordring. Det er dette barnehageåret innvilget dispensasjoner fra krav om barnehagelærerutdanning på 33,9 stillinger. Dispensasjonene for 2022 er fordelt med 24,7 stillinger i kommunale barnehager og 9,2 stillinger i private barnehager. Det er ofte faste ansatte som fyller dispensasjonene og dette medfører økt behov for vikarer. Mange dispensasjoner kan påvirke kvaliteten på barnehage tilbudet.

Inneværende barnehageår viser at det er store utfordringer med å rekruttere nok barnehagelærere. Søkermassen til barnehagelærerutdanningen nasjonalt er gått ned med 25%.

Det gjennomføres samlingsbasert barnehagelærerutdanning ved UiT campus Harstad. Kullet på 27 studenter er et stabilt og godt kull, de avlegger eksamen vår 2023. Det jobbes for å rekruttere flest mulig av disse studentene. Søkermassen til dette studiet var spesielt høyt ved campus Harstad høst 2020. Nytt kull har oppstart på utdanning høst 2023. Det vil jobbes aktivt med å rekruttere studenter og praksislærere til oppstart 2023.

Det er store utfordringer med å få gjennomført spesialpedagogisk hjelp for barn med enkeltvedtak etter Lov om barnehager § 31. Dette har sammenheng med høyt fravær hos PPT. Det er også store utfordringer med å rekruttere støtteressurser til å ivareta barn med nedsatt funksjonsevne. Utfordringen knyttet til dette gjør at fast ansatte må inn og ivareta behov hos barn som har vedtak etter Lov om barnehager § 31 og § 37. Dette genererer også et ytterligere behov for vikarer.

Det er store utfordringer for sektoren å få tak i vikarer. Vi har noen private barnehager som i korte perioder har hatt redusert åpningstid med bakgrunn i mangel på bemanning.

Slik situasjonen er nå utfordres den daglige driften, med bakgrunn i mangel på pedagoger og ordinær bemanning, oppfølging fra PPT og tilgang på vikarer. Situasjonen i Harstad er ikke unik på landsbasis.

Det jobbes aktivt i alle barnehager for å rekruttere personell, både i form av felles utlysning etter vikarer, utlysning etter pedagoger og ordinær bemanning. Det vil lages en ny utlysning for å få tak i pedagoger og ordinær bemanning samt vikarer. I tillegg til denne kommer det egen utlysning på pedagogstillinger for nytt barnehageår. Det er gjennomført rekrutteringsmøte på UiT campus Harstad for de som er ferdig til våren. Vi vil også delta på Åpen dag 16. mars på UiT campus Harstad for å rekruttere studenter til neste kull med oppstart høst 2023. Det vurderes å gjennomføre rekrutteringsmøte på UiT i Tromsø for årets avgangsklasser.

Samisk i barnehagene

Barnehagetilbud tilpasset samisk bakgrunn følger rammeplanens føringer for kommuner utenfor samisk distrikt. I Harstad gis tilbudet i både private og kommunale barnehager, hvor barn med samisk bakgrunn får barnehageplass. Alle barnehager med samiske brukere er invitert til å delta i fagnettverket *Samisk i barnehagen*. Innholdet i dette profesjonsfellesskapet er erfaringsdeling, faglig påfyll og felles refleksjon over pedagogisk praksis. 6 barnehager deltok i 2022.

Den enkelte barnehage kan søke Sametinget om midler, som brukes til ressurspersoner i samisk språk og/eller samisk kultur. Det er også i år utfordrende å få tak i ressurspersoner i samisk språk og kultur i Harstad.

Barnehagetilbudet for barn med samisk bakgrunn synliggjøres på hjemmesiden, og dette har ført til økning av familier som ønsker tilbud.

Internkontroll

Det er innarbeidet rutiner for opplæring i avvikbehandling for ledere, verneombud og tillitsvalgte. De fleste enhetene har hatt økning i avvik. Det er laget rutiner for samhandling mellom ledere og kvalitetsrådgiver for felles kvalitetsutvikling felles for barnehagesektoren.

Tilsyn

Med bakgrunn i ros-analyse har det i 2022 ikke gitt grunn til stedlig eller skriftlig tilsyn.

Det var i 2022 planlagt skriftlig tematisyn knyttet til psykososialt barnehagemiljø, dette er ikke gjennomført. Temaet har vært jobbet med på samarbeidsmøter mellom private og kommunale barnehager samt at det er utarbeidet Retningslinjer for psykososialt barnehagemiljø. Arbeidet med psykososialt arbeidsmiljø fortsetter i 2023 bl.a. som tema for felles plan.dag for de kommunale barnehagene.

Antall henvendelser til barnehagemyndighet i 2022: 20

Antall klagesaker: 3

2 klagesaker er behandlet. En er under behandling.

De fleste bekymringssakene løser seg ved enkel veiledning/oppfølging av den enkelte barnehage.

2 barnehager har fått veiledning etter eget ønske, en barnehage har fått veiledning i forbindelse med klagesak og det har i tillegg blitt gitt veiledning fortløpende til øvrige barnehager etter behov.

Barnehagemyndighet deltar som observatør på tilsyn sammen med miljørettet helsevern. I 2022 har barnehagemyndigheten deltatt på 11 tilsyn i kommunale og private barnehager.

Tjeneste/brukere

Kommunale og private barnehager har gjennomført Utdanningsdirektoratets foreldreundersøkelse i 2021. Resultatskala er mellom 1-5. Resultatet fra undersøkelsen viser at gjennomsnittet av resultatet fra de kommunale barnehagene i stor grad tilsvarer nasjonalt gjennomsnittet. På de fleste områdene ligger gjennomsnittet for de kommunale barnehagene litt under gjennomsnittet for de private barnehagene. Områder med behov for forbedring for de kommunale barnehagene er spesielt barnehagens fysiske miljø. Det er i 2022 satt av kr. 5 000.000,- til vedlikehold og nyanskaffelser til uteområdene i barnehagene. Kommunestyret har vedtatt at fire barnehager prioriteres: Breivik, Medkila, Barnely og Sletta. Etter prioritering til disse fire barnehagene er det gjort prioriteringer mot der behovet er størst på øvrige barnehager. Det utarbeides en langsiktig strategi for investering, drift og vedlikehold av kommunens lekeareal inklusiv grønt vedlikehold. Det er gjennomført en større opprustning på utelekeplassene.

Det jobbes aktivt med de øvrige områder i hver barnehage. Ny foreldreundersøkelse gjennomføres i desember 2023.

Utdanningsdirektoratets foreldreundersøkelse 2021	Kommunale Harstad	Private Harstad	Nasjonalt
Svarprosent foreldreundersøkelsen	68%	81,5%	65,4%
Brukernes opplevelse av trygghet	4,7	4,8	4,8
Barnet trives i barnehagen	4,8	4,9	4,8
Barnet ble ivaretatt i tilvenningsperioden	4,5	4,6	4,5
Barnehagen tilrettelegger for barnets språkutvikling	4,6	4,8	4,6
Barnehagen tar hensyn til foreldrenes synspunkter	4,5	4,6	4,4

Foresatte uttrykker at de er fornøyd med hvordan barnehagen forbereder barnet til skolestart	4,3	4,5	4,3
Foresatte uttrykker at de er fornøyd med barnets utvikling	4,6	4,8	4,6
Foresatte opplever at deres barn har en god relasjon til de ansatte	4,5	4,6	4,5
Foresatte er fornøyd med barnehagens fysiske miljø	4,0	4,4	4,2
Foreldrene uttrykker at de er fornøyd med egen barnehage	4,4	4,7	4,5

KOSTRA Nøkkeltall

Kostra-analyse

	Harstad 2021	Harstad 2022	Kostragruppe 09	Landet uten Oslo
Prioritet				
Netto driftsutgifter per innbygger 1-5 år i kroner, barnehager (B) *) **)	207 724	192 621	188 655	189 952
Produktivitet				
Korrigerte brutto driftsutgifter i kroner per barn i kommunal barnehage (B) *)	191 148	177 323	191 767	188 996
Dekningsgrad				
1-5 år andel barn i barnehage i forhold til innbyggere (prosent)	96,0 %	95,7 %	94,5 %	93,6 %
Andel barn 0 år med barnehageplass i forhold til innbyggere 0 år (B)	8,3 %	8,9 %	5,5 %	5,0 %
Andel barn 1-2 år med barnehageplass i forhold til innbyggere 1-2 år (B)	93,5 %	92,2 %	89,4 %	87,8 %
Andel barn 3-5 år med barnehageplass i forhold til innbyggere 3-5 år (B)	97,7 %	98,1 %	97,8 %	97,3 %
Andel barn i kommunale barnehager i forhold til alle barn i barnehage (B)	57,9 %	58,3 %	37,7 %	50,4 %
Andel minoritetsspråklige barn i barnehage i forhold til alle barn med barnehageplass (B)	11,7 %	12,1 %	16,3 %	18,6 %
Kvalitet				
Leke- og oppholdsareal per barn i barnehage (m2) (B)	6,3	6,2	6,1	5,9

*) Inflasjonsjustert med deflator

**) Justert for utgiftsbehov

Harstad kommune har redusert sine netto utgifter til barnehage per innbygger 1-5 år med 7,8 %. Dette skyldes blant annet reduserte lønnskostnader på grunn av utfordringer med å få tak i tilstrekkelig og kvalifisert bemanning.

Harstad kommune har økning i dekningsgrad i alle aldersgrupper og har generelt høyere dekningsgrad enn i gruppe 9. Andel barn 0 år med barnehageplass har økt fra 2021 til 2022 og har en dekningsgrad på 8,9% mot sammenligning til gruppe 9 som har en dekningsgrad på 5,5%.

I budsjett- og økonomiplan er det planlagt med reduksjon av en avdeling. Dette er ivare tatt ved at en familiebarnehage avsluttet sin virksomhet desember 2022.

Sykefravær

Fravær	Korttid	Langtid	Samlet fravær
Årlig sykefravær 2021	4,40 %	11,17 %	15,56 %
Årlig sykefravær 2022	4,13 %	9,95 %	14,08 %

Status sykefravær og HMS

Barnehagene arbeider aktivt med oppfølging og gode rutiner for sykefravær oppfølging. Det totale fraværet for 2022 er på 13,7% mot 15,7% i 2021, en reduksjon på 2%. Langtidsfraværet står for 71% i 2022 av fraværet mot 78% i 2021. Lederne må bruke mye tid på tilrettelegging og avklaringer for ansatte på langtidssykemelding. Det har vært ustabilitet i ledergruppene, med langvarig alvorlig sykdom, dette utfordrer kapasitet i ledelsen. Det er stor variasjon i fraværprosenten mellom de ulike hus.

Det er stort fravær hos PPT, noe som medfører at vedtakstimer knyttet til § 31spesialpedagogisk hjelp ikke blir gjennomført som planlagt. Det er særdeles utfordrende å rekruttere støtteressurser til barn med nedsatt funksjonsevne.

Skole og oppvekst

Tjenesteområdebeskrivelse

Tjenesteområdet skole og oppvekst omfatter:

- Skoler
- Barnevern
- Integrering

Barnevern

Barnevern-/oppvekstreformen dreier kommunene til å jobbe forebyggende og finne gode hjelpetiltak til familier slik at de får rask og riktig hjelp på et tidlig tidspunkt. Medvirkning, forebygging, gode samarbeidsrutiner og mobilisering av familie og nettverk står sterkt i reformen.

Integrering

Enhet for integrering har i 2022 fått økt anmodning om bosetting av flyktninger fra Integrerings- og mangfoldsdirektoratet (IMDi) som følge av økt strøm av flyktninger fra Ukraina. Opprinnelig anmodning om bosetting av flyktninger for 2022 var på 40 personer, som ble oppjustert til 200 personer.

Som følge av dette, jobber Enhet for integrering kontinuerlig med å tilpasse tjenestetilbudet til dagens behov og overordnede føringer. Det jobbes hele tiden med et tilpasnings- og endringsarbeid på fagfeltene bosetting, voksenopplæring, introduksjonsordning og helsetjenester for flyktninger for å oppnå kvalitet i alle ledd, i tråd med stadig endrede behov og endringer i lovverk.

I tillegg til dette står enheten fremdeles i en pågående samorganiserings- og samlokaliseringsprosess som følge av ny opprettelse av enheten i 2021.

Skoler

Det er 11 grunnskoler i Harstad, 6 barneskoler, 3 ungdomsskoler og 2 kombinertskoler.

Prognoser fra SSB viser nedgang i elev/folketallet i planperioden. For å imøtekomme demografiske endringer og økt ressursbehov i andre tjenesteområder blir det nødvendig å redusere ressursbruken i skolene framover. Dette må gjøres i takt med reduksjon i antall klasser slik at Harstad kommune sikrer et godt og forsvarlig skoletilbud til alle elever.

Harstad kommune bruker mye ressurser på spesialundervisning sett i forhold til andre kommuner. I 2023 kommer Harstad kommune, sammen med de andre kommunene i Sør-Troms, til å søke statlige midler for å kunne delta i "Kompetanseløftet for spesialpedagogikk og inkluderende praksis". Et viktig mål med satsingen vil være å sikre at alle barn og elever opplever å få godt tilpasset og inkluderende tilbud i barnehage og skole.

I tillegg utvikles det i Harstad en tverrfaglig samarbeidsmodell som har som mål å sikre helhetlig, tidlig og koordinert innsats ovenfor barn, unge og familier der det er knyttet en bekymring eller undring til. Aldersspennet er fra 0 til 25 år.

Kapasiteten ved skolene er tilstrekkelig for å dekke elevtallsutviklingen i planperioden. Økt bosetning av flyktninger vil kunne påvirke elevtall, klassetall og kapasitet. Skolene har etterhvert fått god dekning med Chromebook og PC, og det arbeides systematisk med digital kompetanseheving. Skolene har fått midler til å fornye noen av de fysiske og digitale læremidlene og vil kunne fortsette dette arbeidet i 2023.

Viktige begivenheter

Lærerstreik

I perioden fra 22. august til 27. september ble til sammen 137 lærere tatt ut i streik i grunnskolen i Harstad kommune. Alle de offentlige grunnskolene ble omfattet og berørt av streiken. I henhold til gjeldende regelverk kunne skolene søke om dispensasjon fra streiken for enkeltlærere. Begrunnelsen kunne knyttes opp mot en eller flere elevers behov for undervisningstilbud. Harstad kommune praktiserte dispensasjonsadgangen restriktivt, men fikk over 20 søknader om dispensasjon innvilget av lærerorganisasjonene.

Skoleeier har kartlagt antall tapte undervisningstimer ved hver enkelt skole. Kartleggingen viser store ulikheter mellom skolene. Hagebyen skole har vært mest berørt av streiken med streikeuttak fra 22. august. Uttaket medførte at elevene ikke kunne begynne skoleåret før tvungen lønnsnemd ble igangsatt 27. september. Elevene ved skolen har tapt 1.566 undervisningstimer fordelt på 11 ungdomsskoleklasser. Kanebogen skole, som en av de skolene minst berørt av streiken, mistet 96 undervisningstimer fordelt på 7 barneskoleklasser.

Til sammen ble over 1.650 elever berørt av streiken og 4.288 undervisningstimer gikk tapt. Skoleeier har etter samråd med ledelsen ved den enkelte skole og drøfting med hovedtillitsvalgte vurdert ulike kompensatoriske tiltak. Ledelsen ved skolene har sammen med arbeidsplassstillitsvalgte utarbeidet en tiltaksplan med tidsbruk for gjennomføring av tiltakene.

Ressurssenter for elever på ungdomstrinnet

Det er etablert et ressurscenter ved Seljestad ungdomsskole. Tilbudet sikrer kvalitet og kontinuitet for elever med særlig store tilretteleggingsbehov. Senteret har skoleåret 2021/22 14 elever og hadde 11 elever ved skolestart 2022/23.

Status måltabell

Hovedmål	Delmål	Indikator	Oppnådd resultat	Beskrivelse indikator
1. Harstad er en trygg og inkluderende kommune med rom for alle, og der alle har mulighet for å få informasjon og aktivt medvirke i saker som angår dem	1.1. Utvikle Harstadsamfunnet gjennom medvirkning og dialog med innbyggere og næringsliv	Godt skole - hjem samarbeid (Foreldreundersøkelsen)		Foreldreundersøkelsen skal gjennomføres i 2023.
	1.2. Sørge for oppdatert og samordnet informasjon om tjeneste- og aktivitetstilbud – for fornøye innbyggere og et godt omdømme			
	1.4. Likestilling og likeverd skal være en selvfølgelighet			
	1.5. Legge til rette for samisk språk- og kulturutøvelse			
	1.6. Skape trygghet for innbyggerne gjennom godt arbeid med samfunnssikkerhet og beredskap			
2. I Harstad lever alle innbyggere et liv under forhold som fremmer verdighet, helse og mestring	2.1. Forebygge og identifisere tidlig alle som står i fare for å falle utenfor og gi tett, systematisk og langsiktig oppfølging til barn, unge og familier med særlige utfordringer			
	2.2. Jobbe for at barn og unge opplever å være inkludert i barnehage og skole, og legge til rette for god psykisk helse hos barn og unge	Elevundersøkelsen: Støtte fra lærerne/ felles regler/ trivsel/ mobbing på skolen		Barnetrinn: Resultatene på 7. trinn viser på flere områder et lavere nivå på elevens oppfatning av skolen. Mobbing på 7. trinn viser en negativ utvikling. Utfordringer ved enkeltskoler blir møtt med tiltak. Det er en prioritert oppgave for skolene å redusere tallet, og skoleeier følger dette opp. Ungdomstrinn: Elevundersøkelsen på 10. trinn viser at kommunens ambisjoner om resultater i tråd med eller bedre enn landsgjennomsnittet stort sett er innfridd. Det har vært en reduksjon fra forrige skoleår i antall elever som opplever seg mobbet på skolen og Harstad kommune ligger under landsgjennomsnitt. Harstad kommune har nulltoleranse mot mobbing og det er en prioritert oppgave for skolene å få dette tallet ytterligere redusert.

Årsmelding 2022

Hovedmål	Delmål	Indikator	Oppnådd resultat	Beskrivelse indikator															
				<table><tr><th></th><th>7.trinn (NO)</th><th>10.trinn (NO)</th></tr><tr><td>Støtte fra lærer</td><td>4,2 (4,3)</td><td>4,1 (4,0)</td></tr><tr><td>Felles regler</td><td>4,3 (4,2)</td><td>4,0 (4,0)</td></tr><tr><td>Trivsel</td><td>3,9 (4,1)</td><td>4,1 (4,1)</td></tr><tr><td>Mobbing</td><td>14,1 (9,9)</td><td>4,8 (7,4)</td></tr></table>		7.trinn (NO)	10.trinn (NO)	Støtte fra lærer	4,2 (4,3)	4,1 (4,0)	Felles regler	4,3 (4,2)	4,0 (4,0)	Trivsel	3,9 (4,1)	4,1 (4,1)	Mobbing	14,1 (9,9)	4,8 (7,4)
	7.trinn (NO)	10.trinn (NO)																	
Støtte fra lærer	4,2 (4,3)	4,1 (4,0)																	
Felles regler	4,3 (4,2)	4,0 (4,0)																	
Trivsel	3,9 (4,1)	4,1 (4,1)																	
Mobbing	14,1 (9,9)	4,8 (7,4)																	
	2.3. Bidra til at barn og unge utvikler ferdigheter og strategier for å mestre eget liv, og gjøre en særlig innsats for at flest mulig skal gjennomføre videregående opplæring																		
	2.4. Jobbe kontinuerlig med rusforebyggende arbeid																		
	2.5. Motvirke sosial ulikhet og bidra til utjevning av levekårsforskjeller, med fokus på arbeid, boforhold og kultur- og fritidstilbud	Skolebidragsindikator		Skolebidragsindikatoren måler elevenes resultater i forhold til det man kan forvente når vi tar hensyn til elevenes forutsetninger og familiebakgrunn. Forventede resultater i tråd med landsgjennomsnitt gir en skolebidragsindikator lik null. Harstad kommune scorer på landsgjennomsnittet skoleåret 2020/ 2021 for 1.-4. trinn, men 0,1 poeng under landsgjennomsnittet for 5.-7. Det er til dels store forskjeller mellom skolene og det jobbes systematisk med å forbedre resultatene og å utligne forskjellene. Tall for 8.-10 trinn foreligger ikke fordi eksamen ikke ble gjennomført våren 2020, 2021 eller 2022.															
5. Harstad har et bredt spekter av kultur- og idrettstilbud, samt omgivelser som er tilgjengelig for alle og som er tilrettelagt for helsefremmende aktivitet	5.3. Tilrettelegge og sikre friluftsområder, parker og nærmiljøanlegg for tilgjengelighet og aktivitet i hele kommunen	Godt fysisk læringsmiljø - skolene er godkjent i henhold til forskrift om miljørettet helsevern med vilkår		Alle skolene er godkjent. <i>Lundenes skole er i prosess med renovering av bygget og driftes derfor på dispensasjon. Det gjennomføres regelmessige tilsyn ved alle skoler. Eventuelle feil og mangler blir påpekt ved tilsyn, og ikke alle disse er utbedret. (Årsrapport 2021).</i>															

Årsmelding 2022

Hovedmål	Delmål	Indikator	Oppnådd resultat	Beskrivelse indikator
	5.5. Bygge opp under en sterk frivillighetskultur			
	5.7. Ruste Harstad for gjennomføring av små og store arrangementer; fysisk, kunnskapsmessig og med god kultur for samarbeid og sambruk			
7. Harstad er en attraktiv universitetsby som tilbyr utdanning på alle nivå, tilpasset samfunnets og næringslivets behov	7.1. Sikre høy kvalitet i barnehage og grunnskole og gjøre Harstad til en attraktiv oppvekstkommune	Grunnskolepoeng på nivå med landsgjennomsnitt eller bedre.		Snittet for grunnskolepoeng (eksamens- og standpunktkarakterer) i Harstad viser nedgang fra 43,4 i 2020-21 til 42,2 i 2021-22. Vi skårer lavere på gjennomsnittlig grunnskolepoeng enn landet for øvrig (utenom Oslo). Det er viktig å poengtere at grunnskolepoeng siden 2020 har basert seg på kun standpunktkarakterer. Dette fordi eksamen ikke ble gjennomført våren 2020, 2021 eller 2022.
		Nasjonale prøver: Andelen svakest presterende elever skal være på linje med eller under nasjonalt nivå.		Nasjonale prøver ble i 2022 gjennomført på 5. og 8. trinn i regning, lesing og engelsk. På 9. trinn ble nasjonale prøver gjennomført i lesing og regning. Barnetrinn: Det er flere elever som skårer på nivå 1 i regning (laveste nivå). For lesing og engelsk er andelen som skårer på nivå 1 redusert. Andelen elever som oppnår resultater på nivå 3 (høyeste nivå) i regning og engelsk er redusert. Andelen som skårer på nivå 3 i lesing er økt betydelig. Resultatene tilsier at skolenes arbeid med Tidlig innsats i kombinasjon med systematisk etter- og videreutdanning av lærere, fortsatt må ha et særskilt fokus. Det er variasjon i elevenes resultater på nasjonale prøver mellom skolene, og skoler med svake resultater må sette i verk forbedringstiltak. Ungdomstrinn: Resultatene på 8. trinn viser at andel elever på mestringsnivå 1 (laveste nivå) er lavere enn landsgjennomsnittet i engelsk og regning, men over landsgjennomsnittet lesing. For 9. trinn har Harstad kommune færre elever på mestringsnivå 1 enn landsgjennomsnitt i lesing, men flere i regning. Harstad har flere elever enn landsgjennomsnittet på

Årsmelding 2022

Hovedmål	Delmål	Indikator	Oppnådd resultat	Beskrivelse indikator															
				mestringsnivå 5 (høyeste nivå) i 8. og 9. trinn i alle fag. Her ser man også variasjon i elevenes resultater på nasjonale prøver mellom skolene og skoler med svakere resultater må sette i verk forbedringstiltak.															
	7.2. Legge til rette for godt læringsmiljø samt at det tilbys relevante lærling-, praksis- og turnusplasser i Harstad, både i privat og offentlig sektor	Elevundersøkelsen: Læringskultur/ undervisvurdering/ mestring/ motivasjon/		<table><tr><th></th><th>7.trinn (NO)</th><th>10.trinn (NO)</th></tr><tr><td>Læringskultur</td><td>3,8 (3,8)</td><td>3,7 (3,7)</td></tr><tr><td>Vurdering for læring</td><td>3,6 (3,7)</td><td>3,3 (3,3)</td></tr><tr><td>Mestring</td><td>3,8 (3,9)</td><td>3,9 (3,9)</td></tr><tr><td>Motivasjon</td><td>3,5 (3,5)</td><td>3,4 (3,3)</td></tr></table>		7.trinn (NO)	10.trinn (NO)	Læringskultur	3,8 (3,8)	3,7 (3,7)	Vurdering for læring	3,6 (3,7)	3,3 (3,3)	Mestring	3,8 (3,9)	3,9 (3,9)	Motivasjon	3,5 (3,5)	3,4 (3,3)
	7.trinn (NO)	10.trinn (NO)																	
Læringskultur	3,8 (3,8)	3,7 (3,7)																	
Vurdering for læring	3,6 (3,7)	3,3 (3,3)																	
Mestring	3,8 (3,9)	3,9 (3,9)																	
Motivasjon	3,5 (3,5)	3,4 (3,3)																	
9. Harstad kommune er en attraktiv arbeidsgiver, og en aktiv pådriver for innovasjon og samskaping	9.1. Harstad kommune skal bidra til å fremme utvikling, innovasjon og entreprenørskap i utdanning og i lokalt nærings- og samfunnsliv																		
	9.2. Utvikle Harstad som smartby, det vil si sikre konkurransedyktig teknisk, sosial og digital infrastruktur og god kvalitet i tjenestetilbudet																		
	9.3. Harstad kommune skal gjennom samspill med brukerne tilby tilpassede og effektive tjenester av høy kvalitet	Antall klager i avvikssystem	3	Klage på tjeneste. En for barneverntjenesten og to for grunnskole.															
		Antall svært alvorlige og alvorlige skademeldinger for ansatte	88	Fordelt på 82 saker for grunnskole og 6 for barnevern.															
		Antall svært alvorlige og alvorlige skademeldinger for brukere (Folkehelse)	39	Gjelder grunnskole															
		Brukertilfredshet foresatte (skole)		Foreldreundersøkelsen skal gjennomføres i 2023.															

Årsmelding 2022

Hovedmål	Delmål	Indikator	Oppnådd resultat	Beskrivelse indikator
		Brukertilfredshet SFO-tilbud		Foreldreundersøkelsen skal gjennomføres i 2023.
		Årstimer til spesialundervisning per elev med spesialundervisning (antall)		
	9.4. Alltid vurdere muligheter for sambruk og møteplasser, samt miljø- og klimavennlig materialvalg, ved all nybygging og vedlikehold av eksisterende bygningsmasse	Antall skoler med Miljøfyrtårnsertifisering	6	Harstad skole, Kila skole og Seljestad barneskole ble godkjent i 2022. Medkila skole, Seljestad ungdomsskole og Sørvik skole ble godkjent i 2021.

Resultatmål: Skolene skal bidra til at alle elever oppnår økt faglig og sosial utvikling.

Indikatorkrav: Ambisjonene for Harstad kommune er resultater på nivå med eller bedre enn landsgjennomsnittet.

Oppdrag til skolene: Andelen svakest presterende elever skal være på linje med eller under nasjonalt nivå.

Utvikling og utfordringer

Kompetanseutvikling Sør-Troms

Harstad kommune har, sammen med kommunene Gratangen, Ibestad, Kvæfjord og Tjeldsund, valgt Senter for praksisrettet utdanningsforskning (SePU), ved Høgskolen i Innlandet, som samarbeidspartner i den nasjonale modellen for desentralisert kompetanseutvikling (Dekomp). På bakgrunn av sektormålene, er det utviklet spesifikke regionale mål for «Kompetanseutvikling Sør-Troms»:

Hovedmål:

Økt sosialt og faglig læringsutbytte for alle barn og unge.

Effektmål:

- Profesjonelle læringsfellesskap som sikrer faglig og sosial læring for alle barn og elever og stimulerer den enkeltes motivasjon, lærelyst og tro på egen mestring.
- Et godt helhetlig system for en inkluderende og tilpasset pedagogisk praksis i skole som bidrar til at barn og får et pedagogisk tilbud av høy kvalitet og opplever økt inkludering i skole så tidlig som mulig.
- Læringsfellesskap som fremmer opplevd tilhørighet, trygghet og trivsel, og som reduserer krenkelser og mobbing.

Partnerskapsavtalen med SePU utgikk desember 2022.

I partnerskapet har alle ansatte tatt i bruk pedagogisk analyse. Dette er et verktøy som skal bidra til økt analysekompetanse for å kunne treffe riktige tiltak til enkeltelevne, klassen og på systemnivå.

De siste årene har skolene i region Sør-Troms jobbet med analysekompetanse basert på innsamlede data. Målet med tiltaket var at skolene skulle settes i stand til å analysere seg fram til egne utviklingsbehov med eleven i fokus, og slik drive skolebasert kompetanseheving.

Analysene som de ansatte gjorde, førte til at skolene vår 2022 valgte en kompetansepakke hver, innenfor følgende tema: «Relasjonsbasert klasseledelse, Motivasjon og tro på seg selv og Læreres tilbakemeldingspraksis». De temaene som skolene valgte, er temaer som er relevante i lærerutdanningen.

Forbedring av læringsmiljø har gjennom hele prosjektperioden vært et overordnet mål. Videre har SePU støttet kompetanseutvikling utover kompetansepakker med fagdager for skoleeiere, skoleledere og PPT, samt opplæring for gruppeledere og veiledere.

Kompetanseløftet for spesialpedagogikk og inkluderende praksis

Kompetanseløftet skal bidra til at det er tilstrekkelig kompetanse tett på barna og elevene. Målgruppen er ansatte i barnehage og skole, barnehage- og skoleeiere, ansatte i PP-tjenesten og andre tverrfaglige tjenester i kommunen og fylkeskommunen.

Mål med kompetanseløftet er:

- alle barn og elever opplever å få et godt tilpasset og inkluderende tilbud i barnehage og skole
- alle barn og unge skal få mulighet til utvikling, mestring, læring og trivsel - uavhengig av sine forutsetninger
- barnehager, skoler, PP-tjenesten og andre i laget rundt barnet og eleven må jobbe sammen for å skape et inkluderende fellesskap
- det pedagogiske tilbudet må tilpasses slik at alle får et best mulig utgangspunkt for utvikling og læring

Region Sør-Troms og Evenes kommune planlegger deltagelse i denne nasjonale satsingen fra høsten 2023 og inngår våren 2023 et partnerskap med UIT.

Læringsmiljøprosjekt

Medkila skole/SFO og Medkila barnehage deltar i læringsmiljøprosjektet 2022-2024 i regi av læringsmiljøsenteret ved Universitetet i Stavanger. Hovedmålet med Læringsmiljøprosjektet er å fremme et trygt og godt barnehage- og skolemiljø uten mistriksel og krenkelser som mobbing, vold, diskriminering og trakassering.

Utgangspunktet for Læringsmiljøprosjektet var statens bekymring over de vedvarende høye mobbetallene ved mange norske skoler, slik det blant annet framkommer gjennom den årlige elevundersøkelsen. Læringsmiljøprosjektet ble etablert av Utdanningsdirektoratet på oppdrag fra Kunnskapsdepartementet. Utdanningsdirektoratet er prosjekteier og har, i tett samarbeid med Læringsmiljøsenteret ved Universitetet i Stavanger, det faglige ansvaret for prosjektet.

Medkila skole ble anbefalt av Statsforvalteren å delta i læringsmiljøprosjektet. Dette med bakgrunn i funn i elevundersøkelsen. Det er ønskelig å se barnehage og skole i sammenheng fordi det gir mulighet for et mer helhetlig og systematisk arbeid.

Barns erfaringer i barnehagen er viktig i et her og nå-perspektiv, men samtidig er erfaringene fra barnehagen viktig for barns videre liv og kan være avgjørende for fullføring av skolegang. Medkila barnehage deltar derfor i prosjektet sammen med SFO og skole.

Læringsmiljøprosjektet har fokus på å fremme inkluderende miljøer i barnehage, skole og SFO, samt forebygge ulike former for utenforskap, krenkelser og mobbing.

I tidsrommet 2022-2024 skal både barnehage, skole og SFO jobbe spesielt med områdene kompetanse, tidlig innsats og samhandling. Skole og barnehageeier, PPT og barnehagemyndighet deltar i arbeidet og skal sørge for at prosjektet blir godt kjent, samt spre innhold, erfaringer og kompetanse innad i kommunen.

Læremidler

Kartlegging i skolene som ble gjennomført våren 2021 viste at det kom til å bli økte kostnader for å fornye de fysiske og digitale læremidlene. Dette gjelder for både engangs- og løpende kostnader. Harstad kommune tar sikte på å fase inn de nye læremidlene over noen år.

Kommunestyret bevilget 5 millioner kroner ekstra til læremidler i skolene for 2022 og 5 millioner for 2023. Midlene for 2022 kom i tillegg til øremerket tilskudd til læremidler fra staten som utgjorde henholdsvis kroner 454 000 til læremidler og kroner 263 000 til digitale læremidler. Til sammen ble vel 5,7 millioner kroner overført til skolene i Harstad høsten 2022. Skolene har innenfor dette beløpet, samt eget driftsbudsjett, kunne fortsette innkjøp av nye læremidler i 2022. Statlig tilskudd til nye læremidler foreslås avvirket fra 2023.

Det er i tillegg behov for å avsette midler for å dekke digitale kostnader ved anskaffelse av digitale lisenser og tilganger. Det er anslått et løpende behov på årlig rundt 1,2 mill. kroner. Det foreslås at slike løpende kostnader dekkes av skolene som egenfinansiering.

Etter- og videreutdanning

Den statlige strategien for etter- og videreutdanning "Kompetanse for kvalitet" 2015 - 2025 er videreført.

Oversikt over antall lærere som fullførte videreutdanning våren 2022

Fag	Antall lærere
Engelsk	6
Matematikk	9
Norsk	6
Mat og helse	2
Kunst og håndverk	1
Begynneropplæring	1
Musikk	1
Lærerspesialistutdanning	2

Hver skole har en digital kompetanseveileder (DKV). Disse utgjør et kommunalt nettverk, ledet av kommunal veileder. Andre pågående nettverk med jevnlig møter etter oppsatt plan er nettverk for skolenes språkveiledere, PALS-nettverk, rådgivernettsverk og koordinatorknettverk.

Digitalisering oppvekst

Digitaliseringsstrategi for skole og barnehage (2020-2023) revideres i løpet av 2023. Kommende nasjonal digitaliseringsstrategi for oppvekst legges til grunn for revisjonen. Strategien beskriver mål, strategier og tiltak innen digital infrastruktur, pedagogiske verktøy og kompetanseheving i skolen. Det legges opp til

to innslagspunkter for kjøp av maskiner til elever. På 1. trinn kjøpes Chromebook til alle elever, med forventet levetid på 4 år. På 8. trinn kjøpes PC til alle elever, med forventet levetid på 5-6 år. Maskiner som går ut fra 10. trinn fordeles på elever fra 5. til 7. trinn. 1-4. trinn vil ha 1 til 1 dekning med Chromebook, mens 8-10. trinn har 1-1 dekning med PC. 5-7. trinn har god dekning med maskiner som tidligere er brukt på 10. trinn.

Det arbeides systematisk med digital kompetanseheving gjennom avsatte ressurser til kompetanseveiledere på hver skole og på kommunalt nivå. Nytt skoleadministrativt system og nytt timeplanleggersystem anskaffes i løpet av skoleåret 2022/2023, og tas i bruk høsten 2023. Opplæring innenfor disse systemene prioriteres våren 2023.

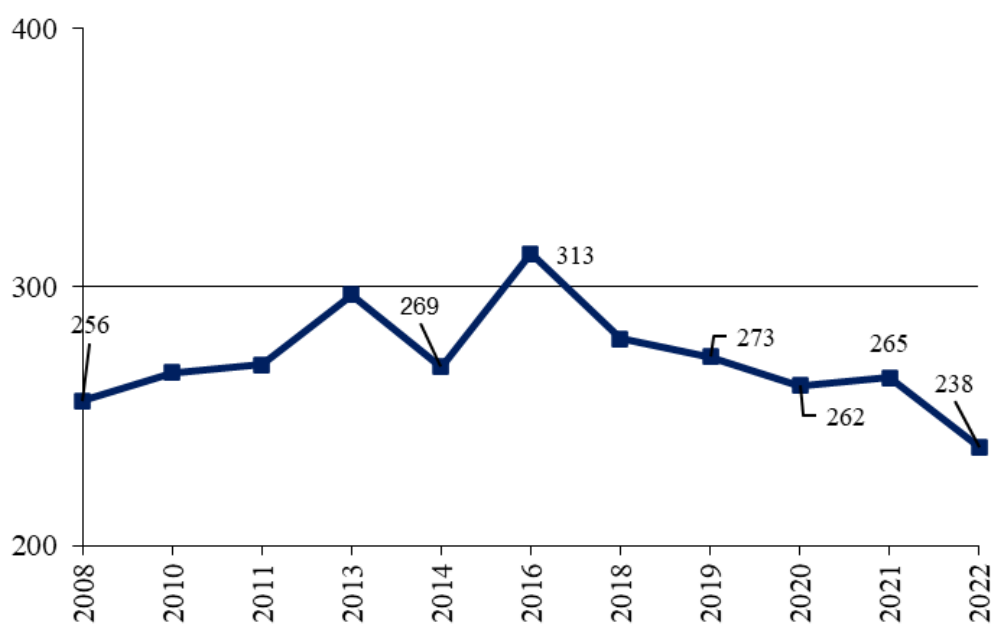
Digitaliseringsstrategi oppvekst 2020-2023	Strategien er politisk vedtatt i 2020. Arbeidsgruppe definert for revisjonsarbeidet i 2023.	Gjeldende
Anskaffelse av administrative systemer skole	Det er gjennomført anskaffelser for skoleadministrativt system og timeplanleggersystem i skole. Nye kontrakter er gjeldende fra våren/sommeren 2023.	Nye systemer i drift høsten 23.
Utvidelser Visma FLYT skole	Ny integrasjon mot Folkeregisteret satt opp 2022. Gir bedre datakvalitet på elev- og foresattinformasjon.	I drift
Digitalt kompetansenettverk	Hver skole har en digital kompetanseveileder i en viss stillingsprosent. Disse deltar i kommunalt nettverk.	I drift
Chromebook til småtrinnet	Alle elever på 1-4. trinn har nå Chromebook med 1:1-dekning. 1. trinnselever får nye maskiner, som fases ut etter 4 år.	I drift
PC-dekning på mellom- og ungdomstrinn.	Elever på ungdomstrinnet har 1:1 maskindekning. På mellomtrinnet er det 78 % dekning på elevmaskiner. Tall fra GSI.	

Internkontroll

I 2022 har skolene risikovurdert forsvarlig drift opp mot sentrale og lokale smittevernstiltak knyttet til Covid19.

Elevtallsutvikling og antall årsverk i grunnskolen

Utvikling av antall grunnskoleelever på 1. klassetrinn (fra 2013 er Bjarkøy inkl.)

Tallene viser 75 færre elever på 1. skoletrinn siden 2016.

Oversikt over elevtall og undervisningsårsverk i skolene (tall pr 1.8.):

1. År	2. Antall elever	3. Antall klasser (inkl. ekstra klassesdeling)	4. Antall årsverk i grunnskolene	5. Antall elever pr. lærerårsverk til undervisning	6. Antall årsverk til spesial pedagogiske tiltak
2021-22	2 750	128	329,7	11,1	56,4
2022-23	*2 757	132	#332,6	10,7	64

*I tillegg går 47 elever på Harstad Montessoriskole.

Økning på 2,9 årsverk skyldes endring i SFS2213 gjeldende fra 01.01.2022: Lærere som er kontaktlærer for 21 elever eller flere, får en ytterligere reduksjon av årsrammen.

Oversikten viser økning i elevtall med 7 elever og en økning av antall årsverk til grunnskolen med 2,9 årsverk. Antall elever per lærerårsverk til undervisning viser en liten endring. Antall årsverk til spesialpedagogiske tiltak har økt med 7,6 årsverk fra skoleåret 2021-22 til 2022-23. 8,5 % av elevene i Harstad mottar spesialundervisning og en stadig økende del av skolenes ressurser brukes på elever med enkeltvedtak.

Lærernormen sier at det skal være:

- maks 15 elever per lærer i ordinær undervisning på 1-4 trinn
- maks 20 elever pr. lærer i ordinær undervisning på 5-10 trinn.

Økning i antall årsverk til spesialpedagogiske tiltak trekker ned antall lærerårsverk til ordinær undervisning. Dette skaper utfordringer for flere skoler i Harstad som nå ligger tett på grensen til lærernormene, og i noen tilfeller ikke oppfyller lovpålagte normer.

KOSTRA Nøkkeltall

Kostra-analyse

	Harstad 2021	Harstad 2022	Kostragruppe 09 uten Oslo	Landet
Prioritet				
Brutto driftsutgifter til introduksjonsordningen pr. innbygger (B) *) **)	0,7	1,0	0,6	0,6
Netto driftsutgifter grunnskolesektor (202, 215, 222, 223) i prosent av samlede netto driftsutgif (B)	21,4 %	21,4 %	23,4 %	22,5 %
Netto driftsutgifter per innbygger 0-17 år, barnevernstjenesten (B) *) **)	11 955	13 198	13 485	13 488
Netto driftsutgifter til grunnskolesektor (202, 215, 222, 223), per innbygger 6-15 år (B) *) **)	139 509	137 649	131 067	132 146
Netto driftsutgifter til skolefritidstilbud (215), per innbygger 6-9 år (B) *) **)	8 888	10 691	6 933	8 047

Årsmelding 2022

Netto driftsutgifter til sosialtjenesten pr. innbygger (B) *) **)	3 339	3 659	3 750	3 898
---	-------	-------	-------	-------

Produktivitet

Andel netto driftsutgifter til saksbehandling (funksjon 244) (B)	32,9 %	36,7 %	35,1 %	35,8 %
Brutto driftsutgifter til tiltak (funksjon 251, 252) per barn med tiltak (B) *)	5 785	5 687	6 612	6 348
Brutto driftsutgifter til økonomisk sosialhjelp pr. mottaker (B) *)	40 604	48 018	55 214	56 910
Korrigerte brutto driftsutgifter til grunnskole, skolelokaler og skoleskyss (202, 222, 223), per (B) *)	138 142	134 604	136 239	140 155
Korrigerte brutto driftsutgifter til skolefritidstilbud (215), per komm. Bruker (B) *)	38 747	37 470	32 804	34 368
Netto driftsutgifter (funksjon 244, 251, 252) per barn (0-22 år) med tiltak (B) *)				

Dekningsgrad

Andel elever i grunnskolen som får spesialundervisning (B)	6,9 %	8,7 %	7,7 %	7,9 %
Andel innbyggere 6-9 år i kommunal og privat SFO (B)	58,7 %	60,5 %	60,7 %	62,4 %
Barn med undersøkelse ift. antall innbyggere 0-17 år (B)	3,9 %	3,7 %	4,0 %	3,9 %

Kvalitet

Stillinger med fagutdanning per 1 000 barn 0-17 år (B)	7,7	7,9	5,2	5,6
--	-----	-----	-----	-----

Økonomi

Netto driftsutgifter til barnevernstenesta per innbygger 0-22 år (kr) *) **)	9 134	10 164	10 498	10 445
--	-------	--------	--------	--------

Andre nøkkeltall

Bosatte flyktninger per 1000 innbyggere (B)	1,8	7,5	5,7	6,1
Flyktninger - Faktisk bosetting - Prosent av anmodning (B)	102,3 %	93,5 %	94,7 %	89,0 %
Flyktninger - Vedtak om bosetting - Prosent av anmodning (B)	100,0 %	100,0 %	108,8 %	102,0 %
Innvandrere i arbeid (prosent)	68,2 %			

*) Inflasjonsjustert med deflator

**) Justert for utgiftsbehov

Når man ser på korrigerte brutto driftsutgifter i grunnskolen (funksjon 202, 222, 223) så ligger Harstad kommune i 2022 lavere enn gjennomsnittet i kostragruppe 9. Harstad har en nedgang på 2,6% fra 2021 til 2022.

Harstad kommune har høyere driftsutgifter til SFO enn kostragruppe 9, både brutto pr bruker og netto pr innbygger 6-9 år. Det antas at forskjellen kan skyldes elever med store tilretteleggingsbehov på ungdomstrinnet er organisert som en del av SFO i Harstad. Det kan også skyldes at det brukes mer ressurser til barn med behov for tilrettelegging i ordinær SFO. Det ble 01.01.22 innført en lokal ordning med søskenmoderasjon for foresatte som har barn i både barnehage og SFO. Moderasjonen gis på SFO-plassen.

Andelen elever som får spesialundervisning i Harstad har økt fra 2021 til 2022 og er høyere enn i Kostragruppe 9.

Sykefravær

Fravær	Korttid	Langtid	Samlet fravær
Årlig sykefravær 2021	3,30 %	6,62 %	9,92 %
Årlig sykefravær 2022	2,99 %	7,52 %	10,51 %

Status sykefravær og HMS

På alle enheter jobbes det systematisk med oppfølging av sykemeldte. Lederne får støtte og veiledning fra HR og NAV med oppfølging av langtidssykemeldte. Enhetene kan også søke bistand fra bedriftshelsetjenesten. Det gjennomføres regelmessig gjennomgang med enhetene med fokus på sykefraværstall, evaluering av iverksatte tiltak, fremdrift og behov for videre veiledning.

Det kan være utfordrende å følge opp langtidssykemeldte og samtidig ivareta det gode arbeidsmiljøet. Våre ledere jobber med konkrete avklaringer med flere av de som er langtidssykemeldte. Arbeidet med avklaring er tidkrevende og arbeidskrevende.

Ledelsen ved den enkelte enheten har fokus på arbeidet med arbeidsmiljø. HMS-gruppene er involvert i arbeidet med å vurdere handlingsrom for tilrettelegging, hvor man samtidig ivaretar det friske arbeidsmiljøet.

Integrering

Tjenesteområdebeskrivelse

Enhet for integrering har ansvar for kommunens arbeid med bosetting og etablering av nyankomne flyktninger, Introduksjonsordning, voksenopplæring og helsetjenester.

Enheten ble opprettet i 2021, og er organisert i to avdelinger: Voksenopplæringen og Flyktningetjenesten. I løpet av 2022 ble alle ansatte i enheten og all drift av tjenester samlokalisert i Storgata 5 i Harstad sentrum.

Utvikling og utfordringer

I begynnelsen av 2022 var Harstad kommune anmodet fra IMDi om å bosette 40 flyktninger. Som følge av krigen i Ukraina ble dette tallet oppjustert, og Harstad kommune fikk i mars en ny anmodning fra IMDi om bosetting av 200 flyktninger.

Det tok noe tid før de første ukrainske flyktningene ble fordelt fra Integrerings- og mangfoldsdirektoratet (IMDi), noe som gjorde at berørte tjenester i Harstad ble stående i beredskap en periode, før bosettingene for fullt startet opp i månedsskiftet mai/ juni.

I perioden fra første store pulje med bosettingsklare ble fordelt ut i juni og frem til utgangen av 2022 har enhet for integrering bosatt flyktninger fortløpende og nesten hver dag. Det har blitt bosatt både enslige voksne, kvinner og menn, eldre, og også flere barnefamilier med barn i alle aldre. Personene som har blitt bosatt har i all hovedsak kommet som flyktninger fra Ukraina, mens rundt 15% av de bosatte har ankommet Harstad som overføringsflyktninger fra ulike land. Totalt bosatte Harstad kommune 186 flyktninger i 2022, og 6 familiegjennforente.

Å fremskaffe boliger til en så stor mengde mennesker på så kort tid, har vært krevende i 2022. For å lykkes med dette har enhet for integrering i stor grad benyttet det private leiemarkedet for å fremskaffe boliger, og rundt 85% av alle boliger ble i fjor fremskaffet på det private markedet.

Enhet for integrering har gjennomgående i 2022 jobbet aktivt med å tilpasse tjenester til de enhver tids gjeldende behov, sentrale lovverk og føringer, og det har vært et høyt trykk og tempo i arbeidet som har vært gjennomført i løpet av året. Dette gjelder både organisering og omorganisering av tjenester, arbeidsoppgaver blant de ansatte, fysisk kapasitet i nye lokaler m.m.

En sentral utfordring i 2022 har vært praktiske konsekvenser som følge av *midlertidige endringer i lovverket som følge av ankomst av fordrevne fra Ukraina*. Ny, midlertidig lov fører blant annet med seg en rekke rettigheter og plikter for ukrainske flyktninger som deltar i introduksjonsordningen, enn for andre flyktninger under ordinær Integreringslov og Introduksjonslov som enheten også forvalter. Dette gir seg utslag i at blant annet deltakere fra Ukraina som hovedregel skal tilbys kortere introduksjonsprogram med mer fleksibilitet enn tidligere, at det forventes høy resultatoppgjør i introduksjonsordningen på kortere tid (6 måneders introduksjonsprogram, med mulighet for 6 måneders forlengelse). Dette har vi gjennomgående sett i 2022 at ikke alltid samsvarer med medbrakt kompetanse, praktiske faktorer og individuelle behov hos den enkelte.

En annen utfordring som har preget arbeidet mye i 2022 har også vært usikkerhet rundt varighet av opphold og oppholdstillatelse for Ukrainere som har fått kollektiv beskyttelse i Norge, og tilpasning av tjenester for denne gruppen. Dette knyttet seg bl.a til hvilke løp som skulle lages for denne gruppen, kommunens økonomi, prognoser og vurderinger knyttet til oppbemanning av personell i enheten m.m. Ved utgangen av året ble det imidlertid stadig mer klart at behovene vi så i 2022 også ville vedvare inn i 2023.

Viktige begivenheter

Nytt politisk vedtak om bosetting av 200 flyktninger i stedet for 40 i 2022.

Samlokalisering av alle enhetens tjenester og personell høsten 2022.

Arbeidet med Kulturkafe nominert til IMDis Mangfoldspris 2022.

Status måltabell

Hovedmål	Delmål	Indikator	Oppnådd resultat	Beskrivelse indikator
1. Harstad er en trygg og inkluderende kommune med rom for alle, og der alle har mulighet for å få informasjon og aktivt medvirke i saker som angår dem	1.1. Utvikle Harstadsamfunnet gjennom medvirkning og dialog med innbyggere og næringsliv			
	1.2. Sørge for oppdatert og samordnet informasjon om tjeneste- og aktivitetstilbud – for fornøye innbyggere og et godt omdømme			
	1.4. Likestilling og likeverd skal være en selvfølgelighet			
2. I Harstad lever alle innbyggere et liv under forhold som fremmer verdighet, helse og mestring	2.1. Forebygge og identifisere tidlig alle som står i fare for å falle utenfor og gi tett, systematisk og langsiktig oppfølging til barn, unge og familier med særlige utfordringer	Alle (100 %) skal få vedtak om introduksjonsprogram innen 3 mnd. etter bosetting i kommunen	100,0 %	Alle har fått vedtak om introduksjonsprogram innen 3 mnd. etter bosetting i kommunen. I de tilfeller der det har vært lengre ventetid på barnehageplass, har det blitt innvilget permisjon fra Introduksjonsordningen. Dette dreier seg om totalt 3 barn for 2022.
		Andel nybosatte flyktninger som har gjennomgått nødvendige helseundersøkelser ved ankomst til kommunen	100,0 %	Samtlige overføringsflyktninger har gjennomgått mottaksundersøkelse ved ankomst til kommunen. Av flyktninger bosatt fra asylmottak har de fleste gjennomgått nødvendige helseundersøkelser før ankomst, og dette har vært fulgt opp av helsesykepleiere ihht. individuelle behov. Grunnet store ankomster i 2022, har helsesykepleiere i enheten også gjennomført gruppevis informasjon om helsetilbudet i kommunen, i tillegg til individuell oppfølging ved den enkeltes behov.
				I løpet av 2022 har vi også fått flere asylsøkere til Harstad som har kommet direkte fra utlandet, oppholdt seg i Harstad, og ikke blitt bosatt i kommunen. Disse har også fått

Årsmelding 2022

Hovedmål	Delmål	Indikator	Oppnådd resultat	Beskrivelse indikator
				tilbud om nødvendige helseundersøkelser jf. gjeldende lovverk.
		Antall bosatte flyktninger + familiegjenforeninger	102	186 bosatte flyktninger totalt av måltall på 200. Grunnen til at vi ikke nådde 200 i 2022, var grunnet eksterne forhold eksempelvis at personene som skulle bosettes enten a) Nektet bosetting i Harstad, b) Hadde flyttet ut av landet, eller c) Ikke kom seg til Norge tidsnok grunnet utreiseproblemer fra flyktningeleir. Totalt 6 familiegjenforente personer ble bosatt i 2022.
	2.2. Jobbe for at barn og unge opplever å være inkludert i barnehage og skole, og legge til rette for god psykisk helse hos barn og unge			
	2.3. Bidra til at barn og unge utvikler ferdigheter og strategier for å mestre eget liv, og gjøre en særlig innsats for at flest mulig skal gjennomføre videregående opplæring			
	2.4. Jobbe kontinuerlig med rusforebyggende arbeid			
	2.5. Motvirke sosial ulikhet og bidra til utjevning av levekårsforskjeller, med fokus på arbeid, boforhold og kultur- og fritidstilbud	Måloppnåelse i introduksjonsordningen	79,0 %	Totalt 28 deltakere avsluttet introduksjonsprogram i 2022. Av disse gikk 78,6% ut i enten arbeid, høyere arbeid eller andre kvalifiseringsrettede tiltak (arbeid med lønnstilskudd fra NAV, kvalifiseringsprogram, arbeidsavklaringstiltak i NAV). 2 av 28 personer ble avsluttet til økonomisk sosialhjelp hos NAV. 2 av 28 personer avsluttet introduksjonsprogrammet og flyttet fra kommunen. 1 av 28 personer avsluttet introduksjonsprogrammet for å være hjemme med barn, uten offentlige støtteordninger.
5. Harstad har et bredt	5.5. Bygge opp under en sterk			

Årsmelding 2022

Hovedmål	Delmål	Indikator	Oppnådd resultat	Beskrivelse indikator
spekter av kultur- og idrettstilbud, samt omgivelser som er tilgjengelig for alle og som er tilrettelagt for helsefremmende aktivitet	7.2. Legge til rette for godt læringsmiljø samt at det tilbys relevante lærling-, praksis- og turnusplasser i Harstad, både i privat og offentlig sektor	Andel beståtte norskprøver (muntlig, lytte, lese, skrive) er bedre enn nasjonalt nivå.	100%	
7. Harstad er en attraktiv universitetsby som tilbyr utdanning på alle nivå, tilpasset samfunnets og næringslivets behov				Prose
				nt
				er 22
				Anta
				Prose
				Prose
				Prose
				Prose
				nt
				under
				A1
				Muntlig
				31
				16
				16
				39
				29
				Lytte
				22
				32
				0
				23
				45
				Lese
				22
				27
				5
				18
				32
				18
				Skrive
				20
				5
				20
				30
				35
				10
				Mai 22
				Muntlig
				46
				11
				13
				50
				26
				26
				Lytte
				46
				6
				9
				35
				62
				26
				Lese
				47
				9
				15
				15
				47
				6
				Skrive
				49
				2
				12
				52
				33
				Mars 22
				Muntlig
				21
				10
				38
				52
				0
				0
				Lytte
				19
				16
				47
				37
				0
				Lese
				20
				15
				30
				30
				25
				Skrive
				17
				0
				35
				53
				12
Statistikkbanken hos kompetanse Norge p.d.d ikke oppdatert enda, så nasjonale resultater er enda ikke publisert og sammenlignbare. Dette tallet er tatt ut fra resultater på voksenopplæringen, men ikke sammenlignet mot nasjonalt nivå da dette ikke er klart enda.				
Resultater norskprøver 2022 viser at alle deltakere har bestått gjennomført norskprøve. Det vi imidlertid ser er at resultater på norskprøvene er noe lavere enn tidligere år. Dette kan ha sammenheng med at vi i 2022 har hatt flere deltakere som har hatt lite skolebakgrunn/ analfabeter, som ble bosatt i kommunen i foregående år. Dette er en gruppe som vil gi noe lavere utslag på norskprøver enn eksempelvis deltakere med en del tidligere skolebakgrunn fra hjemlandet.				
9. Harstad kommune er en attraktiv arbeidsgiver,	9.3. Harstad kommune skal gjennom samspill med	Antall klager i avvikssystem	0	Enhetsleder har i løpet av 2022 mottatt 2 henvendelser fra deltakere som ønsket å bytte sine kontaktpersoner i enhet for integrering.

Årsmelding 2022

Hovedmål	Delmål	Indikator	Oppnådd resultat	Beskrivelse indikator
og en aktiv pådriver for innovasjon og samskaping	brukerne tilby tilpassede og effektive tjenester av høy kvalitet			Enhetsleder innkalte vedkommende til samtale i begge saker, og i begge tilfeller bunnet saken ut i at det gjaldt en misforståelse. I begge saker uttalte den/ de som enhetsleder var i kontakt med at de ikke ønsket å bytte kontaktperson likevel. Med dette ble ikke henvendelsene registrert i avvikssystemet.
		Antall svært alvorlige og alvorlige skademeldinger for ansatte	0	
		Antall svært alvorlige og alvorlige skademeldinger for brukere (Folkehelse)	0	
		Trivsel gjennomsnitt (voksenopplæringen)	88,0	88% av deltakerne i introduksjonordningen svarer at de er fornøyd med introduksjonsprogrammet, alltid eller ofte. 9% svarer at de er fornøyd noen ganger, og 3% svarer aldri. Tallene er hentet fra IMDis brukerundersøkelser for forhenværende år.

Kvalifisering i introduksjonordningen: Et stadig økende fokus på rask kvalifisering ut mot arbeid/utdanning av deltakere i introduksjonsordningen. Et tiltak for å oppnå dette er en effektivisering og noe endring i arbeidsoppgaver for enhetens "introteam", til mer fokus på arbeidsgiverkontakt og raskere arbeidspraksis for deltakere.

Bosetting: I 2022 en omorganisering og effektivisering av bosettingsarbeidet for å kunne imøtekomme høye ankomster og sikre kvalitet og forutsigbarhet i arbeidet som gjøres. Arbeidsmetodikken videreføres også inn i 2023.

Voksenopplæring: Fokus på kompetanseheving blant lærere i henhold til nye lovkrav og føringer videreføres også inn i 2023.

KOSTRA Nøkkeltall

Kostra-analyse

	Harstad 2021	Harstad Kostragruppe 2022	Landet 09 uten Oslo	
Prioritet				
Netto driftsutgifter til sosialtjenesten pr. innbygger (B) *) **)	3 339	3 659	3 750	3 898
Produktivitet				
Brutto driftsutgifter til økonomisk sosialhjelp pr. mottaker (B) *)	40 604	48 018	55 214	56 910
Andre nøkkeltall				
Bosatte flyktninger per 1000 innbyggere (B)	1,8	7,5	5,7	6,1
Flyktninger - Faktisk bosetting - Prosent av anmodning (B)	102,3 %	93,5 %	94,7 %	89,0 %
Flyktninger - Vedtak om bosetting - Prosent av anmodning (B)	100,0 %	100,0 %	108,8 %	102,0 %
Innvandrere i arbeid (prosent)	68,2 %			

*) Inflasjonsjustert med deflator

**) Justert for utgiftsbehov

Barneverntjenesten

Tjenesteområdebeskrivelse

Tjenesten omfatter:

Barneverntjenesten skal sikre at barn og unge som lever under forhold som kan skade deres helse og utvikling, får hjelp og omsorg til rett tid, og å bidra til at barn og unge får trygge oppvekstkår.

Barnevern-/oppvekstreformen dreier kommunene til å jobbe forebyggende og finne gode hjelpetiltak til familier slik at de får rask og riktig hjelp på et tidlig tidspunkt. Medvirkning, forebygging, gode samarbeidsrutiner og mobilisering av familie og nettverk står sterkt i reformen.

Utvikling og utfordringer

2022 har vært et krevende år for Barneverntjenesten med et høyt sykefravær. Det har vært iverksatt tiltak med kontinuerlig forbedring knyttet til ledelse og arbeidsmiljø. Det har vært en bedring i sykefraværet de to siste kvartalene i 2022. Analyse av sykefraværet er gjennomført i 2022 og hovedårsak til sykefravær er somatisk helseutfordringer. Sykefraværet medfører sårbar drift og fristbrudd. Det er vanskelig å få tak i vikarer ved sykefravær og det er begrenset hvor mye merbelastning det er mulig å fordele uten at dette medfører for stor arbeidsbelastning på de som er på jobb.

Barneverntjenesten har døgkontinuerlig beredskapsløsning i vertskommunesamarbeid med Kvæfjord og Tjeldsund kommune.

Barneverntjenesten har hatt nedgang i antall tilmeldte saker, men svak økning i antall familier som får hjelpetiltak. Reduksjon i antall barn som bor i fosterhjem er resultat av tilbakeføring til egen familie samt overgang fra fosterhjem til hjelpetiltak/ettervern.

Barneverntjenesten har gjennomført internkontroll i 2022 og det er framlagt tilstandsrapport i kommunestyret i mars for 2021. Tilstandsrapport for 2022 framlegges mars 2023.

Barneverntjenesten har deltatt i utviklingen av nasjonal grunnmodell for hjelpetiltak i 2022 med utprøving av veiledningsmoduler knyttet til aldersgruppen 4-12 år og ettervern opp til 25 år.

Barneverntjenesten har jobbet med å forberede større ansvar på barnevernsområdet. Dette er nasjonalt initiert. Sammen med Tromsø kommune er det etablert læringsnettverk med ressurstjeneste for fosterhjem. Det er etablert ulike veiledningsforløp både med kurs, gruppeveiledning og individuell veiledning til fosterhjem.

Barneverntjenesten har i 2022 startet arbeid med forberedelser til innkjøp av nytt fagprogram sammen med innkjøp og digitaliseringsrådgiver. Dette arbeidet fortsetter i 2023.

Det er gjennomført brukerundersøkelse i 2022 og barneverntjenesten i Harstad skårer tilsvarende som øvrige kommuner i Norge.

I månedskiftet oktober/november øker tilmeldinger til barneverntjenesten med 20 % fram til årskiftet.

Brukerundersøkelser for 2022 var gjennomført for:

- Barneverntjenesten (foresatte – frivillige tiltak),

Brukernes helhetsvurdering av tjenestene på en skala fra 1-6	2018	2022
Barneverntjenesten (foresatte),	4,9	4,8

Resultatene er publisert på [kommunens hjemmeside](#).

Status måltabell

Hovedmål	Delmål	Indikator	Oppnådd resultat	Beskrivelse indikator
1. Harstad er en trygg og inkluderende kommune med rom for alle, og der alle har mulighet for å få informasjon og aktivt medvirke i saker som angår dem	1.1. Utvikle Harstadsamfunnet gjennom medvirkning og dialog med innbyggere og næringsliv			
	1.2. Sørge for oppdatert og samordnet informasjon om tjeneste- og aktivitetstilbud – for fornøye innbyggere og et godt omdømme			
	1.4. Likestilling og likeverd skal være en selvfølgelighet			
	1.6. Skape trygghet for innbyggerne gjennom godt arbeid med samfunnssikkerhet og beredskap			
	2. I Harstad lever alle innbyggere et liv under forhold som fremmer verdighet, helse og mestring	Antall familier med omfattende foreldreveiledningstiltak (Barnevern)	58	87 tiltak har vært iverksatt fra familieavdelingen i 2022. 58 har mottatt omfattende foreldreveiledning, 14 familier har mottatt gruppekurs TINT, 10 ungdommer har hatt aktivitetshelg og 5 foreldre har mottatt sinnemestring.
		Reduksjon i andel vedtak om tiltak utenfor hjemmet i forhold til totalt antall saker (Barnevern)	31,9 %	31,9 % av de som mottar tiltak fra barneverntjenesten får et tilbud som er gitt utenfor hjemmet,
		Økning i antall saker med familierådslag (Barnevern)	4	Barneverntjenesten foreslår familierådslag i mange saker. Men vi lykkes i liten grad å få barn /unge og familiene til å gjennomføre familieråd.
	2.2. Jobbe for at barn og unge opplever å være inkludert i barnehage og skole, og legge til rette for god psykisk helse hos barn og unge			
	2.3. Bidra til at barn og unge utvikler ferdigheter og strategier for å mestre eget liv, og gjøre en særlig innsats for at flest mulig skal gjennomføre videregående opplæring			

Årsmelding 2022

Hovedmål	Delmål	Indikator	Oppnådd resultat	Beskrivelse indikator
	2.4. Jobbe kontinuerlig med rusforebyggende arbeid			
	2.5. Motvirke sosial ulikhet og bidra til utjevning av levekårsforskjeller, med fokus på arbeid, boforhold og kultur- og fritidstilbud			
9. Harstad kommune er en attraktiv arbeidsgiver, og en aktiv pådriver for innovasjon og samskaping	9.3. Harstad kommune skal gjennom samspill med brukerne tilby tilpassede og effektive tjenester av høy kvalitet	Antall klager i avvikssystem	1	De fleste klager som kommer til barneverntjenesten går som klager til statsforvalteren eller klager som behandles i rettsapparatet.
		Antall svært alvorlige og alvorlige skademeldinger for ansatte	6	Det har vært jobbet aktivt i enheten med å registrere avvik. Enheten følger opp ansatte som utsettes for uønska hendelser i jobbsammenheng.
		Antall svært alvorlige og alvorlige skademeldinger for brukere (Folkehelse)	0	Ingen skademeldinger på brukere er registrert i 2022
		Ingen (0 %) fristoverskridelser for fosterhjemsbesøk (Barnevern)	17,3 %	Fosterhjemsavdelingen har vært preget av sykefravær i 2022. Det er ikke lett å få inn kvalifiserte vikarer i sykefravær.
		Ingen (0 %) fristoverskridelser for meldingsgjennomganger (Barnevern)	0,0 %	Ingen fristbrudd knyttet meldingsgjennomgang
		Ingen (0 %) fristoverskridelser for tilsynsbesøk (Barnevern)	0,0 %	Det er ikke fristoversittelse knyttet til tilsynsbarn. 2 barn framkommer som feilregistrering til SSB - men dette er manuelt rapportert som feil til SSB.
		Ingen (0 %) fristoverskridelser for tiltakssaker ved evaluering av tiltaksplan (Barnevern)	26,1 %	Det er ikke foretatt evalueringer av tiltaks-saker i 26,1 % av sakene i barnevernet. Noe av dette skyldes feilregistreringer knyttet til evaluering av ettervernssaker. Forøvrig skyldes manglende evaluering sykefravær.
		Ingen (0 %) fristoverskridelser for undersøkelser (Barnevern)	0,0 %	Ingen fristoversittelse på undersøkelser i 2022

Barneverntjenesten har ikke nådd målene om å unngå fristoversittelser. I stor grad skyldes dette høyt sykefravær i enheten og at det er vanskelig å få inn kvalifiserte vikarer. Barneverntjenesten jobber målrettet for å redusere sykefravær og har hatt en nedgang i sykefraværet mot slutten av 2023.

Barneverntjenesten lykkes i liten grad å motivere familier til å gjennomføre familieråd - vi fortsetter arbeidet med opplæring både overfor ledere og ansatte knyttet til familieråd og gjennomfører opplæring i samarbeid med Bufetat.

KOSTRA Nøkkeltall

Kostra-analyse

	Harstad 2021	Harstad 2022	Kostragruppe 09	Landet uten Oslo
Prioritet				
Brutto driftsutgifter til introduksjonsordningen pr. innbygger (B) *) **)	0,7	1,0	0,6	0,6
Netto driftsutgifter per innbygger 0-17 år, barnevernstjenesten (B) *) **)	11 955	13 198	13 485	13 488
Produktivitet				
Andel netto driftsutgifter til saksbehandling (funksjon 244) (B)	32,9 %	36,7 %	35,1 %	35,8 %
Brutto driftsutgifter til tiltak (funksjon 251, 252) per barn med tiltak (B) *)	5 785	5 687	6 612	6 348
Netto driftsutgifter (funksjon 244, 251, 252) per barn (0-22 år) med tiltak (B) *)				
Dekningsgrad				
Barn med undersøkelse ift. antall innbyggere 0-17 år (B)	3,9 %	3,7 %	4,0 %	3,9 %
Kvalitet				
Stillinger med fagutdanning per 1 000 barn 0-17 år (B)	7,7	7,9	5,2	5,6
Økonomi				
Netto driftsutgifter til barnevernstjenesten per innbygger 0-22 år (kr) *) **)	9 134	10 164	10 498	10 445

*) Inflasjonsjustert med deflator

**) Justert for utgiftsbehov

Netto driftsutgifter til barnevern per innbygger 0-22 år er den indikatoren som best viser hvor stor del av kommunens utgifter som går til denne tjenesten i forhold til størrelsen på målgruppa. Harstad sine utgifter pr. innbygger 0-22 år er økt med 11,3% siden 2021. Kostragruppe 9 har 3,3% høyere utgifter enn Harstad.

PPT

Tjenesteområdebeskrivelse

Resultatmål: å være tett på og tilgjengelig for barnehager og skoler

PP-rådgiverne bistår skoler og barnehager med kompetanseheving og utviklingsarbeid.

Læringsmiljøanalyser, deltakelse i tverrfaglig team og samarbeidsmøter med foresatte er en viktig del av

arbeidet. Barn skal bli hørt og barnets meninger skal vurderes og legges til grunn ved vurdering av behov, og ved tilrådning av spesialpedagogisk hjelp til førskolebarn og spesialundervisning i grunnskolen. Et av våre mål er å øke kompetansen i barnehagene slik at flere barn kan få den hjelp de trenger innenfor allmenpedagogiske tiltak gjennom støtte og veiledning.

PPT dekker alle barnehager og grunnskoler i Harstad, Kvæfjord, Ibestad, Tjeldsund, Gratangen og Evenes kommune. Hver PP-rådgiver har mellom 40-70 aktive saker, og ivaretar systemretta arbeid i barnehagene og skolene. Systemretta arbeid gjennom kontaktpersonordningen og tverrfaglig samarbeid vektlegges. Kontaktpersonordningen gir resultater ved at skolene har lett tilgang på veiledning, og det er tett samarbeid med skolen. PP-rådgiverne har deltatt i skolenes kompetanseheving med SEPU og hatt en sentral rolle i veiledningsarbeidet hvor Pedagogisk analyse har blitt i bruk som analyseverktøy i utvilingsarbeid.

Indikator: Saksbehandlingstid

Resultat: Saksbehandlingstiden har økt og det er nå ofte en saksbehandlingstid på 3-5 mnd fra påbegynt arbeid til ferdig sakkyndig vurdering. I tillegg har ventetiden økt, dvs det tar lang tid før nye saker kan påbegynnes. Noe skyldes redusert bemanning på grunn av langtidssykmeldte, men det er også en økning i henvisninger.

Anbefaling fra Fylkesmannen er saksbehandlingstid på under tre måneder fra henvisning til ferdig utarbeidet sakkyndig vurdering. Kapasiteten påvirkes av etterspørsel om veiledning i forhold til enkeltbarn, læringsmiljøarbeid og henvisninger. Ved nye henvisninger er det inntil to måneders ventetid og i noen perioder 3 måneders ventetid. Dette bidrar til lang saksbehandlingstid når ventetiden medregnes. Ved årsskiftet var det 30 nye ufordelte saker, en økning fra 2021 hvor det var 8 saker på ventelista.

Det har vært en økning i henvisninger til PP-tjenesten og andelen elever med spesialundervisning i Harstad har økt selv om elevtallet går ned. Sakkyndig vurdering utarbeides i alle saker som henvises til PPT, og det tilrås spesialundervisning etter opplæringsloven § 5.1 for elever som skal ha avvik fra læreplanmålene eller annen organisering. Omfanget av spesialundervisning varierer fra spesialundervisning i enkelte fag for elever med fagvansker til omfattende tilrettelegging gjennom hele skoledagen for elever med særskilt store behov.

Stadig flere elever har redusert skoletilbud av helsemessige årsaker, og PPT sin rolle vil være å beskrive realistiske opplæringsmål. Økning av elever med store behov eller manglende tilpasset opplæring kan ses ved at det er flere henvendelser som resulterer i sakkyndig vurdering hvor det ikke tilrås spesialundervisning, men eleven trenger ekstra hjelp og støtte for å mester skolehverdagen helt eller delvis. Skolefravær og fravær rutiner har høyt fokus og krever kompetanse. Behovet for hjelp og støtte i slike saker er omfattende og krever tett oppfølging over tid. Det er oppretta et Nærværsteam som inngår i et utvidet skoleteam for å arbeide forebyggende og direkte med elever med bekymringsfullt fravær.

Skoleteamet

Resultatmål: Å være lett tilgjengelig og gi bistand til skolen og foresatte som henvender seg.

Samarbeid mellom elev, foresatte og lærere vektlegges. Tilbud om foreldreveiledning gis. Kartlegging og veiledning i læringsmiljøarbeid inngår i skoleteamets arbeid. PPT har over tid sett et økende antall elever med høyt skolefravær. Det ble satt sammen en gruppe som utarbeidet fravær rutiner for skolene. Harstad kommune har opprettet en stilling som er rettet inn mot arbeid med skolefravær i skoleteamet. Søknad om bistand fra et utvidet skoleteam med problemstilling skal spisse arbeidet enda mer og det utarbeides gode kartleggingsrutiner slik at det gis rett hjelp til rett tid. Et utvidet skoleteam/Nærværsteam hadde 41 saker som var knyttet til skolefravær i 2020 økt til 54 i 2021 og det er 51 aktive saker ved utgangen av 2022. I tillegg til at det jobbes med nærværssaker arbeider også skoleteamet med andre elevsaker. Veiledning til skole og foresatte er en viktig del av arbeidet. Det er utarbeidet fravær rutiner i Harstad skolene for å avdekke og fange opp elever med økende skolefravær.

Implementering av fravær rutiner ute på skolene bør få større fokus fremover for å redusere og forebygge skolefravær tidlig. Fravær rutiner i Harstad skolene ble utarbeidet i 2019 og det er tid for evaluering og justering. Tidlig innsats må forsterkes og faktorer som påvirker skolefravær må kartlegges bedre før det settes inn tiltak.

Førskoleteamet

Behovet for spesialpedagogisk hjelp er for flere barn omfattende og behovet avdekkes i tidlig småbarnsalder. Det gis nå hjelp tidligere enn før, og til yngre barn med store og vedvarende hjelpebehov. I tillegg gis det hjelp til de barn som trenger litt ekstra for å bli bedre rustet til å begynne i skolen. Retten til spesialpedagogisk hjelp etter barnehageloven §31 gir også rett til logopedisk hjelp når barnet trenger dette. Ny forskrift, endret 13.3.19 påpeker at dette nå er kommunens ansvar. Det vektlegges i 2023 å ha denne kompetansen i førskoleteamet for å ivareta logopedisk hjelp til barn som har slike behov.

Det har i 2022 vært vanskelig å få gjennomført alle vedtakstimer på grunn av høyt sykefravær fordi det er ikke vikarer med spesialpedagogisk kompetanse tilgjengelig.

Logopedisk hjelp

Harstad kommune tilbyr logopediske tjenester i skolene ved å samordne logopedtilbudet i en logopedstilling i PP-tjenesten. Det er stor etterspørsel etter logopedtjenester på skolene og i perioder lang ventetid. Kommunen har også plikt til å sørge for logopedisk hjelp i barnehagen. Dette har vært løst i 2022 ved at logoped utreder og tilrår tiltak som gjennomføres av førskoleteamet. I øvrige kommuner ivaretas dette ved direkte logopedisk hjelp eller som veiledning og oppfølging. Behovet for logopedisk hjelp øker både i skole og barnehage.

PMTO

Resultatmål: å gjenopprette eller bygge et positivt og utviklingsstøttende forhold mellom barn og foreldre, og bryte negative samspillsmønstre

Resultat: Alle saker kartlegges før det gis tilbud om foreldreveiledning for å gi rett hjelp. Etterspørselen etter foreldreveiledning i form av COS-P eller PMTO øker og ved utgangen av 2022 var det 11 saker på venteliste for foreldreveiledning.

Familiens hus

Familiens hus har i utgangspunktet tilbud om foreldreveiledning tre dager i uka (mandag, onsdag og torsdag) og åpen barnehage fra kl10.00 til 14.00 samme dager. I åpen barnehage har det vært gj.sn. 12 barn innom hver dag, dvs 24 besøkende med barn og voksne, (gj.sn i 2021 var 9 barn og 18 besøkende).

Med redusert åpningstid i Åpen barnehage har Familiens hus kunnet tilby mer veiledning til barn og foreldre i 2022. Etterspørselen etter foreldreveiledning har vært stor, men til nå har man klart å ta unna henvendelsene om hjelp etter hvert som de har kommet. Ved slutten av året opplever vi at etterspørsel etter veiledning øker og det blir vanskelig å unngå venteliste. Familier tar som regel selv kontakt enten via telefon, ved bruk av henvisningskjema eller gjennom kontakt i Åpen barnehage.

Tilbudet om foreldreveiledning har blitt utvidet i 2021 med flere veiledningsmodeller. Ved utgangen av 2021 kunne vi tilby COS-P, PMTO, Marte meo, Tuning into teens og Kognitiv atferdsterapi. Kompetanseheving og utvidet tid til veiledning har blitt finansiert gjennom prosjektilskudd fra BUFDIR. Det gis nå veiledning til foreldre og samtaler til barn og ungdommer. I 2021 og 2022 har Familiens hus hatt åpent hele uka/ 5 dager med tilbud om individuell foreldreveiledning og gruppekurs. Dette har vært finansiert av prosjektmidler fra BUFDIR hvor veiledningsprogrammet Tuning into teens /foreldreveiledning til ungdomsforeldre har hatt fokus. Dette varer til våren 2023. Det vil ikke være mulig å møte etterspørselen og behovet for foreldreveiledning dersom ikke tilbudet utvides fra tre til fem dager i uka.

Familiens hus samarbeider med flere ulike instanser. Gjennom Forebyggende forum er det blitt ett tettere samarbeid med politiet rundt ungdommer som tester rus og grensebrytende atferd. Vi har også fått ett tettere samarbeid med helsesykepleiere med blant annet oppstart av barselgrupper fra 2022. Vi deltar også i konsultasjonsteam for barnehage barn i Tidlig inn team. Tidlig inn team er nytt i 2021, og er ett samarbeid med helsesykepleiere, kommunepsykolog, jordmødre, fastlege og Familiens hus. Barneverntjenesten er med ved behov. Målet er å komme tidlig inn rundt gravide eller familier med nyfødte som trenger ekstra oppfølging.

Utvikling og utfordringer

For lang sakbehandlingstid.

Saksbehandlingstiden har økt og det er nå ofte en saksbehandlingstid på 3-5 mnd fra påbegynt arbeid til ferdig sakkyndig vurdering. I tillegg har ventetiden økt, dvs det tar lang tid før nye saker kan påbegynnes. Noe skyldes redusert bemanning på grunn av langtidssykmeldte, men det er også en økning i henvisninger.

Anbefaling fra Fylkesmannen er saksbehandlingstid på under tre måneder fra henvisning til ferdig utarbeidet sakkyndig vurdering. Kapasiteten påvirkes av etterspørsel om veiledning i forhold til

enkeltbarn, læringsmiljøarbeid og henvisninger. Ved nye henvisninger er det inntil to måneders ventetid og i noen perioder 3 måneders ventetid. Dette bidrar til lang saksbehandlingstid når ventetiden medregnes. Ved årsskiftet var det 30 nye ufordelte saker, en økning fra 2021 hvor det var 8 saker på ventelista.

Implementering av fraværsrutiner ute på skolene bør få større fokus fremover for å redusere og forebygge skolefravær tidlig. Fraværsrutiner i Harstad skolene ble utarbeidet i 2019 og det er tid for evaluering og justering. Tidlig innsats må forsterkes og faktorer som påvirker skolefravær må kartlegges bedre før det settes inn tiltak.

Vedtak om spesialpedagogisk hjelp i barnehager: Det har i 2022 vært vanskelig å få gjennomført alle vedtakstimer på grunn av høyt sykefravær og fordi det er ikke vikarer med spesialpedagogisk kompetanse tilgjengelig.

Foreldreveiledning

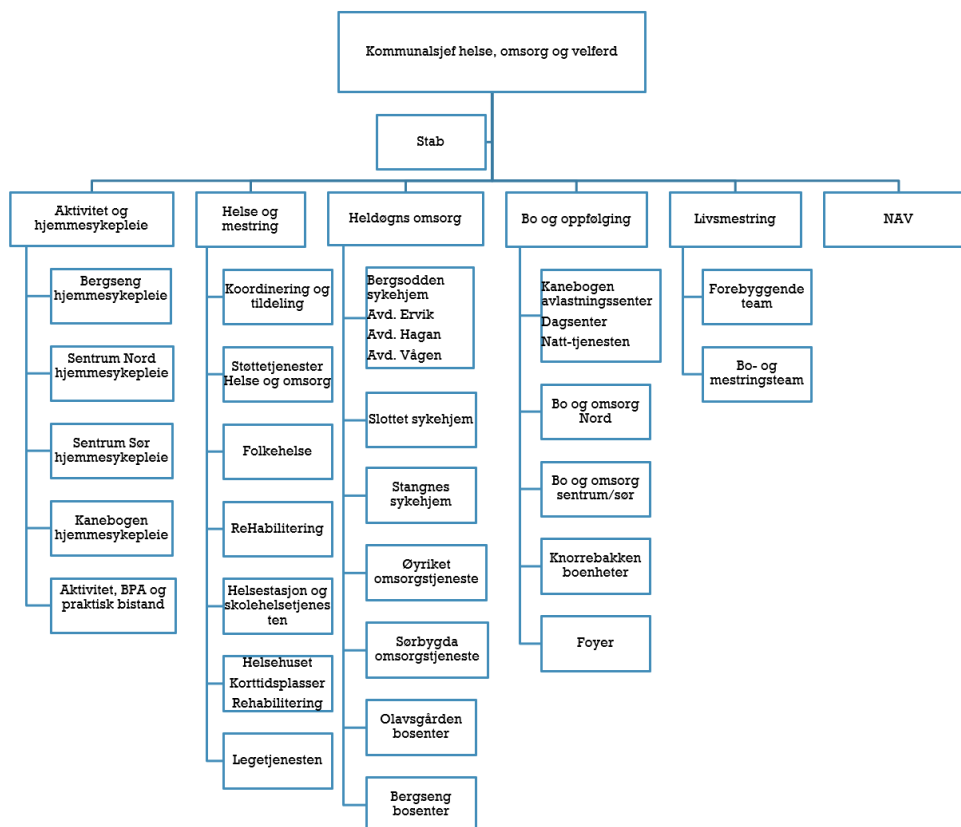
Med redusert åpningstid i Åpen barnehage har Familiens hus kunnet tilby mer veiledning til barn og foreldre i 2022. Etterspørselen etter foreldreveiledning har vært stor, men til nå har man klart å ta unna henvendelsene om hjelp etter hvert som de har kommet. Ved slutten av året opplever vi at etterspørsel etter veiledning øker og det blir vanskelig å unngå venteliste. Familier tar som regel selv kontakt enten via telefon, ved bruk av henvisningskjema eller gjennom kontakt i Åpen barnehage. Det vil ikke være mulig å møte etterspørselen og behovet for foreldreveiledning dersom ikke tilbudet utvides fra tre til fem dager i uka.

Helse, velferd og omsorg

Tjenesteområdebeskrivelse

Organisasjonskart helse, omsorg og velferd

Årsmelding 2022

Tjenesteområdet omfatter i hovedsak tjenesteområdene:

Heldøgns omsorg:

Heldøgns omsorg er leverandør av tjenester til 5 sykehjem (181 sykehjemsplasser), 2 omsorgsboligsentre, hjemmetjeneste i Øyrikt og Sørbygda. Vi har pr. i dag også dagtilbud for hjemmeboende eldre. Vi er opptatt av personsentrert omsorg, livsglede og kontinuerlig forbedring og alle våre avdelinger (9 avdelinger) jobber etter metoden i sertifiseringsordningen i livsgledehem.

Hjemmetjenester:

Hjemmetjenester består av hjemmesykepleie 24/7, psykisk helse, praktisk bistand, felleskjøkken, oppfølging av brukerstyrt personlig assistent, omsorgslønn og støttekontakter.

Bofellesskap i selvstendige boliger til mennesker med ulike utfordringer og/eller funksjonsnedsettelse:

Det gis heldøgns tjenester i bolig etter vedtak. Kommunen har dagtilbud/ arbeid til innbyggere med funksjonsnedsettelse, og avlastningsinstitusjon for barn 0-18 år.

Psykisk helse- og avhengighetstjenestene:

Tjenestene organiseres fra 01.01.23 i egen enhet for livsmestring. Enheten skal legge til rette for pasientforløp som er helhetlig og koordinert. Brukermedvirkning og livsmestring er viktige premisser.

Enhet for Helse og mestring har følgende tjenester:

- Korttids- og rehabiliteringsavdelingen
- Hjemmebasert rehabilitering
- Legetjenester og legevakt
- Folkehelse
- Helsestasjon og skolehelsetjenesten
- Aktivitetssentrene
- Sosialmedisinsk avdeling
- Koordinering og tildeling

Viktige begivenheter

Viktige begivenheter

Omstilling

I 2022 er det satt i gang flere store omstillingsprosesser innenfor enheter og avdelinger i helse, omsorg og velferd. Dette gjelder:

- Hjemmetjenesten
- Psykisk helse og avhengighet
- Støttetjenester helse og omsorg
- Avdeling for koordinering og tildeling av tjenester koblet til implementering av ny modell for tildeling.

Ny modell for tildeling ble vedtatt av kommunestyret i mars, og jobben med implementering startet etter dette. Vi har hatt utfordringer med mange vakante stillinger i hjemmesykepleien, og har ikke klart å gjennomføre vurderingsteam som planlagt. Dette resulterte i at vi i oktober valgte å ta et midlertidig stopp fram til høsten 2023 mens vi jobber med å stabilisere bemanningen. Vi erfarer at vi må justere modellen med tanke på hvor mye ressurser vi skal bruke i vurderingsteam. Ett alternativ er et felles vurderingsteam for hjemmesykepleien i motsetning til vurderingsteam i alle avdelinger. Øvrige enheter jobber etter nye tildelingsrutiner.

I forbindelse med omstilling av hjemmetjenesten vedtok kommunestyret "Tiltaksplan for hjemmesykepleien (2022-2023)". I forbindelse med omstilling av psykisk helse og avhengighetstjenestene vedtok kommunestyret "Organisering av tjenestene psykisk helse og avhengighetsutfordringer". Begge sakene ble behandlet av kommunestyret i oktober 2022.

FACT (fleksibel aktiv oppsøkende behandling): Samarbeidsavtalen mellom UNN og Kvæfjord kommune ble avsluttet i 2022. Bakgrunnen for dette var at teamet ikke lengre hadde tilgang til psykiater, som er en forutsetning for denne måten å jobbe på. Rekruttering av spesialister er generelt svært utfordrende, og vi lyktes ikke med å erstatte denne kompetansen i 2022.

Kommunestyret vedtok høsten 2021 å etablere en korttidsavdeling ved Bergsodden, for personer med kognitiv svikt. Vi startet opp drift i ny korttidsavdeling i 2022, men har fortsatt ikke fått tatt alle plassene avsatt til korttidsopphold i bruk.

Planarbeid

Kommunedelplan helse, omsorg og velferd og demensplan er under arbeid, og begge planlegges politisk behandlet i 2023. Plan mot vold i nære relasjoner ble igangsatt sent i 2022.

Ledersamlinger, det har vært gjennomført tre ledersamlinger i helse, omsorg og velferd (nov. 21, juni 22, des. 22) med vekt på kultur og egen lederutvikling. Det planlegges i regi av KS Agenda fem ledersamlinger i 2023 og den siste i Januar 2024 med tema "Fra individuelt til kollektivt lederskap, lederutvikling for bærekraftig tjenesteinnovasjon". På samlingene deltar enhetsleder, avdelingsledere og driftskoordinatorer.

Status måltabell

Hovedmål	Delmål	Indikator	Oppnådd resultat	Beskrivelse indikator
1. Harstad er en trygg og inkluderende kommune med rom for alle, og der alle har mulighet for å få informasjon og aktivt medvirke i saker som angår dem	1.1. Utvikle Harstadsamfunnet gjennom medvirkning og dialog med innbyggere og næringsliv			
	1.2. Sørge for oppdatert og samordnet informasjon om tjeneste- og aktivitetstilbud – for fornøye innbyggere og et godt omdømme			
	1.3. Sikre trygge lokalsamfunn og prioritere boområder med levkårsutfordringer			
	1.4. Likestilling og likeverd skal være en selvfølgelighet			
	1.6. Skape trygghet for innbyggerne gjennom godt arbeid med samfunnssikkerhet og beredskap			
2. I Harstad lever alle innbyggere et liv under forhold som fremmer verdighet, helse og mestring	2.1. Forebygge og identifisere tidlig alle som står i fare for å falle utenfor og gi tett, systematisk og langsiktig oppfølging til barn, unge og familier med særlige utfordringer			
	2.3. Bidra til at barn og unge utvikler ferdigheter og strategier for å mestre eget liv, og gjøre en særlig innsats for at flest mulig skal gjennomføre videregående opplæring			
	2.4. Jobbe kontinuerlig med rusforebyggende arbeid			
	2.5. Motvirke sosial ulikhet og bidra til utjevning av levkårsforskjeller, med fokus på arbeid, boforhold og kultur- og fritidstilbud			
	2.6. Utvikle Harstad som et aldersvennlig samfunn og gi flest mulig mulighet til å bo trygt i eget hjem så lenge som mulig	Antall feilmedisinering (feil legemiddel/styrke/dose) av alvorlig eller svært alvorlig grad skal reduseres	30	
3. Harstad har utviklet sine urbane kvaliteter som kompakt by med attraktive	3.5. Benytte variasjon i boligtyper som virkemiddel for mangfoldige nærmiljøer			

Hovedmål	Delmål	Indikator	Oppnådd resultat	Beskrivelse indikator
distrikter og trygge og mangfoldige nærmiljøer				
	3.6. Støtte frivillighet og utviklingslag for trivsels- og aktivitetsskapende tiltak i nærmiljøene			
4. Harstad har et attraktivt og levende sentrum, kjent for tilgang på opplevelser, og med møteplasser og aktivitet året rundt	4.2. Sørge for mangfold av arbeidsplasser, boliger, samt handels-, service-, og tjenestetilbud i sentrum			
5. Harstad har et bredt spekter av kultur- og idrettstilbud, samt omgivelser som er tilgjengelig for alle og som er tilrettelagt for helsefremmende aktivitet	5.1. Sikre attraktivitet, framkommelighet og sikkerhet for gående og syklende året rundt og i hele kommunen			
	5.2. Utvikle møteplasser og aktiviteter som bidrar til fellesskap, engasjement og deltakelse både i sentrum og nærmiljøene			
	5.3. Tilrettelegge og sikre friluftsområder, parker og nærmiljøanlegg for tilgjengelighet og aktivitet i hele kommunen			
	5.5. Bygge opp under en sterk frivillighetskultur			
7. Harstad er en attraktiv universitetsby som tilbyr utdanning på alle nivå, tilpasset samfunnets og næringslivets behov	7.2. Legge til rette for godt læringsmiljø samt at det tilbys relevante lærling-, praksis- og turnusplasser i Harstad, både i privat og offentlig sektor			
	7.3. Sikre at flest mulig gjennomfører videregående opplæring			
8. Harstad har et fremtidsrettet næringsliv, med god tilgang på kompetanse for morgendagens utfordringer	8.1. Jobbe for å etablere flere attraktive arbeidsplasser i Harstadregionen			

Årsmelding 2022

Hovedmål	Delmål	Indikator	Oppnådd resultat	Beskrivelse indikator
9. Harstad kommune er en attraktiv arbeidsgiver, og en aktiv pådriver for innovasjon og samskaping	9.1. Harstad kommune skal bidra til å fremme utvikling, innovasjon og entreprenørskap i utdanning og i lokalt nærings- og samfunnsliv			
	9.2. Utvikle Harstad som smartby, det vil si sikre konkurransedyktig teknisk, sosial og digital infrastruktur og god kvalitet i tjenestetilbudet			
	9.3. Harstad kommune skal gjennom samspill med brukerne tilby tilpassede og effektive tjenester av høy kvalitet	Antall klager i avvikssystem	63	
		Antall svært alvorlige og alvorlige skademeldinger for ansatte	107	
		Antall svært alvorlige og alvorlige skademeldinger for brukere (Folkehelse)	52	
	9.4. Alltid vurdere muligheter for sambruk og møteplasser, samt miljø- og klimavennlig materialvalg, ved all nybygging og vedlikehold av eksisterende bygningsmasse			

Vi har gjennom 2022 jobbet med mange ulike prosesser på organisering, struktur, forløp og kultur. De målene som er satt for de ulike prosessene har vært forankret i mål satt i kommuneplanens samfunnsdel.

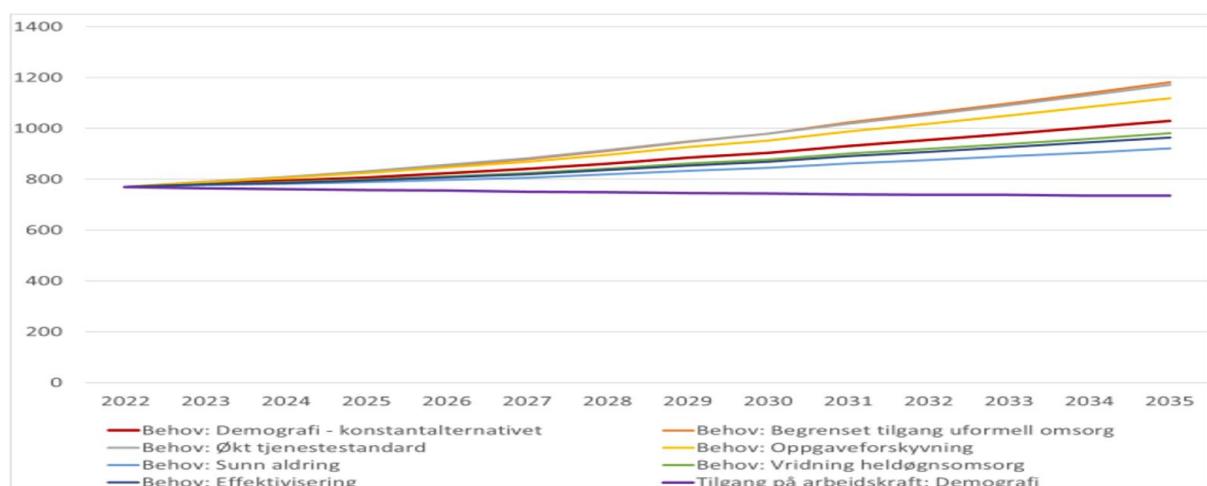
Utvikling og utfordringer

Kommunens og tjenesteområdets oppdrag er å tilby helse- og omsorgstjenester til personer som oppholder seg i kommunen for alle brukergrupper. Kommunen leverer helsetjenester i skole og helsestasjon, tjenester ved svangerskap og barselomsorg, fastlegetjeneste, hjemmetjenester og institusjonstjenester, habilitering og rehabilitering, avlastningstjenester og aktivitetstilbud, samt driver legevakt og heldøgns medisinsk akuttberedskap.

Rekruttere og beholde medarbeidere

Det har vært svært krevende å rekruttere til ledige stillinger i 2022, og dette fortsetter inn i 2023. Vi har til enhver tid vakante stillinger vi ikke får søkere til. Vakante stillinger, sykdom og ferieavvikling utfordrer driften vår, og fører til stor vaktbelastning på kritiske faggrupper. Utfordringsbildet med endring i alderssammensetning, færre yrkesaktive og betydelig økt andel eldre, er kjent. Vi har jobbet med dette i 2022, og kartlagt vårt behov for årsverk framover. I tillegg har vi vurdert hva vi faktisk vil få tilgang til.

Sammenstilling av ulike forutsetninger for framskriving av årsverksbehov og tilgang 2022-2035 i Harstad kommune.

Utskrivningsklare pasienter

År	Utskrivningsklare døgn	Justert regnskapsført utgift
2020	455	2 298 228
2021	2181	11 269 807
2022	2571	13 339 284

Vi har i 2022 hatt like store utfordringer som i 2021, med å ta imot utskrivningsklare pasienter fra sykehuset. Kommunestyret har bedt om at det opprettes inntil 9 midlertidige korttidsplasser i 2. etasje på dagens helsehus. Arbeidet med rekruttering startet i 2022, men vi har hatt svært få søkere på stillinger, og de som er rekruttert kommer fra andre tjenester i vår kommune. Dette har gitt utfordringer, for avgivende tjenestested. Det må være en viss grunnbemanning på plass, for å starte opp, men så lang har vi ikke lyktes. Vi ser nå på ulike rekrutteringstiltak og alternative turnusordninger.

I tillegg har kommunestyret besluttet at det skal bygge 150 nye heldøgns omsorgsplasser de neste årene. Dette er både for å møte behovet for langtidsplasser og å frigjøre korttidsplasser, som i dag er brukt til venteplasser for innbyggere som har fått vedtak om langtidsplass.

Gode pasientforløp, det er gjennomført opplæring i gode pasientforløp. Målet er bedre overganger i pasientforløp, og at vi sikrer helhetlige, trygge og koordinerte tjenester. Pasienten skal oppleve å være likeverdig i eget pasientforløp, og derfor er spørsmålet «hva er viktig for deg» sentralt. Pasienten er ekspert på eget liv, og tjenesten som tildeles må være basert på hva som er viktig for pasienten, og at pasienten sammen med tjenesteytere vurderer nytten av de tjenestene som gis.

Vi har jobbet med tjenstedesign på pasientforløp i hjemmesykepleien, på Helsehuset og i psykisk helse og avhengighetstjenestene.

Vi har laget en film om hjelpefella <https://www.facebook.com/watch/?v=842590543600026>

Alle sykehjemmene er blitt resertifisert som livsgledehem.

KlinObs, vi har i samarbeid med Utviklingssentret for sykehjem og hjemmetjenester igangsatt prosjekt KlinObsKommune. Prosjektet skal gi kompetente og handlekraftige ansatte som bidrar til mestring i subakutte og tidskritiske situasjoner. Vi har utdannet egne instruktører fra våre tjenester, som gir videre opplæring til andre ansatte. Hver avdeling blir utstyrt med medisinsk teknisk utstyr for måling av vitale parametere. Dette er ikke en engangshendelse som opphører ved prosjektslutt, men kontinuerlig opplæring og læring.

VIPS, startet opp i heldøgns omsorg. Dette er en metode for å implementere personsentrert omsorg gjennom ukentlige, strukturerte fagmøter som løfter frem tjenestemottakers perspektiv, og involverer hele personalgruppen. Slik blir personsentrert omsorg innarbeidet i daglige rutiner.

Det er gjennomført fagdager med tema tvang og vurdering av samtykke i enhet heldøgns omsorg.

FIT (Feedback-informerte tjenester), det er gjennomført opplæring for alle ansatte i den nye enheten Livsmestring. Dette er et verktøy hvor vi ber om tilbakemeldinger fra brukerne på om den hjelpen vi gir virker.

Bedre tverrfaglig samhandling (BTS) og bedre tverrfaglig innsats (BTI), vi har kartlagt eksisterende tjenester til barn og unge i kommunen. I tillegg har vi planlagt for BTI-undersøkelse for ansatte og samarbeidspartnere som jobber direkte og indirekte med barn og unge i kommunen. Resultatene vil bli brukt som grunnlag for opplæring i BTI-modellen og kompetansehevede tiltak. Det har vært gjort et omfattende informasjonsarbeid til utvalg, råd og ansatte. Det har vært jobbet med utvikling av samhandlingsmodellen og BTI-veileder, og det er utarbeidet egen nettside om prosjektet, [Bedre tverrfaglig samhandling - Harstad kommune](#).

Fastlegetjenesten

Vi har jobbet med å sikre fastlegetjenesten, og har i 2022 økt fastlegetjenesten med 2 hjemler fordelt på Kanebogen legesenter og Sjøkanten legesenter. Flere av fastlegene har i 2022 hatt permisjon, og dette har resultert i høy bruk av vikartjenester for å sikre drift. Det har vært høy rotasjon på vikarleger som både har gitt driftsutfordringer på legekantor, og innbyggere som har opplevd usikkerhet rundt ofte bytte av legekontakt. Harstad kommune eier og drifter nå 6 av 7 legesenter.

Investering

Boliger til innbyggere med funksjonsnedsettelse

Vi har i 2022 kartlagt hvor mange personer med funksjonsnedsettelse som er i behov av bolig. Frem mot 2027 er det kartlagt at det er behov for 50 ulike boliger til denne brukergruppen. Det er i dag 19 personer som er på venteliste for bolig. Følgende er planlagt:

10 boenheter i Gangsås Allè. Brukere som i dag bor midlertidig i omsorgsboliger i Fredlyveien 4 skal flytte hit. Det innebærer en ledig leilighet, som skal tildeles til en av de som står på venteliste. I tillegg til boliger i Gangsås alle skal det også bygges nytt dagsenter til mennesker med utviklingshemming på samme tomt.

4 boenheter i Fruhallarn, hvor de som skal bo her skal eie boligen selv.

Nytt avlastningstilbud bygges på Gangsås.

I januar 2023 ble det bekreftet fra Husbanken at vi hadde fått tilskudd til ovenstående bygg.

4 personer har søkt om heldøgns omsorgsplass, fordi deres livssituasjon har endret seg på grunn av alder og helsemessige utfordringer. Det planlegges etablering av heldøgns omsorgstilbud til eldre personer med utviklingshemning i dagens avlastningslokaler når avlastningstilbudet flyttes til øvre Gangsås.

Nytt helsehus

Kommunestyret vedtok i sak 93/22, 16. juni 2022, endelig finansiering av nytt helsehus med direkteforbindelse til UNN Harstad. Tomt ble kjøpt av UNN. Ordfører, rektor ved UiT og styreleder i UNN kunne 18. november avfyre den første salva i tomte.

Bygget skal blant annet inneholde klinisk avdeling med 30 sengeplasser, hjemmetjenesten, lege- og psykologsenter, responscenter, helsestasjon, rehabilitering, folkehelse/frisklivssentral samt kontorer og møterom for brukerorganisasjoner, forvaltning og administrasjon, samt parkeringskjeller. Bygget tilrettelegges for å ta imot studenter, og sammen med UNN og UiT blir det etablert et opplærings- og simuleringssenter.

Helsehuset skal BREEAM-sertifiseres. Det er en internasjonal standard for å sikre bærekraftig utbygging, drift og vedlikehold. Dette er det første bygget som Harstad kommune får sertifisert.

Bygget skal bygges etter godt nok-prinsippet. Bruker-rom er prioritert, kontorer skal være av en nøktern størrelse.

For å sikre god bruk av offentlige midler er følgende oppgaver tatt inn i prosjektet:

- Nye bussholdeplasser/leskur – samarbeid med Harstadpakken
- Ny universell avkjøring til UNN Harstad fra St. Olavsgate – samarbeid med UNN
- Oppgradering av vann og avløp til området – samarbeid med drift og utbygging
- Nye tilrettelagte kommunale boliger – samarbeid med bygg og eiendom
- Rehabilitering av området bak sykehuset – samarbeid med UNN
- Steinmasser til Harstad havn

Prosjektet er delt i tre faser.

E01: Riving. Fire hus på Kaarbøjordet pluss fire hus i Erikstadgata/Eineberggata ble revet i løpet av sommeren/tidlig høst. Funn av asbest i flere boliger førte til noe forsinkelse.

E02: Forberedende arbeider. Dette inkluderte heving av St. Olavsgate, bussholdeplasser, vann/avløp/data, fjernvarme, støttemur, midlertidige p-plasser og lignende. Arbeidene var delvis svært krevende på grunn av vanskelige grunnforhold, som førte til forsinkelser. Blant annet måtte det gjøres massesutskiftelser under St. Olavsgate, da denne var bygget på dårlige masser. Det var også et svært gammelt rørnett som ikke stemte med tegninger og tilgjengelig data, som til sammen påførte prosjektet store forsinkelser.

E03: Totalentreprise – bygging av helsehus med p-kjeller samt omgivelser. Detaljprosjektering startet i august, og skal være ferdig våren 2023. Utgraving startet fire uker forsinket, men entreprenøren prøver å hente inn noe av forsinkelsen. Disse arbeidene skulle etter den opprinnelige planen være ferdig i mai 2023. Når utgravingen er ferdig, blir det umiddelbart oppstart av fundamentering og reising av bygget. Planlagt ferdigstilling er sommeren 2025.

Brukerundersøkelser for 2022 var gjennomført for:

- Housing First
- Personer med nedsatt funksjonsevne (påførendeundersøkelse)

Brukernes helhetsvurdering av tjenestene på en skala fra 1-6	2018	2022
Personer med nedsatt funksjonsevne	4,7 (2017)	4,5
Housing First	(ny undersøkelse)	3,9 (skala 1-4)

Resultatene er publisert på [kommunens hjemmeside](#).

KOSTRA Nøkkeltall

Kostra-analyse

	Harstad 2021	Harstad 2022	Kostragruppe 09 uten Oslo	Landet
Befolkning				
Befolkning - Personer som bor alene, 45 år +	26,3	26,5		
Prioritet				
Helse- og omsorg nettodriftsutgifter beløp pr innb (kr) (*)	31 940	33 166	28 137	28 890
Institusjoner (f253+261) - andel av netto driftsutgifter til plo (B)	41,7 %	38,2 %	38,7 %	41,6 %
Netto driftsutg til diagnose, behandling og rehabilitering pr. innbygger (B) (*) **)	3 877	4 196	2 914	2 857

Årsmelding 2022

Netto driftsutg til forebygging, helsestasjons- og skolehelsetj. pr. innb 0-20 år (B) *) **)	3 063	2 929	3 810	3 658
Netto driftsutg til forebygging, helsestasjons- og skolehelsetj. pr. innb 0-5 år (B) *) **)	12 240	11 488	15 319	14 503
Netto driftsutgifter pr. innbygger i kroner, pleie- og omsorgstjenesten (B) *) **)	24 981	25 972	23 708	23 693
Netto driftsutgifter til aktivitetstilbud barn og unge per innbygger 6-18 år (B) *)	2 160	1 881	1 209	1 422
Netto driftsutgifter til forebyggende arbeid, helse pr. innbygger (B) *) **)	1 061	699	546	588
Netto driftsutgifter til kommunehelsetjenesten i prosent av kommunens samlede netto driftsutgifter	7,7 %	7,7 %	6,3 %	6,3 %
Netto driftsutgifter til råd, veiledning og sos.forebyggend arb. pr. innb, 20-66 år (B) *) **)	1 962	1 748	1 828	1 858
Netto driftsutgifter til tilbud til pers. med rusprobl. pr. innbyggere 20-66 år (B) *) **)	452	412	473	698
Tjenester til hjemmeboende (f254) - andel av netto driftsutgifter til plo (B)	53,1 %	56,4 %	56,2 %	53,0 %
Oppvekst og levekår				
Oppvekst og levekår - Vgs eller høyere utdanning, 30-39år	76,0			
Produktivitet				
Korrigerte brutto driftsutgifter, institusjon, pr. kommunal plass (B) *)	1 432 129	1 472 646	1 531 723	1 519 538
Netto driftsutgifter til kvalifiseringsprogrammet per bruker (B) *)	159	134	144	157
Årsverk av psykiatriske sykepleiere per 10 000 innbyggere (khelse+plo)	8,3	7,8	4,4	4,7
Dekningsgrad				
Andel av alle brukere som har omfattende bistandsbehov (B)	22,9 %	27,2 %	29,3 %	31,1 %
Andel beboere på institusjon under 67 år (B)	7,8 %	8,1 %	14,9 %	13,5 %
Andel hjemmetj.mottakere med omfattende bistandsbehov, 0-66 år (B)	12,6 %	15,0 %	17,5 %	18,7 %
Andel innbyggere 80 år og over som bruker hjemmetjenester (prosent)	35,8 %	33,1 %	28,1 %	27,9 %
Andel innbyggere 80 år og over som er beboere på institusjon	10,9 %	10,3 %	9,2 %	10,4 %
Andel mottakere med sosialhjelp som hovedinntektskilde (B)	30,3 %	24,0 %	34,1 %	36,3 %
Andel plasser i skjermet enhet for personer med demens (B)	19,4 %	34,9 %	33,4 %	29,6 %
Andelen sosialhjelpsmottakere i forhold til innbyggere i alderen 20-66 år (B) **)	3,2 %	3,7 %	4,1 %	4,3 %
Miljø				
Miljø - Fornøyd m/ lokalmiljøet. Ungdata - Litt eller svært fornøyd, andel (prosent, standardisert)	67,0			

Årsmelding 2022

Miljø, skader og ulykker - God drikkevannsforsyning	97,9			
Kvalitet				
Fysioterapitimer pr. uke pr. beboer i sykehjem (B)	0,00	0,00	0,00	0,01
Økonomi				
Brukerbetaling i institusjon i forhold til korrigerte brutto driftsutgifter (B)	13,0	12,1	11,0	11,7
Korrigerte brutto driftsutgifter per innbygger, Pleie og omsorg	26 333	28 822	25 722	25 978
Helsetilstand				
Helsetilstand - Overvekt og fedme, 17 år	26,0	24,0		
Grunnlagsdata (Nivå 3)				
Sosialhjelpsmottakere med sosialhjelp som viktigste kilde til livsopphold (antall)	133	122	5 280	41 767
Andre nøkkeltall				
Gjennomsnittlig listelengde (B)	724,2	702,5	983,8	993,8

*) Inflasjonsjustert med deflator

**) Justert for utgiftsbehov

Sykefravær

Fravær	Korttid	Langtid	Samlet fravær
Årlig sykefravær 2021	3,10 %	9,48 %	12,58 %
Årlig sykefravær 2022	3,08 %	9,93 %	13,00 %

Status sykefravær og HMS

Enhet for helse og mestring

Helse og mestring hadde et samlet fravær på 8,7 % i 2020 og 8,5 % i 2021

For 2022 hadde enheten et samlet fravær på 9,28 %, hvor langtidsfravær var 6,58 % og korttidsfravær var 2,7 %.

NAV

Enheten har et forholdsvis høyt sykefravær, som har holdt seg stabilt de siste årene på 10 %. Enheten har et godt utviklet og forankret HMS-arbeid og medbestemmelsesapparatet (MBA og AMU) deltar aktivt i utvikling av både arbeidsmiljø og HMS.

Enhet for Heldøgns omsorg

Sykefraværet har økt fra 11,4 % i 2021 til 14,5% i 2022.

Mesteparten av dette fraværet er langtidsfravær, som ikke er direkte arbeidsrelatert.

Vi erfarer at sykefravær og en utfordrende ferieavvikling har ført til merbelastning for ansatte, som igjen har gitt slitasje og fravær.

Enhet for hjemmetjeneste

Sykefraværet har økt fra 15,6 % i 2021 til 19,9 % i 2022.

Sykefravær har vært på dagsorden, og enheten har hatt et høyt fravær gjennom hele året. Hverdagen preges av dette, og det brukes mye tid fra ledere til å dekke opp ledige vakter. Årsaken til fravær er sammensatt, og skyldes flere forhold som:

- korona og andre virusrelaterte sykdommer.
- fravær knyttet til arbeidsrelaterte forhold
- alvorlig sykdom.

Enhet for bo og oppfølging

Enheten har hatt et samlet fravær på 13 % i 2022, hvor langtidsfravær var 9,93 % og korttidsfravær var 3,08 %. Årsakene er i hovedsak virusrelatert, noe er arbeidsrelatert og alvorlig sykdom hos ansatte.

Enhet for helse og mestring

Tjenesteområdebeskrivelse

Enhet for Helse og mestring har tjenester slik:

- Korttids- og rehabiliteringsavdelingen
- Hjemmebasert rehabilitering
- Legetjenester og legevakt
- Folkehelse
- Helsestasjon og skolehelsetjenesten
- Aktivitetssentrene
- Avdeling for koordinering og tildeling
- Helse og omsorg administrasjons kontor.

Status måltabell

Hovedmål	Delmål	Indikator	Oppnådd resultat	Beskrivelse indikator
----------	--------	-----------	------------------	-----------------------

1. Harstad er en trygg og inkluderende kommune med rom for alle, og der alle har mulighet for å få informasjon og aktivt medvirke i saker som angår dem

1.2. Sørge for oppdatert og samordnet informasjon om tjenestene og aktivitetstilbud – for fornøydere og et godt omdømme

1.3. Sikre Luftkvalitet: 2,4 Harstad ligger godt under landsgjennomsnitt på 4,8.

Årsmelding 2022

Hoved Delmål	Indikator	Op pnå dd res ulta t	Beskrivelse indikator
--------------	-----------	-------------------------------------	-----------------------

trygge
lokalsa
mfunn
og
prioriter
e
boområ
der med
levekårs
utfordri
nger

Reduksjon
av
finkornet
svevestøv
(fraksjon
PM2,5)

Miljø,
skader og
ulykker -
Vold,
anmeldte
tilfeller

1.4.
Likestilli
ng og
likeverd
skal
være en
selvfølg
elighet

1.6.
Skape
trygghet
for
innbygg
erne
gjenno
m godt
arbeid
med
samfunn
ssikkerh
et og
beredsk
ap

2. I
Harsta
d lever
alle
innbyg
gere et
liv
under
forhol
d som
fremm
er
verdige
het,
helse
og

2.1.
Forebyg
ge og
identifis
ere
tidlig
alle som
står i
fare for
å falle
utenfor
og gi
tett,
systema
tisk og
langsikti

Årsmelding 2022

Hoved Delmål	Indikator	Op pnå dd res ulta t	Beskrivelse indikator
--------------	-----------	-------------------------------------	-----------------------

mestri ng	g oppfølgi ng til barn, unge og familier med særlige utfordri nger		
	2.3. Bidra til at barn og unge utvikler ferdighe ter og strategi er for å mestre eget liv, og gjøre en særlig innsats for at flest mulig skal gjenno mføre videregå ende opplæri ng		
	2.4. Jobbe kontinu erlig med rusforeb yggende arbeid		
	2.5. Motvirk e sosial ulikhet og bidra til utjevnin g av levekårs forskjell er, med fokus på arbeid,		

Årsmelding 2022

Hoved Delmål	Indikator	Op pnå dd res ulta t	Beskrivelse indikator
--------------	-----------	-------------------------------------	-----------------------

boforhol
d og
kultur-
og
fritidstil
bud

2.6.	Antall	7
Utvikle	feilmedisi	
Harstad	nering	
som et	(feil	
aldersve	legemidd	
nnlig	el/styrke/	
samfunn	dose) av	
og gi	alvorlig	
flest	eller	
mulig	svært	
mulighe	alvorlig	
t til å bo	grad skal	
trygt i	reduseres	
eget		
hjem så		
lenge		
som		
mulig		

Økning i
antall
vedtak
om
hverdags
mestring

3. 3.5.
Harsta Benytte
d har variasjo
utvikle n i
t sine boligtyp
urbane er som
kvalite virkemid
ter del for
som mangfol
kompa dige
kt by nærmilj
med øer
attrakt
ive
distrikt
er og
trygge
og
mangf
oldige
nærmil
jøer

3.6.	Miljø, Støtte frivilligh et og	Ungdata gjennomføres hvert tredje år. Neste gjennomføring er i 2024. Resultat for 2021 var 67 %.
	skader og ulykker - Fornøyd	

Hoved mål	Delmål	Indikator	Op pnå dd res ulta t	Beskrivelse indikator
--------------	--------	-----------	-------------------------------------	-----------------------

utvikling m/
slag for lokalmiljø
trivsels- et.
og Ungdata
aktivitet
sskapen
de tiltak
i
nærmiljø
øene

4.
Harstad har et attraktivt og levende sentrum, kjent for tilgang på opplevelser, og med møteplasser og aktivitet et året rundt

4.2.
Sørge for mangfold av arbeidsplasser, boliger, samt handels-, service-, og tjenestetilbud i sentrum

5.
Harstad har et bredt spekter av kultur- og idretts tilbud, samt omgivelser som er tilgjengelig for alle og som er tilrettelagt for

5.1. Reduksjon i attraktiv trafikkulykker med personska mmeligh de politianm

sikkerhe eldt
t for
gående
og
syklend
e året
rundt og
i hele
kommu
nen

Årsmelding 2022

Hoved Delmål	Indikator	Op pnå dd res ultat	Beskrivelse indikator
--------------	-----------	---------------------------------	-----------------------

helsefr
emme
nde
aktivit
et

5.2. Utvikle møteplasser og aktivitet
er som bidrar til fellesskap, engasjement og deltakelse både i sentrum og nærmiljøene

Helsetilstand - Psykiske sympt./lidelser

161,0

Harstad har 161 pr. 1000 i forhold til landsgjennomsnitt på 160.

Utvikle møteplasser og aktivitet
er som bidrar til fellesskap, engasjement og deltakelse både i sentrum og nærmiljøene

Psykiske sympt./lidelser

Miljø, skader og ulykker - Ensomhet . Ungdata

27,0 %

Harstad har 27 % mot landsgjennomsnittet på 25% i hht til ungdataundersøkelse 2021.

5.3. Tilrettelegge og sikre friluftsområder, parker og nærmiljøanlegg for tilgjengelighet og aktivitet i hele kommunen

Helsetilstand - Hjerte- og karsykdom

18,1

Harstad har 18,1 % mot landsgjennomsnitt på 17,2.

Hoved Delmål Indikator Op
mål på
dd
res
ulta
t

Helsetilstand - Muskel og skjelett	År		
	Geografi	Alder	Sykdomsgruppe
	Hele landet	0-74 år	Muskel og skjelett (ekskl. brudd og skade)
			Muskel- og skjelettplager (L01-29)
			Muskel- og skjelettsykdomsdiagnoser (eks
		15-24 år	Muskel og skjelett (ekskl. brudd og skade)
			Muskel- og skjelettplager (L01-29)
			Muskel- og skjelettsykdomsdiagnoser (eks
	Troms og Finnmark	0-74 år	Muskel og skjelett (ekskl. brudd og skade)
			Muskel- og skjelettplager (L01-29)
			Muskel- og skjelettsykdomsdiagnoser (eks
		15-24 år	Muskel og skjelett (ekskl. brudd og skade)
			Muskel- og skjelettplager (L01-29)
			Muskel- og skjelettsykdomsdiagnoser (eks
	Harstad Hársttåk	0-74 år	Muskel og skjelett (ekskl. brudd og skade)
			Muskel- og skjelettplager (L01-29)
			Muskel- og skjelettsykdomsdiagnoser (eks
		15-24 år	Muskel og skjelett (ekskl. brudd og skade)
			Muskel- og skjelettplager (L01-29)
			Muskel- og skjelettsykdomsdiagnoser (eks

Tegnforklaring

- .. Manglende data
- . Lar seg ikke beregne
- : Anonymisert eller skjult av andre årsaker, se fanen DEFINISJONER
- * For muskel- og skjelettsymptomer og -diagnoser er kontakt med fysi

5.5.
Bygge
opp
under
en sterk
frivilligh
etskultu
r

7. 7.2.
Harsta Legge til
d er en rette for
attrakt godt
iv lærings
univer miljø
sitetsb samt at
y som det
tilbyr tilbys
utdann relevant

Årsmelding 2022

Hoved Delmål	Indikator	Op pnå dd res ulta t	Beskrivelse indikator
--------------	-----------	-------------------------------------	-----------------------

ing på e
alle lærling-,
nivå, praksis-
tilpass og
et turnuspl
samfu asser i
nnets Harstad,
og både i
næring privat
slivets og
behov offentlig
sektor

7.3. Minst 90
Sikre at % av
fleste elevene
mulig skal ha
gjennom fullført og
mfører bestått
videregående
videregående
ende
opplærings
opplærings
innen 5
år.

9. 9.1.
Harstad Harstad
d kommu
kommune skal
une er bidra til
en å
attraktiv fremme
iv utvikling
arbeid ,
sgiver, innovasj
og en on og
aktiv entrepr
pådriv enørska
er for p i
innova utdanni
sjon og ng og i
samsk lokalt
aping nærings
- og
samfunn
sliv

9.2.
Utvikle
Harstad
som
smartby
, det vil
si sikre
konkurr
ansedyk
tig
teknisk,
sosial og

Årsmelding 2022

Hoved Delmål	Indikator	Op pnå dd res ulta t	Beskrivelse indikator
digital infrastruktur og god kvalitet i tjenestetilbudet			
9.3. Harstad kommune skal gjennom samspill med brukerne tilpasse de og effektive tjenester av høy kvalitet	Antall klager i avvikssystem	6	
	Antall svært alvorlige og alvorlige skademeldinger for ansatte	16	Største delen av avvikene er koblet opp i mot trussel fra tjenestemottaker og da spesielt i Rus og avhengighetstjenesten. Det er noen meldinger om skade på ansatte i forbindelse med utførelse av jobb. Avvik er fulgt opp i henhold til rutiner. Vi ser også en øking i trusler rettet mot fastleger og legekontor.
	Antall svært alvorlige og alvorlige skademeldinger for brukere (Folkehelse)	9	Avvik knyttes i stor grad opp mot fall av pasienter på helsehuset. Det er to avvik knyttet opp mot beboere som oppsøker andre pasientrom i løpet av natten. Ellers er det knyttet opp mot organisatoriske utfordringer, som ikke har gitt skade, men som kunne ha gitt skade.
	Brukernes opplevelse av trygghet (Brukerundersøkelser)		Ingen brukerundersøkelser i enheten for 2022.
9.4. Alltid vurdere muligheter for sambruk og			

Hoved Delmål	Indikator	Op pnå dd res ulta t	Beskrivelse indikator
--------------	-----------	-------------------------------------	-----------------------

møtepla
sser,
samt
miljø-
og
klimave
nnlig
material
valg,
ved all
nybyggi
ng og
vedlikeh
old av
eksister
ende
bygning
smasse

Helse og mestring har jevnlig gjennomført hms og kvalitetsutvalg på enhetsnivå. Det er gjennomført kvalitetsutvalg 10 ganger og HMS møte 4 ganger. I tillegg utføres det hms og kvalitetsutvalg lokalt i de forskjellige avdelingene.

Tjenesteområdebeskrivelse

Målet til tjenesten er å bidra til at flere kommer i arbeid, inkludering og bedring av levekårene for de som er vanskeligst stilte. Situasjonen på arbeidsmarkedet er forbedret seg betraktelig og det er et stort behov for arbeidskraft i vår region. Spesielt er det mangel på arbeidstakere med fagbrev.

Unge, minoritetsspråklige og langtidsledige er prioriterte målgrupper for oppfølging og det satset mye på å kvalifisere og bidra til at personer i målgruppen inkluderes i arbeidslivet.

Utvikling og utfordringer

Lov om sosiale tjenester i NAV og utvikling av tjenesten

De sosiale tjenestene skal utvikles med fokus på unge, og helhetlig oppfølging av familier med sammensatte og komplekse problemer, og i samarbeid med andre tjenester i kommunen. Enheten skal samarbeide og bidra til bedre tverrfaglig innsats (BTI).

Kvalifiseringsprogrammet (KVP) skal bidra til at personer i yrkesaktiv alder med vesentlig nedsatt arbeids- og inntektsevne, og begrensede inntektsevner, får styrket sin mulighet for å kunne delta i arbeidslivet.

Arbeidsrettet aktivitetsplikt for mottakere av økonomisk sosialhjelp

Stortinget har vedtatt at det skal stilles vilkår om arbeidsrettet aktivitet for å få økonomisk stønad. Formålet med vilkår om aktivitet er rettet mot å styrke den enkeltes mulighet for å komme i arbeid og bli selvforsørget. Aktivitetene som tilbys skal være individuelt tilpasset behov og funksjonsnivå til den enkelte.

Jobbhuset, som kommunal lavterskel arbeidsrettet aktivitetstiltak, er forsterket og utviklet som et arbeidsinkluderings tilbud i Harstad kommunen. Det etableres som et samarbeid mellom personalkontoret i kommunen og NAV-kontoret, og skal både være en møteplass for ungdom og et «mini arbeidslag».

Status måltabell

Hovedmål	Delmål	Indikator	Oppnådd resultat	Beskrivelse indikator
1. Harstad er en trygg og inkluderende kommune med rom for alle, og der alle har mulighet for å få informasjon og aktivt medvirke i saker som angår dem	1.1. Utvikle Harstadsamfunnet gjennom medvirkning og dialog med innbyggere og næringsliv			
	1.2. Sørge for oppdatert og samordnet informasjon om tjeneste- og aktivitetstilbud – for fornøyde innbyggere og et godt omdømme			
	1.4. Likestilling og likeverd skal være en selvfølgelighet			
	1.6. Skape trygghet for innbyggerne gjennom godt arbeid med samfunnssikkerhet og beredskap			
2. I Harstad lever alle innbyggere et liv under forhold som fremmer verdighet, helse og mestring	2.1. Forebygge og identifisere tidlig alle som står i fare for å falle utenfor og gi tett, systematisk og langsiktig oppfølging til barn, unge og familier med særlige utfordringer	Reduksjon i andel unge som har mottatt økonomisk sosialhjelp	26,7 %	En nedgang fra 2021, hvor det var 27,9 unge under 30 år som mottok sosialhjelp. I NAV Sør-Troms er det en egen ungdomsavdeling som skal følge opp de unge under 30 år, og bidra til at de kommer i arbeid og/eller utdanning, og er kortvarig på sosialhjelp. Vi har Jobbhuset som er et lavterskel arbeidsrettet aktivitetstiltak, rettet mot unge under 30 år, som mottar økonomisk sosialhjelp, som skal bidra til å avklare, kartlegge, gi karriereveiledning, økonomisk råd og veiledning, for å forebygge at unge skal bli langtidsmottakere av sosialhjelp. Kontoret har prosjektmidler fra Statsforvalteren som er rettet mot økonomisk råd og veiledning mot ungdom. I tillegg har ungdomsavdelingen en utdanningsveileder og ungdomskoordinator som skal bidra til økt samarbeid med videregående skole for å bidra til at unge tar utdanning. Kontoret har også IPS Ung (individuell jobbstøtte ung) som skal bidra til økt samarbeid med psykisk helsetjenesten/spesialisthelsetjenesten, utdanningssektoren og NAV-kontoret for å bidra til at unge som sliter psykisk

Årsmelding 2022

Hovedmål	Delmål	Indikator	Oppnådd resultat	Beskrivelse indikator
				skal klare å gjennomføre utdanning eller kommer i arbeid.
		Økning i andel saker der økonomisk rådgivning og/eller gjeldsrådgivning er gitt – og som ikke utløser sosial stønad (NAV)	89,0 %	En reduksjon fra 2021 da det var 95,55 % som ikke mottok sosialhjelp der økonomisk rådgivning og/eller gjeldsrådgivning var gitt. Dette blir et øyeblikksbilde, da sosialstønad kan ha blitt gitt på et senere tidspunkt. Noen får redusert sosialhjelpsyttelsen ved at de får lavere trekk på sin inntekt.
	2.4. Jobbe kontinuerlig med rusforebyggende arbeid			
	2.5. Motvirke sosial ulikhet og bidra til utjevning av levekårsforskjeller, med fokus på arbeid, boforhold og kultur- og fritidstilbud	Mer enn 30 deltakere i kvalifiseringsprogram (KVP)	38	38 deltakere i KVP, hvor av 23 var bosatte flyktninger, en økning fra 2021 da det pr pr 31.12.21 var 25 aktive deltakere i KVP. Dette er ressurskrevende brukere å følge opp, krever helhetlig og tett oppfølging, og den største andelen er bosatte flyktninger.
		Mer enn 75 % av deltakere i KVP går over til jobb (inkl. jobb med lønnstilskudd)/ utdanning/ andre tiltak inkl. andre ytelser i NAV	100,0 %	I 2022 ble 8 av 38 deltakere avsluttet i KVP, hvor alle 8 gikk over til jobb/utdanning/andre tiltak eller ytelser fra NAV. En økning fra 2021 da det var 93 % som gikk over til jobb/utdanning/andre tiltak eller ytelser i NAV.
		Nedgang i gjennomsnittlig stønadslengde (mnd) på økonomisk sosialhjelp. Skal ikke overstige 4 mnd.	3,6	En økning fra 2021 da det var 3,1 i gjennomsnittlig stønadslengde. En viktig forklaring er bosatte flyktninger som ikke har rettigheter i folketrygden, og som får "flat" sosialhjelp. I tillegg er det mange som mottar supplerende sosialhjelp, samtidig som de har en annen ytelse. Det er som nevnt bosatt mange flyktninger som ikke har krav på en statlig ytelse som derfor må leve på økonomisk sosialhjelp, enten som "uføretrygd" pga. helseproblemer eller "alderspensjon" da de pga. alder ikke skal i introduksjonsprogrammet, og ikke har rettigheter etter folketrygden til alderspensjon. Vi erfarer at dette er en utfordring som er økende, og bidrar dermed til økt stønadslengde.

Hovedmål	Delmål	Indikator	Oppnådd resultat	Beskrivelse indikator
		Reduksjon i andel som har mottatt økonomisk sosialhjelp	26,0 %	Økt sosialhjelp Generelt ser vi at det er flere som søker sosialhjelp, og det har vært en økning på 26,24 % fra 2021. Nå søker også personer som i utgangspunktet skulle klare seg selv på egen inntekt, pensjon ol. I tillegg opplever vi en økt andel bosatte flyktninger som søker sosialhjelp, og at mange har omfattende oppfølgings- og avklaringsbehov. Vi erfarer at de søknadene vi får og skal behandle, blir mer kompliserte og tidkrevende, og at vi betaler ut større beløp til enkeltpersoner og familier sammenlignet med tidligere år. Det største økningen gjelder desidert Distrikt flyktning (som gjelder bosatte flyktninger i kommunen). Her ser vi en dobling sammenlignet med 2021, og den største økningen er personer med østeuropeiske navn, noe vi da forutsetter er ukrainske flyktninger (88 personer). Når det gjelder utbetaling sosialhjelp viser det over en dobling fra året før. I tillegg til økt antall søkere er det økte utbetalinger pr person og familier. Årsaken til økte utbetalinger pr familie/søker er på grunn av økte utgifter (renter, husleie, strøm, drivstoff og mat). Vi kan konkludere med at vi er blitt rausere på sosialhjelp pga. prisøkning, men også på grunn av at vi ikke har kapasitet til å veilede og behandle søknadene lite grundig og kvalitativt som vi bør gjøre på grunn av ressursene ikke står i sammenheng med økning på søkere og søknader. Barns beste En annen problemstilling som er blitt tydeligere og som Statsforvalteren nå har varslet tilsyn om er «barns beste». I lov om sosiale tjenester i NAV skal det tas ekstra hensyn til barns beste og det er kommet en veileder som krever at NAV-kontoret skal gjennomføre grundig kartlegging av barnas situasjon i familien (barnas sosiale og helsemessig situasjon, familiens nettverk, barnas skolesituasjon, behov for klær og utstyr, fritidsaktiviteter, internett og mobilabonnement, og andre særlig forhold), og koordinere opp mot andre tjenester. Det er en positiv utvikling, men også en utvikling som er ekstra

Årsmelding 2022

Hovedmål	Delmål	Indikator	Oppnådd resultat	Beskrivelse indikator
				arbeids- og ressurskrevende for veiledere og saksbehandlerne.
		Reduksjon i antall sosialhjelpsmottakere med sosialhjelp som viktigste kilde til livsopphold	174	Sammenlignet med 2021 har det vært en økning, fra 148 til 174 i 2022, av personer som mottok sosialhjelp som livsopphold. Den store økningen kan være ukrainere som er avsluttet i introduksjonsprogrammet, eller andre som ikke har krav på statlige ytelser.
9. Harstad kommune er en attraktiv arbeidsgiver, og en aktiv pådriver for innovasjon og samskaping	9.3. Harstad kommune skal gjennom samspill med brukerne tilby tilpassede og effektive tjenester av høy kvalitet	Antall klager i avvikssystem	15	Gjelder serviceklager sendt inn via NAV sitt system for serviceklager. Serviceklagene behandles etter retningslinjer i NAV
		Antall svært alvorlige og alvorlige skademeldinger for ansatte	0	
		Antall svært alvorlige og alvorlige skademeldinger for brukere (Folkehelse)	0	
		Brukertilfredshet – kvalitet på tjenestene: "Jeg får den servicen jeg trenger fra NAV-kontoret"	0	NAV sine brukerundersøkelser har ikke vært gjennomført siden 2020, da pandemien kom. Vi har enda ikke noe melding om når det skal gjeninnføres.
		Mer enn 90 % av sosialsakene skal være behandlete og opplyste innen 14 dager	74,2 %	Sammenlignet med 2021 er det en økning. I 2021 var det 73,6 % av sakene som var behandlet innen 14 dager. Vi ser en utvikling med lengre saksbehandlingstid på bakgrunn av økt antall saker, mer kompliserte saker og mer utfordrende å få inn dokumentasjon. Vi antar at saksbehandlingstiden vil øke i løpet av 2023 hvis vi ikke får tilført ekstra ressurser innen fagområdet.

KOSTRA Nøkkeltall

Kostra-analyse

	Harstad 2021	Harstad 2022	Kostragruppe 09	Landet uten Oslo
Prioritet				
Netto driftsutgifter til råd, veiledning og sos.forebyggend arb. pr. innb, 20-66 år (B) *) **)	1 962	1 748	1 828	1 858
Produktivitet				
Netto driftsutgifter til kvalifiseringsprogrammet per bruker (B) *)	159	134	144	157
Dekningsgrad				
Andel mottakere med sosialhjelp som hovedinntektskilde (B)	30,3 %	24,0 %	34,1 %	36,3 %
Andelen sosialhjelpsmottakere i forhold til innbyggere i alderen 20-66 år (B) **)	3,2 %	3,7 %	4,1 %	4,3 %
Grunnlagsdata (Nivå 3)				
Sosialhjelpsmottakere med sosialhjelp som viktigste kilde til livsopphold (antall)	133	122	5 280	41 767

*) Inflasjonsjustert med deflator

**) Justert for utgiftsbehov

Netto driftsutgifter til sosialtjenesten pr. innbygger er økt i Harstad med 9,6% fra 2021 til 2022.

Antall sosialhjelpsmottakere med sosialhjelp som viktigste kilde til livsopphold er redusert med 8,3%.

Enhet for Heldøgns omsorg

Tjenesteområdebeskrivelse

Heldøgns omsorg:

Heldøgns omsorg er leverandør av tjenester til 5 sykehjem (181 sykehjemsplasser), 2 omsorgsboligsentre, hjemmetjeneste i Øyrikt og Sørbygda. Vi har pr. i dag også dagtilbud for hjemmeboende eldre. Vi er opptatt av personsentrert omsorg, livsglede og kontinuerlig forbedring og alle våre avdelinger (9 avdelinger) jobber etter metoden i sertifiseringsordningen i livsgledehem.

Sykehjem:

Gi personer med behov for heldøgns pleie og omsorg nødvendig og forsvarlig helsehjelp. Sikre at grunnleggende og psykososiale behov dekkes. Tilrettelegge for hverdagsmestring. Vedlikeholde og/eller

forbedre fysiske, psykiske eller sosiale ferdigheter og bidra til mestring av eget liv. Vi tilbyr midlertidig/tidsbegrenset opphold og langtidsopphold.

Heldøgns omsorgstilbud (Olavsgården og Bergeng bosentre):

De som bor i bolig med heldøgns omsorg får bo i omgivelser som er tilrettelagt for deres spesielle behov, og de får pleie og omsorg av helsepersonell med nødvendig kompetanse. Boligene har fast, stasjonær bemanning som skal sikre stabilitet og trygghet for de som bor der. Tjenester tildeles ut fra individuell vurdering.

Status måltabell

Hovedmål	Delmål	Indikator	Oppnådd resultat	Beskrivelse indikator
1. Harstad er en trygg og inkluderende kommune med rom for alle, og der alle har mulighet for å få informasjon og aktivt medvirke i saker som angår dem	1.1. Utvikle Harstadsamfunnet gjennom medvirkning og dialog med innbyggere og næringsliv			
	1.2. Sørge for oppdatert og samordnet informasjon om tjeneste- og aktivitetstilbud – for fornøye innbyggere og et godt omdømme			
	1.3. Sikre trygge lokalsamfunn og prioritere boområder med levekårsutfordringer			
	1.4. Likestilling og likeverd skal være en selvfølgelighet			
	1.6. Skape trygghet for innbyggerne gjennom godt arbeid med samfunnssikkerhet og beredskap			
2. I Harstad lever alle innbyggere et liv under forhold som fremmer verdighet, helse og mestring	2.1. Forebygge og identifisere tidlig alle som står i fare for å falle utenfor og gi tett, systematisk og langsiktig oppfølging til barn, unge og familier med særlige utfordringer			
	2.3. Bidra til at barn og unge utvikler ferdigheter og strategier for å mestre eget liv, og gjøre en særlig innsats for at flest mulig skal gjennomføre videregående opplæring			
	2.4. Jobbe kontinuerlig med rusforebyggende arbeid			
	2.5. Motvirke sosial ulikhet og bidra til utjevning av levekårsforskjeller, med fokus på arbeid, boforhold og kultur- og fritidstilbud			
	2.6. Utvikle Harstad som et aldersvennlig samfunn og gi flest mulig mulighet til å bo trygt i eget hjem så lenge som mulig	Antall feilmedisinering (feil legemiddel/styrke/dose) av alvorlig eller svært alvorlig grad skal reduseres	5	Heldøgns omsorg har 5 medisinalavvik som er alvorlig/svært alvorlig. Tiltak som er gjort i enheten er: Legemiddelavvik registreres på forbedringstavler og gjennomgås på HMS møte og i personalmøte

Årsmelding 2022

Hovedmål	Delmål	Indikator	Oppnådd resultat	Beskrivelse indikator
				på avdeling og enhetsnivå. Avviket tas opp med vedkommende som har gjort feil. Vi har årlig gjennomgang av prosedyre for legemiddelhåndtering.
		Antall livsgledehem etter resertifisering vår 2020	7	Alle 5 sykehjem og 2 bosenter er sertifisert livsgledehem
		Reduksjon i antall fall med skader i sykehjem og bolig med heldøgns omsorg	135	Reduksjon i antall fall med skade i forhold til 2021. Alle fallavvik tas opp i personalmøter, kvalitetsutvalg og helt opp på enhetsnivå og ledermøte. Alle beboerne blir kartlagt med vurderingsverktøy for fall og skal ha egne tiltaksplaner som inneholder forebyggende tiltak. Vi bruker bevegelsessensorer, matter etc. som en av de forebyggende tiltakene. Vi ser allikevel at det er en liten andel av beboerne som står for en større del av fallene. Flere av disse beboerne har kognitiv svikt eller andre utfordringer i fht. orienteringsevne eller hukommelse som gjør at de kan reise seg eller forflytte seg uten at deres helsetilstand tilsier at det er mulig. Tjenesten vurderer at registrering av fall hører hjemme i fagdokumentasjon Profil. Fall vil alltid være en del av risikobilde i en sykehjemsavdeling. Det viktigste vil alltid være hvordan vi dokumentere hvilke tiltak som er iverksatt hos den enkelte beboer for å forebygge og redusere antall fall.
3. Harstad har utviklet sine urbane kvaliteter som kompakt by med attraktive distrikter og trygge og mangfoldige nærmiljøer	3.5. Benytte variasjon i boligtyper som virkemiddel for mangfoldige nærmiljøer			
4. Harstad har et attraktivt og	4.2. Sørge for mangfold av arbeidsplasser, boliger, samt			

Årsmelding 2022

Hovedmål	Delmål	Indikator	Oppnådd resultat	Beskrivelse indikator
levende sentrum, kjent for tilgang på opplevelser, og med møteplasser og aktivitet året rundt 5. Harstad har et bredt spekter av kultur- og idrettstilbud, samt omgivelser som er tilgjengelig for alle og som er tilrettelagt for helsefremmende aktivitet	handels-, service-, og tjenestetilbud i sentrum			
	5.1. Sikre attraktivitet, framkommelighet og sikkerhet for gående og syklende året rundt og i hele kommunen			
	5.2. Utvikle møteplasser og aktiviteter som bidrar til fellesskap, engasjement og deltakelse både i sentrum og nærmiljøene			
	5.3. Tilrettelegge og sikre friluftsområder, parker og nærmiljøanlegg for tilgjengelighet og aktivitet i hele kommunen			
	5.5. Bygge opp under en sterk frivillighetskultur			
7. Harstad er en attraktiv universitetsby som tilbyr utdanning på alle nivå, tilpasset samfunnets og næringslivets behov	7.2. Legge til rette for godt læringsmiljø samt at det tilbys relevante lærling-, praksis- og turnusplasser i Harstad, både i privat og offentlig sektor			
	7.3. Sikre at flest mulig gjennomfører videregående opplæring			
9. Harstad kommune er en attraktiv arbeidsgiver, og en aktiv pådriver for innovasjon og samskaping	9.1. Harstad kommune skal bidra til å fremme utvikling, innovasjon og entreprenørskap i utdanning og i lokalt nærings- og samfunnsliv			
	9.2. Utvikle Harstad som smartby, det vil si sikre konkurransedyktig teknisk, sosial og digital infrastruktur og god kvalitet i tjenestetilbudet			
	9.3. Harstad kommune skal gjennom samspill med brukerne tilby tilpassede og	Antall klager i avvikssystem	19	3 av disse 19 avvikene er vurdert som alvorlig. Men ingen av avvikene medførte pasientskade.

Årsmelding 2022

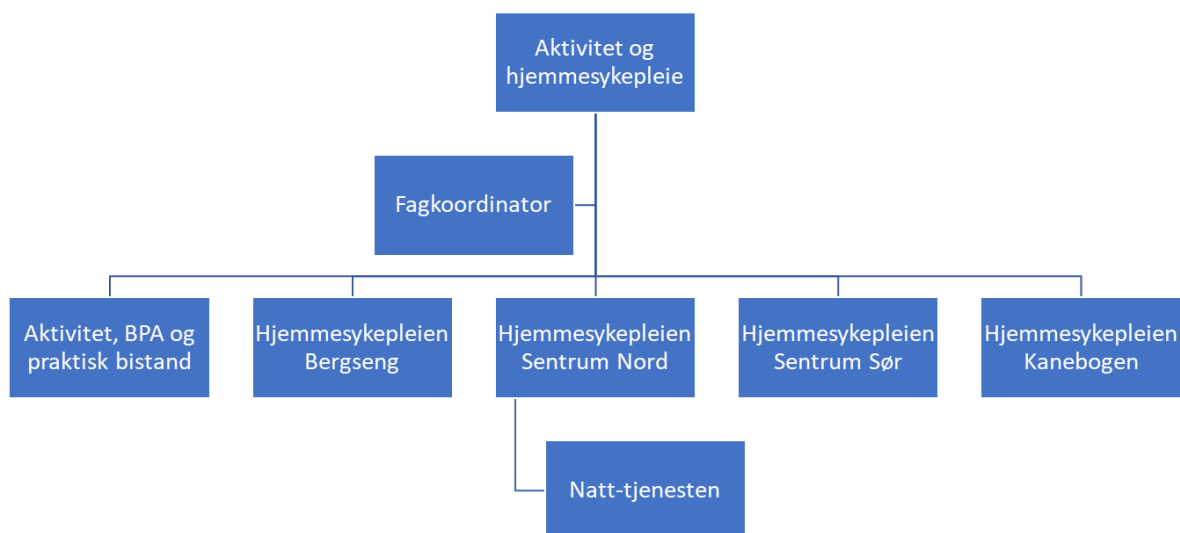
Hovedmål	Delmål	Indikator	Oppnådd resultat	Beskrivelse indikator
		effektive tjenester av høy kvalitet		Alle avvik er gjennomgått av avdelingsleder sammen med berørte parter.
		Antall svært alvorlige og alvorlige skademeldinger for ansatte	23	Reduksjon av antall skademeldinger hos ansatte fra 2021. Som tidligere år skyldes flere av disse skademeldingene utagerende brukere. Mange av disse hendelsene kommer akutt og personalet opplever det som belastende. I noen tilfeller kan det være vanskelig å finne tiltak som kan redusere utageringen. Vi vil i løpet av 2023 ha implementert en ny fagmetode, VIPS, som har fokus på personsentrert omsorg og tar tak i aktuelle daglige problemstillinger. De ansatte har tidligere gjennomgått kurs i KS-læring som omhandler vold og trusler og hvordan vi skal håndtere utagering og komme seg ut av voldssituasjoner(nærkontaktregler) når dette er påkrevd.
		Antall svært alvorlige og alvorlige skademeldinger for brukere (Folkehelse)	9	Reduksjon antall skademelding på beboere fra 2021. Ved gjennomgang av skademeldinger ser vi at ingen av beboerne er fysisk skadet, men har vært utsatt for helsefare og/eller psykisk belastning
		9.4. Alltid vurdere muligheter for sambruk og møteplasser, samt miljø- og klimavennlig materialvalg, ved all nybygging og vedlikehold av eksisterende bygningsmasse		

Enhet for hjemmetjeneste

Tjenesteområdebeskrivelse

Enhet Hjemmetjenester besto i 2022 av hjemmesykepleie 24/7, psykisk helse, praktisk bistand og felleskjøkken. I tillegg hadde enheten ansvar for oppfølging av brukerstyrt personlig assistent, omsorgslønn og støttekontakter. Enheten har også hatt ansvar for kreftkoordinator, demenskoordinator og hukommelsesteam.

I uke 17 (2023) iverksettes ny organisering, enhet aktivitet og hjemmesykepleie:

Status måltabell

Hovedmål	Delmål	Indikator	Oppnådd resultat	Beskrivelse indikator
1. Harstad er en trygg og inkluderende kommune med rom for alle, og der alle har mulighet for å få informasjon og aktivt medvirke i saker som angår dem	1.1. Utvikle Harstadsamfunnet gjennom medvirkning og dialog med innbyggere og næringsliv			
	1.2. Sørge for oppdatert og samordnet informasjon om tjeneste- og aktivitetstilbud – for fornøye innbyggere og et godt omdømme			
	1.3. Sikre trygge lokalsamfunn og prioritere boområder med levekårsutfordringer			
	1.4. Likestilling og likeverd skal være en selvfølgelighet			
	1.6. Skape trygghet for innbyggerne gjennom godt arbeid med samfunnssikkerhet og beredskap			
2. I Harstad lever alle innbyggere et liv under forhold som fremmer verdighet, helse og mestring	2.1. Forebygge og identifisere tidlig alle som står i fare for å falle utenfor og gi tett, systematisk og langsiktig oppfølging til barn, unge og familier med særlige utfordringer			
	2.3. Bidra til at barn og unge utvikler ferdigheter og strategier for å mestre eget liv, og gjøre en særlig innsats for at flest mulig skal gjennomføre videregående opplæring			
	2.4. Jobbe kontinuerlig med rusforebyggende arbeid			
	2.5. Motvirke sosial ulikhet og bidra til utjevning av levekårsforskjeller, med fokus på arbeid, boforhold og kultur- og fritidstilbud			
	2.6. Utvikle Harstad som et aldersvennlig samfunn og gi flest mulig mulighet til å bo trygt i eget hjem så lenge som mulig	Andel av totale avdelinger som har innført sjekklister for mottak og oppfølging av pasienter	3	Sjekkliste Gode pasientforløp for mottak og oppfølging er ivarettatt under modellen ny modell for tildeling av tjenesten. Alle 3 somatiske avdelinger med ansatte har fått innføring i sjekklisten via egne

Årsmelding 2022

Hovedmål	Delmål	Indikator	Oppnådd resultat	Beskrivelse indikator
				kursdager. Gjelder avdeling nord, sentrum og Kanebogen. Avd.psykisk helse har utarbeid egen sjekkliste under ny modell for tildeling av tjenesten som de følger. Kurs gjennomført med følgende tema: • Gode pasientforløp • Dokumentasjon i Profil • Erfaring og gevinst ved bruk av sjekkliste • Brukermedvirkning • Evaluering Avdeling Kanebogen var med som pilotavdeling under KS prosjektet gode pasientforløp i 2017/2018. 2019 ønsket enheten at alle avdelinger skulle ta i bruk sjekklisen. For å gjennomføre dette var det Planlagt utrulling under prosjektmidler "God og riktig dokumentasjon i pasientforløp ved bruk av forbedringsmetoder". Forbedringsprosjektet skulle starte med avdeling nord for så videre i de øvrige somatiske avdelinger. Dette forbedringsarbeidet ble utsatt grunnet Corona og ved oppstart av prosjektet ny modell ble gode pasientforløp innlemmet i dette prosjektet. Underveis i implementeringen av ny modell for tildeling av tjenesten viste det seg at gode pasientforløp ikke var implementert slik som ønsket. Ny modell ble justert for hjemmesykepleien. I justeringen skulle det sikres bruk av sjekkliste gode pasientforløp. 2023 må det sikres at sjekklisen implementeres og tas i bruk.

Årsmelding 2022

Hovedmål	Delmål	Indikator	Oppnådd resultat	Beskrivelse indikator
		Antall feilmedisinering (feil legemiddel/styrke/dose) av alvorlig eller svært alvorlig grad skal reduseres	12	Alle 12 feilmedisinavvik er registrert som alvorlig. Avvikene handler om at pasienter enten ikke fått legemidler til riktig tid eller riktig dose. Pleiere har rettet opp i avviket ved oppdagelsen, men har belyst den uønskede hendelsen gjennom registrering av avvik. Enheten har jobbet med å forbedre avvikbehandling, både knyttet til når den ansatte registrere avviket til utførelsen av behandling av avvik. Forbedringen går både på at saksbehandler får ferdigbehandle avvik, til at ansatte ved registrering av avvik får inn riktige og viktige opplysninger, samt kommer med gode forbedringforslag der det er mulig. Dette er kontinuerlig forbedringsarbeid i enheten.
3. Harstad har utviklet sine urbane kvaliteter som kompakt by med attraktive distrikter og trygge og mangfoldige nærmiljøer	3.5. Benytte variasjon i boligtyper som virkemiddel for mangfoldige nærmiljøer			
4. Harstad har et attraktivt og levende sentrum, kjent for tilgang på opplevelser, og med møteplasser og aktivitet året rundt	4.2. Sørge for mangfold av arbeidsplasser, boliger, samt handels-, service-, og tjenestetilbud i sentrum			
5. Harstad har et bredt spekter av kultur- og idrettstilbud, samt omgivelser som er	5.1. Sikre attraktivitet, framkommelighet og sikkerhet for gående og syklende året rundt og i hele kommunen			

Årsmelding 2022

Hovedmål	Delmål	Indikator	Oppnådd resultat	Beskrivelse indikator
tilgjengelig for alle og som er tilrettelagt for helsefremmende aktivitet	5.2. Utvikle møteplasser og aktiviteter som bidrar til fellesskap, engasjement og deltakelse både i sentrum og nærmiljøene			
	5.3. Tilrettelegge og sikre friluftsområder, parker og nærmiljøanlegg for tilgjengelighet og aktivitet i hele kommunen			
	5.5. Bygge opp under en sterk frivillighetskultur			
7. Harstad er en attraktiv universitetsby som tilbyr utdanning på alle nivå, tilpasset samfunnets og næringslivets behov	7.2. Legge til rette for godt læringsmiljø samt at det tilbys relevante lærling-, praksis- og turnusplasser i Harstad, både i privat og offentlig sektor			
	7.3. Sikre at flest mulig gjennomfører videregående opplæring			
9. Harstad kommune er en attraktiv arbeidsgiver, og en aktiv pådriver for innovasjon og samskaping	9.1. Harstad kommune skal bidra til å fremme utvikling, innovasjon og entreprenørskap i utdanning og i lokalt nærings- og samfunnsliv			
	9.2. Utvikle Harstad som smartby, det vil si sikre konkurransedyktig teknisk, sosial og digital infrastruktur og god kvalitet i tjenestetilbudet			
	9.3. Harstad kommune skal gjennom samspill med brukerne tilby tilpassede og effektive tjenester av høy kvalitet	Antall klager i avvikssystem	32	Enheten setter pris på tilbakemeldinger fra innbyggere og pårørende om tjenesten som utføres. Det er gjennom tilbakemeldinger vi kan skape en god dialog, samspill og forbedringer knyttet til tjenesten. Registrerte klager i avvikssystemet er muntlig tilbakemeldinger som er kommunisert til ansatte i tjenesten. Stort sett blir klager og løsninger ivaretatt av avdelingene selv. Leder kobler

Årsmelding 2022

Hovedmål	Delmål	Indikator	Oppnådd resultat	Beskrivelse indikator
				også inn enhetsleder og andre samarbeidspartnere når det er behov.
		Antall svært alvorlige og alvorlige skademeldinger for ansatte	32	Antallet avvik som knyttes til antall skademeldinger er hendelser som er registrert under kategorien ansatt skades, utsettes for helsefare eller fysisk/psykisk belastning (HMS -avvik) Avvikene kryss-kategoriseres gjerne med flere beskrivende kategorier som utagerende eller krenkende adferd, manglende kvalitet, -ventetid og tjenestelevering, eller andre uønskede hendelser. Dette betyr at ikke alle avvik har det vært nødvendig å registrert skademelding. Den uønskede hendelsen følges opp av leder. Enkelte avvik handler om samme situasjon som er pågående over tid, men som er under pågående dialog og behandling.
		Antall svært alvorlige og alvorlige skademeldinger for brukere (Folkehelse)	20	Rapporten sier 20, ved gjennomgang er det registrert 16 ved avd Kanebogen og 3 ved avd sentrum. Det siste avviket er registrert ved avd Sørvik som er tilhørende enhet for heldøgns omsorg. Hendelser som er registrert handler enten om uforsvarlig forflytning og/eller manglende hjelpemidler, manglende oppfølging (ikke gitt hjemmesykepleie eller andre tjenester), forskyvning av arbeidsoppgaver grunnet redusert tilgjengelig ressurser, eller at antall tilgjengelig ressurser ikke er i samsvar med antall oppgaver som skal utføres. De ulike hendelsen handler like mye om at tjenestemottaker utsettes for

Hovedmål	Delmål	Indikator	Oppnådd resultat	Beskrivelse indikator
				helsefare eller fysisk/psykisk belastning som fysisk skade.
	9.4. Alltid vurdere muligheter for sambruk og møteplasser, samt miljø- og klimavennlig materialvalg, ved all nybygging og vedlikehold av eksisterende bygningsmasse			

Enhet for bo og oppfølging

Tjenesteområdebeskrivelse

Enhet for Bo og oppfølging gir tjenester i bofellesskap og i selvstendige boliger til mennesker med ulike utfordringer og eller funksjonsnedsettelse.

Det gis heldøgns tjenester etter vedtak.

I enheten er det også:

- Dagtilbud/ Arbeid til funksjonsnedsatte
- avlastningsinstitusjon for barn 0-18 år.
- Nettverk og Fritidskoordinatorer: Administrerer helse- og omsorgstjenestene støttekontakt, avlastning, omsorgsstønad og BPA. Følger opp brukere, pårørende og tjenesteytere.
- Foyer: Ett sekundærforebyggende botilbud med oppfølging for unge i alderen 16-25 år. Har 8 plasser.

Status måltabell

Hovedmål	Delmål	Indikator	Oppnådd resultat	Beskrivelse indikator
1. Harstad er en trygg og inkluderende kommune med rom for alle, og der alle har mulighet for å få informasjon og aktivt medvirke i saker som angår dem	1.1. Utvikle Harstadsamfunnet gjennom medvirkning og dialog med innbyggere og næringsliv			
	1.2. Sørge for oppdatert og samordnet informasjon om tjeneste- og aktivitetstilbud – for fornøye innbyggere og et godt omdømme			
	1.3. Sikre trygge lokalsamfunn og prioritere boområder med levekårsutfordringer			
	1.4. Likestilling og likeverd skal være en selvfølgelighet			
	1.6. Skape trygghet for innbyggerne gjennom godt arbeid med samfunnssikkerhet og beredskap			
2. I Harstad lever alle innbyggere et liv under forhold som fremmer verdighet, helse og mestring	2.1. Forebygge og identifisere tidlig alle som står i fare for å falle utenfor og gi tett, systematisk og langsiktig oppfølging til barn, unge og familier med særlige utfordringer	Alle brukere skal ha gjennomført «hva er viktig for deg» samtale	74	74,8 % av enhetens brukere/pasienter har fått samtalen. Det skal jobbes videre med de som ikke har mottatt en slik samtale.
		Alle brukere skal ha oppdatert sammenfatning	80	80,3% har oppdatert sammenfatning i profil.
		Alle brukere skal ha utarbeidet ett hovedmål	75	74,8 % har utarbeidet hovedmål
	2.3. Bidra til at barn og unge utvikler ferdigheter og strategier for å mestre eget liv, og gjøre en særlig innsats for at flest mulig skal gjennomføre videregående opplæring			
	2.4. Jobbe kontinuerlig med rusforebyggende arbeid			
	2.5. Motvirke sosial ulikhet og bidra til utjevning av levekårsforskjeller, med fokus på arbeid, boforhold og kultur- og fritidstilbud			
	2.6. Utvikle Harstad som et aldersvennlig samfunn og gi flest mulig mulighet til å bo	Antall feilmedisinering (feil legemiddel/styrke/dose)	9	

Årsmelding 2022

Hovedmål	Delmål	Indikator	Oppnådd resultat	Beskrivelse indikator
	trygt i eget hjem så lenge som mulig	av alvorlig eller svært alvorlig grad skal reduseres		
3. Harstad har utviklet sine urbane kvaliteter som kompakt by med attraktive distrikter og trygge og mangfoldige nærmiljøer	3.5. Benytte variasjon i boligtyper som virkemiddel for mangfoldige nærmiljøer			
4. Harstad har et attraktivt og levende sentrum, kjent for tilgang på opplevelser, og med møteplasser og aktivitet året rundt	4.2. Sørge for mangfold av arbeidsplasser, boliger, samt handels-, service-, og tjenestetilbud i sentrum			
5. Harstad har et bredt spekter av kultur- og idrettstilbud, samt omgivelser som er tilgjengelig for alle og som er tilrettelagt for helsefremmende aktivitet	5.1. Sikre attraktivitet, framkommelighet og sikkerhet for gående og syklende året rundt og i hele kommunen			
	5.2. Utvikle møteplasser og aktiviteter som bidrar til fellesskap, engasjement og deltakelse både i sentrum og nærmiljøene			
	5.3. Tilrettelegge og sikre friluftsområder, parker og nærmiljøanlegg for tilgjengelighet og aktivitet i hele kommunen			
	5.5. Bygge opp under en sterk frivillighetskultur			
7. Harstad er en attraktiv universitetsby som tilbyr utdanning på alle nivå, tilpasset samfunnets og næringslivets behov	7.2. Legge til rette for godt læringsmiljø samt at det tilbys relevante lærling-, praksis- og turnusplasser i Harstad, både i privat og offentlig sektor			
	7.3. Sikre at flest mulig gjennomfører videregående opplæring			
9. Harstad kommune er en attraktiv arbeidsgiver, og	9.1. Harstad kommune skal bidra til å fremme utvikling, innovasjon og entreprenørskap i utdanning			

Årsmelding 2022

Hovedmål	Delmål	Indikator	Oppnådd resultat	Beskrivelse indikator
en aktiv pådriver for innovasjon og samskaping	og i lokalt nærings- og samfunnsliv			
	9.2. Utvikle Harstad som smartby, det vil si sikre konkurransedyktig teknisk, sosial og digital infrastruktur og god kvalitet i tjenestetilbudet			
	9.3. Harstad kommune skal gjennom samspill med brukerne tilby tilpassede og effektive tjenester av høy kvalitet	Antall klager i avvikssystem	6	
		Antall svært alvorlige og alvorlige skademeldinger for ansatte	38	Enheten har flere brukere som utfordrer oss på destruktiv atferd i hverdagen. Enheten vet hvem dette gjelder og har iverksatt forebyggende tiltak for å kunne dempe denne atferden som utfordrer. Der det er behov, er voksen habiliteringstjenesten involvert. Enheten overvåker dette gjennom kvalitetssystemet.
		Antall svært alvorlige og alvorlige skademeldinger for brukere (Folkehelse)	15	
	9.4. Alltid vurdere muligheter for sambruk og møteplasser, samt miljø- og klimavennlig materialvalg, ved all nybygging og vedlikehold av eksisterende bygningsmasse			

Enheten bruker forbedringstavler aktivt, har utarbeidet årshjul for oppfølging av oppgaver og gjøremål, overvåker avvikssystemet og vi har som mål å behandle disse innen frist. Enheten har en opplæringsplan og e-læring gjennom KS læring er ett viktig virkemiddel for kompetanseheving.

Enheten avholder kvalitetsutvalg månedlig der også tillitsvalgte deltar, og det gjennomføres ledermøter ukentlig.

Kultur

Tjenesteområdebeskrivelse

Kulturtjenesten omfatter:

- Harstad bibliotek
- Kulturskolen
- Barn og unge fritid
- Andre tjenester: Den kulturelle skolesekken, den kulturelle spaserstokken, koordinator for BUK/ungdomsrådet, fritidskoordinator, fribyordning, frivillighet, kulturminner.

Tjenesten kirke omfatter:

Det er ti kirker i kommunen og de representerer hver for seg en stor kulturarv som det er viktig å ta vare på.

Status måltabell

Hovedmål	Delmål	Indikator	Oppnådd resultat	Beskrivelse indikator
1. Harstad er en trygg og inkluderende kommune med rom for alle, og der alle har mulighet for å få informasjon og aktivt medvirke i saker som angår dem	1.1. Utvikle Harstadsamfunnet gjennom medvirkning og dialog med innbyggere og næringsliv			
	1.2. Sørge for oppdatert og samordnet informasjon om tjeneste- og aktivitetstilbud – for fornøye innbyggere og et godt omdømme			
	1.4. Likestilling og likeverd skal være en selvfølgelighet			
	1.5. Legge til rette for samisk språk- og kulturutøvelse			
2. I Harstad lever alle innbyggere et liv under forhold som fremmer verdighet, helse og mestring	2.5. Motvirke sosial ulikhet og bidra til utjevning av levekårsforskjeller, med fokus på arbeid, boforhold og kultur- og fritidstilbud	Andel elever 6-15 år i kommunens kulturskole, av antall barn 6-15 år	14,4 %	
	2.6. Utvikle Harstad som et aldersvennlig samfunn og gi flest mulig mulighet til å bo trygt i eget hjem så lenge som mulig			
3. Harstad har utviklet sine urbane kvaliteter som kompakt by med attraktive distrikter og trygge og mangfoldige nærmiljøer	3.4. Legge til rette for næringer i distriktet og stedsutvikling i lokalsentre			
	3.6. Støtte frivillighet og utviklingslag for trivsels- og aktivitetsskapende tiltak i nærmiljøene			
4. Harstad har et attraktivt og levende sentrum, kjent for tilgang på opplevelser, og med møteplasser og aktivitet året rundt	4.1. Organisere godt samarbeid mellom det offentlige, private og frivillige for koordinering og nyttemaksimering av aktivitet i sentrum			
	4.3. Skape et sentrum tilrettelagt for lek og			

Årsmelding 2022

Hovedmål	Delmål	Indikator	Oppnådd resultat	Beskrivelse indikator
	rekreasjon, kultur- og matopplevelser, inne som ute			
	4.4. Ivareta byens tilknytning til sjøen og utvikle sjøfronten med gode byrom, kunst og attraksjoner, aktiviteter og servering			
	4.5. Ivareta og synliggjøre kulturhistorisk identitet og estetikk i byutviklingen			
	4.6. Tilrettelegge byen på en slik måte at barn og ungdom, eldre og turister opplever den som attraktiv			
		Besøk i folkebibliotek per innbygger	4,1	
		Bøker Omløpshastighet (antall)	2,2	Utlånstall 2022: 53802. Gjennomsnittlig utlån pr. innbygger: 2,2
5. Harstad har et bredt spekter av kultur- og idrettstilbud, samt omgivelser som er tilgjengelig for alle og som er tilrettelagt for helsefremmende aktivitet	5.2. Utvikle møteplasser og aktiviteter som bidrar til fellesskap, engasjement og deltakelse både i sentrum og nærmiljøene	Nok lokaler til å treffe andre		Tilfredsstillende lokaler. 1500 kvadratmeter.
	5.3. Tilrettelegge og sikre friluftsområder, parker og nærmiljøanlegg for tilgjengelighet og aktivitet i hele kommunen			
	5.4. Sørge for anlegg og områder som inspirerer og gir muligheter til variert aktivitet, kultur, idrett og friluftsliv for alle innbyggere, uavhengig av økonomiske, sosiale og fysiske forutsetninger			
	5.5. Bygge opp under en sterk frivillighetskultur			
	5.7. Ruste Harstad for gjennomføring av små og store arrangementer; fysisk, kunnskapsmessig og med god kultur for samarbeid og sambruk			
6. Harstad er en attraktiv destinasjon for besøkende, med god tilgang på natur- og kulturopplevelser	6.2. Kommunisere stedsidentitet som regional handels- og kulturby, nasjonal og internasjonal naturopplevelsdestinasjon med bytilbud			

Årsmelding 2022

Hovedmål	Delmål	Indikator	Oppnådd resultat	Beskrivelse indikator
8. Harstad har et fremtidsrettet næringsliv, med god tilgang på kompetanse for morgendagens utfordringer	6.4. Løfte frem Harstads vikinghistorie og kulturarv gjennom markering av Harstadregionen og Bjarkøys rolle i Nasjonaljubileet 2030 – Norge i 1000 år med prosjektet Tore Hunds Rike			
	6.5. Legge til rette for bevaring av Harstads kulturminner og formidling av kulturarven			
	8.5. Sørge for gode lokale og regionale samarbeidsplattformer for strategisk interessefremming, erfaringsdeling og som grunnlag for innovative prosesser			
	9.1. Harstad kommune skal bidra til å fremme utvikling, innovasjon og entreprenørskap i utdanning og i lokalt nærings- og samfunnsliv			
9. Harstad kommune er en attraktiv arbeidsgiver, og en aktiv pådriver for innovasjon og samskaping	9.2. Utvikle Harstad som smartby, det vil si sikre konkurransedyktig teknisk, sosial og digital infrastruktur og god kvalitet i tjenestetilbudet			
	9.3. Harstad kommune skal gjennom samspill med brukerne tilby tilpassede og effektive tjenester av høy kvalitet	Antall klager i avvikssystem	0	
		Antall svært alvorlige og alvorlige skademeldinger for ansatte	1	Enkelt henvendelse ved Harstad Fritidssenter. Ansatt ble slått i ansiktet av yngre bruker. Hendelsen ble løst gjennom kontakt med grunnskole/foresatte. Oppfølging av ansatt. Rutiner når det er ekstra mange brukere ved senteret er endret.
		Antall svært alvorlige og alvorlige skademeldinger for brukere (Folkehelse)	0	
9.4. Alltid vurdere muligheter for sambruk og møteplasser,		Brutto driftsutgifter til kommunale musikk- og kulturskoler, per bruker		
		Netto driftsutgifter til kommunale musikk- og kulturskoler, per innbygger 6-15 år		

Årsmelding 2022

Hovedmål	Delmål	Indikator	Oppnådd resultat	Beskrivelse indikator
	Samt miljø- og klimavennlig materialvalg, ved all nybygging og vedlikehold av eksisterende bygningsmasse			

Utvikling og utfordringer

Harstad Kulturhus AS

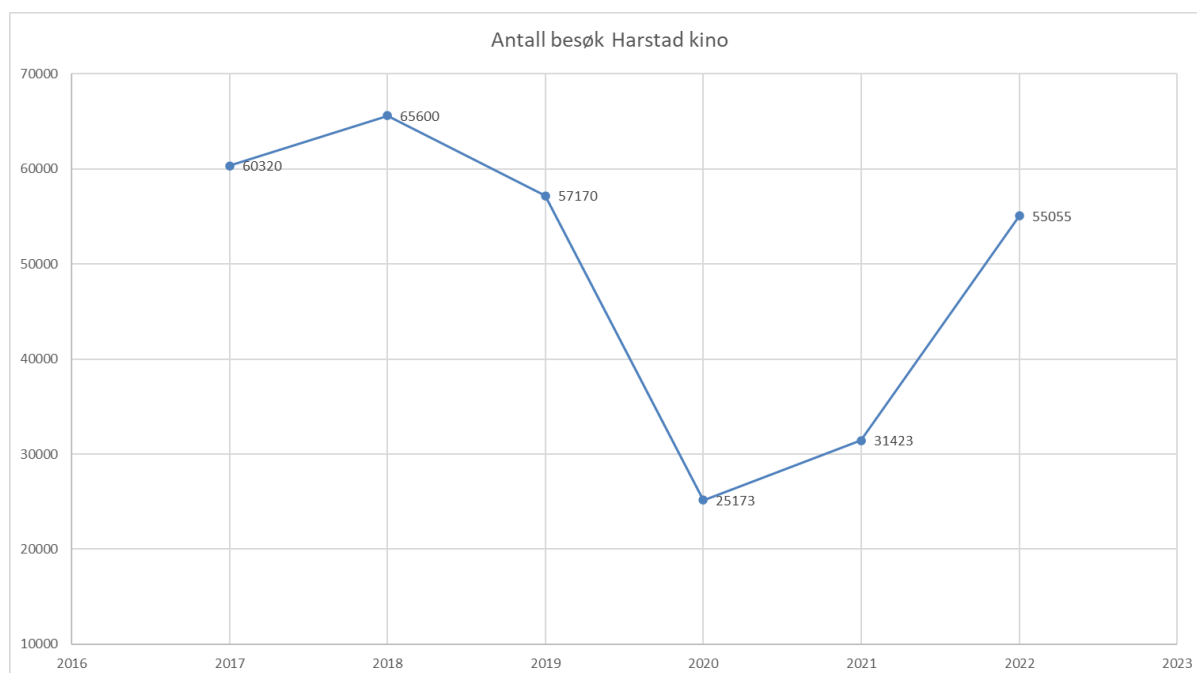
Harstad Kulturhus AS driver tre kulturbygg: Harstad Kulturhus, Harstad Kino, og Galleri Nord-Norge. Harstad kommune eier 100 % av aksjene i selskapet.

Kulturhuset presenterer et bredt programtilbud innen musikk, teater, dans, humor, og litteratur. I tillegg leies lokaler ut til blant annet konferanser, konfirmasjoner, m.v.

I 2022 ble det gjennomført 184 arrangementer på Harstad Kulturhus med i alt 33.191 besøkende. Tilsvarende tall for 2021 var 100 arrangementer med 15.833 besøk. Den store oppgangen skal ses i lyset av den utfordrende koronasituasjon i 2021.

Harstad Kino

Ved Harstad kino ble det solgt 55.055 billetter i 2022. Det er en oppgang i besøkstallene på 75% sammenliknet med året før. På landsbasis var oppgangen i kinobesøket 54,8%. Besøk per forestilling i 2022 var 24,7 (opp fra 16,7 i 2021).

Galleri Nord-Norge

Det ble vist 6 kunstutstillinger i galleriet i 2022 (samme antall som i 2021). I tilknytning til utstillingene ble det arrangert skolebesøk for i alt 20 skoleklasser med ca. 400 elever. Det ble gjennomført 4 kunst-workshops for barn, 31 konserter, foredrag og debatt-arrangementer. Totalt fikk galleriet 3.055 besøkende i 2022 (mot 2.228 besøkende i 2021).

Bibliotek

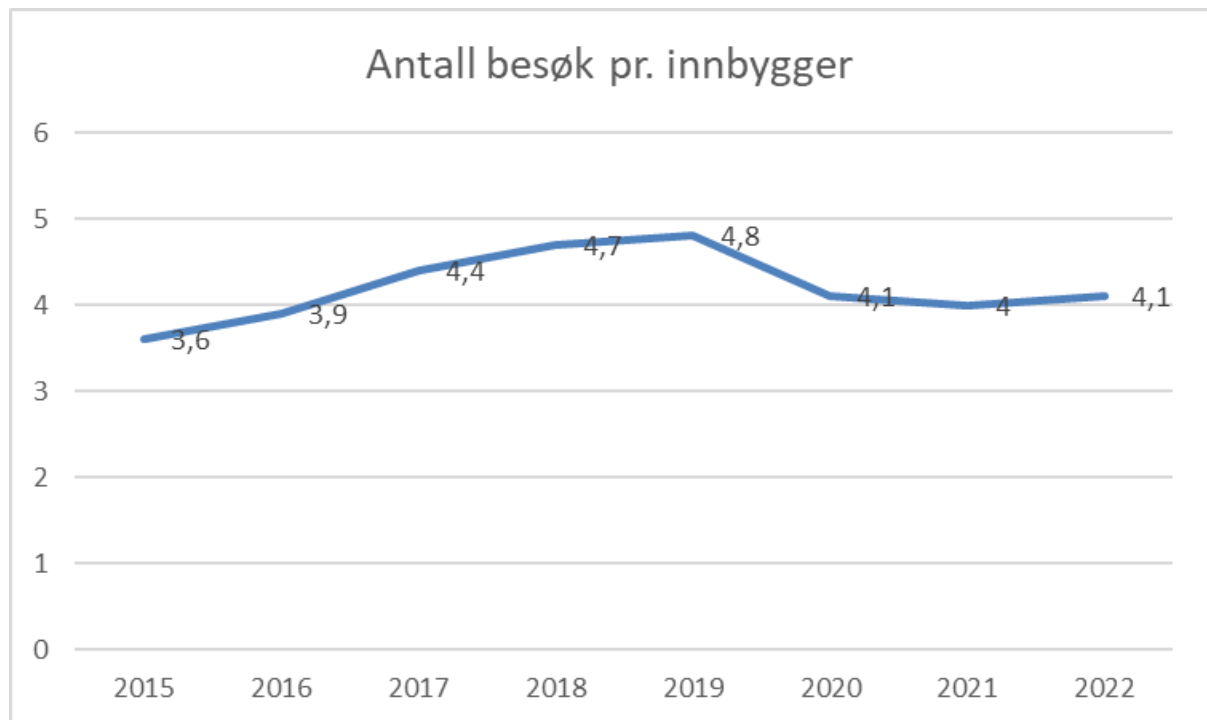
2022 ble et mer normalt år med mindre preg av pandemi og restriksjoner enn året før. Harstad bibliotek utvidet åpningstidene i forhold til før pandemien. Biblioteket hadde flere fysiske arrangement og konserter, i tillegg til strømmede arrangement. Biblioteket som vertskap for strømming av kurs, møter og arrangement er viktig.

Besøkstallene var stabile. Antall arrangement har gått opp fra 47 i 2021 til 107 i 2022. Dette i tillegg til besøk av skoleklasser og barnehager. Bruk av bibliotekets nettsider har økt markant, fra 18.180 sidevisninger i 2020 til 33.332 i 2022.

Utlån og fornyelser av bøker til barn og voksne er gått litt ned. Bruken av artoteket har økt, mens utlån av musikk og lydbøker på fysiske medier (cd) er gått ned. Det fordi lydbøker på cd fases ut, og erstattes av e-lydbøker.

Harstad bibliotek er med i prosjektet 'Folkebibliotek som kunnskapsaktør', som i 2021 fikk kr. 100.000.- i prosjektmidler fra Troms og Finnmark fylkeskommune. Dette prosjektet har styrket biblioteket som regionalt knutepunkt ved at andre folkebibliotek i regionen, samt studenter, forskere, næringsaktører med flere, får tilgang til faglitteratur, artikler og annen relevant informasjon.

Prosjektet 'SøT-saker for enhver smak' ble ferdigstilt i løpet av 2022. Prosjektets målsetting er å etablere et formalisert samarbeid mellom bibliotekene i Sør-Troms og Bok- og kulturbussen i Sør-Troms, samt å styrke og utvikle bibliotek- og kulturtilbudet til alle innbyggere i regionen. Harstad bibliotek sto som eier av prosjektet. Sluttrapporten ble overlevert til Nasjonalbiblioteket 13. desember 2022.

Brukerundersøkelser for 2022 var gjennomført for:

Brukernes helhetsvurdering av tjenestene på en skala fra 1-6	2018	2022
Bibliotek	5,6	5,8

Resultatene er publisert på [kommunens hjemmeside](#).

Kulturenheten

Harstad kulturskole

Høsten 2022 (telledato 1. oktober) var det 490 elever fordelt på 587 elevplasser. Det var 129 personer på venteliste (157 venteliste plasser).

Trenden med synkende elevtall gjorde seg gjeldende også i 2022. Vi tror dette først og fremst er ringvirkninger etter pandemien. Det er i dansefagene frafallet er skjedd - muligens på grunn av færre produksjoner/opptredener gjennom pandemien innen et fagområde som har hatt høy utadrettet aktivitet tidligere.

Stortingets målsetting er at minst 30 % av grunnskoleelevene skal ha et tilbud om plass i musikk-/kulturskole.

Tallene for dekningsgrad - hvor stor andel av kommunenes grunnskoleelever som er kulturskoleelever - var 15,1 % i 2022.

Avdeling barn og unge - fritid

Fritidstilbudene i Harstad kommune er samlet i avdelingen Barn og Unge fritid under Kulturenheten. Avdelingen legger til rette for et variert fritidstilbud med positive og trygge møteplasser som kan utvikle den enkelte og stimulere til aktivitet med et kulturelt fokus. Besøkstallene er basert på oppmøte på åpne kvelder og deltagelse i aktiviteter i regi av det enkelte tilbud. Vi har det siste år opplevd en økende interesse for alle våre tilbud.

Harstad Fritidssenter (gamle Byskolen) er en samlokalisering av tilbudene Torsdagsklubben, Centrum fritidsklubb og Radio Harstad.

Torsdagsklubben og Kreativt verksted er tilbud til personer med ulike funksjons og utviklingshemninger. Torsdagsklubben har eget kor og musikktilbud.

Besøkstall: ca. 3.000 besøk i året.

Radio Harstad er et tilbud til ungdom mellom 13-25 år som ønsker å lage radio. Det har vært flere nye medlemmer og besøkende også i 2022.

Besøkstall: ca. 3.150 besøk i året.

Centrum er et fritidstilbud til barn mellom 9-14 år. Centrum tilbyr ulike aktiviteter bl.a. innen radio, musikk, media, kunst og drama. Vi har i 2022 opplevd stor pågang og har for å sikre kvaliteten delt tilbudet i Centrum Ung (7-8 klasse) og Centrum Jr. (4-6 klasse).

Besøkstall: ca. 2.816 besøk i året.

Ungdommens hus: er et kulturhus for ungdom mellom 15-25 år. Huset arrangerer små og store arrangementer. Ungdommens hus er i tillegg ansvarlig for UKM (ung kultur møtes).

Besøkstall: ca. 3.500 besøk i året.

Stab og administrasjon

Stab og administrasjon består av enhetsleder/kultursjef, kulturrådgiver, administrasjonskonsulent, koordinator for Ungdomsrådet og Barn og Unges Kommunestyre og fritidskoordinator (prosjekt 2023).

Ansvarsområder som ligger under stab og administrasjon:

- Strategisk plan for kultur
- Frivillighet
- Kulturminner
- Kunst i det offentlige rom
- Fribymusikerordningen
- Den kulturelle skolesekken
- Den kulturelle spaserstokken
- Tilskudd til kunst og kultur (frie søkbare kulturmidler)
- Fritidskassa
- Koordinering av lokalt arbeid for inkludering i fritidsaktiviteter
- Barn og unges kommunestyre
- Ungdomsrådet
- Andre kulturprosjekter

KOSTRA Nøkkeltall

Kostra-analyse

Årsmelding 2022

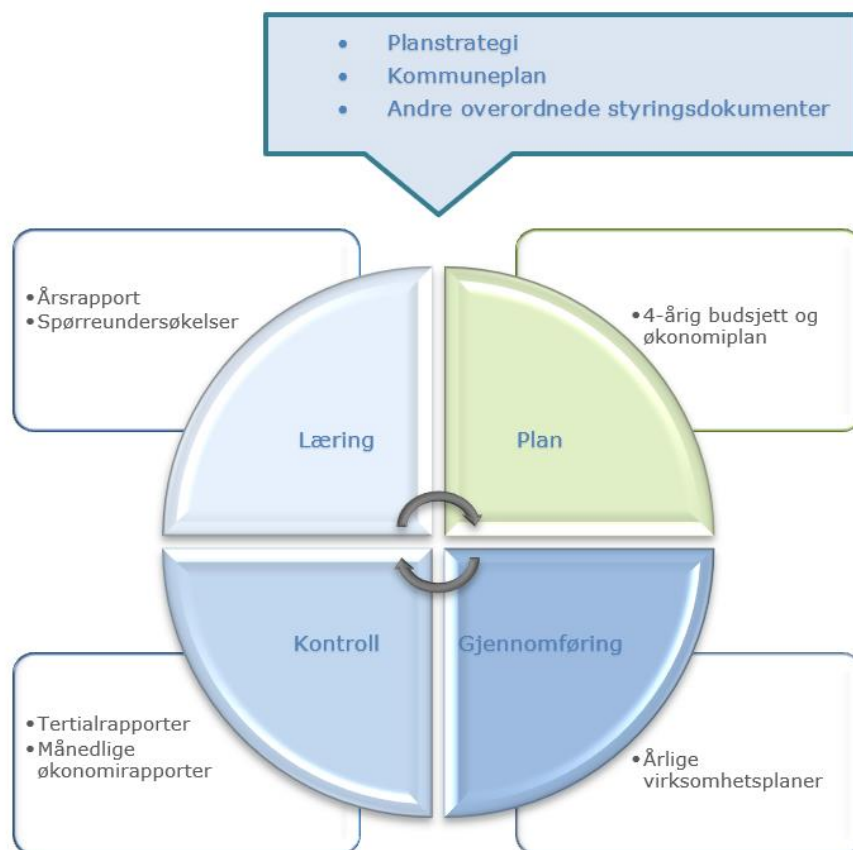
	Harstad 2021	Harstad 2022	Kostragruppe 09	Landet uten Oslo
Prioritet				
Netto driftsutgifter til folkebibliotek (F370) AV Kultursektoren	9,6	10,0	11,3	11,2
Netto driftsutgifter for kultursektoren per innbygger i kroner *)	2 942	2 852	2 568	2 874
Netto driftsutgifter til funksjon 390,393 pr. innbygger i kroner (B) *) **)	631	611	632	686
Netto driftsutgifter til idrett (F380) AV Kultursektoren (B) (B) *)	3,4	8,1	10,4	9,5
Netto driftsutgifter til kommunale idrettsbygg per innbygger (B) *) **)	730	605	622	738
Netto driftsutgifter til kommunale kulturbygg per innbygger (B) *) **)	220	186	411	353
Netto driftsutgifter til kommunale musikk- og kulturskoler, per innbygger 6-15 år (B) *)	1 672	1 650	2 575	2 925
Netto driftsutgifter til naturforvaltning og friluftsliv per innbygger (B) *) **)	67	98	169	190
Netto driftsutgifter, kirke, i prosent av totale netto driftsutgifter (B)	0,9 %	0,9 %	0,9 %	1,0 %
Produktivitet				
Korrigerte brutto driftsutgifter til kommunale musikk- og kulturskoler, per bruker (B) *)	13 498	15 124	23 346	24 350
Dekningsgrad				
Andel barn i gr.skolealder på venteliste til komm musikk- og kulturskole, av barn i alderen 6-15 år	4,7 %	3,6 %	2,9 %	3,2 %
Andel elever 6-15 år i kommunens kulturskole, av antall barn 6-15 år (B)	15,8 %	14,1 %	12,6 %	13,3 %
Besøk i folkebibliotek per innbygger (B)	4,0	4,1	4,2	3,9
Døpte i prosent av antall fødte (B)	55,4 %	61,3 %	61,8 %	59,5 %
Konfirmerte i prosent av 15-åringer (B)	52,3 %	55,7 %	52,0 %	52,9 %
Medlem og tilhørige i Dnk i prosent av antall innbyggere (B)	75,5 %	74,9 %	69,1 %	66,8 %
Utlån alle medier fra folkebibliotek per innbygger (B)	1,8	1,6	2,2	2,4

*) Inflasjonsjustert med deflator

**) Justert for utgiftsbehov

Styringssystem

Hovedstyringssystemet for kommunen;

Målstyringen er rettet inn mot å beskrive krav til resultater i tjenesteproduksjonen - både når det gjelder kvantitet, produktivitet og kvalitet. Målene skal være målbare og stabile over tid (for å kunne følge en utvikling). Indikatorene bygges opp på valgte kvalitetsområder samt rundt nøkkeltall fra bl.a. KOSTRA. I målekartet finnes noen indikatorer som krever regelmessige tilbakemeldinger i form av spørreundersøkelser. Utvikling i egen drift over tid og sammenligningsmuligheter mellom enhetene og med andre sammenlignbare kommuner sikres på denne måten.

Den administrative organiseringen er i 2 hovednivå, kommunedirektørnivået/strategisk nivå og 34 enheter. Enhetene er ledet av hver sin enhetsleder: 4 barnehager, 11 skoler, Kulturenheten, Biblioteket, 5 helse- og omsorgsenheter, NAV, Barnevernstjenesten, Enhet for integrering, 4 tekniske enheter og 4 stabs-/støtteenheter samt PPT.

Spørreundersøkelser

Styringssystemet er basert på prinsippene om balansert styring. Vedtatt målekart fastsetter resultatindikatorer som forutsetter at det gjennomføres systematiske spørreundersøkelser rettet mot brukere, innbyggere generelt og medarbeidere (arbeidsmiljø). Tilbakemeldinger fra brukere, innbyggere og ansatte via spørreundersøkelser danner et sentralt lærings- utviklings og prioriteringsgrunnlag for Harstad kommune og den enkelte enhet. Målet er at forbedringer kan måles over tid ved den enkelte enhet. Enhetene skal kunne sammenligne seg med seg selv over tid og med andre enheter via felles spørsmål/indikatorer og på den måten legge grunnlaget for en god utvikling.

Spørreundersøkelsene skal:

- Bidra til aktivitet, engasjement, innflytelse og ansvar
- Skaffe dokumentasjon til ledere, medarbeidere, brukere, politikere og media
- Synliggjøre utviklingsveier
- Legge grunnlag for prioriteringer
- Bidra til holdningsendring og gi handlingskompetanse
- Legge grunnlag for dialog
- Tilrettelegge for folkevalgt styring

Spørreundersøkelser gjennomføres iht. egen gjennomføringsplan. Enheter innenfor samme tjenesteområde, for eksempel skoler, har gjennomført like undersøkelser slik at en kan sammenligne resultatene for disse enhetene. Resultatet av undersøkelsene skal relateres til vedtatte resultatmål og gi enhetene signaler om hvilke områder som bør forbedres. Områder hvor en enhetene har svake resultater skal følges opp med forbedringstiltak. Resultatene kan sammenlignes med tidligere år slik at det er mulig å se om iverksatte forbedringstiltak i enhetene har gitt resultater.

Brukerundersøkelser for 2022 var gjennomført for:

- Barneverntjenesten (foresatte – frivillige tiltak),
- Bibliotek
- Housing First
- Personer med nedsatt funksjonsevne (pårørendeundersøkelse)

Brukernes helhetsvurdering av tjenestene på en skala fra 1-6	2018	2022
Barneverntjenesten (foresatte),	4,9	4,8
Bibliotek	5,6	5,8
Personer med nedsatt funksjonsevne	4,7 (2017)	4,5
Housing First	(ny undersøkelse)	3,9 (skala 1-4)

Resultatene er publisert på [kommunens hjemmeside](#).

KOSTRA-nøkkeltall

Harstad kommune er i KOSTRA sammenligningsgruppe 9 fra SSB. Gruppering skjer i hovedsak etter folkemengde og økonomiske ramme-betingelser som er relativt homogene. KOSTRA gruppe 9 inkluderer 27 kommuner med 20 000 til 30 000 innbyggere. Rana, Narvik og Harstad er nordnorske kommuner i denne gruppen.

I årsrapporten sammenlignes derfor Harstad med gruppe 9 angående kostra-nøkkeltall for å kunne vurdere prioritering av tjenesteområder, produktivitet og dekningsgrader.

Resultatmål

Kommunestyret har i virksomhetsplanen vedtatt resultatmål, kritiske suksessfaktorer og indikatorer innenfor de 4 fokusområder samfunn, organisasjon/personell, tjenester/brukere og økonomi. Dette er resultatmål som alle enheter i kommunen skal styre og rapportere etter. Kommuneorganisasjonens resultater presenteres på alle områder ved hjelp av de 4 ovennevnte fokusområder.

Resultatene av spørreundersøkelser måles på forskjellige skala for eksempel fra 1 til 6 eller 1 til 4, hvor 6 eller 4 er det beste resultatet. I vedtatt virksomhetsplan er det fastsatt krav til resultatene for eksempel slik: Ønsket resultat er 5 og nedre akseptable grense er 3. Resultatene kommenteres ut fra disse kravene.

Kommunens eierskap

Kommunestyrets eierskapsmelding er retningsgivende for utøvelse av kommunens eierskapsstrategi og politikk for de selskaper hvor kommunen er deltaker.

Harstad kommune forventer at foretak og selskap skal:

- Etablere interne kjøreregler og etiske retningslinjer (kommunale foretak følger kommunens).
- Alle som påtar seg styreverv i kommunale selskaper skal registrere vervene i styrevervregisteret.
- Gjennomføre jevnlig bruker/markedsundersøkelser.
- Ha et forhold til overholdelse av arbeidsrettigheter, menneskerettigheter, korrupsjon og ivaretagelse av miljøet som er i tråd med FN-initiativet Global Compact, tilpasset den enkelte virksomhet
- Etablere nødvendige kriseplaner med mediestrategi. Kommunale foretak følger kommunens og skal i tillegg utarbeide egen plan for krisehåndtering.
- Selskap som drives etter kommersielle prinsipper og med profitt som formål bør bidra til frivillig sektor
- Sikre en mest mulig effektiv ressursbruk slik at allmennheten kan ha tillit til at offentlige anskaffelser skjer på en effektiv og samfunnstjenlig måte

- Konkurransetsette innkjøp
- Følge LOA/FOA (kommunale foretak)
- Følge forsyningsforskriften når innkjøp dekkes av Forskrift om innkjøpsregler i forsyningssektorene (vann- og energiforsyning, transport og posttjenester) av 1.april 2006 nr. 403.

Harstad kommune deltar med større andel i følgende selskaper:

Aksjeselskaper:

Hålogaland Kraft Holding AS

INKO AS

Harstad Sentrum AS

Grottebadet AS

KUPA AS

Harstad kulturhus AS

Visit Harstad AS

Bredbåndsfylket AS

Interkommunale selskaper (IKS)

Hålogaland Ressursselskap IKS

KomRev Nord IKS

K-sekretariatet IKS

Arkiv Troms IKS fom 01.01.23)

Kommunale foretak (KF)

Harstad Havn KF

Annet

Harstad kommunale pensjonskasse (HKP)

Oppgaver lagt til interkommunalt samarbeid: Harstad kommune er vertskommune for:

- Sør-Troms interkommunale utvalg mot akutt forurensing (IUA) (KL kap 19)
- PPT (KL kap 20)
- Harstad Krisesenter (KL kap 20)
- Kommunal akutt døgnopphold (KAD) (KL kap 20)
- Barnevernsvakt
Kvæfjord-Tjeldsund (KL kap 20)
- Innkjøp (KL kap 20)
- Landbruksforvaltning Evenes (KL kap 20)
- Brann- og feietjenester
Kvæfjord (KL kap 20)
- Branntjenester
Ibestad (KL kap 20)
- IKT-samarbeid (KL kap 20)
- Kommunaltekniske tjenester Kvæfjord (KL kap 20)
- Hålogalandsrådet, interkommunalt politisk råd (KL kap 18)

Stiftelse

Sør Troms museum

Organisasjonskart i 2022- politisk

Harstad kommune politisk organisering 2019-2023

Organisasjonskart i 2022- administrativt

Årsmelding 2022

